

༡། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(༡༢/༩༩)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཞུགས།

ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བསྟུ་སྒྲིག་ལས་མིའི་མཆོན་པོ།

སྤྱི་ཁབ་བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཞན་དཀར་ཁབ་བསྟུ་ནི་ལ། འགོ་འདུལ་དོན་རྗེ།
བསྟུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ་གཞོན་པ་དང་གཙོ་སྒྲིག་པ། ཀླུ་བདེ་ལེགས།
གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ། བསྟུ་ན་འཛིན་སྡོ་གྲོ་ས། ཁུབ་བསྟུ་ནི་ལ། རྒྱ་བ་བསྟུ་ན་འཛིན། ཁུབ་བསྟུ་ན་འོད་ཟེང་།
དབྱིད་ས་དཔལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། རྒྱུ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
ཁུད་ག་པ། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། དབྱིད་ས་དཔལ་བཟང་སོགས།
དེབ་སྒྲིག་ལག་ཅུལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོ། བརྟ་རྩ་མཆོ། དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་སོགས་དཔལ་བཅུགས་
ལས་བྱེད་བརྒྱམས།

དཀར་ཆག

ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་སྤྱུར་ཏེ་བྱང་རྩལ་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་ ..... (1)

ལྷགས་བྱུང་སྤང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་བྱུང་ལོ་ལྟེ་འབྲེང་
བ་སོགས་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། ..... (153)

ལམ་རིམ་སྟོན་འགོ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དྲུག་བྱ་རྩལ་སྟོ་བཟང་དགོངས་
རྒྱལ་ཅས་བྱ་བ། ..... (186)

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་
འགྲེལ་བ། ..... (205)

༣། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་སྤྱད་
 ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་
 སྟོན་པའི་མན་ངག་ཤེར་ཕྱིན་གསལ་བའི་
 སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་
 སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། མཐའ་ཡས་འགོ་འདྲིའི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་
 བསམ་གཏན་བདེ་བ་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་ཕན་དང་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་
 ལེགས་སྤྱད་དག་པའི་འོད་དཀར་སྤང་བ་རྗེ་སྟེང་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་
 འཆར་ཞིང་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་དང་རྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱིད་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ཟུག་རྩ་མཐའ་དག་རབ་ཞི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐར་དང་
 དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་སྤྱིད་རྩ་དུང་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་འོད་
 དཀར་སྟོང་ལྷན་གང་ལས་འཆར་ཞིང་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་དང་རྟེན། །འགོ་
 ལ་སྟེང་རྗེའི་དབང་རྒྱར་ཐབས་མཁས་སྟོང་པས་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་གནས་སྐབས་
 མཐར་ཐུག་ཕན་བདེ་མ་ལུས་སྟེར་བྱེད་ཐེག་གསུམ་ལམ་བཟང་ཀྱན་གྱི་ཟེར་
 འབྱེད་རྒྱལ་སྤྱོད་སྟོན་རབ་ཡངས་ཉིན་བྱེད་གང་ལས་འཆར་ཞིང་གང་ལ་
 གནས་པའི་གཞི་དང་རྟེན། །འཛིག་རྟེན་སྟོན་མ་སྟོབས་བརྩ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 གང་གི་མཐུ་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་གཅིག་

བསམ་ཡས་གོ་འབྲེད་ཁྱོད་ཡངས་ཤེས་རབ་པ་པོལ་ཕྱིན་ལ་མཚོད་རྩལ་ཀུན་གྱིས་
 མཚོད་དེ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེས་ལྷག་
 སྟིགས་དུས་འགྲོ་བའི་མགོན་མཛད་ལྷ་མེད་སྟོན་པ་ཤུག་ཏེ་ཏོག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
 མཛད་པའི་ཁྱར་བསྐྱམས་ཐབས་མཁས་སྤུལ་པས་ཞིང་ཀུན་ཡོངས་འགོངས་མི་
 བས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུང་བསྟན་གསུང་རབ་དྲང་ངེས་
 བྱེ་ནས་བྱབ་བསྟན་གསལ་མཛད་ཀྱི་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་ཞབས། རྒྱལ་བ་སྤྱུང་
 བཅས་ཀུན་ལ་སྟིང་ནས་འདུད་དོ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་མཐར་ཐུག་ཏོགས་པར་
 བྱིན་གྱིས་སློབས། །བྱབ་བསྟན་སྟིང་པོ་རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་འོད་གྱིས་བྱང་ཕྱོགས་
 མོངས་པའི་ཕུན་སེལ་མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ །བྱབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མེད་
 རིགས་པས་འབྲེད་ལ་ལྷ་བལ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ། །བྱབ་བསྟན་
 བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མ་ལུས་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསལ་
 བར་འདོམས་མཛད་པ། །བྱབ་བསྟན་གསལ་མཛད་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་ཡབ་སྤྱུང་
 བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་སྟིང་ནས་གྲུས་པས་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་དཔག་པར་དཀའ། །བདག་ནི་སློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྤངས་པ་དམན། །སྤང་བུས་
 རྒྱ་གཏེར་དཀྱུག་པར་མི་རྣམས་བཞིན། །བདག་འདས་ཡུམ་དོན་འབྲེད་པར་ག་ལ་
 རུས། །འོན་ཀྱང་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །ཤེར་ཕྱིན་མན་དག་
 ཡང་ཡང་ཐོས་ཀྱང་པས། །རྒྱལ་སྤྱིས་སྟོད་པ་བཟང་པོའི་རྒྱལ་རྣམས་ལ། །བཤེས་
 གཉེན་དམ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སློབ་བྱེད། །ཡོངས་འཛིན་དམིགས་ལུའི་རྗེས་སུ་
 འོང་བའང་བཟོད། །རྗོ་རྗེས་ཕྱག་པའི་བཤུལ་དུ་སྤྱད་པའང་འཇུག །བཟོད་
 དཀའི་ས་ལ་ཤིང་རྩས་ལམ་དྲངས་པའི། །བཤུལ་དུ་ལུག་བོང་དག་ཀྱང་འགྲོ་བ་

ཤིང་ཕྱིན་སྒྲིབ་ཐུག་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ནུས་གསལ་བར་སྒྲིབ་པའི་མན་ངག་

མཐོང་། །ལྷག་པར་སྒྲིབ་མཛོན་པ་མཆོག་དེ་ཡིས། །ཤིང་ཕྱིན་མདོ་སྡེ་འདི་ཡི་
ཆོག་གཅིག་ཅུ། །གཟུང་དང་སྒྲིག་དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་དོན་འགྲེལ་
ཞིང་གཞན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ན། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་ལས་བྱེད་འཕགས་
ཤིང་། །དེ་ཡིས་བསྐྱོན་ལ་བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས། །གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་རྒྱ་
ཆེར་བསྐྱེད་པས་ན། །རྒྱལ་འདི་སྒྲིག་ལ་བདག་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་སྒྲིམ། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་ལུལ་
དང་ཅེ་མོར་གྱུར་བ། ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ཟབ་པ། དེ་ཕན་ཚོད་དུ་སྒྲུབ་
ཀྱང་བྱིང་དུ་མེད་པའི་རིས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་པ། མཁའ་མཉམ་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་
འབྱུང་བའི་གཞི་གཅིག་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་ནད་མ་ལུས་སེལ་བའི་
སྒྲིབ་གཅིག་ལ། མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲིབ་མེ་གཅིག་ལ།
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་པོ། ལམ་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐུས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུས་
དོན་སྙིང་པོའི་ཡང་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ནུས་རྒྱལ་
བའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་མགོན་
དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟོ་ཆེན་པོ་
ལྷ་སྐུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ལམ་སྒྲེལ་ཆེན་པོ་མགོན་
པོ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་གསལ་
བར་མཛོད་པ་འདི་ཉིད་དེང་སང་གི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་གྲོས་དཔལ་བ་དག་གིས་གོ་སྐྱོ་

བར་བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་ཚིག་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱེས་དོན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ་
གསུམ། གྲོང་གཞིའི་སློ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་འགྲོ་སྦྱར་པའི་ཚས་
དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་
པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དག་པའི་བཞེས་གཉེན་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རྟག་ལས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་ཏུ་ཏུ་
རྟོགས་བརྗོད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་གྲོང་གཞིའི་སློ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་འགྲོ་སྦྱར་པའི་
ཚས་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་སྦྱར་པའི་མདོ་
སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན།
ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོ་དང་ལུན་པ་ཀྱན་
དགའ་བོའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་ཐུབ་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཚན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་
བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་མེད་ཚོགས་བསགས། མཐར་གཞི་དང་སྟིང་པོ་
མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པའི་ཞིང་དུ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེ་མཛོན་དུ་མཛད།
སྐྱེ་དེ་ལས་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཐུགས་བརྩེའི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་སྐྱལ་པས་འགངས་ཤིང་། ལྷག་པར་མི་མཛད་ཞིང་འདིའི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་
བ་གཞན་གྱིས་ཡལ་བར་བོར་བ་སྟིགས་མར་ལུས་པ་ནམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་
ཆེན་པོས་དགོངས་ཏེ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་སེར་སྦྱའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བལྟམས།
དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགའི་བར་དུ་གཞོན་ནུ་རྩེ་ལ་ཅེད་ཀྱི་ཚུལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོང་
པ་སྐྱེ་ཚོགས་པས་གདུལ་བྱ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་

མཛད། དེ་ནས་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཐུགས་བརྩེ་
བས་དགོངས་ཏེ་ལམ་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་ལྟར་བོར།
ཁབ་ནས་བྱུང་སྟེ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ་དགུང་
ལོ་སོ་ལྔ་ལ་བབས་པ་ན་དབྱིད་ལྷ་ཐ་ཆུང་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙེ་ལྔ་ལ་མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་བསྟན། དེ་ནས་བདུན་ཕྱག་བདུན་གྱི་རིང་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་ལ་འཆག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་གིང་
ལ་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་པ་སོགས་མཛད། དེ་ནས་ལོ་དེའི་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོ་
མཆུ་སྟོད་ལྷ་བའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ལྔ་མི་བགང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་བཀའ་དང་པོ་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལམ་སྟོར། དེ་ནས་ཡུལ་སྤྱོ་ཆོགས་སུ་གཤེགས་ནས་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་མཐའ་ལས་པ་གསུངས། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་དང་བདུན་ལ་
བབས་པ་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན། དེ་ནས་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་གྱི་བྱ་ཆོད་ལུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཙེ་ལྔ་སོགས་ལ་དཀར་
སྟོགས་གྱི་ལྟ་རྣམས་འདུ་བ་མཛད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་མཉེན་བྱུང་བའི་གནས་རིན་
པོ་ཆེ་བརྟེན་པ་འདྲ་བའི་རིའི་དབང་པོ་དེར་གཤེགས་ནས་ཕྱི་རབས་གྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་ལམ་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ལ་དོན་ཉུང་བ། བྱ་བ་ཉུང་བ། ཁེངས་པ་
མེད་པར་དབེན་པའི་གནས་སུ་རང་གཡོག་རང་གིས་བྱས་ཏེ་ཅི་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་
བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ནི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་པ་སོགས་
དགོས་པ་མང་པོ་གཟིགས་ནས་རང་ཉིད་གྱི་གདན་སེང་གའི་ཁྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཉེ་བྱུང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་པར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

དབང་པོ་ལ་ཐུག་འཛལ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ་སྒྲུབ་གསོལ་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཤིས་ལྟ་བུ་གྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཛར་ཆེ་བའི་མཛད་པ་སྤྱོད་
མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱིང་གཞི་འདི་དག་ནི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་པོ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་
པ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་ཤིང་། ཡུམ་བསྐྱུས་པ་འདིར་འཁོར་འདུས་པའི་རྒྱལ་
ཅམ་ལས་སྤྱིང་གཞི་རྒྱས་པ་དེ་དག་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་དོན་ཚད་སྟེ། ཡུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་རིམ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མིན་གྱི། གསུང་
དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་།
གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་མོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་བྱ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་
པོས། དེ་ལྟར་རི་ལྟར་བཤད་རྣམས་གྱིས། །བརྒྱད་སྟོང་འདི་དོན་མ་ཚད་མེད། །
འདིར་གཞུང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་འདོད་དེ། །དོན་ནི་རི་རི་སྐད་གསུངས་དེ་ཉིད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤོད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིང་གཞིའི་ཆོག་དེ་དག་གིས་གནས་
ཁང་བྱི་དོར་བྱ་བ་སོགས་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་གྱི་སྟོན་འགོ་སྟོར་བའི་ཆོས་དུག་
བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་
སྟོང་གྱི་ཉེས་སྟོན་རྣམས་སྤྱངས་ནས་གཙང་ཞིང་དག་པ་ལ་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཆལ་
པར་བཀྲམ་པ་དེས་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱ་རྒྱལ་བསྐྱུས་པ་སོགས་སྟོར་བའི་ཆོས་
དུག་པོ་རེ་རེ་ནས་འདིས་འདི་བསྟན་ཅིས་བཤད་ན་ཆེས་ངོ་མཛར་བ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་ཆོག་ཏུ་ཅང་མང་བས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་
མངའ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོར་བའི་ཆོས་
དུག་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ནི། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་

བཀྲམ། མཚན་པ་ལེགས་པར་བཤམས་ལ། ལྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྟན་
 པར་ལའོད་དེ་ཀུན་སྒྲོང་བཙུག་ནས་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་ལ། དེའི་
 དང་ནས་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཁུལ་ངེས་བྱ། ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ།
 ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛུལ་དང་བཙས་པ་ཡུལ་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལྷུང་དུ་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྷེ་
 རིན་པོ་ཆེ་དོན་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་
 བཙུག་ནས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་
 ལུང་རྟོགས་གྱི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་བཞུག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་
 ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དཔེ་དང་གྲས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་
 དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་ཞིག་བྱ་བ་སོགས་སྟོན་འགོ་སྦྱོར་བའི་
 ཚུལ་རྣམས་ཐོག་མར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཙུག་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་
 འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགོ་ལ་
 ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱུབ་མཛད་པ་གང་། །
 གང་དང་ཡང་དག་ལྟར་པས་བྱུང་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྟར་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་
 པ། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཙས་སངས་རྒྱས་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་
 དྲག་འཛུལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཚོགས་བཙད་འདིས་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པ་དང་སྦྱོས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 གྱི་རོ་བོ་དང་གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ཅས་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་
 མན་ངག་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཙས་

ཤེར་ཕྱིན་སྒྲིབ་ཀྱི་འགྲུག་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཉི་ཤུར་རྩལ་ལྷན་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཀླུ་མཁས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་ཐབས་གྱི་
མན་ངག་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་
དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་སྒྲུ་བར་འདོད་པ་
ཡིས། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་
སྒྱུར་བཅས། །བཀལ་ལན་བཅས་པས་བསྐྱད་པར་བྱ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་
དོན་འཆད་པ་ལ་དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཚིག་དོན། མཚམས་སྒྱུར། བཀལ་
ལན་ཉི་བཤད་ཐབས་ལཱའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་
དགོས་དོན་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་དུ་གཏོང་བའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་དག་
བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོས་པ་ལེགས་བར་བརྟགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་དོ། །
དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུམ་གསུམ་གྱིས་
འཇུག་པ་ལ་འདིའི་དགོས་སྟོབས་ཆོས་བཞི་ཤེས་དགོས་ལ། ཆོས་བཞི་ནི་དགོས་
པ། ཉིང་དགོས། བརྗོད་བྱ། འབྲེལ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐབས་མཁས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚིགས་རྒྱུར་བས་དོན་གྱི་གནད་ཀླུ་མཁས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཡུམ་བསྐྱུས་
པ་འདིར་ཚིག་ཏུ་ཅང་མང་བའི་དཀའ་ཚིགས་ལ་མི་བཟོས་པར་ཚིག་ཏུར་བས་དོན་
གྱི་གནད་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་དགོས་པ་དང་།
ངེས་པ་རྟེན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྱོད་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་དང་། ལམ་
གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་མདོ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་སུ
 གྲངས་པ་ལ་རག་ལས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བ་རྟེན་པ་ལ་
 རག་ལས། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གོ་བ་མདོ་འདི་ལ་རག་ལས་ཏེ་དེ་
 དག་ནི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། རམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་
 ལམ། ཁྲོན་བས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། གཞན་གྱིས་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །
 ཆོས་སྦྱང་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་གྱི། མདོ་དོན་བྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། ཁྲོ་དང་ལྷན་
 བས་མཐོང་འབྱུང་བྱིས། །བདེ་བྲག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ཙོམ་པའི་དགོས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་རྟེ་
 རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་གྱི་བསྟུན་དོན་ནི། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དེ། དངོས་པོ་
 བརྒྱད་ནི། རམ་མཐུན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས། རམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། ཕྱི་མའི་
 སྦྱོར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། རྒྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་
 བཅས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་
 བརྒྱད་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རམ་ཀུན་མདོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱི་མའི་ཕྱིན་
 དང་མཐར་གྱིས་པ། །རྒྱད་ཅིག་གཅིག་མདོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
 དེ་རམས་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ནང་
 གསེས་གྱིས་སྟེ་བས་དོན་བདུན་ཅུ་སྟེ། དོན་བདུན་ཅུ་ནི། རམ་མཐུན་མཚོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་དགུ། རམ་རྫོགས་སྦྱོར་པ་ལ་བཅུ་གཅིག། ཕྱི་མའི་སྦྱོར་པ་ལ་བརྒྱད།
 མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་པ་ལ་བཅུ་གསུམ། རྒྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་པ་ལ་བཞི། ཆོས་སྐྱེ་

མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞི་སྟེ་བདུན་ཅུ་ལོ། །དེ་ལ་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་གྱི་
ཆོས་བཅུ་ནི། སེམས་སྒྲིབ། གདམས་ངག། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། རིགས།
དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་སྒྲིབ། འཇུག་སྒྲིབ། རྟོགས་གྲུབ། དེས་འབྱུང་སྒྲིབ་
པ་སྟེ་བཅུ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། དེས་
འབྱེད་ཡན་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་། སྒྲིབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྲུར་པ། རྟོགས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་
རང་བཞིན་དང་། དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་
དང་། རྟོགས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། བྱུང་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁུན་པ་
ནིད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི།
ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བན་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ། བན་ཡོན་
བསྟོད་བརྒྱར་བསྐྱགས་པ། བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ། རྗེས་
སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲིབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། རྣམ་དག་
སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་
དང་། སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི།
བན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་
བརྒྱར་དང་བསྐྱགས་པ་དང་། །བསྟོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་
མེད་དག་སྒྲིབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་གྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འབྲར་བཤད། ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ་ནི། ཤེས་པས་སྒྲིབ་ལ་

མི་གནས་པ། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་རིང་བ།
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིང་བ་མིན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་
 པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཉམ་
 ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མཐོང་ལམ་སྟེ་དགུའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ ཤེས་
 པས་སྤྱིང་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་
 པས་རིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་
 ཕྱོགས་དག་དང་། སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་
 པའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་
 རྟོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་ཕྱིད་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ནི། རྣམ་པ། སྦྱོར་བ། ཡོན་ཏན།
 སྦྱོན། མཚན་ཉིད། མཐར་པ་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་ཚོགས། སྤྱིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ། ཐབས་
 མཁས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་པ་སྦྱོར་བར་བཅས་
 རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། ཐར་དང་དེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས། སྤྱིང་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་
 དང་། ཞིང་དག་སྦྱོན་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཀྱན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་
 ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་
 ཕྱིད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་ནི། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས། རྣམ་འཕེལ། དེས་
 བརྟན། སེམས་ཀྱན་གནས་པ། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ། སྟོམ་ལམ་ཅེ་མོ། བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་མོ། ལོག་བསྐྱབ་བསྟན་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཡི་
 རྟོགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀྱན་གནས་པ་དང་། །མཐོང་

ཤེད་ཕྱིན་སྤོང་ཐུག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཉི་ཤུང་རུབ་ལམ་གྱི་མིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ཞེས་བྱ་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་པའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཞི་
ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་པ་པེ་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན། །ལོག་
པར་བསྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། །ཅེ་མའི་མཛོན་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་མཛོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ནི། །སྦྱོར་པའི་མཐར་
གྱིས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་མཐར་གྱིས་པ། བཟོད་པའི་མཐར་གྱིས་པ། བཙོན་
འགྲུས་གྱི་མཐར་གྱིས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་མཐར་གྱིས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་མཐར་
གྱིས་པ། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་
མཐར་གྱིས་པ། དག་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་
དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། ལྷ་རྗེས་སུ་
དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། །དངོས་མེད་ངོ་པོ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་སྟེ་
བཅུ་གསུམ་མོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐད་གཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཛོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་པེ་ནི། རྣམ་
པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ།
རྣམ་སྦྱོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཛོན་ཉིད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་
བཞི་པོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མཛོན་རྟོགས་བྱང་རུབ་
པ། །མཛོན་ཉིད་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་པེ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །ཆོས་སྐྱུ་
མཛོད་པ་དང་བཅས་པ་མཛོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་པེ་ནི། ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་ ལོངས་སྦྱོང་
རྟོགས་པའི་སྐྱུ་ སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ་

བཞིའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་
གཞན་པ་སྐལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་
དག་བཟོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་སྐབས་སོ་སོའི་
མཚམས་སྦྱར་དང་། །དོན་བདུན་ཅུ་སོ་སོའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། །གཞུང་གི་ཆོག་སྲ་
ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་རྣམས་ཤེས་དགོས་གིང་། །གཙོ་བོ་ནི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཆེ་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། །བཀལ་ལན་ནི། །མདོ་ཉིད་ལས་རྟོགས་དགའ་བ་དང་། །འབྲུལ་ས་ཆེ་བ་
རྣམས་ལ་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བཀལ་ཞིང་བཟྱག་པ་མང་དུ་མཛད་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་དེའི་བསྐྱུས་དོན།
ཤེས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་རྟེན་རྒྱུག་པ་ལ་སྡོན་དུ་དཀྲུག་བསྟན་དགོས་པ་ལྟར་ལམ་
སྐྱོམ་པ་ལའང་གང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་
ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་སྐྱོམ་མོ་སྐྱུམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་
པར་སྐྱོམ་དགོས་གྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་ཞུགས་ན། །རྒྱ་ཐམ་ཐོམ་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུའང་ཐམ་ཐོམ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་
རོ། །གཙོ་བོ་ནི་མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་གྱིས་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལམ་གང་
སྐྱོམ་ཡང་དམིགས་སྐྱོར་རེ་རེའི་ནང་དུ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚང་བར་
བྱས་ནས་སྐྱོམ་ཤེས་ན་ལམ་ལ་ས་ཆོད་གིན་ཏུ་ཆེད། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་
འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་ཤེས་པ་པའི་བླ་
མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་ལ་མེད་ཅིས་སྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ལ་བསྟན་པ་ཆེ་བར་
མཛད་དོ། །སྐར་བཤད་པའི་བསྐྱུས་དོན་འདི་དག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ན་

ཤེད་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་སྒྲེས་བུ་རྒྱུད་དུ་འེད་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་
འགོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་
གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་གསུམ།
མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ། སྒྱུར་བ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། འབྲས་
བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་
རྣམས་སྒྲོམ་ཚུལ། ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ། གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་བརྩ། སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག། ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། རིགས། དམིགས་
པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་སྒྲུབ། འཇུག་སྒྲུབ། ཆོགས་སྒྲུབ། རེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་སྟེ་
བརྩའོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གནས་
བརྟན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ལས་བརྩམས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས།
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་
སྟོངས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅིས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྒྲུ་རྒྱ་
འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གསུང་རྗེས་སུ་
བརྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་
གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་མཐའ་དག་གང་ལས་
འབྱུང་བའི་ཆོས་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་སྟེ་རིམ་
པོ་ཆེ་འདི་གསུངས་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་སྟོན་བརྩུང་སྟོང་བ་སོགས་སྟུར་བཤད་པ་

ལྷར་གྱི་གྲོང་གཞི་བསྟན་པ་བསྟན་པ་པོས་སྦྱར་བ་མཐོང་བ་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ།
གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་གྱིས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
དབུ་ཚུགས་ཏེ་སྟོན་པར་མཛད་ལ། རྒྱར་བཤད་པ་ལྷར་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཚོག་རྒྱས་
བསྟུས་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པས་ཡུམ་རྒྱས་པ་
དང་བར་པ་སྟོར་ལྷག་ཏེ་ཤུ་ལྷ་བ་ནས་རི་ལྷར་གསུངས་པ་ལྷར་སེམས་སྐྱེད་ལ་
གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་། བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གཉིས་ཀ་ཆང་པའི་སེམས་
སྐྱེད་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཉིད་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དང་། སེམས་སྐྱེད་གྱི་དབྱེ་
བ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྦྱར་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི་ཡུམ་འདིར་གསུངས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་འདིས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་
དང་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གཉིས་ཀ་ཆང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་
བསྟན་ཅིང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དང་དབྱེ་བ་རྣམས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས། དེ་ལ་སེམས་དཔའ་དང་པོས་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་
དང་། སེམས་དཔའ་གཉིས་པས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྟན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་ཅེས་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་
མདོར་བསྟན་དང་། སྦྱོར་པའི་པར་ཕྱིན་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟོབས་
བཅུ་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་སྦྱབ་པར་འདོད་ཅེས་
བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་རྒྱས་བཤད་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱི་ཞི་གཉིས་
ཀའི་མཐའ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་འདོད་ཅེས་
གཞན་དོན་དོན་གཉེར་མདོར་བསྟན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ངན་སང་གི་
སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུན་བཅད་ནས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། སེར་

ཤེད་ཕྱིན་སྒྲོང་ལྷག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་རྒྱུར་ཏི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྒྱམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

སྟེ་ཅན་རྒྱམས་སྟེན་པ་ལ་འགོད་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་
རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱལ་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞན་དོན་བྱིང་། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། ཉེ་དང་དེ་ནི་མདོ་
བཞིན་དུ། བསྐྱེད་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཉེར་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ནི། འདུན་པ་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བསམ་པ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་ལྷ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་
བསྟོམ་པའི་སྟོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། སྟེན་པ་
དང་ལྡན་པ་གཉིར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་
ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།
བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་
ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་སྤྲན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་
བའི་བཤེས་གཉིར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། སྟོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་
འོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་སྤྱད་བྱངས་སྟན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། མཛོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་

བསྐྱེད། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྷན་པ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱིར་
 རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གཟུངས་
 སྒོགས་དང་ལྷན་པ་བཞོན་མའི་རྩ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞིའི་
 དགའ་སྟོན་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་སྟོན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བཞོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་
 དང་ལྷན་པ་རྩ་བའི་རྩ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་མཚའས་པར་ལྷན་
 པ་སྒྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །སེམས་སྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་
 འདིས་ནི། ས་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱས་ཏེ།
 ཐོག་མར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་བཞེན་དུ་
 བསྐྱེན་ཏེ་རིགས་སང་པར་བྱས་ལ། ཆོ་འདི་ལས་སྒོ་ཡོག་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་
 དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དང་། འཁོར་བ་སྦྱི་ལས་སྒོ་ཡོག་ནས་ཐར་པ་
 དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད།
 དེ་ནས་རང་ཉམས་ལ་དབགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་ཕྱགས་
 འག་བསྐྱེད། དེས་ཀྱན་ནས་བྲུངས་ཏེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིང་ཁྱེད་པ་ཞིག་
 བསྐྱེད་ལ་དེ་ཉིད་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱས་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་
 རྩམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་
 རྒྱང་དུ་སྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ལམ་རིམ་
 གྱིས་བཞོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་པས་བར་ས་ལམ་འབྲས་སུ་དང་
 བཅས་པ་ཁྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་
 ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། རྩོམ་རིམ་སྐྱོན་

ཤེས་ཕྱིན་སྒྲིབ་ཐུག་བརྒྱུད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ནམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

བཤེས་གཉེན་དང་། ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་ཉི་མ་སྒྲུ། རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་
ཆ། བཞུན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། སྒྲུ་སྟོན་ཆུ་པོ་སྒྲིན་ནམས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཉི་
ལུ་ཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉེ་ལྷར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེམ་པ་ལ་
ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཆང་བར་བྱེད། ཆུ་ལ་དེ་ནི་དམིགས་སྒྲོར་ཐམས་
ཅད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་
མགོན་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུངས་པ་དབལ་ཨ་ཏི་ག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བའི་གདམས་པ་བྲུ་ན་མེད་པ་སྟེ་
ཆུ་ལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱའོ། འདི་ནས་བཟུང་དམིགས་ནམས་གང་
སྒྲོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟོན་དུ་བཏང་། དངོས་གཞི་སེམས་དྲུག་གི་
སྟོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། སེམས་དྲུག་ནི་ཅེ་བའི་སེམས་དང་། རྩེས་སུ་སྒྲིད་པའི་
སེམས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིད་པའི་སེམས་དང་། ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་དང་།
སྟོམ་པའི་སེམས་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་ཏེ་དྲུག་གོ། དྲུག་པོ་འདིའི་སྟོ་ནས་
དམིགས་ནམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཆུ་ལ་ནི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཉམས་ལེན་
དབྱེད་འཛོག་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བྱ་ཆུ་ལ་ཏེ་འདི་དག་གི་ཆུ་ལ་ཞིབ་པར་འགྲེལ་ཆེན་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་
སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་དེ་ལྷར་གནས་ན་དེ་ཉིད་འདིའི་གདམས་
པ་དང་། རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདི་ལའང་
གདམས་ངག་གི་སྟོན་འགྲོ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཆུ་ལ་གྱི་གནད་བསྟན་
པ་དང་། དེ་ནས་གདམས་ངག་དངོས་ལ་འཇུག་ཆུ་ལ་གཉིས་ཡིད་ཅིང་། དང་པོ་

སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་འདི་བྱ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་དོན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ཞོར་བར་
 སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ལམ་པས་ན་ལམ་མ་
 ཞོར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་
 དགོས་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱུང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་བལྟ་དགོས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 མན་ངག་འཆོལ་བའི་ཆོས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པའི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་དང་། གོང་མ་གོང་མའི་ཕྱིན་
 རྒྱལ་སངས་པར་ཐོབ་པར་ཞིག་དགོས་པ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་རྒྱལ་གྱི་
 གནད་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་གདམས་ངག་དངོས་ལ་
 འཇུག་རྒྱལ་ནི། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ཞེས་པ་ནས། གདམས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གདམས་ངག་ལ་ནང་
 གསེས་གྱིས་ཕྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གདམས་པ། རྒྱལ་པའི་
 དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ། རྒྱལ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 གདམས་པ། རྒྱལ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བྱ་བ་རན་པ་ལ་མ་ཞེན་པ་ལ་གདམས་པ།
 རྒྱལ་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ་ལ་གདམས་པ། ཐེག་དམན་དུ་
 མི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་གདམས་པ། རྒྱལ་པ་
 ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་སྟུན་ལྷ་ལ་གདམས་པ། རྒྱལ་པ་ལྷུང་དུ་རྗོགས་

ཤེར་ཕྱིན་སྒྲིབ་བྱུང་པ་དང་མངོན་ཤོགས་རྒྱུ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ན་མས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

པའི་རྒྱ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པ། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ། སྒྲོམ་ལམ་
ལ་གདམས་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟེ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་བསྒྲོམ་
པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་
ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའོ། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་དང་།
རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མ་ཞེན་པ་དང་། མི་ངལ་བ་དང་། ལམ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་རྣམས་ནི་དངོས་ཟེན་ལྟར་རོ། སྐྱུན་ལྷ་ནི། ཤེས་སྐྱུན་དང་། ལྷའི་སྐྱུན་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུན་དེ་ལྟེ། །
མངོན་ཤེས་དུག་ནི། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། རྒྱ་
འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་
དྲན་པའི་མངོན་ཤེས། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་དུག་གོ། མཐོང་ལམ་དང་
སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཡོངས་གཤམས་ལྟར་རོ། རྟེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་
ནས། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའི་བར་བཅུ་པོ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པའི་
རྣམ་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་།
རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་གསུམ་དང་། བྱང་པར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མ་
ཆགས་པ་དང་། ལམ་ལས་མི་སྟོན་པར་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་
ངལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པར་འགོ་བའི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྐྱུན་

ལྟ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
 གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་
 རྒྱལ་སུ་བསྟན་ཏེ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་
 བས་རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་གདམས་ངག་རྣམ་པ་བརྟུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་གདམས་ངག་
 རྟོན་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པ་ན་མཚོག་གི་རྒྱལ་སྐྱའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལས་གདམས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བྲམས་པ་ལས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། །
 དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། རྒྱུ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་
 མཚོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དང་། །རྒྱན་ལྟ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །
 སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྟུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གདམས་ངག་བརྟུའི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་
 ཟུར་དུ་བཀར་ནས་ཡུམ་བར་པ་ལས། ཆོས་དགོན་མཚོག་ལ་གདམས་པའི་རྗེས་
 སུ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གང་དང་གང་དུ་
 རྒྱུ་བའི་བྱུང་བར་དང་། དབང་པོ་ཞོ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་བར་སོགས་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་དེ་
 རྗེ་བརྟུན་གྱིས་མཚོན་བྱེད་དཔེ་དང་སྐར་བའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་གསུངས་སོ། །དེ་
 རྒྱད་དུ་ཡང་། དབང་པོ་བརྟུལ་དང་ཞོན་པོ་དག །དང་དང་མཐོང་ཐོས་རིགས་ནས་

རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྦྱིས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་ལོག་མིན་
འགོ་ །འཕར་གསུམ་སྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོས་
མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་མངོན་རྟོགས་
རྒྱུ་གྱི་བསྟན་དོན་དུ་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ་ནི། བཅོན་ལྷན་འདས། གཞན་
ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ལ་སྟོན་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲུམ་པས། ཅི་ལྟར་བསྐྱབ་ན།
འདི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེས་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བགྱིད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར། འདི་དག་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་སུ་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདི་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་
མདོར་བསྟན་པ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་འདིའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོར་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་བྱོད་
དང་། ཅུ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པོ་དེས་སོ་
སོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དག་
སྤངས་བྱ་ལྟར་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
དང་། རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་པ་ཡི། །

རྟོད་སོགས་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་བརྟེན་པ། རྒྱུད་དང་
 འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། བཅས་པ་དག་ལས་
 རྩད་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་ལ་དུག ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་བཤད་པ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་
 མོ་བཤད་པ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བཤད་པ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་བཤད་པ།
 རྣམ་རྟོག་བཞི་སྒྲངས་བྱར་ལྷན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་དང་
 དུག གོ་དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། གཞན་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། བྱིར་མི་
 རྟོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ལེགས་པར་གནས་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདི་ལའང་ནང་
 གསེས་གྱིས་བྱེ་ན་རྟོད་རྒྱུད་རུ་དང་། རྟོད་འབྲིང་དང་། རྟོད་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་
 རྟོད་རྒྱུད་རུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྩད་པར་འཕགས་པ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ནི་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། རྒྱུའི་རྩད་པར་ནི་འདིའི་མཐུ་ལས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། རྒྱུའི་རྩད་པར་འདི་ནི་སྦྱོར་
 ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲིང་ལའང་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྟོད་ཆེན་པོ་ལའང་དམིགས་པ་དང་
 རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། རྟོད་རྒྱུད་རུ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གཞན་
 ཡང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བསྟན་དོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། རྟོད་འབྲིང་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་དང་
 ལྷན་པ་རབ་འབྱེད་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། ཞེས་པ་ནས་གནས་པ་དང་

བྲལ་བ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེན། མིང་དེ་མ་མཆིས་
པའི་སྲིད་དུ་ལོ། །དེ་ལྟར་མིང་དེ་གནས་པ་མ་ལགས་ཤིང་མི་གནས་པ་ཡང་མ་
ལགས་ལ། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ལགས་ཤིང་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་
ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དྲོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་
པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་བཤད་པ་དང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སེམས་མི་འགོད་ཀྱན་ཏུ་མི་ཁྱུ། ཞེས་པ་
ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ་མི་གནས་པའི་
ཆུལ་གྱིས་ལེགས་པར་གནས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྦྱོར་ལམ་
དྲོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྟར་ཡོད་ཆུལ་ནི།
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མདོན་
ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ བཤེད་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ། །གཟུགས་སོགས་
འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་གསུམ་པོ་དེའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ཅིང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོམ་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །
ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ཞིང་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར། མི་དངངས་ཀྱན་ཏུ་མི་སྤྲུག་
ཀྱན་ཏུ་སྤྲུག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བར་རིག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའི་བར་

གསུངས། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་དེའི་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེ་བར་མི་རྟོག་ཅིང་མ་ཟེན་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་དེའི་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་
 ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་
 སྟོབ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ།
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། གཟུགས་སྟགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སྟགས་པར་མི་
 གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །
 ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་ངོ། །ཞེས་
 གསུངས། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 སྟོན་པ་ལ། གཟུགས་སྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་
 དག་སྟེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད། །དེ་ཡི་མཚན་
 མར་མི་བརྟེན་པས། །མོས་མེན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་
 ལམ་ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉིང་

ཤེས་ལྷན་རྒྱུད་བརྒྱུད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཡུང་སྟོན་པ་དང་རྫོམ་པ་ཟད། །གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་
བོ་གཅིག །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །
རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། །ལྷ་པ་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་
ལྷན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་སྟོབ་ན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་
ལགས་སམ། ཞེས་པ་ནས། བཙུམ་ལྷན་འདས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་
དེ་ཡང་དབང་པོ་དྲུག་དང་མུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་སྤང་བྱར་ལྷན་པའི་བྱེད་པར་ལ་རྣམ་རྟོག་བཞི་ནི་
གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །གཟུང་རྟོག་གཉིས་ནི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་
གཟུང་རྟོག་གཉིས་སོ། །འཛིན་རྟོག་གཉིས་ནི་རྩ་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་
གཉིས་སོ། །རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་རེ་ལའང་ལྷ་དགྲ་དགྲར་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་
དུ་ཡང་། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །
མོངས་དང་མུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲ། །རྩ་དང་
བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་
དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཡུང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དྲུག་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས། ཐེག་
པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་

བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ན་འད་ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྒྲག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པ་དང་ལྷན་པར་མི་
 འབྱུར་རམ། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་རྣམས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
 རྒྱན་ཏུ་བརྒྱུང་བས་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་ཤིང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
 བདུད་དང་སྤྲིག་གོགས་ཀྱིས་མི་རྒྱགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་མི་འགོང་བ་
 ཉིད་ལ་སོགས། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྲིགས་པོར་
 བ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་རྒྱལ་
 ལེགས་པར་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ཏེ་
 སྤྲིག་བསྐལ་བརྒྱད་མར་མྱོང་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདིའི་མཐུ་
 ལས་ཐུང་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ཡིན་པ་དང་།
 བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་སྦྱོང་བ་ལ་འདིའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་
 སུན་ཐུང་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟེན་དགོས་པ་དང་། བདག་
 མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་
 བཀག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་སང་སྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་དེའི་ཆེ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་ཡིན་
 དགག་གི་རྣམ་པ་འཆར་མི་རུང་བ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་མིང་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་
 འབྲེལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདིའི་མཐུ་ལས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་
 དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཡུལ་ཕྱིན་ཐོན་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་

ཤེར་ཕྱིན་རྟོག་པ་བྱུང་བ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ལམ་འདི་ཐོབ་བ་ན། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀྱང་གྱིས་པའི་རྒྱུད་པ་ཀྱན་ལས་འདས་
ཤིང་། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་
མཐའ་ལས་པ་ཐོབ་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རིགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་གསོལ་རྟོ། །ཞེས་
པ་ནས། རབ་འབྱོར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་སྟོབ་པོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རིགས་ལ་
བཅུ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རིགས་བཅུ་གསུམ་ནི། རྟོན་གྱི་རྟེན་རིགས། རྩ་མོའི་
རྟེན་རིགས། བཟོད་པའི་རྟེན་རིགས། ཆོས་མཆོག་གི་རྟེན་རིགས། མཐོང་ལམ་གྱི་
རྟེན་རིགས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས། གཉན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་
མདོན་དུ་བྱོགས་པའི་རྟེན་རིགས། སྤང་བྱའི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མདོན་དུ་བྱོགས་
པའི་རྟེན་རིགས། སྤང་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏྲགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་
རིགས། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིང་བརྩེར་བཅས་པའི་རྟེན་
རིགས། ཉན་ཐོས་སོགས་དམན་ལམ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟེན་རིགས། ས་
བཅུ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྟེན་རིགས། ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་
ཡེ་ཤེས་རྩེ་ལ་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་རིགས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་སོ། །རིགས་
བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྟོར་ལམ་རྟོན་སོགས་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སོ་སའི་རྟེན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྟོགས་པ་ཡིན་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །
གཉན་པོ་དང་ནི་སྟོང་བ་དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏྲགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་

སྤྱིང་བརྟེན་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་མ་ཐུན་མོང་མེན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
གོ་རིམ་དང་། ཡོ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བ། འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཤེས་
བྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །
བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། རྟེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན། རིགས་གསུངས་
བ་ལྟར་རོ། རིགས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་པའང་
རིགས་སད་ནས་འཇུག་དགོས། ཆོགས་ལམ་ནས་སྤྱོད་ལམ་དེ་འཕོ་བའང་རིགས་
ལ་དམིགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་ཞེས་
བརྟེན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་འཐོབ་པ་ན་
སྤྱོད་ལམ་དྲོད་ཐོབ། དེ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་ན། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་དུ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྟངས་
འབྱུལ་བ་དག་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ། རྟེན་གྱི་
རིགས་བརྒྱ་གསུམ་པོ་འདིས་ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟུས་པར་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

ལྷ་པ་དམིགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཆགས་
པ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉིས་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་པའི་དམིགས་པ་ལ་
བརྒྱ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་གཅིག་ནི། སྤྱང་བྱ་དགོ་བ། དོར་བྱ་མི་དགོ་བ།

བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱ་ཡང་མ་བསྟན། འཇིག་རྟེན་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ། ཟག་བཅས། ཟག་མེད། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས། ཐུན་མོང་བའི་
ཡོན་ཏན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བརྩ་གཅིག་གསུངས་སོ། ། ་དེ་སྐད་དུ་
ཡང་། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ་དེ་ཡང་དག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། ་གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། ་ཟག་
བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། ་གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། ་སྟོབ་མ་
ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ་གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། ་དམིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
བར་གྱི་ཆོས་ཀྱན་བསྟུས་སོ། །

དུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
ལ་གནས་པའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། ་ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ལ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། གསུམ་ནི། སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ། སྟོང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་མོ། ་གསུམ་པོ་དེས་
ཆེད་དུ་བྱ་ཆུལ་ནི། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་
དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྟོང་བའི་ཆེད་དང་། ཐོབ་བྱ་རྟོགས་པ་
མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའོ། ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་
ཉིད་སེམས་དང་། ་སྟོང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་
འབྱུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤིས་བྱ། ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བདུན་པ་གོ་སྐབ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
གང་པོ་བྱམས་མའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟྱི་བ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་སེམས་
དཔའ་དེ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ། ཞེས་པ་འདི་གསུངས། གོ་སྐབ་ལ་སྦྱོན་པའི་གོ་
སྐབ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་བར་དུག་ཡོད་ཅིང་། བར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་རེ་
ལའང་གཞན་ལྷ་ལྷ་ཆོང་བར་བྱས་ལ། དུག་ལྷན་དུག་ལྷན་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་ཆའི་སྐབ་
པ་སྐམ་ཅུ་སོ་དུག་ཏུ་གསུངས་སོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་དག་སོ་སོའི་སྦྱོར་ལ་
སོགས། རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཡིས། གོ་ཆའི་སྐབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། དུག་
ཆོན་དུག་གིས་རི་བཞིན་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱད་པ་འཇུག་སྐབ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ལགས་
ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཟྱི་བའི་གངས་
སུ་མཆིའོ། ཞེས་པ་འདི་གསུངས། འཇུག་སྐབ་ལ་དག་གསུངས་ཏེ། འཇུག་སྐབ་
དག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་བྱངས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམ་འཇུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྦྱོར་
སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་
པ་དང་། བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགོ་བ་ཅི་བྱེད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་

དོན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་མངོན་ཤེས་དུག་བསྐྱེད་པ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་ཀྱུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱུབ་པ་སྟེ་
དགའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱོན་སོགས་དང་། །ལམ་
དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དུག་རྣམ་ཀྱུན་མཁྱེན་
པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྐྱུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགའ་བ་ཆོགས་སྐྱུབ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་གིས་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཆོགས་སྐྱུབ་ལ་བཅུ་བདུན་
གསུངས་ཏེ། ཆོགས་སྐྱུབ་བཅུ་བདུན་ནི། བཅེ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱུབ།
སྦྱོན་པའི་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོགས་
སྐྱུབ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། བསམ་གཏན་
ཀྱི་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། ཞེ་གནས་སྟོམ་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པའི་
ཆོགས་སྐྱུབ། ཞེ་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོམ་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། ཐབས་ལ་
མཐས་པའི་ཆོགས་སྐྱུབ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱུབ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱུབ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་སྟོམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱུབ། གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱུབ།

ས་བཅུའི་ཚོགས་སྐྱབ། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་སྟེ་བཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་རྒྱད་དུ་
 ཡང་། བརྟེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་
 ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་
 པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་དུ་ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་ལས་སའི་ཚོགས་དང་གཉེན་
 པོའི་ཚོགས་གཉིས་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་དབྱེ་བ་གསུངས་ལ། །འགྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་དབྱེ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ། རྟོང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་ནི་ཤུ་གསུངས་ལ།
 རྟོང་ཉིད་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ནི་ཤུ་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་ལ་དབྱེ་བ་ནི་ཤུ་པོ། །རྟོང་ཉིད་ནི་ཤུ་ནི། བད་རྟོང་པ་ཉིད། བྱི་རྟོང་པ་ཉིད།
 བྱི་ནད་རྟོང་པ་ཉིད། རྟོང་པ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད། ཆེན་པོ་རྟོང་པ་ཉིད། དོན་དམ་པ་
 རྟོང་པ་ཉིད། འདུས་བྱས་རྟོང་པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་རྟོང་པ་ཉིད། མཐའ་ལས་
 འདས་པ་རྟོང་པ་ཉིད། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད། དོར་བ་མེད་པ་རྟོང་
 པ་ཉིད། རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད། མི་དམིགས་པ་རྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོང་
 པ་ཉིད། དངོས་པོ་རྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 རྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཤུ་པོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་དུ།
 སའི་ཚོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་གཉིས་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ལས།
 དང་པོ་སའི་ཚོགས་ལ། ས་དང་པོ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་ཡོངས་རྟོང་གི་དབྱེ་བ་

དང་། ས་བརྩ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་གསུངས། ས་དང་པོ་ནས་
 ས་དགུ་པའི་བར་ལ་ཡོངས་སྟོང་གི་དབྱེ་བ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བརྩ། ས་
 གཉིས་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བརྩ། ས་གསུམ་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་ལ། ས་བཞི་པ་ལ་
 ཡོངས་སྟོང་བརྩ། ས་ལྔ་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བརྩ། ས་དྲུག་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བརྩ་
 གཉིས། ས་བདུན་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་ཉི་ལུ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བརྩ། ས་
 དགུ་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་བརྩ་གཉིས་གསུངས། དེ་ལ་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྟོང་བརྩ་
 ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
 སུན་པའི་དངོས་པོ་ཐེག་ཆེན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེར་སྒྱུ་མེད་པར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ཉིད་
 དང་། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 ཆོས་མ་ལུས་པའི་དམིགས་པ་འཛོལ་བ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སེམས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྱུ་མཐོང་བར་འདོད་
 ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དཔེ་མཁྱེད་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། དུས་རྟག་ཏུ་བདེན་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བརྩམས། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 ཡོངས་སྟོང་བ་རྣམ་བརྩ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་དང་སུན་
 པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་
 འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱུས་སྒྱུ་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་
 བདེན་པ་ཡི། །ཆོག་ནི་བརྩ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དག་རང་བཞིན་མི་
 དམིགས་པས། །ཡོངས་སྟོང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་

གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ནི། ཏུས་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། གཞན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། གཞོད་པ་ཅི་བྱུང་
 ཡང་བཞོད་པ་དང་། ཏུས་རྟག་ཏུ་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་དང་། མེས་མ་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། མཁན་སློབ་སོགས་ལ་བདུད་ཅིང་བཀྲུར་སྟེ་བྱེད་པ་
 དང་། སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་རྣམས་
 ལ་ཏུས་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྒྱད་ཏུ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་
 དང་བཞོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྤྱིང་བཅེ་ཆེ། །བཀྲུར་སྟེ་སྤྲ་མ་ལ་གྲུས་ཉན། །
 བརྒྱད་པ་སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་གསུམ་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལྟེ་ཞི། ཆོས་ཐོས་པའི་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་གི་བསམ་པ་
 མེད་པར་གཞན་ལ་ཆོས་སྤྱིན་པ་དང་། རང་ཉིད་གང་ཏུ་འཆང་བྱ་བའི་ཞིང་གི་སྟོད་
 བཅུད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། ལའོར་བའི་སྤྱོད་མཐོང་བས་གཞན་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་མི་
 སྤྱོད་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྟན་པ་སྟེ་ལྟེ། །དེ་རྒྱད་ཏུ་ཡང་།
 ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྤྱིན་དང་། །སངས་
 རྒྱུ་ཞིང་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། །ལའོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་དང་། །རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་
 ཅས་བྱ་བ། །སྤྱི་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམས་ལྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་
 བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ནི། དཔེན་པའི་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུང་
 བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་དམ་རྟེན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམ་པར་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་ཐམས་ཅད་བྱ་རྒྱུ་
 ལས་འདས་པ་ལ་གཞེས་པ་དང་། བདོག་པ་ཀྱང་གཏོང་བ་དང་། དགོ་བ་རྒྱུབ་པ་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ལ་སེམས་མི་ཁྱམ་པ་དང་། མདོན་ཞེན་གྱི་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་བརྟེན་ལོ། །དེ་རྒྱུ་དུ་
ཡང་། བགས་གནས་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་གེས་དང་། །སྤྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་རྟེན་
དང་། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་། །ཕྱ་
ངན་འདས་དང་བདོག་ཀྱན་གཏོང་། །མི་ཁྱམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །ས་ལྟ་པའི་ཡོངས་སྟོང་བརྟེན་ལོ། །རྟེན་བཀྲར་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྱིམ་པ་དང་
འགོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་སྟོང་བ་དང་། རབ་རྩ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་བདག་དད་པ་
ཅན་གྱི་ཁྱིམ་མི་སྟོན་པ་སྟོང་བ་དང་། འདུ་འཛིན་གནས་སུ་གནས་པ་སྟོང་བ་དང་།
ཆགས་པས་བདག་ལ་བསྟོད་པ་སྟོང་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟན་པ་སྟོང་བ་དང་།
མི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་ལམ་བརྟེན་སྟོང་བ་དང་། རྟོམ་པས་གཞན་ལ་མི་འདུད་པའི་
ཁེངས་པ་སྟོང་བ་དང་། སྤང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པ་སྟོང་བ་དང་། ལོག་པར་
ལྟ་བའི་སྟོང་ན་སྟོང་བ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་ལ་བྱོགས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་
བརྟེན་ལོ། །དེ་རྒྱུ་དུ་ཡང་། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འཕྲེན་པ་དང་། འདུ་འཛིན་གྱུར་
པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟན་པ་དང་། །མི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་
ལམ་བརྟེན་དང་། །རྟོམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་ན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་
བཟོད། །བརྟེན་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། །ས་ལྟ་པ་ནི་ཡང་དག་འཕྲོབ། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་དུག་པའི་ཡོངས་སྟོང་བརྟེན་གཉིས་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུལ་གྱི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
གྱི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་དགའ་བ་སྟོང་བ་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བ་སྤྲོད་བ་དང་། ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྒྲག་པའི་
 སེམས་སྤྲོད་བ་དང་། མགོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱངས་ནའང་མི་ལུས་པ་དང་། བདོག་
 པ་ཀུན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་བ་དང་། དབུལ་ཡང་སྤྲོད་བ་པོ་མི་སྤྲོད་བ་སྟེ་
 བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱིན་དང་ཚུལ་བྱིས་པ་བཟོད་བཅོལ་འགྲུས། །
 བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། སྤྲོད་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། དགའ་
 དང་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ། བསྐྱངས་ན་མི་ལུས་བདོག་པ་ཀུན། བཏང་
 ཡང་མི་དགའ་མེད་བ་དང་། དབུལ་ཡང་སྤྲོད་བ་མི་སྤྲོད་པས། ས་ནི་དུག་པ་ཡང་
 དག་འཕྱོལ། རེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྲོད་ཉི་ལྷུ་ལ།
 སྤང་བྱ་ཉི་ལྷུ་དང་། གཉེན་པོ་ཉི་ལྷུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཉི་ལྷུ་ནི། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པ་དང་། རྟག་པའི་མཐར་འཛིན་པ་
 དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱར་འཛིན་པ་དང་། སུང་པོར་འཛིན་པ་དང་།
 ཁམས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་
 གནས་བྱར་འཛིན་པ་དང་། དོར་བྱར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཀུན་ཏུ་ལུས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དགོ་
 འདུན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲོད་
 པ་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་
 ཉི་ལྷུ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་དང་གང་
 ཟག་ཆད་རྟག་དང་། མཚན་མ་རྒྱ་དང་སུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་
 དང་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས། སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ལུས་པ་

དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྩལ་བྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བུ་ཡི་མཛོན་ཞེན་
དང་། །སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གར་
ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཕྲོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་
བདུན་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་གཉིན་པོ་ཉི་ཤུ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
པར་རྟོགས་པས་དགེ་བ་བརྩའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
རྫོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟབ་མོ་
ལ་མི་སྒྲུག་པའི་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་
དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀྱུན་དུ་འཛོམས་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྟ་ངན་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཏེ་
གསུམ་པོ་དེ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་
སེམས་པ་དང་། ལྟག་མཐོང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་
ལུགས་སྟོམ་པས་སེམས་དུལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་ལྟན་པ་དང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པར་ཆགས་པའི་སའམ་གནས་
མིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རང་གར་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་
གཞན་དུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པས་ལུས་
ཅི་འདོད་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་
དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་བདག་ཉིད་དང་། །སྒྲིབ་རྗེ་དང་ནི་རྫོམ་མེད་
དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་རྩལ་གཅིག་ཤེས། །མི་སྦྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །

ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་
ལྟ་དང་ཉོན་ཡོངས་སྤང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་
མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་
དང་། །ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ནི། །སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་རན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
དང་། །སངས་རྒྱས་གང་ན་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་སུ་རྩུ་འབྲུལ་
གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྩེ་བ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བགྲོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུབ་པ་དང་། །ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་
མཁོར་བར་བརྟག་པས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལྟའི་མིག་གི་མངོན་
ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་སྟེ་
འཆི་དང་ལེགས་ཉེས་སོགས་ཤེས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དུ་འབྲུལ་
པའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་ལེན་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་
ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་
བརྒྱུབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །དབང་པོ་ཤེས་དང་
རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམ་བཞིན་སྤྲིད་པ་ལེན་པ་
དང་། །ལས་ནི་རྒྱལ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་དགྲུ་

ཤིང་ཕྱིན་སྐྱོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་པར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

པའི་ཡོངས་སྐྱོང་བརྩ་གཉིས་ནི། པར་ཕྱིན་བྱུག་གི་ཉམས་ལེན་རྫོགས་པས་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུབ་པ་དང་། ལྷ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབས་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུ་ལྷ་ར་མི་ཟད་པར་འཇུག་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུགས་པའི་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པའི་མཆོག་སྟོན་པ་དང་། རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཆེ་འབྲང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། འཁོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཁབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་དང་། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བརྩ་གཉིས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། སྟོབས་པ་རྒྱ་བོ་ལྷ་བྱ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། རིགས་དང་རུས་དང་ཆེ་འབྲང་དང་། འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། རེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་ཡོངས་སྐྱོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་ས་དེ་དང་དེའི་དྲི་མ་རྣམས་སྐྱོང་ཞིང་ས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ས་བརྩ་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྤར་ས་དགུའི་ཡོངས་སྐྱོང་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་བརྩ་པ་ལ་ཡར་ལུན་དུ་རྫོགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཐོབ་པོ། །

མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ས་དགུ་འདས་ནས་ཞེས་ས་བརྩུ་པ་བ་འདི་ས་དགུ་འདས་
 རས་སངས་རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་ཆ་འདྲ་བ་ཐོབ་པས་ས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་
 ཞེས་བཤད། ས་དགུ་འདས་ཞེས་པའི་ས་དགུ་ནི་རིགས་གྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས།
 མཐོང་བའི་ས། སྤང་བའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་
 པའི་ས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་སྟེ་
 དགུ་ལོ། །དགུ་པོ་དེའི་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་དམན་ལམ་གྱི་ས་དང་།
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་དགུ་པ་ལེགས་
 པའི་སློ་གྲོས་གྱི་བར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པོ་དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ས་བརྩུ་པ་ནི་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་
 དང་། ས་དགུ་པ་མན་གྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་འཕགས་
 པ་ལྟར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཛོན་པ་ཆ་འདྲ་བར་
 བསྟགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་
 རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ས། །བརྩུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།
 གཉེན་པོའི་ཚོགས་ལ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་
 རྟོག་གཉིས་ཏེ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཀུན་བརྟག་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
 བརྒྱད་ཡོད་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ས་བོན་འཛོམས་པར་
 བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཅེས་
 བཤད་དོ། །གཟུང་རྟོག་གཉིས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་གཟུང་རྟོག་
 དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སོ། །འཛིན་རྟོག་གཉིས་ནི་གང་ཟག་རྣམ་

ཤེད་ཕྱིན་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་པ་དང་མཐོན་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

འཛིན་དང་། སྐྱེས་བུ་བརྟགས་འཛིན་གཉིས་སོ། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཞི་
བཞིར་བྱེ་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ཀྱུན་བརྟག་བཞིའི་ས་བོན་འཛམས་བྱེད་
གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ལྟན་སྐྱེས་བཞིའི་ས་
བོན་འཛམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཞིར་བྱས་པའོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་།
མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། ཉེ་
བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

བརྒྱ་པ་ངེས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །
ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱིད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
དང་པོའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ངེས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་ལ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ།
ངེས་འབྱུང་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བ། འབད་མེད་ལྟར་གྲུབ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། མཐའ་ལས་འདས་
པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁྱེན་
དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་
ཡང་། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །
མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །

ནམ་པ་བརྒྱད་གྱི་བདག་ཉིད་འདི། ཁེས་འབྱུང་སྐབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁེས་ས་བསྐྱེད་ནས་ཁེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་བར་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁུན་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་ནམས་སོ། ཚེས་བཅུ་པོ་འདི་ནམ་མཁུན་མཚན་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཅས་བྱ་བ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་བཅུ་གཅིག ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བན་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ། བན་ཡོན་བསྐྱེད་བཀྱར་བསྟགས་པ། བསྐྱེད་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ། སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ །དང་པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་ལྟ་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་རིས་གྱི་ལྷའི་བྱ་བཞི་ཁྱི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ཏེ་འཁོད་པར་གྱུར་རྟོ། ཁེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་ཟུང་ཞིང་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་ཟུར་དུ་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཁེས་པའི་བར་གསུངས། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཡུལ་ཏེ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་གྱི་བྱེད་ཚུལ་དང་།

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྟུང་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རྒྱུར་ཉེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ལམ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་ལཱོ། ཁྱོད་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ཡང་། ལྟ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། རང་
བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་
སྟོན་པའི་མདོ་འདིས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཁེངས་པ་མེད་པར་སྒྲུ་མ་ལ་གྲུས་པས་བདུད་
པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་ཏེ་ཅི་བྱེད་སེམས་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱེད་པ་
ཞིག་དགོས་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བསྟན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྒྲུས་པ། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་པ་འདིས་གནས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དང་མ་
བལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རབ་གསུངས། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ལ་ངོ་བོ་དང་། ལམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པ་གཉིས་
གསུངས། ངོ་བོ་ནི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་
བྱང་དུ་བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའོ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་ནི། བདེན་
པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས་བརྟུ་དུག་སྟེ། དེ་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་མི་རྟག་པ། སྟུག་བསྐྱལ་བ། བདག་མེད་པ། སྟོང་པ་
བཞིའོ། ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྒྱ། ཀྱང་འབྱུང་། རབ་སྟེ། རྟེན་

བཞིའོ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགོག་པ། ཞི་བ། གྲ་ལོས་པ། དེས་
འབྱུང་བཞིའོ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ལམ། རིགས་པ། རྒྱལ་པ། དེས་
འབྱེན་བཞིའོ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་དེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་བྱོད་དང་། ཟུང་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཚོག་
བཞིའོ། ཉེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་ལ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་དག་གི། རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྟོན་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་
པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། ཁྱོད་པ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། ཟུང་མོར་གྱུར་པ་
དག་ཏུ་འདོད། ཉེ་ལ་རྟགས་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་
པ་རྣམས། ས་བཅུ་དག་ལས་བཅུ་མས་ནས་ནི། མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
ཡིས། ཆོས་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བཤད་དེ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སངས་རྒྱས་གྱིས། །
མཐེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་འཁོར་དེའི་
ནང་ནས་ལྟའི་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་
ལྟན་པ་ཤུ་རེའི་བྱ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ནི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་དེས་པར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རང་རྒྱལ་ལ་ཆོགས་སྟོན་དང་།
བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་དང་།
དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་།

ཤེར་ཕྱིན་རྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་རྟོན་པའི་མན་ངག་

དེའི་རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པ་གཉིས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱད་པར་རྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་རྟོགས་པ་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་སྦྱིད་དང་། བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའོ། །ལམ་
ཤེས་དེའི་རྒྱ་རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལ་བཞི་གསུངས་ཏེ། གྲོད་དང་། ཕྱི་མོ་དང་།
བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བཞིའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་པར་བཞེད། །གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །རི་
ལྟར་རི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་ངོ་དེ་ལྟར་
སྒྲུང་། །གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་
གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བཏགས་པའི་
ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོར་གྱུར་པ། །ཅེ་མོར་གྱུར་པ་
གཟུགས་ལ་སོགས། །འབྲིབ་པ་མེད་པ་སོགས་པས་བྱེ། །ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །གཟུགས་སོགས་སྦྱེ་
བ་མེད་སོགས་གྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བཞི་པ་ཡན་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ནས་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོད་ང་ལྟན་པ་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་
སོ། །ཞེས་པ་ནས། །ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ཆོ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་
དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཡན་ཡོན་
ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ། །ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས། །ངོ་བོ་ནི། བདེན་པ་

བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་རྣམ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ།
 ཤེས་བཟོད་རྣམ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བདེན་པ་བཞི་རེ་ལ་བཟོད་པ་གཉིས་
 དང་ཤེས་པ་གཉིས་རེ་སྟེ་ཕྱི་མ་པས་བཅུ་དྲུག་གོ། ཇི་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་ལ་
 བཟོད་པ་གཉིས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་། རྗེས་
 བཟོད་གཉིས། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སོ། ཇི་བཞིན་དུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་
 ཡང་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་གཉིས། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས།
 འགོག་བདེན་ལ་ཡང་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་གཉིས། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་
 ཤེས་གཉིས། ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་གཉིས། ཆོས་ཤེས་
 དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སོ། ཤེས་བཟོད་རྣམ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་གི་རིང་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་དུས་མཐའི་
 རྣམ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་ན། ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མར་
 འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་
 བསྟན་ཏོ། ཇི་རྣམ་དུ་ཡང་། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་
 རྣམ་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། ལམ་ཡོན་བཅས་
 པ་འདི་བཤད་དོ། ཇི་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག ལམ་རྩོན་བརྟེན་པ་རྟེན་
 མེད་ཕྱིར། རྣམ་གངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ཆད་མ་མེད་བཅས་དང་། རྣམ་
 ཆད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། ཇིར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། རྒྱང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། རྣམ་
 རྣམས་ལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་
 པར་བྱང་ཀྱན་ཡོངས་བསྐྱུས་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ། ལྟ་ངན་འདས་

ཤིང་ཕྱིན་སྐྱོད་ཐུག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལྟར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཕྱི་པའི་གནད་ནམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། རས་ངས་རྒྱུ་ནམས་གྱིས་སྤྱད་ལ་སོགས། ཁྲོག་མི་གཅོད་པ་
ལ་སོགས་པ། རྒྱལ་པ་ཀུན་མཁུན་ཆུལ་ལ་ནི། བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་
དག འགོད་དང་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ། ལམ་
ཤེས་ཉིད་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐྱད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་རྒྱུས་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ཞེས་པ་ནས། ཀློག་གི་རིགས་གྱི་བུ་འམ་རིགས་གྱི་བུ་
མོ་དེས་ཆེ་འདི་ལ་ཕན་ཡོན་འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་རྟོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་དྲུག་ནི།
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བས་སེམས་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་
པས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། བྱི་
ནང་གི་གཞོད་པས་བརྗེ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་ཅུས་པ་དང་།
རང་གང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཆོད་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་
པ་སྟེ་དྲུག་གོ། རྟེན་དུ་ཡང་། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། བདུད་དང་ཉོན་
མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། གཞོད་པས་བརྗེ་བ་མེད་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་
རྟེན་མཆོད་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དྲུག་པ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་རྒྱུས་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྫོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལ། རང་

དོན་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་
 བ་གསུམ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུ་དྲ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་
 གསུམ་དུ་སྒྲེ་བས་དགུ་ཡོད་ཅིང་། དགུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བས་ཉི་
 སྤུ་ཅུ་བརྒྱུ་ཡོད་དོ། །དགུ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་ལུགས་ནི་རྒྱུ་
 རུའི་རྒྱུ་དྲ། རྒྱུ་རུའི་འབྲིང་། རྒྱུ་རུའི་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མོས་པ་རང་གི་
 དོན་དང་ནི། རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་
 ནི། རྒྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། ཁོ་མོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། རྒྱུ་རུའི་
 རྒྱུ་སྟགས་དེ་བའིས། དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་སྤུ་བརྒྱུ་དུ་
 འདོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱུ་པ་ཕན་ཡོན་བསྟོན་བཀྱར་བསྟགས་པ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་
 བྱེན་གྱིས་འདི་སྐད་གསལ་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
 ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཕན་ཡོན་བསྟོན་བཀྱར་
 བསྟགས་པ་ལ་སྒྲེ་ན་ཉེར་བརྒྱུན་གསུངས་ཏེ། གཞུང་ལམ་འབུམ་རུའི་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་མོས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྟོན་པ་དང་བཀྱར་བ་དང་བསྟགས་པ་མཛད་པའི་ཆ་ཉི་སྤུ་ཅུ་བརྒྱུ་ཉི་
 སྟོམ་ལམ་མོས་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་ཆོན་གསུམ་སྟེ་ཉེར་
 བརྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་དགུ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟོན་པ་དང་། བཀྱར་བ་
 དང་། བསྟགས་པ་མཛད་པའི་ཆ་ཉེར་བརྒྱུན་ལུས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་

ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། །
 མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དགྲ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །
 བཀྲར་བ་དང་ནི་བསྟགས་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་པ་
 བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་གནས་བརྟན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་
 འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོམ་
 ལམ་ལ་བརྟུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། བརྟུ་གཉིས་ནི། ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པ་དག་ཅ་ཅི་བྱེད་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་།
 དག་ཅ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དམིགས་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བའི་བསྟོ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བ་དང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
 དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་དག་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་དྲན་པའི་
 སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་
 མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་གནང་
 ཞིང་དབྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་མ་
 གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་

བསྟོ་བ་རྒྱུད་དུ་དང་། བསྟོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོ་བ་དང་། བསྟོད་
ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙུ་གཉིས་སོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་།
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་བར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་
མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསྟོད་
ནམས་ཆོགས། །རང་བཞིན་དུན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་
ཡིན་དང་། །རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །
བསྟོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགུ་པ་རྗེ་སུ་
ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་དོ། །ཞེས་པ་
ནས། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དུག་པའོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་ལ་བྱེན་
གཉིས་གསུངས་དེ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དག་པའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་དང་།
མཚན་མར་མི་དམིགས་པས་དག་པའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་
ལ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རང་དང་། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རང་
ཞེས་བྱང་གསུངས་སོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། །ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །
དག་པའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་
འདིར་བརྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཙུ་བ་སྐྱབ་པ་སྟོམ་ལམ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་འདི་རྒྱུད་
ཅེས་གསོལ་དོ། །ཞེས་པ་ནས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱངས་འདིས་འདི་ལྟ་

ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོང་གྲག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདྲི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱུ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་
དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པ་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་ཆོས་ཀྱན་ལ་བདེན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་།
དེའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ་
ལྷ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་
བྱེད། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོང་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རའི་བྱས་འདྲི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་
ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་བ། རབ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དོན་ཆེན་ལྷ་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་ནི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་བའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་
ཏེ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་སོགས་རྒྱལ་སྐུས་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་
སྟོབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་མཁས་
ལ་སྟོབ་པ་སྟེ་མཐུན་རྒྱུན་གསུམ་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་བའི་
གོགས་བདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
མའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་ལུང་པོ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེག་པའི་གྲོགས་
པོས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་སྟེ་འགལ་རྒྱུན་བཞི་དང་བལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། རྣམ་
དག་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་དག་པས་སྒྱལ་སྒྱུ་སོགས་སྤང་བའི་ཆོ་

བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བས་དག་པ་དང་། ཉན་པར་བྱང་སེམས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་
 དག་བཤད་པ་འདི་དག་ལ་གྲུག་ཀ་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བར་
 བསྐྱབས་པ་སྟེ་ལྟོ། །རྣམ་དག་གི་དོན་ཚན་འདི་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་གྱི་
 ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་བཞིར་བྱེ་བའང་
 ཡོད་ཅིང་། ཡང་རྒྱ་དང་། ཡུལ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 དག་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་དག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་གྲུག་ཀ་སྤངས་པ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་
 བའང་ཡོད་དེ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱུས་དོན་གྱི་སྟོང་ནས་གོ་བ་སྟེ་བ་ལ་
 ཁྱད་ཆོའོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་ཐོངས་པའི་
 རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཐོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་
 དང་། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟེན་
 པའི། །འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་
 ཉིད་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྟེན། །ཉོན་མོངས་
 ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སྟོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་
 དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀྱུན་གིན་ཏུ་བ། །ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་བྱི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་
 ཡི། །དེ་ལ་གྲུག་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནས། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་བར་བཅུ་

གཅིག་པོ་འདི་ནི་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་སྟོན་ཚུལ་ལ་དགུ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པ།
 སྟིང་རྗེ་ཞི་ལ་མི་གནས་པ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་རིང་བ། ཐབས་ལ་མཁས་
 པས་རིང་བ་མིན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 དངོས་བསྟན་མཐོང་ལམ་སྟེ་དགུའོ། །དང་པོ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་།
 གཉིས་པ་སྟིང་རྗེ་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 པ། རབ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་དོན་སྟོན་ཚུལ་ནི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་
 མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །རྣམ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་བྱིར། ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་བྱིན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མི་
 མཁས་པས་རིང་བ་དང་། བཞི་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིང་བ་མིན་པ་གཉིས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས། དེ་ལྟར་ཡང་འདྲུ་ཤེས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 འདི་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་ལེགས་པར་བསྟན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཐར་གཏུགས་པ་ནི་རོ་
 མཚར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་སྟོན་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་
 དམིགས་སྟོན་ནས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 ཡིས། །ཡང་དག་ཏེ་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྟ་པ་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུ་མེད་
 ལུས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཞེས་པ་ནས་རིགས་
 ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེས་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་བཅིངས་
 པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཅིངས་པ་དག་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཟུགས་
 སོགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །རྒྱས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །
 སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དུག་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་ལ། ཀུན་གྱི་ཀ །དེ་བས་ན་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་
 པར་འགོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་
 ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པས་ནི། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་བགྱིས་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། རབ་འབྱོར། བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལ་གཞི་ལམ་
 ལ་བསྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བསྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་
 བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་
 ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་སུ་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་ལ་བསྟོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པ་དང་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་དག་སྟོམ་ཚུལ་ནི། མདོན་རྟོགས་བྱུན་ལས། སྦྱིན་ལ་སོགས་
ལ་རང་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་
འགོག་པས། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཤ། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱིས། །དབེན་པའི་སྦྱིར་ནི་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་
ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྦྱོར་བ་ཡིན། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་
ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདུན་པ་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྟན་
འདས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཅི་ལྟར་སྦྱད་པར་བཤ། །ཞེས་པ་ནས། ཀཾ་འུ་ཤི་ཀ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
ལ་སྦྱོད་ཅིང་གནས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་
སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩ་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བ་
བརྩ་ནི། །གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།
གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་
བ་དང་། །གཟུགས་སོགས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱོད་པ་བཀག་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་མ་ཆགས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱོད་
པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། །བྱེད་པ་པོ་
མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། །འབྲས་བུ་
ཡོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །སྤང་བ་རྣམ་པ་
བདུན་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བརྩའོ། །དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། །ཆེད་ཏུ་

བྱ་དཀའ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ལས་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་མོ། །འདི་
 ལ་མཁུན་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་རྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་རྣམ་མཁུན་སྦྱབ་དཀའ་བ་
 སོགས་གསུམ་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །སྤང་བ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། མི་ལམ་
 དང་། སྦྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲ་བརྟན་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱི་ཟེ་
 གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྦྱལ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་སྤྱད་དུ་ཡང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཕྱིར། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱེད་པར་འདོད། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་
 ཉིད་ལྟགས་ལ། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་
 པ། རི་སྤྱད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་
 དང་། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། སྤྱོད་
 པ་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། བྱ་དཀའ་རྣམ་
 གསུམ་སྦྱར་བ་དང་། སྐལ་བ་རི་བཞིན་འབྲས་འཕྲོལ་བས། འབྲས་ཡོད་འདོད་
 པ་དེ་དང་ནི། གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་གང་དང་། སྤང་བ་རྣམ་པ་བདུན་ཤེས་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱུད་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་མི་ཤེས། ཡང་དག་པར་མི་ཤེས། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་
 མི་སྤང་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པའི་
 པར་གསུངས། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལ་བཞི་གསུངས་རྟེ། བཞི་ནི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་བདེན་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་
 མཉམ་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་མཉམ་
 ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བདེན་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་

དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་སྟོན་པ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དེ་བཞིའོ། །དེ་སྐད་
 ཏུ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་མེད་པ། །ནུས་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགྲ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མཐོང་ལམ་ལ་
 གཉིས་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 གྲག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་དོས་གཟུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་
 བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གྲག་སོ་སོའི་ནུས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་བྱམས་པས་ཀྱང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ནས་ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་གྱུར་ཏོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ནུས་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་
 པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་
 བཅུ་གྲག་སོ་སོའི་ནུས་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས།
 རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་
 དག་པར་མ་ཤེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། འདི་དག་གི་མན་ངག་སྟོན་ཆུལ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། རྒྱག་
 བསྐྱལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་
 སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཆུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །གཟུགས་རྟག་

མ་ ཡིན་ མི་ ཉམ་ མིན། མཐའ་ ལས་ འདས་ དང་ རྣམ་ དག་ དང་། མ་ སྐྱེས་ མ་
འགགས་ ལ་ མོགས་ དང་། མཁའ་ འདྲ་ ཆགས་ པ་ སྤངས་ པ་ དང་། ཡོངས་ སུ་
འཛིན་ ལས་ གྲོལ་ པ་ དང་། རྡོ་ བོ་ ཉིད་ གྱིས་ བརྗོད་ མེད་ དང་། ཁང་ བྱིར་ འདི་ དོན་
བརྗོད་ པ་ ཡིས། ཁག་ ལ་ སྐྱོན་ ཏུ་ མེད་ པ་ དང་། དམིགས་ པ་ མེད་ པར་ བྱེད་ པ་
དང་། ཤིན་ ཏུ་ རྣམ་ དག་ ཉན་ མི་ འབྱུང་། རཅ་ མོང་ ཆད་ དང་ འབས་ ལུ་ བློ། མཛོན་
ཏུ་ བྱ་ ལ་ མི་ ཉམ་ ཉིད། མཚན་ མ་ དག་ དང་ མ་ འབྲེལ་ དང་། དངོས་ དང་ མིང་ དང་
གཉིས་ པོ་ ལ། ཤེས་ པ་ སྐྱེ་ པ་ མེད་ པ་ བློ། ཀླུ་ ཤེས་ ཉིད་ གྱི་ སྐྱད་ ཅིག་ མ། ཞེས་
གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། མཁའ་ གསུམ་ བཤད་ ཟེན་ པའི་ རྒྱལ་ སྟོན་ པར་ བྱེད་ པ་ ལ།
རབ་ འབྱུང་། ཡང་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ པ་ རོལ་ ཏུ་ བྱིན་ པ་ འདི་ བློ་ ཆོས་ གང་ ལ་ ཡང་ འཇུག་
པར་ བྱེད་ པའམ་ དེས་ པར་ འཇུག་ པར་ བྱེད་ པའམ། ཞེས་ པ་ ཅས། ཆོས་ བསྟན་ པ་
འདིས་ བློ་ ཡང་ ཡོངས་ སུ་ བྱ་ རན་ ལས་ མ་ འདས། ཡོངས་ སུ་ བྱ་ རན་ ལས་ འདའ་
བར་ མ་ འབྱུང་། ཡོངས་ སུ་ བྱ་ རན་ ལས་ མི་ འདའ་ སྟེ། ཆོས་ བསྟན་ པ་ འདིས་ བློ་
ཡང་ སྐྱོན་ པའི་ གནས་ སུ་ བྱས་ པ་ ཡང་ མེད་ རོ། ཞེས་ པའི་ བར་ གསུངས། ཤེས་
པས་ སྤིད་ ལ་ མི་ གནས་ པ་ ཅས། མཐོང་ ལམ་ གྱི་ བར་ དགྲ་ པོ་ འདི་ བློ་ གཞི་ ཤེས་
མཚན་ བྱེད་ དེ། དངོས་ པོ་ བརྒྱད་ གྱི་ རང་ ཅས་ གཞི་ ཤེས་ སྟོན་ པའི་ སྐབས་ ཉེ་ གསུམ་
པའོ། །

གཉིས་ པ་ སྐྱོར་ པ་ བཞི་ ཉམས་ སུ་ ལེན་ རྒྱལ་ ལ་ བཞི། རྣམ་ རྟོགས་ སྐྱོར་ བ།
ཅེ་ མའི་ སྐྱོར་ བ། མཐར་ གྱིས་ པའི་ སྐྱོར་ བ། སྐྱད་ ཅིག་ མའི་ སྐྱོར་ བ་ སྟེ་ བཞིའོ། །
དང་ པོ་ ལ་ བཅུ་ གཅིག་ རྣམ་ པ། སྐྱོར་ བ། ཡོན་ ཏུ། སྐྱོན། མཚན་ ཉིད། ཐར་ པ་
ཆ་ མཐུན། དེས་ འབྲེད་ ཆ་ མཐུན། སྐྱོབ་ པ་ བྱིར་ མི་ ལྷག་ པའི་ ཆོགས། སྤིད་ ཞི་

མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཞིང་དག་སྒྲིབ་པ། ཐབས་མཁས་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དང་པོ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅམ་མཁའ་མ་མཆིས་པའི་སྐད་དུ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཐུན་པའི་སྐད་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་བསྟོད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགུ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཅམ་པ་ལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག །རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ། མི་སྐྱེ་པའི་རྣམ་པ། དབེན་པའི་རྣམ་པ། མི་བརྗེ་པའི་རྣམ་པ། གནས་མེད་པའི་རྣམ་པ། ཅམ་མཁའི་རྣམ་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ། མིང་མེད་པའི་རྣམ་པ། འགོ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ། མི་ལུགས་པའི་རྣམ་པ། མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ། ཤེས་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ། འཕྲོ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ། མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ། སྐྱ་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ། མིག་ཡོར་གྱི་རྣམ་པ། སྒྲིག་སྐྱའི་རྣམ་པ། སྐྱ་མའི་རྣམ་པ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ། ཅམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ། ཞོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ། རྒྱུ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བཅུ་གཉིས་ནི་མི་ཉག་པའི་
 རྣམ་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པའི་བར་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ། གྲུག་འབྱུང་
 བདེན་པ། འགོག་བདེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་སྟེ། དེ་དག་ལ་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་གཞན་
 ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གསུངས་སོ། །ཁྱེད་པ་པོ་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་བཅོ་ལྔ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་། ལམ། དེགས་པ། སྐྱབ་པ། ངེས་འབྱེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་མི་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་པོ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི། གྲུག་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན། སྟག་བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ།
 འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་དྲུག་གོ། །དང་པོ་གྲུག་འབྱུང་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། གཏི་སྟག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཉན་མོངས་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གྲུག་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་མིང་བཏགས་པ་ནི་སྤར་གཉེན་སྦྱོར་བཞེད་ནས་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་
 སོགས་ལ་གཉེན་པོ་འདི་ལྟར་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བདུན་ནི། ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཆགས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མིང་འདོགས་དེ་ལྟར་
མཛོད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
ལྟ་ནི། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་
དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྟའོ། །
འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུངས་ནི། བར་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱི་བར་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རོན་དམ་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། འདུས་མ་
བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་
དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། མི་
དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བཙུངས་གོ། །གསུམ་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཙུ་
ནི། ཉན་རང་དང་སྤུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་དང་སྤུན་མོང་པའི་
རྣམ་པ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་སྟེ་བརྒྱ་དང་
བཙུ་འོ། །དང་པོ་ཉན་རང་དང་སྤུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ནི། དན་པ་ཉེར་
བཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་སྟོང་པ་བཞི། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྟ།
སྟོབས་ལྟ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་སོ་

བདུན་མོ། །དེ་ལ་དྲན་ནས་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ །ཚེར་པ་
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ །སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ །ཚེས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྟེ་
 བཞིའོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ནི། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྟོང་བ་དང་། མ་
 སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྦྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། སྦྱེས་པ་
 རྣམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞིའོ། །རྩ་
 འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
 གྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། སེམས་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། སྟོད་པའི་རྩ་
 འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ། བརྩོན་འགྲུས་
 གྱི་དབང་པོ། དྲན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་
 པོ་སྟེ་ལྔའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་།
 དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཉི་
 ལྔའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་
 དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་། ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དྲན་པ་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་སྟེ་བདུན་མོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ།
 ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག་ །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་
 དག་པའི་འཚོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉི་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་སོ་

བཞི་ནི། གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ། སྐུལ་པའི་ལམ་རྣམ་ཐར་གསུམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་ཐར་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམ་འཇུག་དགུ། རྩོང་བའི་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་པར་ཕྱིན་བཅུ་ལྔ་སོ་བཞིའོ། ་དེ་ལ་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལྟེ་གསུམ་མོ། ་སྐུལ་པའི་ལམ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་པ་ལྟེ་གསུམ་མོ། ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་ཐར་ལ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་སྟེ་ལྔའོ། ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལ་སྟོམ་འཇུག་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དེ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ནས་མིང་འདོགས་པའོ། ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམ་འཇུག་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམ་འཇུག་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོམ་འཇུག་གི་བར་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་འཇུག་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་འགོག་པའི་སྟོམ་འཇུག་སྟེ་དགུའོ། ་རྩོང་བའི་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ནི། རྟུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད། ཀྱུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད། ལམ་ཆོས་བཟོད་དེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་བཞིའོ། ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་པར་ཕྱིན་བཅུ་ནི། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་བར་དྲུག་དང་། ཐབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན། སྟོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན།

སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཏེ་བརྩམས། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སྤུལ་ཅུ་རྩ་དགུ་ནི། སྟོབས་བརྩ། མི་འཇིགས་པ་བཞི།
 སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སོ་
 དགུ་ལོ། །སྟོབས་བརྩ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་གྲངས་
 འདྲེན་ནི། འོག་རྩ་ཆོས་སྒྲུའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 དང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་སྒྱུར་ནས་སྟོམ་ཚུལ་
 བེ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟོན་དུ་བཏང་། དཔེས་གཞིར་བསྟན་ཚུལ་ལ་དམིགས་རྣམ་
 སྒྲངས་ཏེ་དང་པ་སྟོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་དལ་འཕྱོར་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་
 པོ་བསྐྱེད། སྟིང་པོ་ལེན་ལུགས་ནི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་
 རྟེ། ཐོག་མར་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་སྟོམ་པའི་ཆེ་སྒྲ་རྟགས་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་
 རྟགས་པ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསྟོམས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉིད་ཀྱི་
 བསམ་པས་སྐབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ལ་སྟོ་སྟོངས། དེ་ནས་སྒྲ་བའི་མི་རྟག་པ་
 དང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྟོམས་ནས་འཁོར་བ་སྤྱི་ལས་སྟོ་ལོག་སྟེ་
 བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་སོགས་མཐར་ལམ་ལ་སྟོ་སྟོངས། དེ་ནས་བུམས་སྟིང་རྩེ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲངས་ནས་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྟོ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུན་ཆད་ས་ལམ་འབྲས་བུ་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བུས་ནས། མཁའ་གསུམ་བསྐྱེས་སྟོམ་
 ལ་རུལ་སྟོང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་
 མཁོན་ཉིད་དེ། །ཀྱང་མཁའ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་

ཤེར་ཕྱིན་སྒྲིབ་ཐུག་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

འདོད། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། བདེན་
པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙེ་ལྟར་བཤད། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྟག་
བསྐལ་དང་། འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཏེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་
ནི། ལྟ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། ཏེན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། མངས་
རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། གུན་
མཁེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། མངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དེ། སྟུམ་ཅུ་བདུན་དང་སྟུམ་ཅུ་བཞི། སྟུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་
དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་སྟོར་པ་སྟོམ་ཚུལ་ལ་
གཉིས། སྟོར་བ་སྟོམ་པ་པའི་གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་། སྟོར་བ་ནི་ཤུ་སྟོམ་ཚུལ་
ལོ། ཏེད་པོ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་
སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་
སྟོད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། དེ་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། འདིའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སྟོམ་པ་པོ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞིག་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཞེས་སྟོན་
ཏོ། ཏེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། མངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱས། ཏེ་ལ་དགོ་བའི་ཅ་
པ་བསྒྲུན། ཏེག་པའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོད་ཡིན་
ནོ། མངས་རྒྱས་བསྟན་དང་གུན་འདི་དང་། སྟོན་དང་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་སྟོད་
པས། ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་སྟོར་བ་ནི་ཤུ་སྟོམ་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་

ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་རྒྱད་ཅེས་
གསོལ་དྲོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་
དྲོ། རེན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་བར་ཆད་བྱེད་པ་མང་དུ་འབྱུང་དོ།
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྦྱོར་བ་ནི་ཤུ་ནི་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་
སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ། གཏིང་དཔག་དཀའ་
པའི་སྦྱོར་བ། ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ།
ལུང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྦྱོར་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ།
བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ། རྟོགས་བྱུང་ལ་ནི་བའི་སྦྱོར་བ། རྟོགས་
བྱུང་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་
མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། བསམ་
གིས་མི་བྱུང་བར་མི་མཐོང་བ་མི་རྣམས་པའི་སྦྱོར་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ།
འབས་ལུ་རེན་ཆེན་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ། གནས་ངན་ལེན་སྤྲོ་མོ་དག་པར་བྱེད་པའི་
སྦྱོར་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ནི་ཤུའོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ནིད་ཟབ་
ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །
ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ནིད་དང་། །
དེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ནི་དང་ལྟར་བ་དང་། །གཞན་
དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །
གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་
དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག་ །འབས་ལུ་རེན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་

པ་ མཚམས་ དང་ བཅས། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །གསུམ་ པ་ ཡོན་ ཏན་ སྒྲིན་
 པར་ བྱེད་ པ་ ལ། དེ་ གླེང་ ཅིས་ བཀའ་ ལྷུལ་ པ་ དང་། བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ ལ་ ཆེ་ དང་
 ལྷན་ པ་ རབ་ འབྱོར་ གྱིས་ འདི་ གླེང་ ཅིས་ གསོལ་ རོ། །ཞེས་ པ་ ཅས། འཛིན་ པའི་
 ཡོན་ ཏན་ ཡོངས་ ལྷ་ བཟློང་ པའི་ ལེའུ་ ཞེས་ བྱ་ པ་ སྒྲེ་ བཅུ་ པའོ། །ཞེས་ པའི་ བར་
 གསུངས། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ ལ་ བཅུ་ བཞི་ གསུངས་ རེ། བཅུ་ བཞི་ བེ།
 སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ བདུད་ གྱི་ མཐུ་ བཅོམ་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་
 སངས་ རྒྱས་ གྱིས་ དགོངས་ ཤིང་ མཁྱེན་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་
 སངས་ རྒྱས་ གྱི་ མཛོན་ ལྷུ་ རྩེ་ བཟློང་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་
 རྩོགས་ པའི་ བྱང་ རྒྱུ་ དང་ རེ་ བར་ ལྷུར་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་
 རྣམ་ བར་ སྒྲིན་ བར་ ཆེ་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ ཤེར་ ཕྱིན་ ཟབ་ མོ་
 གང་ རྩེ་ དར་ ཞིང་ གནས་ པའི་ ལྷུ་ རྩེ་ རྣམ་ རྣམ་ འདྲི་ བ་ དང་ ཁ་ ཏོན་ བྱེད་ པ་ སོགས་
 འབྱུང་ བའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ ཡོན་ ཏན་ ཐམས་ ཅད་ ཡོངས་ ལྷ་
 རྩོགས་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ ཆེ་ རབས་ ཐམས་ ཅད་ རྩེ་ ཤེར་ ཕྱིར་
 ཟབ་ མོ་ ལྷ་ བའི་ རྩེས་ ལུ་ ཉིད་ རྩེ་ འབྱུར་ བའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་
 བདུད་ སོགས་ གཞན་ གྱིས་ རྩོགས་ བྱང་ ལས་ མི་ བྱེད་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་
 སྒྲོམ་ པ་ དག་ བའི་ རྩེ་ བ་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པ་ སྒྲེ་ བའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་
 པ་ ལ་ རི་ ལྟར་ དམ་ བཅས་ པའི་ དོན་ ཐམས་ ཅད་ རི་ ལྟ་ བ་ བཞིན་ རྩེ་ ལྷུ་ བའི་ ཡོན་
 ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ རྣམ་ སྒྲིན་ གྱི་ འབྲས་ ལུ་ རྒྱ་ ཆེན་ བོ་ ཡོངས་ ལྷ་ འཛིན་
 པའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ སེམས་ ཅན་ གྱི་ དོན་ ལྷུ་ བ་ རུས་ པའི་ ཡོན་
 ཏན་ དང་། སྒྱུར་ པ་ སྒྲོམ་ པ་ ལ་ ཆེ་ བཟློང་ གྱང་ ཤེར་ ཕྱིན་ ཟབ་ མོ་ རས་ བར་ ཐོབ་ པའི་

ཡོན་ཏན་ཏེ་བརྩ་བཞིའོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །
 ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྩ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སྦྱོན་སྦྱོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་
 རྒྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ཞེས་པ་ནས། བདུད་གྱི་རིས་གྱི་ལྷ་དག་བར་ཆད་བྱེད་པར་
 མི་འགྱུར་བ་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་སྦྱོན་དང་
 སེལ་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསལ་བྱ་སྦྱོན་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོར་བ་
 བསྒྲམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྦྱོན་བདུད་ལས་ཞེ་དུག་གསུངས་ཏེ། བདུད་ལས་
 ཞེ་དུག་ནི། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡུམ་
 གེས་པ་ཐོབ་ཅིང་དེས་སྦྱོ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོབས་པ་ཏ་ཅང་
 སྦྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་དེས་སྦྱོམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱལ་བ་དང་གྲོད་
 པ་སོགས་ལུས་གྱི་གནས་རན་ལེན་གྱིས་གཡེང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་
 སུ་སེམས་གྱི་གནས་རན་ལེན་གྱིས་གཡེང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
 བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་ཡུམ་ལ་བྱིར་བྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
 བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡུམ་ཟབ་མོ་སོགས་ལ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་སྟེ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་པ་ཉམས་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་ཡུམ་ཟབ་མོ་
 དོར་ནས་དམན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་བྱ་ཤོས་པའི་རོ་མུང་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་།
 སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཀུན་ཏུ་སྦྱོན་པ་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་རྟག་ཏུ་ཆད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་
 འཛོལ་བ་ལས་ཉམས་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲམ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་

དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སྐྱུ་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་
གེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོར་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྒྲོད་ལས་རྣམ་མཁུན་འཛོལ་བ་གོང་
ན་མེད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ལྷུལ་རྣམ་པ་མང་བ་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་དོན་
ཐོར་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་
སྐབས་དོན་མེད་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཡི་གེ་
ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ལྷུལ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཉིད་པ་དང་བཀྲར་སྡིད་དང་ཆོགས་སྐྱུ་བཅད་པའི་
རོ་བྱང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དོར་ནས་ལམ་མ་
ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྡེ་སྒྲོད་ལས་ཐབས་མཁས་འཛོལ་བ་དང་། སྦྱོར་
བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་ཆེ་ལ་འཆད་པ་པོ་སྒྲོམ་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྦྱོད་ལས་ཉམས་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཉན་པ་
པོ་ལྷུལ་འདྲིར་ཉན་འདྲི་ལ་འཆད་པ་པོ་ལྷུལ་གཞན་དུ་འཆད་འདྲི་པ་འདུན་
པའི་ལྷུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཉན་པ་པོ་
འདྲིད་ཞེན་རྒྱུ་ལ་འཆད་པ་པོ་འདྲིད་ཞེན་ཆེ་བས་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྦྱོད་ལས་
ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཉན་པ་པོ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་ལ་འཆད་པ་པོ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་
པའི་ཆོས་སྦྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སྐབས་ཉན་པ་པོ་དགེ་
བའི་ལས་ལ་བརྩོན་ལ་འཆད་པ་པོ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་

ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་
 གཏོང་པོད་ཆེ་ལ་འཆད་པ་པོ་མེར་སྣ་བྱེད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་
 ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་སྦྱོན་འདོད་ལ་འཆད་
 པ་པོ་ལེན་མི་འདོད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་།
 སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་འགོ་སློམ་པས་གོ་བ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་དེ་
 མིན་པར་ནམ་པར་སློམ་པས་གོ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་
 སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་དེ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་
 མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་
 ཉན་པ་པོ་པར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྡན་ལ་འཆད་པ་པོ་དེ་དར་མི་ལྡན་པས་མ་མཐུན་ཏེ་
 ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་ལ་འཆད་པ་པོ་མི་མཁས་པས་མ་མཐུན་ཏེ་
 ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་
 གཟུངས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་དེ་མ་ཐོབ་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་
 སྟོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་ཡི་གེ་འབྲི་འདོད་
 ལ་འཆད་པ་པོ་དེ་མི་འདོད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་པ་
 དང་། སྟོར་བ་བསྐྱེམ་པའི་དུས་སུ་ཉན་པ་པོ་འདོད་པ་ལ་བདུན་པ། གཞོད་
 སེམས། གཉིད་རྒྱགས། རྟོན་འགྲོད། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་བུལ་བ་ཡིན་ལ།
 འཆད་པ་པོ་དེ་ལྟ་དང་མ་བུལ་བས་མ་མཐུན་ཏེ་ཚེགས་པའི་ཚེས་སྟོད་ལས་ཉམས་
 པ་དང་། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་བསྐྱེམ་པ་ཐོས་པས་སྒྲགས་སྟེ་གཞན་དོན་དུ་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ལ་མ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
ལས་ཉམས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་ཡོངས་སྟོན་གྱི་བསྟགས་པ་
ཐོས་པས་དེ་ལ་སྟེང་ཅིང་བདེ་འགྲོ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་
ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་འཆད་པ་པོ་གཅིག་ལྟ་དཔེན་པ་
ལ་དགའ་ལ་ཉན་པ་པོ་འདྲུ་འཛི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་
པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་ཉན་པ་པོ་འཆད་
པ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ལ་འཆད་པ་པོས་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་
མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྒྱས་
སུ་འཆད་པ་པོ་ཟང་ཟིང་གི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་འདོད་ལ་ཉན་པ་པོ་དེ་སྦྱིན་པར་མི་
འདོད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་འཆད་པ་པོ་གང་ན་སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོགས་སུ་
འགྲོ་བར་འདོད་ལ་ཉན་པ་པོ་དེར་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་
པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་འཆད་པ་པོ་སྟ་གོ་
ཡོད་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་འདོད་ལ་ཉན་པ་པོ་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པས་མ་མཐུན་ཏེ་
ཆོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་འཆད་པ་
པོ་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་དཀྱུགས་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་འདོད་ལ་ཉན་པ་པོ་དེར་
མི་འགྲོ་བས་མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་འཆད་པ་པོ་རང་ལ་བསོད་སྟོམས་སྟེར་བའི་བྲིམ་ཡང་ཡང་ལྷ་
བས་དགའ་ཞིང་གཡང་ལ་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བས་མ་མཐུན་ཏེ་ཆོགས་
པའི་ཆོས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྒྱས་སུ་བདུད་དགོ་སྦྱོར་

གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་དབྱེན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བ་བྱས་པ་
 དང་། སྒྲིབ་བ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་བདུད་གྱིས་ཡུམ་བཙོས་མ་ཉི་པར་བསྐྱབས་པ་
 དང་། སྒྲིབ་བ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་བདུད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་སྒྲིབ་
 བསྐྱར་ཏེ་རི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བདུད་ལས་ཏེ་ཞེ་
 དུག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྒྲིན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཙས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་
 རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ལྟར་དགོངས་པའི་ཚུལ་
 སེམས་པ་སྟེ་མདོ་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དུག་པ་མཚན་ཉིད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོས་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་འཛོམས་
 ཤིང་བདག་གིར་མཛད་ཅིང་སྟེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིས་ཡོངས་སུ་མ་ཟེན་ཅིང་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན།
 འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལུང་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། མཚན་ཉིད་ལ་ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན། བྱད་མཚན། རོ་པོ་ཉིད་མཚན་
 ཏེ་བཞི་གསུངས་ལ། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉམས་ལེན་དུ་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་དོན་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལམ་
 ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོམ་པའི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་
 ཤེས་མཚན་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། སྐབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་དང་། དཔུང་གཉེན་

ཤིང་ཕྱིན་ཉིད་ལྷག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་རྒྱུར་ཉེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་པ་སོགས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཐའ་དག་
རྣམས་པ་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱེད་མཚན་
དང་། དེ་འདྲ་བའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པའི་
རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་
ལ་ཡོད་ཀྱི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་ནི་
བྱད་མཚན་དང་། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ལམ་སོ་སོའི་
ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་རི་ལྟར་འགྲུབ་པ་སོགས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཞོར་བ་ཤེས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དུ་གསུངས་
སོ། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒྲོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་
ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་ས་བཅུ་མཐར་ཐིན་པའི་
བར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་དེ་དང་དེ་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་དུ་
མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཞོར་བ།
གངས་མ་ཆད་བ། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེ་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ནན་ཏན་ཏུ་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་
དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་སྟེན་པ་མཚན་ཉིད་ལ་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཞེ་བརྒྱད། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དུག །བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
བཅུ་གཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དུག་སྟེ་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གོ །དང་པོ་
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཞེ་བརྒྱད་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དུག །ལམ་
ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དུག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དུག་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་
དོ། །དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དུག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར།

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ནི་མི་ཟད་པ་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་མི་ཟད་པ་ལ་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་ནི། གཞི་ཤེས་སྦྱར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དུ་མ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 བསྐྱུས་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་གཏི་མུག་
 དང་བཅས་པ་སོགས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འདོད་ཆགས་དག་
 བུལ་བ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བུལ་དང་གཏི་མུག་དང་བུལ་བ་སོགས་ཤེས་པ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཆེན་པོར་
 གྱུར་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 བཟླ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གཡོ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་བཅུམས་པའི་
 ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུང་འཁེན་པ་དང་གཅེར་བུ་པ་དང་གནས་མ་བུ་པའི་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་

ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ངན་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་མུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་པ་དེ་རང་གི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བརྟགས་པ་ཞེས་
བྱ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ་། ཇེ་སྐད་དུ་ཡང་། གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་
ཉིད་དུ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇོ་བོ་
ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། ཇེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་
འཛིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་། ཇེ་བསྟུས་པ་
དང་བྱིར་ལྟས་དང་། མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། ཁགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་
ཆེན་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་
དང་། སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་དེ། གཞི་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཇེ་
ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། ཇེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། ཐུབ་པས་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
སྐབས་ཀྱི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་
ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྟའི་སྤ་
རྣམས་དང་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྟའི་སྤ་ནི་བྲི་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་དོང་
སྟེ་ལྟགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་ཐོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་

བར་གསུངས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲག་ནི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་
 བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མ་མེད་པ་
 ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་
 པར་འགག་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་
 པོ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པར་
 ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཕྲུག་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་མཚན་མཚོན་སོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་
 སྟེ་བཅུ་དྲག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྦྱོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། སྦྱོན་པ་
 རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་
 པར་འཕྲུག་མེད་དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག་ །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་
 ཉིད་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
 བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་མཚན་བརྩུ་བྱས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར། རི་ལྷར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་
 གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་ལ་མི་གནས་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྷར་འཛིག་རྟེན་མཐོང་བར་མཛད་པས་སོ། །འཕགས་པ་
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་
 སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩུ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་ཤེས་མཚན་བརྩུ་བྱས་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་
 ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
 ལུས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་
 ལས་མི་འདྲའ་བ་སྤྱུ་མར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་མེ་རྟག་སྟགས་གྱིས་མཚོད་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་གང་དུ་
 ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་བརྫོད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གཏི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ཤེས་པ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ཤེས་པ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུང་དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་
 འགོག་པ་ཤེས་པ་སྟེ་བཙུ་བྱག་གོ། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཆོས་བརྟེན་
 བས། །གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། །སྒྲ་མ་ཉིད་དང་མཉམས་པ་དང་། །དེ་ལ་
 མཚོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཀྱན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་
 བར་མཛད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་
 མངོན་སུམ་མཛད། །བསམ་མི་བྱལ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་
 འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཙུ་བྱག་སྟོན་
 བར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 འདི་ནི་ཟབ་བོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། གྱི་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་
 བགྱི་བ་ཆེན་པོས་ཉི་བར་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར། དེ་ལྟར་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཕྲིད་སེམས་དཔལ་འཕྲིད་ཆོ་ལས་དང་པོ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དག་གིས་མཐར་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཙུ་བྱག་ནི། བདག་རྒྱུན་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་བརྟུང་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་རྒྱུར་ཉེ་བྱུང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུག་
བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྟུང་བ་དང་། དཔེ་མེད་
པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པ་དང་། བྱངས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དུ་
སྟུང་བ་དང་། རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་བ་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བུ་མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་
བ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་
ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རང་གི་ལུགས་ལ་བསྟོས་
པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྗུར་བ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བྱི་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
རྟོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྦྱིན་བུ་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རབ་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་དང་།
ཁྱས་པ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྐྱབས་
པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་
པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་དང་ལྡན་
པ་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
རྒྱ་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟུང་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
བདེན་པར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་ལྱང་བ་མེད་པ་སྟེ་བརྟུ་དུག་གོ། །དེ་སྐད་དུ་

ཡང་། བསམ་མི་བྱའ་དང་མི་མཉམ་དང་། །ཞལ་ལས་བགྲང་ལས་ཡང་དག་
འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་སྡུང་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་བྱན་མོང་མིན་ཤེས་
ཉིད། །ཤེས་སྦྱར་བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྦྱུང་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །
དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་
མུང་མེད་དང་བྱང་པར་ནི། །བཙུངས་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ལམ་ནི་
གཞན་དག་ལས། །བྱང་དུ་འཕགས་པས་བྱང་པར་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཙུག་ཅིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སྤྲོ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་
བར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོའི་སྦྱོན་པ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ནས།
འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་བཙུག་ཅིག་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་མ་
འོངས་པའི་ཕན་པ་མཛད་པའི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་
ཡིད་མི་བདེ་ཞི་བ་སོགས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་
རྣམས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་སྤྱར་ཡང་མི་སྦྱོན་པས་སྟུག་བསྐྱེད་
མེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉི་ལྔ་བར་སྦྱུང་པའི་དོན་གྱིས་
གཏན་དུ་ཕན་པའི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་གཏན་དུ་ཕན་པ་མུང་འདས་ལ་
འགོད་པའི་སྦྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟོག་པའི་
གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་དང་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟེན་པ་ལ་འགོད་པ་དབྱང་གཉེན་གྱི་བྱེད་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུར་ཉེ་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ལམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

པ་དང་། རྒྱས་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་དང་ཚེས་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་
རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ཐར་བ་ལ་འགོད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་
གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་གི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐའི་གཞན་
གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་འབྲེན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་
པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་མཛོད་པའི་བྱེད་པ་སྟེ་བརྩུ་གཅིག་གོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། བན་
དང་བདེ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐབས་དག་དང་། །གནས་དང་
དཔུང་གཉེན་སྤྱིར་དང་ནི། །ཡོངས་འབྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་
དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མཛོན་སུམ་མི་བྱེད་དག །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛོད་པ་
སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྩུ་བྱས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་
མོ་འདི་སྤྱད་པ་གིས་འཚལ་བར་གྱུར་ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་འདིས་ཡོངས་སུ་མ་ཟེན་ཅིང་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན།
འདི་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལུང་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྩུ་བྱས་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་

ཉེན་མོངས་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་
 གནས་ངན་ལེན་སྒྲོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་རྒྱུའི་མཚན་མ་ཚུལ་
 བཞེན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
 འདོད་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 གཉེན་པོ་དག་སྒྲུང་དོར་གྱི་རྣམ་རྟེན་གིས་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐ་སྟད་དུ་མཐའ་ཡས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གོ་འགོས་པ་དཀའ་
 བསྐྱུབ་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བར་མཐའ་གཅིག་
 དུ་སངས་རྒྱས་བར་དེས་པ་སྐྱུབ་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་བོ་ནས་
 བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྐྱུབ་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་
 དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལས་
 དམིགས་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱུབ་པའི་འཛིན་པ་དངོས་
 པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་དངོས་མེད་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་
 རྟེན་མེད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བྱིས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་འབྱུལ་གཞི་བདེན་
 པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བདེན་པས་སྒྲོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་

དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཅུ་དྲུག་གོ་། དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་། ཉེན་མོངས་
རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་སྒྲོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་། དབེན་དང་
དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཛོན་པར་ཞེན་པ་
བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་སྒྲོགས་པ་མེད་
དང་དེ། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྒྲེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །
ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་
བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྲ། གཞན་ཡང་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་
རྒྱུ་བཙུམ་ལྟ་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱིམས་དེ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དང་གཤམ་
རབ་དེ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་གཤམ་གཟིགས་པ་དེ་
ལ་མཚན་མའི་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི། དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁྱིམས་མི་གཤམ་མི་མཐོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བཙུམ་ལྟ་འདས་བྱང་རྒྱལ་གང་གིས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར།
བཙུམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། ཤུ་རིའི་བྲ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ངེས་
 པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ། ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་
 བསྟན་པ་གཉིས། རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་ལྟར་བྱང་
 རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟུས་པ། ལས་དང་པོ་པས་
 སློམ་རྒྱལ་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སློ་ནས་དབང་པོ་
 རྟོན་པོ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་
 དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་བར་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གནས་
 པ་རྟེ་དབང་པོའི་སློ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའང་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱོན་ལ་སོགས། ཡང་དག་སྦྱབ་ལ་མཁས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །སངས་རྒྱས་
 སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། སྦྱོན་སོགས་སྦྱོད་ལུལ་བརྩོན་འགུམ་དང་། །
 བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་བྲན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། ཆོས་
 རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལ། རྫོགས་པར་
 བྱང་རྒྱུ་རྟོན་པོ་ཡིས། རྟོགས་སྦྱ་རྒྱལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད། རྟེན་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །བདུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཙུམ་
 ལུན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལུན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་པ་
 བས། དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་དེ་ལྟར་སློབ་པ་ནི་སྦྱོབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནས་དམ་པའི་
 ཆོས་གནས་པ་དང་སྦྱོབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །འཕགས་
 པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་ཉིད་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལེའུ་ཞེས་

བྱ་སྟེ་བརྒྱ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལ། རོ་བོའི་
དབྱེ་བ་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སོ་སོའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ་རོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དང་།
ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བཞིའོ། །བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་
གསུམ་དུ་སྟེ་ནས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་ནི། བཞི་པོ་དེ་རེ་
ལའང་རྒྱུད་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྟེ་བས་བརྒྱ་གཉིས་
སོ། །གཉིས་པ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སོ་སོའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བསྟན་
པ་ལ། བཞི་ག་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ལ། རྣམ་པ་ལ་དྲོད་ལ་རྣམ་
པ་བརྒྱ། གཞན་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་
ལམ་དྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་།
བྱམས་པའི་སེམས་དང་། ལན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་པའི་སེམས་
དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྐོན་པ་རྣམས་ལ་ཕ་དང་མའི་
སེམས་དང་། ལ་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་དང་གིང་མའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་
རྣམས་ལ་བྱ་དང་བྱ་མའི་སེམས་དང་། བར་མ་རྣམས་ལ་བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་
སེམས་དང་། གཉེན་དང་གནག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་
བརྒྱའོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། རང་ཉིད་སྟོག་པ་ལས་
ལྟོག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་
ལྟར་བྱས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བརྟོགས་པ་དང་། གཞན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ལེགས་པོ་
བརྟོགས་པ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གསུམ་
ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་

ཡང་། རྩོམ་ཆུང་གི་དམིགས་པ་འདིར། མེས་པོ་ཅན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་
བསྟན་པ། དེ་དག་ཉིད་ལ་མེས་པོ་མཉམ་སོགས། རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་
དོ། བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། སྦྱོར་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །
དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། བསྟན་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། རྩོམ་གྱི་
དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། རང་གཞན་རྟོག་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། རྩོམ་མཚན་དེ་
བཞིན་མེས་པོ་ཅན་རྣམས། སྦྱོར་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། བརྒྱད་པ་སྟོང་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་
ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔལ་མེས་པོ་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ལོ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་
པའོ། རང་པོ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བཞི་དང་།
མཐོང་ལམ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ་ལྟོག་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཐོབ་
ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ཏེ་གསུམ་གསུངས། དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཐོབ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ཞེས་པ་ནས། བདུད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་དེ་
ལྟར་ཤེས་ན། རབ་འབྱོར། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་

ཤེད་ཕྱིན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ལམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཐོབ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ།
སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་། རྩེ་མོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་དྲུག་། འབྟེན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གཉིས། ཆོས་མཆོག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་རྟགས་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དང་པོ་དྲོད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་
ནི། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་ལྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་
སྦྱབས་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་དག་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་
པས་སྦྱོན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་
གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་བུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་མི་
འགོགས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དྲན་ཤིས་དང་ལྡན་པ་
དང་། གོས་སོགས་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། རྩེ་མོ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་དྲུག་ནི། ལུས་ལ་སྦྱིན་བྱའི་རིགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་
བྱ་བྱ་མེད་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། སེར་སྣ་དང་
འཆལ་པའི་ཆུལ་བྲིམས་སོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་
ཕྱིན་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དཔུལ་བར་འགྲོ་འདོད་པ་སྟེ་དྲུག་
གོ། འབྟེན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གཉིས་ནི། གཞན་གྱིས་དགྱིར་མི་བརྟུབ་པ་
དང་། ལམ་བཅོས་མ་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །
ཆོས་མཆོག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གཅིག་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་

ལ་རྒྱལ་བ་དགེས་པ་སྟེ་གཅིག་གོ། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་
 བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་གང་དག་
 གནས། ཇི་འདྲར་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་
 སོགས་ཏྲགས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་
 པའི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་
 དང་། བློ་ཆོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་།
 གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟོན་ཅན་སྤྱོད་སོགས་དང་། ཟུང་
 མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད། བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྦྱིབ་པ་ནི། རྣམ་པ་ལྟ་
 དང་མི་འགྲོགས་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། འབྲུག་པ་དང་ནི་ཤེས་
 བཞིན་དང་། བོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱ་རྣམས་མི་
 འབྱུང་། བྱ་བྱ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་དང་། ལེན་དང་མེར་སྤྲེད་སོགས་དང་།
 ཆོས་ཉིད་ལྟན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱུལ་ཆོལ་དང་།
 གཞན་གྱིས་དགྲི་བར་མི་བརྟུབ་དང་། ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ།
 བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དགེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཏྲགས་
 བྱི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། ཇོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། ཆོས་མཚན་རྣམས་ལ་
 གནས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
 གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཏྲགས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མངོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་
 བས། ཐོས་ནས་ཀྱང་ནེམ་རྒྱུར་མི་བྱེད་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་སྟེ། རབ་འབྱོར། ཡོན་ཏན་དེ་

དག་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར། འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྣམ་པ་
དང་། རྟགས་དང་། མཚན་མར་རེག་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་
མཚན་མའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བརྩུ་བདུན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མཐོང་
ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ། བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོན་སྐྱད་
ཅིག་མ་བརྩུ་བྱག་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་སོ་སོ་ལ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས་བརྩུ་
བྱག་ཡོད་དེ། ལྷག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
བཞི། འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་སྟེ་བརྩུ་བྱག་
གོ། །དེ་ལ་ལྷག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་སུ་འདྲ་ཤེས་ཀྱན་བརྟགས་བརྟོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་
བརྟན་པ་ཉིད་དང་། དམན་ལམ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་། སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་
གི་དབང་གིས་སྟེ་བའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་དང་།
ཞེན་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་།
རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉིད་དང་། ལོག་འཆོ་སྤངས་པས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་
པར་དག་པ་ཉིད་དེ་བཞིའོ། །འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། སུང་
ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་

གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྟོག་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་
 དང་། སྒྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་
 རྗེས་སུ་སྒྱུར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་
 རྫལ་གྱི་སྐྱུས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 སྤང་བྱ་དང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་གཡུལ་འགྲེད་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྱུར་བ་
 དང་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ལམ་བདེན་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་རྩལ་སྤྲིམས་སོགས་ལ་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་
 དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ངེས་པ་བརྟན་པོས་གནས་པ་དང་།
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྟོག་གཏོང་བྱས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མཐོང་
 བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མི་ལྟོག་པའི། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། གཟུགས་སོགས་འདྲ་
 ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། རྣམ་ལྟོག་བསམ་
 གཏན་ལ་སོགས་པའི། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཡང་བ་
 ཉིད་དང་ནི། འདོད་ལ་སྦྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། རྟོག་ཏུ་ཆོངས་པར་སྦྱོད་
 ཉིད་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། སྤང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་
 དང་། རྟོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། གཡུལ་བགྲེད་སེར་སྣ་ལ་སོགས་
 ལ། སྒྱུར་དང་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡི། གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྟོག་ནི་

རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་
པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་བྱག་ནི། །སྟོ་
ལྷན་མཐོང་པའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་དོ། །
བཙུམ་ལྷན་འདས། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་ཆེན་
པོའི་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བཙུམ་ལྷན་འདས། མཚན་ཉིད་གང་
ལགས་པ་དང་མཚན་མ་གང་ལགས་པའི་མཚན་མ་དེ་ཡང་འཆལ་ལ། མཚན་མ་
དེ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བགྱིད་པ་འདི་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྟོམ་ལམ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ། སྟོམ་ལམ་ལ་ངོ་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། སྟོམ་ལམ་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོམ་ལམ་ལ་ཆུང་བྱ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ། གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་སྟོམ་ལམ་དགུའོ། །སྟོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་སྤང་བྱ་སྤྱང་
རིམ་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཆོགས་གཉིས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་
བར་ལས་འཛོག་གོ། །གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་ནི།
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཐར་བུག་པ་ནི། དག་ས་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན། དག་ས་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་འཕྱོང་བོ། །སྟོམ་ལམ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མཐར་བུག་པ་དག་ས་འཕྱོང་པའི་རྟགས་ལ། ཟབ་མོའི་

ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། སྦྱོང་བ་ཟབ་པ་དང་།
 འགག་པ་ཟབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་དང་། ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་དང་། ཤེས་པ་
 ཟབ་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་མེད་ཟབ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་ཟབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 ཏྲགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྒྲུང་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཉིད། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་
 ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་དང་ངེས་ཏྲོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། དེ་
 ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། རྒྱུད་དུའི་
 རྒྱུད་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགྲུང་བཞེད་དོ། །གངས་མེད་ལ་
 སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཀྱང་རྫོང་ཏུ་ནི་
 ཐུགས་བརྩེ་བའི། རྒྱ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
 ལ། ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། ཅི་ཞིག་
 ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་ཐོབ། བྱང་རྒྱལ་རི་ལྷར་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་འདོད་པའི་
 དོན་སྦྱུབ་བྱེད། བྱང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་
 བཞེད། སེམས་ནི་སྒྲ་མས་བྱང་རྒྱལ་པར། དིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །
 མར་མའི་དཔེ་ཡིས་རྒྱལ་གྱིས་ནི། ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། སྦྱོང་བ་དང་
 ནི་འགག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་དང་སྦྱོང་དང་གཉིས་
 མེད་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྷར་འོ། །དགྲ་
 པ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་

ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྟེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་འཇམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

འཇམ་པའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་གསུམ་མི་ལམ་ན་
བསྟོན་ན། ཅི་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་
རམ། ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
འཛང་མི་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་དེ་ལྟར་དེ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་སྟོན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
ཤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་བསྟོན་པ་ཆོས་སྒྲིའི་ལག་རྗེས་འཛིག་བྱེད་དེ་
འདི་ལ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་
ཕྱིར། ཤིང་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ལས་མེད་ལ་སོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡི། །ལན་འདི་
རི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱ་པ་ཞིང་དག་སྟོར་བ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤུ་འཇམ་པའི་བྱ། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གཅན་གཟན་གྱི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སོང་ན་དངངས་པར་མི་བྱ།
ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པར་མི་བྱ། ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པ་དང་ལྷན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཤིང་མོ་གཏུའི་ལྷ་
མའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱ་དགའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཞིང་དག་སྟོར་བ་
ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་དག་པ་སྟོང་བ་དང་། བརྒྱད་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་མ་དག་པ་སྟོང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་
བཞིན་དུ། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིས། །

སངས་རྒྱལ་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བར་ཅུ་གཅིག་པ་
 ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་ཇི་
 ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐབས་མཁས་
 སྦྱར་བ་ལ། བར་ཅུ་གསུངས་རྟེ། བར་ཅུ་ནི། བདུད་བཞི་ལས་འདས་པའི་ཐབས་
 མཁས་སྦྱར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་
 བྱེད་པས་མི་གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་
 སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་གྱི་ཤུགས་གྱིས་འཕངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་
 དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་དུ་མར་གོམས་པས་ཐབས་
 མཁས་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་མ་མེད་པ་གངས་མེད་དུ་
 གོམས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་
 གངས་མེད་དུ་མར་གོམས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་། རང་ཉིད་བྱིར་མི་
 རྟོག་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་དང་། རྟོགས་པ་
 ཆད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་སྟེ་བརྟུའོ། རྟེན་སྐད་དུ་ཡང་། ལུས་དང་སྦྱར་
 བ་ཅན་འདི་ནི། རྟེན་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཤུགས་

དང་ནི། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་
དང་། །མཚན་མ་སྟོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ། །ཐབས་
ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་ནས་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་བར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི། །རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཏེ། །དངོས་
པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྒྱུད། ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས།
རྣམ་འཕེལ། དེས་བརྟན། སེམས་ཀྱི་གནས་པ། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ། སྒྲོམ་ལམ་
ཅེ་མོ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ། ལོག་སྐྱབ་བསྟན་པ་སྟེ་བརྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ཅེ་
མོའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར། ཡང་གལ་
ཏེ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བལྟ་ཞིང་མཛོན་སྐྱུ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་ན་
རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་
པོའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷར་དུ་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལ་
བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དྲོད་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ནི། མི་ལམ་ན་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་
དམན་ལམ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མཐོང་བ་དང་།
མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དམིགས་པ་དང་།

མི་ལམ་ན་ཡང་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྒྲུབ་དང་། སད་
 པ་དང་མི་ལམ་གང་དུའང་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་རང་
 གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་གི་མིང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ངན་
 སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་དན་པ་དང་། སད་པ་དང་མི་ལམ་གང་དུའང་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་
 སོགས་པ་མེས་ཆོག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་གྲུབ་པ་
 དང་། གཞན་གཞོན་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཟིན་པར་མཐོང་བ་ན།
 གཞོན་གྱི་གཞོན་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཆོག་གྲུབ་པ་དང་། རང་
 ཉིད་མཛོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་བརྩ་གཉིས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་ལ་སོགས། ཆེ་
 མོར་བྱིན་པའི་སྟོར་བའི་རྟགས། རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་འཕེལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཡང་གལ་ཉེ་
 འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་
 པར་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ལ་མིའི་ལུས་ཐོབ་ནས་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་སྟོད་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ལས། བསྐྱབ་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྣམ་
འཕེལ་ལ་བརྩུ་བྱས་གསུངས་ཏེ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྟོར་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྩུ་བྱས་ནི།
འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་རི་
སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་བས་བསོད་
ནམས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཤིང་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་
བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བ་དང་
བྱང་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་
ལྷན་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཕྲུག་འཐོབ་པ་ལས་ཆེས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཅེ་སྟོར་ཐོབ་པའི་མཐུས་ལྟའི་རིས་རྣམས་རང་
གི་དྲུང་དུ་ཉི་བར་འོང་བ་དང་། ཅེ་སྟོར་གྱི་མཐུས་བདུན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དང་། བྱང་སེམས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་གྲས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་
མཚུངས་པར་གནས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱབ་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅེ་སྟོར་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འཇུག་
བ་འཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་
པར་ཅན་སོགས་འཐོབ་པ་དང་། ཅེ་སྟོར་གྱི་མཐུས་པར་ཕྱིན་བྱས་གི་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྟེ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་རྟོག་པའི་
སེམས་རབ་དུ་མི་སྟེ་བ་དང་། པར་ཕྱིན་རེ་རའི་ནང་དུ་པར་ཕྱིན་གཞན་ཀྱང་

བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཐུས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་
 བར་གྱུར་པ་འཐོབ་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ་ [དེ་རྒྱན་དུ་ཡང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྒྲེ་པོ་
 སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཚན་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་
 བས། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་
 པ་ངེས་བརྟན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་
 སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིན་
 རྟེན་ལ་སྟོང་བཅེ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ངེས་བརྟན་
 ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྒྱན་དུ་ཡང་། གུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྣམས་
 གྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱི་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་པ། །
 བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མདོན་པར་བཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སེམས་
 གུན་གནས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་དེ་དག་གི། ཞེས་པ་
 བས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚད་ནི་གཟུང་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སེམས་གུན་གནས་པ་
 ལ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་ཏེ། གླིང་བཞི་པ་སོགས་སྟོང་གསུམ་གྱི་ས་ཆེན་པོ་སྤང་
 གངས་ཀྱིས་བཅའ་བ་དང་ཆུ་གཏོར་ཆེན་པོ་སྐྱ་ཅེས་བཟུང་བའི་ཐིགས་པའི་
 གངས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་དཔེར་བཟུང་ནས་པར་བྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མདོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོས་
 མཚོག་གི་ཅེ་སྒྲོར་ལ་སེམས་གུན་གནས་པ་ཞེས་བཛོད་དོ། ། [དེ་རྒྱན་དུ་ཡང་། གླིང་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་སྤྱར་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། བསོད་
ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་བརྒྱགས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་
འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་ཏོ། ཞེས་པ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་
གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་དེས་ནི་བདུད་གྱི་ལས་གང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཆོ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་
ཤེས་ནས་རྣམ་པར་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མཐོང་ལམ་ཅེ་
མོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོའོ། གང་པོ་ལ་བཞི་གསུངས་
ཏེ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་འཛིག་རྟོན་ཏེ་བཞིའོ། གཟུང་རྟོག་གཉིས་ནི་འཇུག་པ་
གཟུང་རྟོག་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སོ། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ནི་རྣམ་
འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་ཉིས་སོ། རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་བྱེ་
བས་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གོ། གྲེ་ལ་མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཇུག་བྱ་སྟེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་དོན་དམ་པར་དཔེན་པའི་
ཕྱིན་དྲུག་གི་དོན་དམ་པར་དཔེན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དོན་དམ་པར་མ་
ཐོབ་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་འཐོབ་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་
དམིགས་པ་དང་། ལྷན་པར་གྱི་ལམ་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་
སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་པོ་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྱུལ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་
པ་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འབྱུལ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་

རུས་པ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 འཛེམས་པ་དང་གེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ་བའི་རུས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་
 གྱི་འབྲས་སུ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། འབྲས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་རུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 མ་དེས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་སྤིང་བར་བྱེད་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 འབྲས་སུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུར་ལས་འདས་
 པ་ལ་འགོད་པར་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
 གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དགུའོ། །དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་བསྐྱས་ནས་བརྟེན་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་འབྲས་སྟེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་རུས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་རང་དོན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་
 བྱེད་པ་བའི་རུས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱ་བའི་ལས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། གཞན་དོན་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་དགུའོ། །རྟོག་པ་དགུ་པོ་དེ་
 དག་གིས་ཞེན་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་
 སྒྲང་བྱ་དང་འཇུག་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། །ཁྲོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི།
 ཉན་རང་གི་ལམ་སྤིང་མཐའ་དང་ནི་བའི་མཐར་ལྟར་བས་རྟོགས་པ་དམན་པ་

དང་། བདག་རྒྱུན་དམན་པ་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་
དང་། གཞན་དོན་རྒྱུ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བ་དང་། རང་དོན་རྒྱུ་པའི་
ཐབས་དམན་པས་ཐར་པར་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་འགོ་བ་དང་། དོན་གཉིས་རྒྱུ་
པའི་ཐབས་དམན་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་།
སྤངས་པ་དམན་པ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དམན་པ་འབྲས་བུ་དང་པོ་སོགས་
རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཞི་མཐའ་མ་
ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕོབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པས་དེ་ལས་ཉམས་
པ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་འཇུག་བྱ་མིན་
པས་ལྟོག་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་བདེན་པར་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་དགུ་པོ། །དགུ་པོ་དེ་
དག་ནི་རྩ་བའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་བསྟུས་ཉེ་བཞེད་ན།
རྟོགས་པ་དམན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དམན་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་དང་།
དབང་པོ་དམན་པ་དང་། ཐབས་མཁས་དམན་པ་དང་། སྤངས་པ་དམན་པ་དང་།
རྟོགས་པ་དམན་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་དམན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དམན་པ་
སྟེ། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
དགུ་པོ། །འདི་ནི་གསེར་སྤེང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྟིང་པོ་རྒྱན་
ལས། ཆོག་སྣ་བསྟུས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཉེ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་རྟོགས་པ་
དམན་པ་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱུ་པའི་
ཐབས་དམན་པ་དང་། རང་དོན་རྒྱུ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་
དོན་རྒྱུ་པའི་ཐབས་དམན་པ་དང་། སྤངས་པ་དམན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དམན་

པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་
 མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པ་སྟེ་དགྲ་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དགུའོ། །རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ་ནི་སྒྲུང་དོར་དུ་ཞེན་པ་སྟེ་
 མ་བཞེན་དུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་སྟོན་འདོར་བའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁམས་གསུམ་པ་དག་དང་ཉེ་བར་
 འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བཟུང་ནས་གནས་པ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བདག་མེད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚན་
 འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དུ་རི་ལྟར་འདོད་བཞེན་དུ་
 འགོ་བ་ཉམས་པ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དགུའོ། །རྟོག་པ་དགྲ་པོ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་
 དག་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའོ། །རྟོག་
 པ་དགྲ་པོ་དེ་དག་ནི་རྩ་བའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་བསྟུས་ནས་
 བརྗོད་ན། སྒྲུང་དོར་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་ཀྱན་སྟོང་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་དང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདེན་
 མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་
 པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པ་ལ་ཞེན་
 པ་སྟེ་དགུའོ། །རྟོག་པ་དགྲ་པོའི་མིང་འདོགས་དེ་དག་ནི་གསེར་སྤེང་དང་སྟོང་པོ་

ཤེར་ཕྱིན་སྡོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྒྲུབ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

རྒྱན་གཉིས་ཀར་འབྱུང་ངོ་། རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་
དག་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། མཐོང་
སྤངས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། དམན་ལམ་ལས་གཞན་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་
འཛིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལགག་པ་དང་བཅས་
པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེན་པའི་
སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ལྡན་པ་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་
ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་འཛིན་ཅིང་ཉམས་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་པར་བརྒྱང་ནས་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་མེད་པ་
ལ་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོམ་པ་ལ་སྐྱེས་བུར་
བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དགུ་འོ། རྟོག་
པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་བརྫོང་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་
བསྐྱུས་ནས་བརྫོང་ན། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མི་འཐོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དགག་སྐྱབ་བདེན་
པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་མི་ལྡན་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་

དམིགས་པ་དང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འགལ་བ་དམན་པའི་རིགས་ཉམས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་
 བདུད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་
 དགུའོ། རྟོག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཞེན་ཚུལ་ནི་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་ལམ་རྣམས་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལམ་དེ་དག་གི་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་
 གཉིས་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ལུགས་ལ་བསྟན། མདོན་རྟོག་རྒྱུན་དུ་མཐོང་སྤངས་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་ལམ་རྣམས་ལུགས་ལ་བསྟན་པར་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ལ་གསུམ།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ།
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། ཉེ་རྒྱན་ཡང་། འཇུག་པ་དང་ནི་
 རྟོག་པ་ལ། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་
 ཡུལ། མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། ཉེ་
 དག་སོ་སོའི་དགུ་བདག་ཉིད། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། ཉེ་དག་གང་

གི་འཛིན་པ་འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་པའི་
དམིགས་པ་མ་འབྲུལ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །རང་གིས་
རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བྱ་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་
རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། །སྲིད་དང་ནི་བར་ལྷུང་བའི་
ཕྱིར། །རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འགོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་
དང་། །ཉི་ཚེ་བ་དང་སྤྲོ་ཚོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་སྤོངས་པ་དང་། །རྗེས་
ལ་འགོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐོག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་
རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། །འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་
དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །གསུམ་པོ་དག་དང་ཉར་འབྲེལ་
དང་། །གནས་དང་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །ཆོས་གྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་
དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགོ་ཉམས་ལ། །
འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་
ལམ་མེན་ངེས་འཛིན་དང་། །འགོག་དང་བཅས་པའི་སྦྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་
དང་མི་ལྡན་དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཛིན་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་
མེད་དང་། །ཕྱིར་གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །དེ་ཐོབ་
བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དྲི་མ་ཟད་དང་
མི་སྦྱེ་བའི། །ཡོ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཟད་མེད་སྦྱེ་མེད་ཕྱིར་མེད་པ། །

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་
བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྦྱི་མེད་རྣམ་པ་ཅི་
ཞིག་འཐོབ། །གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །
སྦྱིབ་པ་ཟད་པར་བརྟོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་ཅིས། །འདི་ལས་
བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་
དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །
དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱས་པ་གང་། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱས་
པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྟོམས་ལྷགས་ནས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལྷགས་མཐུན་དང་། །ལྷགས་མི་
མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་མོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རབ་འབྱོར། ཐབས་མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་མེད་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་གསུམ། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། གཉེན་པོས་
སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་འཇུག་དགུ་ལྷགས་འབྱུང་
ལྷགས་ལྷོག་གི་རྒྱལ་དང་། བསམ་གཟུགས་གྱི་མཐའ་གཅོད་མང་དུ་སྤང་སྟེ་མ་
སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་མོའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་བཞི་གསུངས་ཏེ། གཟུང་

ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །བཞི་པོ་རེ་རེ་དགུ་དགུར་སྟེ་
བས་རྟོག་པ་སོ་བྱུག་གོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྒྲུང་བྱ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་
འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་
འཛིན་པས་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་
པར་ཞེན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་
སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཆོས་རྒྱས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་
བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་། རི་སྒྲིབ་བཤད་
པ་བཞིན་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟར་བས་ཏེ་ཡོངས་སུ་
མ་བཟུང་བའི་གཉེན་པོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་བྱར་
བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་། བྱུང་བ་འགགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་
དག་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྷན་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་
བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱིས་དུས་ན་མེད་པ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་
པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་སྒྱུར་བའི་
ལམ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་།
སྒྲོང་པ་ཉིད་མདོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་
པར་ཞེན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་

པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པར་ལྟན་
 སྒྲེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དགའའོ། །དགའ་པོ་དེ་དག་ཚིག་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་
 བ། ཚེས་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚེས་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱལ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱང་འདས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་
 དམིགས་པ་སྟེ་དགའའོ། །རྟོག་པ་དགའ་པོ་དེ་དག་ནི། །ཡུལ་དགའ་པོ་དེ་དག་ལ་
 དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། །སྒྲོམ་ལམ་ཙུ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བ་
 གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགའའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་ལ་སོགས་པ་
 དང་བུལ་བས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པ་ཞེན་པའི་རྟོག་
 པ་ལྟན་སྒྲིས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲིས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེའི་
 ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲིས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེའི་ཐེག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོག་
 བྱར་བདེན་པར་མེད་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲིས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲིས་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་

པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
ལྟན་སྦྱེས་དང་། དམིགས་པ་ཡང་མེད་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་ཡང་
མེད་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་
སྦྱེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་དོན་རིམ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཏེ་དགུའོ། །དེ་དག་ཚིག་བསྟུས་
ནས་བརྗོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྦྱོ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་
དམན་གྱི་མི་སྦྱོབ་ལམ་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
བསམ་པས་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་རིམ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དགུའོ། །རྟོག་པ་དེ་
དག་གི་ཞེན་ཆུལ་ནི་སོ་སོར་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྤང་བ་
འཛིན་རྟོག་དང་པོ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ནི། རང་དབང་པའི་གང་ཟག་རྫས་སུ་
ཡོད་པར་མི་སྦྱོ་བས་སྤང་བོ་ལྟ་ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་བཏགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་
ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། སྤང་བ་ཅན་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
ལུང་སོགས་ལ་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པར་བལྟ་བ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་
 སྤངས་པར་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། རྩོད་ཉེད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། ཆེད་ཏུ་
 བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལམ་མི་སྐྱབ་པར་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆེད་ཏུ་
 བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་
 དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོན་མ་དག་པ་ལ་
 ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་
 སོགས་པར་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་
 ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཏེ་དགུའོ། །དེ་དག་ཆོག་བསྟུས་ནས་
 བརྗོད་ན། སེམས་ཅན་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་སོགས་གྱི་ཆོས་
 ལ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྩོད་ཉེད་མེད་པ་མེན་པ་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐར་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡོན་དག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་དགུའོ། །
 རྟོག་པ་འདི་དག་གི་ཞེན་རྒྱལ་ནི་སོ་སོར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །རྟོག་པ་དགུ་པོ་

དེ་དག་རྩམ་འཛིན་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི་ཡུལ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་རྩམ་ཡོད་
 གྱི་འཛིན་པ་པོའི་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པར་
 འཛིག་པའོ། ཉི་མེ་སྒྲིབ་བར་དགུ་པོ་དེ་དག་རེ་རེའི་མཐའ་དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་
 ཞེས་བརྒྱུ་མཛད་དོ། གློམ་ལམ་ཅེ་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་པ་བཅུགས་འཛིན་
 རྟོག་པ་དགུ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དང། ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ལམ་ཤེས་ཉིད་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་
 པ་དང། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དང།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་
 ལམ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དང།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་དག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་མི་ལྡན་པ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ཀྱན་ཏུ་
 མྱོངས་པ་སྟེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དང། བདུད་ལ་སོགས་
 པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟེ།
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དང། མདོ་དོན་ལ་སྒྲུ་རི་བཞིན་དུ་
 འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པ་སྟེ།
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་དང། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་

བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་སྟེ་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་སྟེ་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟེ་དགུའོ། །འདི་དག་ཚིག་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་ན།
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་།
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་
བོ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་མི་
མཉམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀྱན་ཏུ་
མོངས་པ་དང་། སྤངས་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པ་སྟེ་དགུའོ། །རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་
ཞེན་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །ནི་ཁྱི་སྤང་བ་དང་ནི་ཁྱི་ལེ་བརྐྱད་མ་
གཉིས་ཀར་ཀྱན་ཏུ་མོངས་འདི་དག་སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཤད་དོ། །རྟོག་པ་
དགུ་པོ་དེ་དག་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་འཛིག་པ་ནི་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་
བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་
ལམ་ཅེ་མའི་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་དགུ་དགུར་བྱེ་
བས་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་དང་། སོ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་
བཤད་དོ། །དེ་སྤྱད་དུ་ཡང་། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་

བཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། གཅིག་
དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལ། འཇུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ལ་ནས། འགོག་
པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ། མདོར་བསྟུན་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བསྟར་
བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་། འཇུག་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ལེགས་པའི་
ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། གཟུང་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། སྟོར་པའི་རྣམ་
པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། འཇུག་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། སེམས་མི་སྟེ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི། སྟིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཡིད་མི་བྱེད། །
སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། འདི་དག་ལས་ནི་བསྐྱོག་ཉིད་དང་། རི་བཞིན་དོན་
མིན་རྣམ་རྟོག་པ། སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་
སྟོད་ཡུལ་དང་། ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་མིན་ཉིད། ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་
བདག་ཉིད་དང་། འདོས་པོར་འབྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། ཡོན་ནི་དག་པ་མ་
ཡིན་དང་། སྟོད་པ་རྣམ་པར་ལྷགས་པ་ལ། འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ། །
ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱ་ཡི། ཡུལ་ཅན་
དེ་ཡིས་རྣམ་འཛོམས་པས། སྟོམ་པའི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གཞན་རྣམ་པ་དག། བདག་ཉིད་རི་བཞིན་ཀྱན་མཁྱེན་ནི། གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་
རྣམ་གསུམ་དང་། ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་མི་
ལྡན་དང་། མི་མཉམ་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀྱན་མོངས་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་
བཞེད། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དཔགས་ཕྱིན་

ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། ཁ་བའི་སྐབ་ཡོན་ཏན་ལུན་ཚོགས་ཀྱང། ཁྱི་
མཚོ་ཆེ་ལ་ལུ་བོ་བཞིན། འབྲས་བུ་མཚོག་གི་སྤྲ་བ་ཡི། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་
ལ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁ་བའི་བ་
བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སུ་མེད་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་འདི་གསུངས། བར་ཆད་
མེད་པའི་ཕྱི་སྟོན་ལ་གཉིས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོ་བསོད་ནམས་མང་པོས་
མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང། བར་ཕྱེད་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་།
སྟོང་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང། ཁ་བའི་རུའི་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་དང། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྟོན་མེད་ལ། ཁ་བའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། ཁ་བའི་
ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་གྱི་བར་མེད་དེ། ཁ་བའི་ཆད་མེད་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་
མེད་དེ། ཁ་བའི་བོ་བྱན་པ་ཡོན་པར་བཞེད། རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། རབ་
ཏུ་སྤྲོ་རྣམས་རྒྱུད་མར་ཚོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱུད་པ་ལོག་སྐབ་བསྟན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སའི་ཁམས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སུ་མེད་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་
ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཆད་མེད་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལོག་སྐབ་
བསྟན་པ་ལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུངས་ཏེ། ལོག་རྟོག་བརྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དང། རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་

གེར་ཕྱིན་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

པ་དང་། གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོད་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོད་པའི་རྟེན་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དང་། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོད་པའི་
ཁྱད་པར་ཐབས་མཁས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
པ་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་གྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ །འདི་དག་ལ་ལོག་སྐྱབ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་བཞུད་དེ་དོན་
གཅིག་གོ །ལོག་སྐྱབ་འདི་དག་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྩལ་ལ་
མྱོངས་ནས་གྲུན་རྫོབ་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དོན་དམ་འགག་པ་དང་། དོན་དམ་གྱི་
ཕྱོགས་བཟུང་ནས་གྲུན་རྫོབ་འགོག་པའི་ལོག་སྐྱབ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྟོ་འདྲགས་བཅད་དེ། མཁས་པར་བྱས་ནས་བར་ཆད་
མེད་པའི་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཏུ་
ཡང་། དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། རང་བོ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྣམ་
གྲུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་གེས་དང་། དམ་པའི་དོན་དང་གྲུན་རྫོབ་དང་། སྟོར་དང་
དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། ཐབས་བཅས་བྱབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། མཚན་ཉིད་
དང་ནི་སྟོམ་པ་ལ། སྐྱབ་རྣམས་གྱི་ལོག་རྟོག་པ། རྣམ་པ་གྲུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་
ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩེ་མོའི་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ནས་ལོག་སྐྱབ་བསྟན་པའི་བར་བརྒྱད་ནི། ཅེ་སྟོར་
གྱི་ཆོས་ཏེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་ཅེ་སྟོར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མེང་གའི་སྐྱ་
སྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པ་འདི་གསུངས། མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་བ་ལ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། མཐར་
གྱིས་པ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྟོན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་མཐར་གྱིས་པ།
བཟོད་པའི་མཐར་གྱིས་པ། བཙོན་འགྲུས་གྱི་མཐར་གྱིས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་
མཐར་གྱིས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་
མཐར་གྱིས་པ། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་
པའི་མཐར་གྱིས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། གཏོང་བ་རྗེས་
དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་གྱིས་པ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་མོ། །མཐར་གྱིས་པ་བཅུ་གསུམ་
པོ་འདི་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་དུ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་མོ། །བཅུ་གསུམ་པོ་
དེའི་གནད་བསྟུ་ན་ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་
མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་དག་བྱེད་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ་པར་ཕྱིན་
དུག་ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། རྗེས་དྲན་དུག་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་
མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱམས་གྱི་གནས་ལུགས་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་བསམ་
པ་ནི་ལམ་དག་བྱེད་གྱི་མཐར་གྱིས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྟོན་པ་ཤེས་རབ་
བར་དག་དང་། སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་

ཤིང་ཕྱིན་སྒྲིབ་པ་བྱུང་པ་དང་མཐོན་རྟོགས་རྒྱན་སྒྲིབ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་མིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

པོ་བྱུང་གི་ནང་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིབ་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་དུག་
པའོ།།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་བ་དངོས་དང་། ཅེ་
མའི་སྒྲིབ་བའི་རྟོག་བ་དང་ལོག་སྒྲིབ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་སྐད་ཅིག་
མའི་སྒྲིབ་བ་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་བ་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐད་
ཅིག་མའི་སྒྲིབ་བ་དངོས་སྟོན་པར་བྱེད་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྲུག་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཅེ་མའི་སྒྲིབ་བའི་རྟོག་བ་དང་། ལོག་སྒྲིབ་དང་མཐར་
གྱིས་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་བ་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་བ་
སྟོན་པར་བྱེད་བ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གཟུགས་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་
མཚུངས་པའོ། ཞེས་བ་ནས། གཟུགས་ནི་འབྲུག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་
བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འབྲུག་པ་མེད་
པའོ། །རབ་འབྱོར། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་བ་ལ་བཞི་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་བ་བཞི་ནི་
རྣམ་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་
སྒྲིབ་བ། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བ་སྟེ་
བཞིའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་བ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་

ཏེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པ་ས་བརྩའི་ཐ་མ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འདི་
ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི་ཤྲོག་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་། སྦྱོན་བ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྟུས་པའི་
ཕྱིར། རྩལ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། རི་
ལྷར་སྦྱེས་བས་ཟོ་རྒྱུན་རྒྱུ། རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཐམས་ཅད་
ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྷར། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་ཆེ་ཆོས་
དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། རྣམ་སྤྲིན་ཆོས་ཉིད་
གནས་སྐབས་སྦྱེས། །དེ་ཆེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། སྦྱོན་བ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་
ཡིས། ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད། སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །
གཉིས་གྱི་རྩལ་དུ་མི་མཐོང་ལྷར། ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་
ནང་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་རྩལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱོར།
གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲ་ན་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པར་རྟེན་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རྗེས་སུ་རིག་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་པའོ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་སྦྱི་དོན་དང་ཆོག་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་མཛོད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ། ཡོངས་སྦྱོད་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

རྟོགས་པའི་སྒྲུ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲུ་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ་
བཞིའོ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་ཤིང་བྱད་ཚེས་གསུམ་དང་། དག་པ་
གཉིས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་ཏེ། བྱད་ཚེས་གསུམ་ནི་ལྷན་པའི་བྱད་པར། བྲལ་
པའི་བྱད་པར། རོ་བོའི་བྱད་པར་གྱི་ཚེས་གསུམ་མོ། རྟག་པ་གཉིས་ནི་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྟོ་བར་རྣམ་དག་གཉིས་སོ། རྟེན་དྲུང་ཡང་། བྲལ་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ནི། རྟག་པ་མེད་པའི་ཚེས་གང་དག་ བྲོ་བ་སྒྲུར་རྣམ་ཀྱན་རྣམ་དག་
ལ། རྟེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡེ་ཤེས་
ཚེས་སྒྲུ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་སྟེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཉིད་གཅིག་ནི། བྱང་
ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་འདུག་དགྲ་དང་། ཟད་པར་བཅུ་དང་། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་
དང་། ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་།
མདོན་ཤེས་བྱུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་སྒྲུ་དག་པ་
བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སྒྲུང་བ་
མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་
བའི་ཚེས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། བྲགས་རྩེ་ཆེན་པོ་
དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏྲ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྟེ་མཚན་ཉི་ཤུ་ཙུ་
གཅིག་གོ། རྟེ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི། དྲན་པ་ཉིད་བཞག་བཞི། ཡང་དག་
པར་སྟོང་བ་བཞི། རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་རྒྱལ་
གྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་

སོ་བདུན་ནི། །བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་འདི་དག་གི་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་ནི་སྐར་རྣམ་
 རྫོགས་སྐར་བའི་སྐབས་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་ཚན་གཞིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་
 བོ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་སོགས་བཞི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི།
 གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་
 བའི་རྣམ་ཐར། སྐྱག་པའི་རྣམ་ཐར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད།
 འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །བཞི་པ་མཐའ་གྱིས་
 གནས་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི།
 འགོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་སྟེ་དགུའོ། །བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་
 བོ་སྐར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །སྤྱི་ཚན་ལྔ་པ་ཟད་པར་བཅུ་ནི། ཟད་པར་ས་དང་། ཟད་
 པར་རྩ་དང་། ཟད་པར་མེ་དང་། ཟད་པར་རླུང་དང་། ཟད་པར་སྤྱོན་པོ་དང་།
 ཟད་པར་སེར་པོ་དང་། ཟད་པར་དམར་པོ་དང་། ཟད་པར་དཀར་པོ་དང་། ཟད་
 པ་རྣམ་མཁའ་དང་། ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཟད་པར་བཅུའོ། །སྤྱི་
 ཚན་དྲུག་པ་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་ནི། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་
 གྱི་གཟུགས་རྒྱང་དུ་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རང་
 གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་ཞིང་
 གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱང་དུ་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་།
 རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་ཞིང་
 གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་

ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ་ལ་བལྟ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱུར་ཏེ་སེར་པོ། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་རེ་རེ་
ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ་ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད་དོ། །སྟེ་མཚན་བདུན་པ་ཉོན་
མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟེ་ཚན་བརྒྱད་པ་སྟོན་གནས་མཁུན་པ་ཉིད་
ལ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །སྟེ་ཚན་དགུ་པ་མངོན་ཤེས་དྲག་ནི། ལྷའི་མིག་གི་
མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། རྩ་
འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། ཟག་པ་ཟད་པའི་
མངོན་ཤེས་ཏེ་དྲག་གོ། །སྟེ་ཚན་བརྒྱུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། ཚས་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དེས་པའི་ཚིག་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ་བཞི་འོ། །སྟེ་
ཚན་བརྒྱུ་གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ། དམིགས་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པ། ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་
བཞི་འོ། །སྟེ་ཚན་བརྒྱུ་གཉིས་པ་དབང་བརྒྱུ་ནི། ཁོ་ལ་དབང་བ། སེམས་ལ་
དབང་བ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བ། སྦྱི་བ་ལ་དབང་བ། མོས་པ་
ལ་དབང་བ། སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ། རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
བ། ཚས་ལ་དབང་བ་སྟེ་བརྒྱའོ། །སྟེ་ཚན་བརྒྱུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བརྒྱུ་ནི། གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མཁུན་པའི་སྟོབས།
མོས་པ་སྦྱ་ཚོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས། རིགས་དུ་མ་མཁུན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་
མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་
མཁུན་པའི་སྟོབས། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁུན་པའི་

སྟོབས། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་པ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ་བརྩམས། །སྟེ་ཚན་བརྩེ་
 བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་འཛིགས་པ། སྤངས་
 པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་འཛིགས་པ། བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚས་བསྟན་པ་ལ་མི་
 འཛིགས་པ། དེས་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
 སྟེ་ཚན་བརྩེ་ལྷ་པ་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ་སྤྱི་
 མི་དགོས་པས་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་སྤྱི་
 མི་དགོས་པས་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་སྤྱི་
 མི་དགོས་པས་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །སྟེ་ཚན་བརྩེ་དྲུག་པ་དྲན་པ་ཏེ་
 བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི། གདུལ་བྱ་གུས་པས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གུས་
 པས་མི་ཉན་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། གུས་པ་དང་མ་གུས་པ་གཉིས་ཀ་འབྲེས་མར་
 འབྲུག་པ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྟོམས་
 བར་མཛོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །སྟེ་ཚན་བརྩེ་བདུན་པ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཚས་
 ཉིད་དང་། སྟེ་ཚན་བརྩེ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བརྩོམ་པ་དང་། སྟེ་
 ཚན་བརྩེ་དགུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་མོ། །སྟེ་ཚན་ཉི་
 སྟེ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་མ་འབྲེས་པ་བརྩོམ་པ་དེ་ནི། སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་
 མངའ་བ། གསུང་ལ་ཅ་ཚོ་མི་མངའ་བ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་
 མངའ་བ། མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ།

ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་
དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་
དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ། མ་
འོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
མངའ་བ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ལ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་
སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཅུང་ཅུབ་བྱོགས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། རྣམ་པ་ཐར་དང་
མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམ་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པ་བརྩ་ཡི་བདག་
ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་
དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁྱེན་དང་། །མདོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བརྩ་དང་ནི་སྟོབས་བརྩ་དང་། །མི་
འཛིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །བྲན་པ་
ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྟེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་
ཆགས་ཡང་དག་བཙོམ་པ་དང་། །སྟེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་
མ་འདྲེས་ཆོས། །བཙོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡོན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་

པའི་ལྷ། མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཉིད། ཁྲོད་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམས། རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་པའི་ཉོན་མོངས་མེད། སངས་རྒྱུ་སྤོན་ནས་མཁུན་པ་
 བློ། ལྷན་གྱིས་བྱུང་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་
 དང་། འདྲི་བ་ཀྱན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་གྱུར་ནས། །
 གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། གང་ཆེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ། ཉེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤང་
 རོ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། ས་པོན་མི་རུང་མི་འབྱུངས་ལྟར། སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྤྱོད། ཉེ་ལྷར་མཛད་
 པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཁྱབ་པར་ངས་པར་བཞེད། ཉེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རོ་པའི་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ལ་མཚན་
 བཟང་པོ་སུམ་བུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྩ་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་བུ་རྩ་གཉིས་ནི། དུག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་
 ལྷན་པ་དང་། རུས་སྤལ་བཞེན་དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། དུག་དང་ཞབས་
 གྱི་སོར་མོ་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། དུག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་གཞོན་པ་
 བ་དང་། དུག་དང་ཞབས་དང་ཐལ་གོང་དང་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ནི་
 བདུན་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་རིང་བ་དང་། རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བྱང་
 བ་དང་། ཞབས་ལོང་བྱ་མི་མཛོན་པ་དང་། རྐྱའི་སྐྱེ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཕྱིན་
 པ་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ཡའི་ལྷ་བྱ་དང་། དུག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། འདོམས་གྱི་སྤྱོད་
 བ་སྤྱབས་སུ་རུབ་པ་དང་། མདོག་གསེར་འདྲ་བ་དང་། བགས་པ་འཇམ་པ་དང་།
 སྐྱེ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤྱོད་བརྒྱན་པ་དང་།

རོ་སྟོན་མེད་གཤི་འདྲ་བ་དང་། དབྱང་མགོ་གིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་
བ་དང་། རོ་བློ་བའི་མཆོག་མཁུན་བ་དང་། ཤིང་ཅུ་གོ་ཏ་ལྷར་རྒྱ་ཞིང་གལ་བ་དང་།
དབྱ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་བ་དང་། ལྷགས་རིང་ཞིང་མཛེས་བ་དང་། གསུང་ཆོངས་
པའི་དབྱངས་དང་། འགམ་བ་མེད་གཤི་འདྲ་བ་དང་། ཆོམས་དཀར་བ་དང་།
ཆོམས་མཉམ་བ་དང་། ཆོམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཆོམས་བཞི་བཅུ་མངའ་བ་
དང་། རྒྱན་མཐོན་མཐིང་དང་། རྩི་མ་བའི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤུམ་བཅུ་ཙ་གཉིས་སོ། །དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། སེན་མོ་མདོག་
སྤུམ་བ་དང་། སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱུ་བ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་
རྒྱས་བ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་བྱིས་ཕྱ་བ་དང་། ཙ་མི་མདོན་བ་དང་། ཙ་
འདུད་བ་མེད་བ་དང་། འོར་བུ་མི་མདོན་བ་དང་། ཞབས་མི་མཉམ་བ་མེད་བ་
དང་། སེང་གཤི་སྟབས་སུ་གཤེགས་བ་དང་། གྲང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་བ་
དང་། ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་བ་དང་། ལྷ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་བ་
དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྷོག་ཅིང་གཤེགས་བ་དང་། མཛེས་པར་གཤེགས་བ་
དང་། མི་ཡོ་བར་གཤེགས་བ་དང་། རྒྱ་འབྲིལ་བག་ཆགས་བ་དང་། རྒྱ་བྱི་དོར་
བྱས་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་རིམ་པར་འཆོམ་བ་དང་། རྒྱ་གཙང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་
བ་དང་། རྒྱ་འཇམ་བ་དང་། ཐུགས་དག་ཅིང་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་བ་དང་། མཆོན་
རྣམས་རྫོགས་བ་དང་། རྒྱ་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། གོམ་པ་སྟོམས་བ་
དང་། རྒྱན་རྣམ་པར་དག་བ་དང་། རྒྱ་གཞོན་གཙན་དང་། རྒྱ་ཁུམ་པ་མེད་བ་དང་།
རྒྱ་རྒྱས་བ་དང་། རྒྱ་གིན་ཏུ་གྲིམས་བ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གིན་ཏུ་རྣམ་
པར་འབྲེས་བ་དང་། གཟིགས་བ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་བ་དང་། དཀྱ

རྒྱུ་པ་དང་། དཀྱུ་སྒྲུབས་ཕྱིན་པ་དང་། དཀྱུ་མ་རྣོངས་པ་དང་། བྱལ་འབྲུང་རེ་བ་
 དང་། ལྷེ་བ་ཟབ་པ་དང་། ལྷེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཀྲུ་ནས་
 མཛེས་པ་དང་། ཀྲུ་ཏུ་སྒྲོད་པ་གཙང་བ་དང་། སྐྱལ་མེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་
 པ་དང་། བྱག་གིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། བྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་དང་།
 བྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། བྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་
 དང་། མཆུ་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་། ལྷགས་གཉེན་པ་དང་། ལྷགས་སྒབ་པ་
 དང་། ལྷགས་དམར་བ་དང་། འབྲུག་གི་རྒྱ་དང་ལྟན་པ་དང་། གསུང་སྟན་ཅིང་
 མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། མཆེ་བ་རྒྱུ་པ་དང་། མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། མཆེ་བ་
 དཀར་བ་དང་། མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤངས་
 མཐོ་བ་དང་། ཤངས་གཙང་བ་དང་། སྐྱུ་ཡངས་པ་དང་། རྩི་མ་སྒྲུག་པ་དང་།
 སྐྱུ་དཀར་ནག་འབྲེམ་གྱིང་པ་དང་། སྐྱུ་ལྟུགས་
 རིང་བ་དང་། སྐྱུ་མ་འཇམ་པ་དང་། སྐྱུ་མ་སྐྱུ་པ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཉམ་
 པ་དང་། བྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱུ་མཉམ་པ་དང་། སྐྱུ་གྱི་དབང་པོ་མ་
 ཉམས་པ་དང་། དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེམ་པ་དང་། དབྱལ་བ་དབྲེམ་ཆེ་བ་དང་།
 སྐྱུ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དབྱ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གནག་པ་དང་། དབྱ་སྒྲུ་སྒྲུག་པ་དང་།
 དབྱ་སྒྲུ་འཇམ་པ་དང་། དབྱ་སྒྲུ་མ་འཛིངས་པ་དང་། དབྱ་སྒྲུ་མི་གཤོར་བ་དང་།
 དབྱ་སྒྲུ་འི་ཞེམ་པ་དང་། བྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་པེའུ་དང་། བཀྲ་གིས་དང་
 གཡུང་དྲུང་འབྱེལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་པོ། །དེ་རྒྱད་ཏུ་ཡང་། མཚན་ནི་སྐྱུ་
 ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་
 ཡོངས་སྒྲོད་ཕྱིར། །བྱབ་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་རྫོགས་སྐྱུར་བཞེད། །བྱག་ཞབས་འཁོར་

ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྤལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །
 ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་གཤམས། །འདི་ཡི་སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་
 མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱ་ཆེ་དང་། །ཞབས་འབྱུང་མི་མངོན་
 སྐྱེ་ནི་གཉིས་ཏུ་བྱོགས། ། བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འབྲེལ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །འདོམས་གྱི་སྐྱ་
 བ་སྐྱབས་སྐྱ་ལུབ་པའི་མཚོག་ །པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྐབ་པ་དང་། །
 སྐྱེ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འབྱུངས་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྐྱས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་
 སེང་གའི་འདྲ། །འདི་ཡི་དབྱུང་པའི་མགོ་རྒྱུ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞེས་
 པའང་རོ་མཚོག་སྤང་། ། སྐྱེ་ནི་བྱ་གོ་ཏ་ལྟར་རྒྱ་ཞེང་གཤ། །གཙུག་ཏྲོར་དབྱུང་
 ལྟན་ལྟགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཆངས་དབྱུངས་འབྲམ་པ་སེང་གའི་འདྲ་དང་
 ཆེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། ། བྲངས་ནི་བཞི་
 བརྩ་ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། །སྐྱེ་ནི་མཐོན་མཐིང་སྐྱེ་རྩི་བ་མཚོག་གི་འདྲ་བ་
 འདི་དག་སྐྱམ་རྩ་རྩ་གཉིས་མཚན། །འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་
 དག་འབྱུལ། །སྤྱ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་བརྟན་པ་
 དང་། །བསྐྱབ་བསྐྱེན་དང་གྲུ་ལོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྐྱེན་དང་གསང་བྱ་བ། །ཐར་
 པར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་སྤངས་པ་སྐྱེལ་ལ་སོགས། །སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་
 མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞིན། །བྱབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་
 མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །རྒྱམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་སྤྱ་བ་
 དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་འབྱུང་བ་མེད། །ལོང་སྤྱ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་
 དང་། །སེང་གེ་སྤང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །རྒྱ་མཚོག་སྐྱབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱགས་

དང་། མཛེས་གསེགས་དྲང་དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། བྱི་དོར་བྱས་འབྲ་རིམ་པར་
 འཛམ། གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྒྲ། མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 དང་། སྒྲ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། ཁོམ་སྒྲིམས་པ་དང་སྒྲིན་གཉིས་ནི། །
 དག་དང་གཞོན་གཉིས་ཅན་ཉིད་དང་། སྒྲ་ལྷུ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
 གིམས་པའི་སྒྲ་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། གཟིགས་པ་སྒྲིབ་
 མེད་དག་པ་དང་། དཀྱུ་རྒྱུ་སྒྲ་བས་ཕྱིན་མ་རྫོངས་དང་། འབྲུང་ངེ་བ་དང་ལྟེ་བ་
 བྱི། ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། ཀྱུ་ནས་ལྷ་ན་སྒྲུག་པ་དང་། །
 ཀྱུ་སྒྲོད་གཙང་དང་སྒྲ་ལ་ནི། མེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། བྱག་ནི་ཤིང་
 བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། བྱག་རིས་མཛངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་
 མི་རིང་དང་། མཚུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། ལྷགས་མཉན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་
 དང་། དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། གསུང་མཉན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་
 རྒྱུ། ཁྱོད་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་སྤྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །
 མཚོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སྒྲིན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྒྲུག གཤམ་པའི་འདབ་
 མ་འབྲ་བ་དང་། སྒྲིན་རྒྱགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། སྒྲུམ་དང་སྒྲ་ནི་མཉམ་པ་
 དང་། བྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྒྲིན་མཉམ་དང་། ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
 དང་། དབྱལ་པ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། དབྲེས་ཆེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་དང་། །
 དབུ་སྒྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། སྒྲུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། མི་
 གཤོར་དྲི་ཞིམ་སྒྲིས་བུ་ཡི། ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དཔལ་གྱི་བེལ་དང་
 བཀྲ་ཤིས་ནི། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །

སྐྱུལ་སྐྱུལ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱུལ་བསྟན་པ་
དང་། འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུལ་གཞུང་འདིར་མཆོག་གི་
སྐྱུལ་སྐྱུལ་དབང་དུ་མཛད་དེ་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་
ཉེར་བདུན་གསུངས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི། དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཞི་བར་མཛད་ནས་མངོན་མཐོ་ལ་བཞོད་པའི་རྗེས་སུ་ཐར་པ་དོན་
གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོགས་ལམ་ལ་བྲིད་དེ་བསྐྱུ་
བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་བློགས་
གཉིས་དང་རྣམ་བྱང་བློགས་གཉིས་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་
ལས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འགོད་
པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྒྱས་སྤྲོད་པ་པར་བྱིན་དུག་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་
ལས་དང་། དོན་གཉིས་སྐྱབ་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་འགོད་པའི་
འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པའི་གནས་ལུགས་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོར་ལམ་ལ་འགོད་
པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། གནས་ལུགས་གཉིས་སྤྲང་ཟད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
ཤིང་སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་
དང་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་
པར་བྱིན་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་གཉིས་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་དང་། ས་
བཞི་པ་དང་། ས་ལྔ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བདེན་
པའི་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་

དུག་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་
 པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་དང་། དམན་ལམ་དུ་མི་ལྟར་བར་ངེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 ལམ་སྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་
 ལས་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་
 པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་གཞི་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྲོན་
 ལམ་གྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་མཛད་པ་སྟོན་ལུས་པ་ས་དགུ་པ་ལ་
 འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ས་
 བརྒྱ་པ་ལ་འགོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོང་བ་དང་། འོད་
 ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྱི་བ་བྱི་
 མར་འཆར་རྒྱ་བར་ངེས་པ་སྤྱི་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ས་ལ་འགོད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་བྱེད་ལུས་པ་གཞན་དོན་ལུན་
 གིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཛད་པ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་དང་། བྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བརྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་སོགས་
 ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལུན་ཞིང་རྫོགས་སྤྲིན་སྤྱང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་ལ་ཆོ་འདིར་བྱང་རྒྱལ་
 ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ལ་
 འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལས་འབྲས་སྤྱ་ཞིང་
 སྤྱ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་སྤྱ་རྫོགས་བྱང་དངོས་འབྲིན་པ་ལ་
 འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་

ཤིང་ཕྱིན་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་

ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོས་བཏགས་ཅོམ་ལས་བདེན་པར་མེད་
པའི་རྒྱལ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་བྱང་སྟོ་བྱར་དྲི་
བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱ་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་
དང་འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཐ་
དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་
ལས་དང་། ས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་ཉེར་བདུན་ནོ། ། ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་
པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །བྱབ་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་རྒྱུན་མི་ཆད། ་དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་
འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད། །འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །
བསྐྱུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་དང་། །རྣམ་
པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་ཕ་
རོལ་ཕྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་
གཉིས་ཟད་དང་། །བད་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་
ཡོངས་སྟོན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་
བརྟོག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་
པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་སྟོགས་ཡོན་

ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་
དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་
བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་
ཤེས་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་
པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚོག་དོན་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་
ཆེ་འདིའི་དོན་བརྟུན་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་ལས་རྣམས་སུ་རིག་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་བར་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་བཅུ་དང་། །རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནས་རྣམ་དག་
སྟོམ་ལམ་གྱི་བར་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་གཞི་ཤེས་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ནས་ཐབས་
མཁས་སྦྱོར་པའི་བར་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་དང་། །སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅེ་མོའི་
རྟོགས་ནས་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་བཟུན་པའི་བར་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་དང་། །འཇལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་མཐར་གྱིས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། །ཉེ་བར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱད་ཅིག་
མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་མན་
ངག་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཞལ་ཐོས་པར་བྱས་ལ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱ། །རི་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་རྒྱད་ལ་
སྦྱར་ཏེ་སྤྲ་མ་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་དད་གུས་སྟོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཡོ་སྒྲུ་
དང་། །ལེ་ལོ་དང་། །སྟོམ་སེམས་དང་། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་སོགས་སྦྱོད་པ་

ངན་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ནུམ་རྟོག་ངན་པ་ནུམས་དང་།
རྟོན་བཀྲུ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ལའོར་བའི་ལུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་
སྒྲུར་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཆེ་འདིའི་གཉེན་མདུན་
སོགས་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་སྤང་ལ་གཉིད་རྒྱགས་སོགས་སྐྱིབ་པ་
ལའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱགས་དྲག་པོས་
རྒྱད་བསྐྱལ་ནས་ལུན་དངོས་གཞི་དང་ལུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
འདུན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གྲུས་པ་དང་རྟག་ཏུ་སྒྲུར་བའི་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱགས་དྲག་པོས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་འབས་ལུ་ལྷུར་དུ་
ཐོབ་པར་འབྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་དང་།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས་དང་། སྒྲོད་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་མེད་པ་དང་།
ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཚན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་དང་།
སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ནུམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྟེན་དཀའ་བ་མིན་པར་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་
འབས་ལུ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོན་པས་སྤར་བཤད་པའི་འབས་ལུ་
སྐྱེ་བཞི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིབ་ཐུག་བརྒྱད་པ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་
སྒྲུར་ཏེ་བརྫོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་དབྱེ་བ་ལས། འབས་ལུ་ཆོས་སྐྱེ་
མཛད་པ་དང་བཅས་པ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་སྒྲུར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དངོས་པོ་
བརྒྱད་ལས་ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྐལ་བ་ཉེ་བརྒྱད་
པའོ། །

ཅུ་བའི་གསུམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ལྷན་ཏུ་ཅུའི་
རྟོགས་བརྗོད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཅི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་མེས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྟག་དུ་
གང་དུ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སྐུ་དབྱངས་མི་ཟད་པར་སྟོགས་པའི་བྱང་ན་ཆངས་པར་སྐྱེད་པ་སྐྱོད་པ་
དེས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་དོན་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལྷན་ཏུ་ཅུས་སྟོན་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ལམ་
གྱི་ལུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཆོ་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཅའ་བ་དང་། ཉམས་
ལེན་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱོབ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། རྒྱལ་ལྷན་ཏུ་ཅུའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་
ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་ལམ་མཐོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་
པ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ།
དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་ཆོས་རྒྱུག་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་།
དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་གནས་ལུགས་ལ་

དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་མོས་སྦྱོང་གི་སའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་རུས་པར་བསྟན་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གྱིས་
རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱེད་
རུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་
དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་
དུས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཆོལ་བ་ན་ཅི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཙུམ་
ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུས་ཤེས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
འཆོལ་བ་ན་ལུས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་མི་གནས་པར་ཡོངས་སུ་བཙུམ་པས་ཡོངས་སུ་བཙུམ་
རྟོ། །ཞེས་པ་ནས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
མཛོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་
པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་དག་ལ་ཁྱོད་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་
གྱས་པར་བྱ་བསྟེན་བཀྲར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རོན་ནི། བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་རྒྱལ་སྐས་རྟག་ཏུ་དུས་རི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྟེན་
ཆོགས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་

ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་པའི་
གྲོགས་པོ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཞིག་འབད་པ་དུ་མས་བཅའ་ལ། རྟེན་པ་ན་དུས་དྲག་ཏུ་འབུལ་བ་མེད་
པར་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་
པའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟགས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་ལུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་
པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེགས་བམ་དུ་རྟེན་པའམ་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྒྲུ་
བའི་ལུས་ལ་ཡོད་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ལུ་གང་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་བཟོ་བ་དང་བྱས་པ་ཆོར་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་ལུ་
ཁྱོད་ཉིད་མཚན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱན་མ་བཅད་པར་བསྐྱེད་པས་སོང་ཞིག་དང་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱལ་ལྷན་དྲག་ཏུ་དུས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མ་གཟིགས་
པར་ཤེས་ཕྱིན་འཆོལ་བའི་ཆོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མའི་དོན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་
དམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་བསམ་སྒྲོར་གྲགས་དྲག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་གྲགས་དྲག་སྟོམ་པའི་མཐུས་ཆོས་རྒྱན་
གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞལ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་གདམས་པ་
དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་སྟོན་བྱང་གི་རྣམ་ཐར་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་

དུ་སྦྱར་ཏེ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམས་
ཤུགས་དྲག་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་། ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཙྰ་བ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་
ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་ཏེ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་ན་རྒྱལ་
ལས་ཏྲག་ཏུ་དུལ་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་
ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་སྦྱར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་
གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་མོས་
སྦྱོང་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཏྲག་ཏུ་དུས་དེ་ཐོས་ནས་དགའ་མགུ་ཡི་
རངས་རབ་ཏུ་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཏྲག་ཏུ་དུ་དབུགས་སྦྱང་ནས་མི་སྣང་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཏྲག་ཏུ་
དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ལ་གསོལ་བ་
ཤུགས་དྲག་བཏབ་པས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ཆོས་སྟོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་
མཐོང་། མཚོག་གི་སྤུལ་སྤྱིའི་ཞལ་བསྟན་ནས་རི་ལྟར་གདམས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤུགས་དྲག་སྒྲོམ་པར་མཛད་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ལ་དབྱད་
པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་

ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་འབྱུངས། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་། ཕྱོགས་བརྩའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་སོ་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བ་མཛོད། གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སློང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ལོར་བར་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་ལམ་མ་ལོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སོགས་ཞིང་གི་མཐུ་སླ་ལྟག་ཏུ་ཆེ་བས་གཞན་ཏུ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་སྐྱབ་དགོས་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཐུ་ལས་དུས་བྱུང་དུ་འུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཟབ་བྱང་སྟོན་པའོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གི་སློང་ལམ་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིང་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་དངོས་པོ་མི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་བརྩ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སློང་ལམ་ཉོད་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་སྟེ་སློང་ལམ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་བརྩ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་མ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་བུ་པོ་འདི་ནི་སློང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་

ཡན་ལག་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གྱིས་ཆུལ་བཞིན་དུ་
བསྟེན་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཅུས་པར་བསྟན་པ་ནི། རིགས་
གྱི་བྱང་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལས་ལངས་ཏེ་ལངས་ནས་ཀྱང་འདི་སྟུམ་དུ་
སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གང་ནས་བྱོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དེ་དག་གང་དུ་བཞུད་སྟུམ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་གྱིས་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱ་མོ་
ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་དང་ཤིང་རྩ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་བྱིར་བླངས་ནས་
རིགས་གྱི་བྱ་རྟག་ཏུ་དུ་ལ་སྒྲར་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་
ཉི་མ་ཅུབ་པར་གྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུས་རང་གི་སྐྱེ་དང་སློག་ལའང་མ་གཟིགས་
བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་མཆོད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་
བར་མཛོད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
དག །མཐོང་ལམ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་འཕགས་པ་ཆོས་
འཕགས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱོན་པ་དང་བཞུད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་ཆུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
སྟོང་པར་འཆར་པའི་ཆུལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་
དོ། །སྟོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་འདི་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་སྒྲུབ་ན། མགོན་པོ་

ལྷ་རྒྱུ་གྱིས། མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །སྤྲ་མ་མཚོད་པ་ཡང་
 དག་བརྩམས། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁུན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཚོག་ནི་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུའི་གནས་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་
 བདག་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ཐུང་པའི་དད་པ་བརྟན་པོས་མཚོད་ཅིང་
 གསོལ་བ་བཏབ་ན་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་དུ་རྒྱུ་དགོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མཐོང་ལམ་ཡང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲམ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཟབ་བྱུང་
 བརྟན་ཏོ། །དུས་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཏུ་དུས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་ནས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུདགལ་བ་དང་རངས་པ་
 མཚོག་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་བདག་གིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཐུན་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱོན་པ་བཅུད་པ་མེད་པའི་བརྟན་པ་
 འདི་དྲིས་པས་སེམས་ཅན་འདི་སྟེད་ཅིག་གི་དོན་བྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་བདག་གིས་
 རྟོན་པ་མཚོག་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོན་དོ། །འདི་ཉིད་གྱིས་བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་འགྱུའི་པར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 མཚོག་འཐོབ་པར་གྱུར་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 བདག་སྤྲུལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མི་འཇུག་གོ། །བདག་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་
 རྟམ་པ་དང་དེ་དགལ་བ་དང་རངས་པ་དེ་དང་ལྷན་པས་ཏ་ལ་བདུན་ཅུ་ནས་
 མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་ཏ་ལ་བདུན་ཅུ་ན་འདུག་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། འོག་ནས་སྟེ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་གང་དང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
 མཛོན་སུ་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྟེས་ཏེ། ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་

རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ་དེས་མི་ཁོམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་སྤངས་དལ་བ་ཕུན་ཚོགས་པ་ནི་བསྒྲུབས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གིས་
 གསལ་བར་སྟན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ནི་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱོར་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་
 ཀྱན་སྒྱོར་གསུམ་པོ་སྤངས་པ་དང་། རན་སོང་གི་ས་པོན་མཐོང་སྤངས་ཡིན་ལ། དེ་
 སྤངས་པ་ནི་མི་ཁོམ་པ་སྤངས་པས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་རྟག་ཏུ་དུས་དགེ་
 པའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ལ་ལུས་སྒྲིག་འོངས་སྦྱོང་ཐམས་
 ཅད་ལུལ་ཏེ་མཚོན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཆོགས་
 རྟོགས་ཏེ་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་མཇུག་ནས་ཆོས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་འདིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱལ་གྱི་
 ཟབ་ཁྱད་སྲུ་ན་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །

ལྷ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ནམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ།
 འདི་ལྟར་བདག་ཆོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་འོངས་ལ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
 བདག་གི་མི་ཆལ་འདི་ནི་མ་ལེགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་བདག་གཟུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་སྟོན་དུ་ཕྱིར་མ་བྱུང་
 གི་བར་དུ་བདག་འགྲོང་བ་དང་འཆག་པའི་སྦྱོང་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་སེམས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་གང་
 དང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་མཛོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་དེ་
 དག་ཏུ་སྦྱིས་ཏེ། ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་དང་མི་

འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ་དེས་མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤངས་དལ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོག་པ་ནི་བསྐྱབས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་བྱས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞན་ལས་བརྩོན་པ་བྱས་པ་དང་། བྱང་པར་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོང་
 གང་ལ་ཡང་བསྟོན་པ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 པའི་མཐུས་དུས་བྱང་དུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གྱི་ཆོག་པ་རྫོགས་ཏེ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་སྟོར་ལམ་བཞི་མཐར་མོན་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཐོབ་པ་ན་
 བྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་ལུས་དང་
 ཡོངས་སྟོང་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ལ་སྤུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དུའི་ཆོག་པ་རྫོགས་པའི་ལན་གཅིག་
 བཞེས་ཏེ་སྤྱར་ཚུར་གནང་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
 རྟག་ཏུ་དུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཡོངས་སྟོར་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བཞགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་
 ལོ་བདུན་གྱི་རིང་གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་དང་ལེ་ལོ་ཡོངས་སུ་སྤང་ཞིང་འགྲོང་བ་

དང་འཆག་པའི་སྟོན་ལམ་གཉིས་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་པས་ས་ནས་སར་
འཕར་ཏེ་སའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ལོ་བདུན་སོང་བ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས།
དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་
གང་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ས་དེར་ཆག་ཆག་དང་ལྷག་བདར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་ཁྱི་
བཤམ་བ་དང་། མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་པའི་མཛོད་པའི་རྣམ་རྣམས་གསོག་པའི་
བཞོད་བ་མཛད་བ་ན། བདུད་སྟིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་མ་བཟོད་པར་ཆུ་མི་སྤང་བར་
བྱས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་སྟོང་སྟོང་བས་ཆེར་
འཕེལ་ཏེ་རང་གི་སྐུ་ལུས་གྱི་བྲག་གིས་ས་གཞི་དེ་ལ་ཆག་ཆག་བཏབ། ནམ་
མཁའ་མཛོད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་ཡོ་བྱད་གྱི་ཐོངས་བ་མེད་པར་མེ་ཏྲག་ལ་
སོགས་པའི་མཛོད་རྣམ་རྣམས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤུལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཉམ་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་པས་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། འདི་ནི། ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་མཁྱེན་ནས་
ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་བར་བཛོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱིས་བསྟུས་
པའི་ཐོག་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མུ་མེད་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ།

མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ཚིག་རྒྱུད་པོ་འདིས་རྣམ་མཁུན་ནས་
 མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བའི་བར་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དུག་བསྟན། འདི་ལ་བཙོ་
 བརྒྱད་འབྱུང་བ་ནི། རྣམ་མཁུན་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་བར་དུག་པོ་དེ་ལ་གསུམ་
 གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དུག་པོ་དེ་རེ་
 རེ་ལའང་རིགས་སད་ནས་མཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་།
 སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་རྣམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
 དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་ལ་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་
 ཚང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 དམིགས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་རྫོ་བོ་
 རྗེ་དང་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་མན་ངག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་
 རོ། །སའི་ཁམས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སུ་མེད་པ་
 ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་ཁམས་དང་མའི་ཁམས་དང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་སུ་མེད་
 པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་འདིས་
 རྒྱུད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་བསྟན། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མེད་པ་ཉིད་
 པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་འདིས་འབྲས་བུ་
 སྐྱེ་གསུམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བསྟན། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཁམས་སུ་མེད་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སུ་མེད་པ་ཉིད་
 དོ། །རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཉམ་
 པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་

སྐྱེ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་བསྟན། དེ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
རྣམ་པར་འཛིག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་
གྲིས་མི་བྱུང་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པ་
ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདིས་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་བསྟན་པར་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །ཚུལ་དེ་དག་གི་གནད་ལེགས་པར་གོ་ན་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འགྲེལ་པའི་
བར་འདི་ནི་ནམ་ཡང་དོར་དུ་མེད་པས་སངས་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་ཉམས་ལེན་གོང་
འཁེལ་དུ་བཏང་དགོས་པར་གོ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྟག་ཏུ་དུལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་
ལམ་ནས་ས་ཐོབ་པའི་བར་ལམ་བཞུད་ཅིང་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་གོང་འཁེལ་དུ་བཏང་
དགོས་སོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་
འདོམས་པར་མཛད་པས་སོ། །དེ་ནས་གཤུབ་བྱ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་གང་འབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་པོ་འདི་ཡིན་ཞིང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
མཆོད་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྷེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འི་ཆོག་གཅིག་ཅུམ་དད་པས་

བརྒྱུད་བ་ཡན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གནས་ན་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱབ་ན་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཉིད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བར་
 གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་ སྤྱབ་ བའི་ དབང་ པོས་ འཕགས་ བ་ གྲུན་ དགའ་ པོ་ ལ་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་གྲུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། གྲུན་དགའ་པོ་
 རྣམ་གངས་འདིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱབ་པ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་དགུས་ཤིང་འདི་སྐད་
 ཅས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་
 དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གྲུན་དགའ་པོ་དང་། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་།
 ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་། གྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ།
 བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མདོན་པར་བསྟོད་དོ། །འཕགས་པ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་མ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྫོགས་སོ། ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་བྱས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་

པ་དེ་ལས་བསྐྱུས་དོན་འབྲིང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དུག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་།
དོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའང་གསུངས་ཏེ། དུག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ནི་གང་ཉམས་སུ་སྤྱང་
བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིང་བ་དང་། སྒྲིང་བ་
དེ་ལས་རྟོག་པ་རབ་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། གོ་རིམ་རི་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་མཐར་རྟོགས་པ་རི་ལྟ་
སུ་ཞིག་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ལས་འབྲས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་རི་ལྟ་
སུ་ཞིག་འབྱུང་བ་དུག་ཏུ་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲིང་བ་
དང་། དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། དེ་མཐར་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །དོན་བསྐྱུས་
གཞན་དེ་རྣམ་པ་དུག་ བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་དོན་
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲིང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་བ་པ་
དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་འབྲས་སུ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
དུ་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། སྒྲིང་བ་བཞི་ཡི་
བདག་ཉིད་དང་། ཚིས་སྐྱུ་འཕྱིན་ལས་འབྲས་སུ་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་
པ་གསུམ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅིས་བྱ་བ། རྗོད་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་
སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་བརྗོད་པོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྒྲོང་སྒོ་ལྟར་ཤེས་
རབ་གྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་དུག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ནི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་

ཆེད་དང་། རོན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་ལམ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པའི་དྲང་ངེས་
སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་དོན་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ནས་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བཞི་ཐོབ་པའི་བར་ལམ་འབྲས་ལུ་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་
ཉམས་སུ་ལེན་ལུས་པ་རྣམས་ཚུལ་བ་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་བྲངས། དངོས་སུ་རྒྱད་
ལ་སྐྱེ་མི་ལུས་པ་ལམ་གོང་མ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་ལམ་དེ་དག་དང་རྟོགས་པ་རིགས་འབྲ་བ་རྣམས་འབད་པས་བསྐྱེད་དེ་
ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱས་ན་
རང་གིས་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་
པར་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱས་པ། རྣམ་དག་སྐྱབ་གསུང་གངས་རི་ལས་ཡོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲུང་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་གནས། ཟུམ་དང་རྒྱ་ཆེ་གཉིད་
མཐའ་དཔག་དཀའ་རིགས་པའི་རྒྱབས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བས་སློ་རྒྱུང་སྟོང་ལ་
འཛིགས་པ་སྦྱེད། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱས་སྟོབ་མར་བཅས་པའི་འཕགས་ཆོགས་
མཐའ་དཔག་སྐྱོན་པའི་ཡུམ་གཅིག་མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་པོ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
སྤྲལས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་རབ་གསང་ངེས་དོན་མཐར་སྐྱབ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་
འདི་ཉིད་དོ། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་བལྟལ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །འདི་ནི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱས་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། ལྷན་
མོངས་བྱས་པ་བདག་ལྟའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱལ་བ་ཀུན་མཛོད་ལས། །
ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་གཅིག་གཟུང་བ་ལྟག་གོ་ཞེས། རྟོན་པ་མཆོག་དེས་རྒྱ་ཆེར་

བསྐྱེད་པས་ན། རྒྱུ་ལ་འདི་སྟོགས་ལ་བདག་སྟོ་སྟོ་བ་སྟེམ། སྟེམ་བྱ་གསུམ་གྱི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སྟེམ་དོན་ཡིན་པས་ན། སྟེམ་བཟང་
ནས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དེས་སྟེད་ཕྱིར། མདོ་རྒྱུ་སྟོར་བ་བདག་གིས་དལ་བ་
བྱས། རྒྱུ་ལ་འདིར་འབད་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་དེས། རི་སྟོང་འཛིན་མ་གནས་
པ་དེ་སྟོང་དུ། ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་སྟོ་སྟོས་ལྡན་རྣམས་ལ། ལམ་བཟང་
བལྟ་བའི་སྟར་བ་སྟེར་བྱུང་ཅིག ཅེས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོར་ཕྱག་བརྒྱུད་དང་མངོན་
རྟོགས་རྒྱུ་རྟེ་བྱུང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་
པའི་མན་ངག་ཤེར་ཕྱིན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་
གཉེར་ཅན་མང་པོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་མ་བྱུང་ཞིང་ཉེ་
ཆར་ལྷན་འདྲེན་རྒྱུ་པའི་དབང་པོའི་རྩིས་ལྟར་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུགས་
རྒྱུད་ཐུག་ཅིང་། ལྷན་མགོན་བསྟན་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་མང་ར་མཁན་
པོ་རྗེ་དུང་སྟོ་བཟང་རྗེ་རྗེས་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཡུམ་
རྒྱས་འབྱིང་བསྟན་གསུམ་གའི་རྒྱུ་དུ་འབད་པས་རྒྱུ་བ་པ་འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་
སེང་གེ་བཟང་པོ་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཡུམ་གསུམ་ག་
དང་སྟོར་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་དཔོན་སེང་
གེ་བཟང་པོའི་རྟོགས་བརྟེན་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་གཉིས་དང་
སྟོར་རྒྱུ་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད་ཅིང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་སྟོར་པ་ལ་སྟོར་རྒྱུ་
གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི། དོན་གྱི་སྟོང་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་བྱིན་ལས་རྒྱུ་
པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་སྐལ་བ་

ཐོབ་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ནུམས་ཚུ་ནང་གི་སླ་གཟུགས་ལྟར་གཟིགས་པ་བྱ་བྱལ་
 གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་སྟོ་བཟང་ནུམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ལྷན་བསྟན་
 ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་མ་ངག་དབང་བུམས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་
 དྲིན་ལས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་ལེགས་པར་ཐོབ་པ། དགེ་སྟོང་
 ལྷེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཙུགས་པའི་བུན་མོང་ཞེས་པ་ལྷན་པོ་
 ཁྱིའི་ལོ་རྒྱ་སྟོང་སྟོ་བའི་ཚོས་འཁོར་བསྟོར་བའི་དུས་ཆེན་ལ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་
 ལའི་གཟིམ་རྒྱུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་
 མཐར་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག།   ॥

༡། །ལུགས་བྱང་སྤང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 རོར་བུའི་འབྲེང་བ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་དག་
 བསྐྱལ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེབས་པ་བཞུགས།

ཨོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ། སྤང་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་ཅིང་། ཉེས་པ་བག་
 ཆགས་བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ། །མ་འདྲིས་འགྲོ་བའི་མཛའ་བཤེས་ཐམས་ཅད་
 མཆོག་། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོར་འདུད། །བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 མཐོན་ བའི་ མཁར་ འཕགས་ ཤིང་། སྐྱེ་ བས་ ཐོབ་ པའི་ སློ་ ཁྱོས་ འོད་ ལྷ་
 གིས། ཆོས་སྤྱད་ལམ་ཀུན་མ་ལུས་གསལ་རུས་པ། ཁྱེད་ལྟ་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་
 ལ་བསྟོས་ཅི་འཆོལ། །དེ་ལྟ་ནའང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །རང་ཉིད་
 མཁས་ཀྱང་མཁས་པར་མི་རྟོམ་ལ། །ལེགས་བཤད་འཆོལ་བས་ནམ་ཡང་མི་ངོམ་
 པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། །མཁས་རྣམས་ཐོས་པས་ཆེས་ཆེར་
 མཛེས་འཕྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་ལ། །དྲི་མེད་ལྷ་བའི་
 འོད་སྤང་གིས་རིག་ན། །སྤྱང་ཡང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་འཕྱུར་བ་བཞིན། ། སྤུབ་
 པའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྤང་བོ་ལས། །ལུགས་གཉིས་གཟི་འོད་འབར་བའི་ནོར་
 བུའི་ཆོགས། སྐྱེབས་ལེགས་ཆོག་གི་འབྲེང་བ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། །ཡིད་འཕྲོག་དོ་
 ཤལ་བཞིན་དུ་འབུལ་བར་བགྱི། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆོ། །
 འོད་གསལ་ལྟ་ཡི་རིས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མི་རྣམས་བདུད་རྩིས་འཆོ་ཁིང་འོད་དང་

ལྷན། རང་བཞིན་རྒྱུད་འཇམ་པན་རྩལ་གཞོན་འཛོམས། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། རིང་ཞིག་འོད་གསལ་ལྟ་དང་ཁྱད་པར་མེད། རིམ་
 གྱིས་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་སྟོབས་འགྲིབ་པས། བདུད་ཅིའི་ཟས་དང་མ་ཚུལ་
 ལོ་ཐོག་ནམས། རིམ་གྱིས་ཉམས་ཏེ་ཁམ་ཟས་རགས་པས་འཛོམས། གཤམ་གཅི་
 ཟག་བྱེད་པོ་མའི་དབང་པོ་དོད། འདོད་པ་སྦྱོད་པའི་གནས་སུ་བྱིས་སྤྱབ་ཅིང་། གསོག་བསྐྱར་པན་རྩལ་རྩལ་གཞིར་བ་ན། རང་བཞིན་དང་ཞིང་བསོད་
 ནམས་སྟོབས་དང་ལྷན། ཉེ་རིང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་ཅིང་བདེན་པར་སྤྲ། སྦྱོ་བོ་
 ཀྱན་གྱིས་གོང་དུ་འཕྲུང་འོས་ཤིག འདོན་དུ་བསྐྱོས་ནས་ཐམས་ཅད་བྲིམས་ལ་
 གནས། འདི་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རང་གཡོའི་སྦྱོད་དང་པན་
 རྩལ་འཕྲུག་རྩལ་དང་། རམས་ལས་སྦྱོབ་པས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས། མང་
 པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡལ་རྩེ་ཟས་གཅིང་རྒྱལ་པོའི་བར་དག་
 ཏུ། གཤམ་རབས་རིམ་པར་བྱོན་ནས་སྦྱོ་དགུ་བསྐྱུངས། རྒྱལ་པན་སེལ་མ་
 ཕྱོགས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ། འཕགས་ཡུལ་ས་སྦྱོང་ནམས་ལ་ལྷགས་གཉིས་
 ཏེ། བརྩེ་མེད་བྲམ་ཟེ་རན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། འཛོམས་མུ་སྤྲ་པའི་ལམ་
 རན་ལ། བརྩེན་ནས་བདེ་སྦྱོད་འཛོམས་པའི་བྲིམས་རན་དང་། འདི་ལས་ཕྱོག་
 པའི་ས་སྦྱོང་དམ་པ་ནམས། རལེ་བརྩའི་བྲིམས་ཀྱིས་སྦྱོ་དགུ་སྦྱོང་བའོ། རམས་
 གསུམ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་
 ཡིས། གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོས་འདི་སྤྲད་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། རྩོངས་པས་བྱས་པ་
 མི་དགའི་བྲིམས་རན་ནི། འགྲོ་འདིའི་པན་བདེ་མ་ལུས་འཛོམས་བྱེད་ཅིང་། རང་
 ཉིད་བྱི་མར་མི་བཟད་སྤྲུག་བསྐྱུང་། ཚོ་འདིར་ཚོ་བྱང་གྲགས་པ་རན་པ་

འཕེལ། །འདི་ཕྱིར་སྤང་བའི་ལས་དེ་བྱ་མི་རིགས། །དགེ་བཅུའི་ཁྱིམ་སྲིས་སྒྲེ་
དགུ་བསྐྱངས་བྱས་ན། །སྟན་པའི་གྲགས་པ་འཕེལ་ཞིང་བདེ་བར་འཛོ། །དཀར་
ཕྱོགས་ལྷ་རྒྱལ་མགུ་ནས་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲོབ། །ཁྱི་མར་ལྷ་མའི་དཔལ་འཕྱོར་
འཕྱོར་བར་འཕྱུར། །རང་གཞན་མ་ལུས་ཚོམ་པ་ཉིད་འཕྱོར་ཅིས། །འགྲོ་བ་
ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །མི་དབང་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་ཆེར་གདམས་པ་
མཛད། །གངས་རི་ར་བས་བསྐྱོར་བའི་བྱང་ཕྱོགས་འདི། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་
ཀུན་གྱིས་ཡལ་པོར་ནས། །མཐའ་འཁོབ་སྟན་པའི་གྲིང་དུ་ལུས་པ་ན། །སྟན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཡིས། །ཕྱགས་རྗེས་མ་བཟོད་ཕྱོགས་འདིའི་
འགོ་རྒྱལ་ལ། །ཕན་བདེ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་མཛད། །ཕྱོགས་
བཅུའི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །བཙེ་ལུན་ཕྱགས་རྗེའི་ལྷ་ཁྱེད་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི། །འགྲོ་བ་རྒྱལ་ལ་དགོངས་པར་རིགས་སོ་ཞེས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་
ཕྱགས་རྗེ་སྤེལ་བར་མཛད། །ཕྱགས་བསྐྱེད་ལུས་པ་དུས་སུ་སྤྱིན་པ་ན། །མ་རུང་
གདོང་དམར་སྟོན་པོ་འདྲ་འདི་རྒྱལ། །དབང་ཕྱག་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྐྱས་
བྱས་ནས། །གཟོད་ཀྱིས་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
གཉའ་ཁྱི་བཙན་པོ་བྱོན། །འོད་འབངས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱས་ཤིང་
བསྐྱངས། །རྒྱལ་རབས་དུ་མར་ཐབས་མཐས་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། །ཆོས་རྒྱལ་
ཐོ་ཐོ་རི་ཡི་གནས་སྐབས་སུ། །ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་སྐྱགས་ཡིད་བཞིན་
འོར། །གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཟ་མ་ཉླག་བཀོད་པ། །དཔག་མེད་རྩ་འཁུལ་ཕྱགས་
ཀྱིས་བོད་དུ་ཕེབས། །མཐའ་དབུས་སྒྲེ་འགོ་ཕན་བདེའི་ཆར་གྱིས་ཆོམས། །ཞོ་རྟེ་
ཡ་ཡི་གནས་མཆོག་དམ་པ་རུ། །ཆོས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ལ་མཐའ་འགོ་

མས། །མི་དབང་བྱང་ཕྱོགས་པོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། །པོད་ནི་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཆད་
མར་འཛིན། །རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་འགོ་རྒྱལ་སྤྱི་བར་བྱོས། །མཁའ་འགོ་
རྒྱལ་གྱང་གོགས་སུ་འོང་ངོ་ཞེས། །ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ཞིང་ཡུང་བསྟན་རྒྱ་ཆེར་
མཛད། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོས་རི་ལྟར་ཡུང་བསྟན་ལྟར། །གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་
ཅན། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤང་བཅའ་སྒྲུབ་པོར་བྱོན། །གངས་ཅན་པན་བདེ་པད་
མོའི་གཉེན་གཅིག་འདི། །འགོ་བ་ཡོངས་གྱི་བསོད་ནམས་ཤར་རིའི་ཅེར། །ཡུམ་
གྱི་རྒྱ་འཛིན་རྒྱ་ལས་གོལ་བ་དང་། །མཉམ་དུ་ཡིག་དྲུག་བྱང་བའི་སྤྱ་དབྱངས་
བསྒྲགས། །བྱང་ཕྱོགས་པན་བདེ་ཀུན་དའི་ཆོལ་འབྱེད་པ། །ཐུགས་རྗེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྫོགས་པའི་རྒྱ་བའི། །ང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མཆོན་པའི་བྱིར། །ཞ་
མི་དེ་བའི་རིགས་བདག་མཚན་མར་བསྟན། །གཟུངས་སྒྲགས་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྤྱ་
དབྱངས་གྱིས། །མཐའ་འཁོབ་སུན་པ་ཕྱོགས་གཞན་བསྐྱད་པ་བཞིན། །འཕགས་
ཡུལ་ཆོས་སྤྱད་བོད་འདིར་བོས་པ་བཞིན། །པོ་ཏ་ལ་ཉིད་ཕྱོགས་འདིར་འཕོས་པ་
བཞིན། །རྫོགས་སུན་དུས་དག་སྤྱར་ཡང་འོངས་པ་བཞིན། །སྤྱི་འགོ་ཀུན་གྱིས་
ཡིག་དྲུག་དབྱངས་བསྒྲགས་པས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་གཟེ་འོད་
གྱིས། །སྤོངས་པའི་སུན་པ་མ་ཡས་སངས་གྱུར་ཅིང་། །ཆོས་སྤྱད་དཔའ་འབྱོར་
ཐམས་ཅད་རབ་དུ་རྒྱས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ཐུག་ན་རྩོ་རྩོ་དང་། །རྒྱལ་
ཡུམ་རྗེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱས་ཀུན་གྱང་གོགས་སུ་
བྱོན། །ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་འཕུལ་ལས་གྲུབ་པའི། །ལྟ་མའི་མཆོད་རྟེན་རང་བྱུང་
སྤྱ་མཆོག་རྒྱལ། །ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་གྱིས་བོད་ཡུལ་དབྱས་སུ་ཐེབས། །མཐའ་

ཡི་རྒྱལ་ཕྱན་མ་ལུས་དབང་དུ་འདུས། །འཕགས་ལུལ་མཁས་དང་གྲུབ་པ་མང་པོ་
ཡང་། །སྤྱོགས་འདིར་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོར་མཛད། །དབུས་གཙང་དག་
པའི་ཞིང་ཞེས་ཀྱན་ཏུ་གྲགས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཐབས་མཁས་སྐལ་པ་
ཡིས། །ལ་ལར་རྒྱལ་པོ་ལ་ལར་སྟོན་པོ་དང་། །ལ་ལར་པཌ་གྲུབ་ལ་ལར་
འབངས་ཀྱི་ཚུལ། །རི་སྤྱང་རྒྱལ་བསྟན་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། །ནམ་ཡང་རྒྱུ་མི་
ཆད་པའི་སྐལ་པ་ཡིས། །བོད་འདིར་བསྟན་པའི་སྟོག་གིང་འཛིན་ནོ་ཞེས། །
སྤྱོགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གསལ་བར་བསྟན། །ལྷག་པར་པཌ་ཆེན་དགེ་འདུན་
གྲུབ་པ་ཡིས། །འཇམ་མགོན་སྤྱ་མའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། །དུས་རྒྱུས་ཀྱན་ཏུ་
བཙོན་པར་བགྱིད་དོ་ཞེས། །ཕྱགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་མཛད་པ་རི་ལྷར་བར། །
རྒྱལ་པའི་སྐུ་འབྲང་རིམ་པར་བྱོན་རྒྱུས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆོན་བཟུང་། །དེང་དུས་ཁ་བ་ཅན་ན་གནས་པ་ཡི། །སྟེ་འགོ་ཡོངས་ཀྱི་
མགོན་དང་དབྱང་གཉིན་དུ། །རྩི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སུ་བྱོན། །ཕྱག་
ན་པད་མོའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ནི། །གང་གིས་མཐོང་ན་དོན་དང་ལྡན་ནོ་
ཞེས། །དམ་པ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་གྱུར་ན། །སྤྱིད་ལུ་བསྟེན་བཀྲུ་བགྱིད་
པ་ལྷ་ཅི་སྟོས། །དེས་ན་མི་ཡི་དབང་ཕྱག་དམ་པ་ཁྱོད། །ཕྱག་ན་པད་མོའི་ཞབས་
འབྲིང་གཙོར་གྱུར་པ། །རྒྱབས་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་
བསྐྱབས། །སྤྱིད་ལུ་བཀྲུ་སྟེ་རྟེན་པས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །ལྷག་པར་བཀའ་
བཞེན་རྒྱབ་པས་མཉེས་བྱས་ན། །འདི་བྱི་གཏན་གྱི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །ཞབས་འབྲིང་གཙོ་བོ་གསུང་རབ་
རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཡི་སེམས་ནི་མགྲུ་བྱས་གིང་། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་

གྲུས་པས་མཚོད་པས་ན། ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་ཡིས་རྩེས་འཛིན་ཅིང་། འཕྲི་ཞིག་
མཛོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཆོ། ཞབས་འབྲིང་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་
ཞེས། མི་འགྱུར་བཀའ་ཡིས་ཞལ་གྱི་བཞེས་ཕྱིར་རོ། གངས་ཅན་མཐའ་དབུས་
སྐྱེ་འགོ་མ་ལུས་པ། གང་གི་གྲིབ་བསེལ་ཡངས་པོར་རལ་བསོ་བ། ལྷག་ན་པད་
མོའི་འཕྲིན་ལས་གདུགས་དཀར་གྱི། རྩ་བ་འཛིན་ལ་ནམ་ཡང་གཡོ་མེད་
མཛོད། ལན་བདེའི་རྩ་བ་རུལ་བར་གྱུར་ན་ནི། ཡལ་ག་ཤ་མོ་རྒྱས་ཀྱང་ཅང་མི་
པན། སྐྱེ་བོ་ཡོངས་གྱི་བདེ་ཐབས་སེམས་པ་དང་། གཟིགས་རྒྱུ་རིང་པོས་ཕྱི་
རྩེས་དག་ལ་གཟིགས། ལྷ་མཚོག་གང་དུ་སོང་བའི་ལམ་དེར་ནི། བ་ལང་ཐམས་
ཅད་དོག་པ་མེད་པར་འཇུག ཉེ་བཞིན་གཙོ་བོས་བྱ་བ་གང་བྱས་པ། ཉེ་ཡི་རྩེས་
སུ་འབངས་ནམས་ཐམས་ཅད་འཇུག ཉེ་ཕྱིར་བདག་གིས་སྦྱོད་པ་རན་བྱས་ན། གངས་
ཅན་མགོན་འདྲིའི་འཕྲིན་ལས་ལ་གཞོད་ཅེས། བསམ་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱ་
བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། སྒོན་བྱོན་ལ་རབས་དམ་པའི་རྩེས་སུ་སྦྱོབ། སྦྱིར་ཡང་སེམས་
ཅན་ཀྱན་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་། ལྷག་པར་རང་གི་མངའ་རིས་འགོ་བ་ནམས། སྤ་
བཞིན་ཏྱག་ཏུ་བྱམས་བརྩེས་བསྐྱངས་བྱས་ན། ཀྱན་གྱིས་རང་ཉིད་པ་བཞིན་
བསྐྱར་བར་འགྱུར། གཞན་ལ་པན་དང་གཞོད་པ་ཅི་བྱས་པ། ཉེ་བཞིན་རང་ལ་
པན་དང་གཞོད་པ་འགྱུར། བཟང་རན་ཅི་འདྲ་པ་ཡི་ལས་བྱས་པ། འབྲས་སུ་དེ་
འདྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས། ཁྲི་མེད་སྟོན་པ་མཚོག་དེས་བཀའ་སྤུལ་དྲོ། འགོ་
བའི་སྤྲ་མ་འགོ་སྤོའི་སྤར་ངོ་རྩ། གསར་སྤྲེས་རྩུལ་བཟུང་གསར་སྤྲེས་གཞོན་ནུ་ནི། རྒྱན་
མཚོག་དམ་པ་སྤྲན་གྱི་སྤྲུ་གུ་བཞིན། ཉེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་ཞིག་བསྐྱར་ལ་
སྤྲེམས། སྤྲེས་མཚོག་དབག་བསམ་དབང་པོར་རབ་རྒྱས་ཆོ། ཡལ་ག་ཡོ་མ་མེ

ཏོག་འབྲས་ལུ་ཡིས། འདྲུག་མེད་གདུལ་བྱ་ཚོས་པར་བྱ་དགོས་པས། འཕྲིན་
 ལས་རྒྱ་ཆའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། བཞེངས་བཞུགས་འཆག་སྟགས་
 སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། འགྲོ་འདི་མ་ལུས་ཁྱེད་ལ་རེ་ལགས་ན། ཐུགས་རྗེའི་
 ལུས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་མཛོད་ལ། ལྷུང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོག་དགོས་
 ཞེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་
 གཙང་སྒས་པོ་ཡང་། ཐུགས་བརྩའི་རྒྱས་པ་སྒས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་
 ཆོགས་མཆོད་སྟོན་ལོ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། མི་གཙང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལ་མི་
 ཆགས་ཤིང་། འདྲོད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དབང་དུ་མ་སོང་བར། ཁབ་ནས་ངེས་འབྱུང་
 དཀའ་བ་སྟུང་བ་དང་། ལྷུང་དུ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱའི་རྩལ་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་ལ་
 ཆོས་འཁོར་ལྷུང་དུ་སྒྲོར་ཞིག་ཅེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱེད་པར་
 མཛོད། མི་མཛོད་ཞིང་འདིར་བསམ་བཞིན་བྱོན་གྱུར་གྱང་། འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་ནི། ཆངས་སྟགས་ལྷ་ཡི་གཙོ་བོ་བགྲང་ཡས་ཀྱིས། རེས་
 པར་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་བཞུགས་མཛོད་པ། རྟེན་ཏེན་འབྲེལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 པས་ན། རྩལ་འདི་དགོངས་པ་ཐོས་པས་བསྒྲོམ་རྩལ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟོད་མེད་མཛོད། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཞལ་གྱི་རྩ་སྟེས་ལས། ལྷུང་
 བའི་རྣམ་དག་ལམ་བཟང་བདུད་རྩི་ཡིས། འགྲོ་འདི་མ་ལུས་ཆོས་པར་བྱ་བ་
 དང་། འཕགས་བཤད་གསར་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོན་པོ་ཡིས། ཞོར་འཛིན་ཡངས་
 པའི་ཁྱོན་ཀྱན་འགྲོངས་དགོས་པས། ལྷུང་ཙམ་སྒྱབ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། །
 ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པའི་རྩ་ལམ་ཡངས་པའི་དབུས། འཆད་རྩྱུད་རྩྱུད་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་བྱིང་མི་འཛིག་རྣམ་དབྱེད་འོད་སྦྲང་གིས། །

སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་བཞད་པ་ལ། ལྷང་བ་ལྷ་བུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངེས་
 པའི། ཐབས་རྒྱལ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱན་ནས་བསྒྲིག་པ་དང་། ཉེ་ཡི་མཐུན་སྦྲེན་མ་
 ཚང་མེད་པ་མཛོད། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་ཉིན་བྱེད་གཅིག་པུ་འདིས། སྤྱིད་གྱི་
 ལམ་ཡང་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པས། ཉེ་བྱིར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་འཕྲིན་
 ལས་པ། ཉིད་གྱིས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཆོས་དང་ལུགས་ཞེས་
 འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། ལུགས་པར་དབྱེད་ན་ལུགས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན། ཆོས་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཅན་སྐམ་པོ་ཡིས། བོད་འབངས་ཆོས་གྱིས་འདུལ་བར་བྱ་
 པའི་བྱིར། ལུས་དག་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་པ་དན་པ་ནམས། བསྐྱོས་བྱིར་མི་དག་བརྩ་
 སྤྱོད་བཀའ་བྲིམས་བཅས། མི་དག་བརྩ་སྤྱོད་རྒྱལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ནི། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བར་རྒྱལ་བས་བསྟན། འཛམ་གླིང་མི་ནི་བྱི་ནང་མི་མཚུངས་
 པས། ཞལ་མའི་འབྲས་བུ་དག་དང་འབྲ་བར་གསུངས། འགའ་ཞིག་བྱི་རོལ་སྒྲིན་
 ལ་ནང་མ་སྒྲིན། འགའ་ཞིག་ནང་སྒྲིན་བྱི་རོལ་མ་སྒྲིན་འདྲ། འགའ་ཞིག་བྱི་ནང་
 གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིན་པ། འགའ་ཞིག་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་པའོ། ཉེ་བྱིར་དེང་སང་
 སྟིགས་མའི་དུས་མཐའ་འདིར། གཡོ་ཅན་སྐྱེ་པོ་དན་པ་ཆེ་མང་བས། བཟང་
 དན་ལུ་འཕྲིན་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། རྟགས་དང་རྒྱ་སྦྲེན་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་
 མཛོད། ཉུ་བ་ལྷུར་པའི་རྟགས་ལས་མེ་ཤེས་གིང་། རྒྱ་སྦྲེན་ལྷིང་པའི་རྟགས་
 ལས་རྒྱ་ཤེས་ལྟར། སྤྱོད་ལམ་མཚན་མས་ནང་གི་བསམ་པ་སྟོན། སྤྱོད་ལྟོག་
 དབང་པོའི་མཚན་མའི་བྱེད་པར་དང་། རབ་བབས་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེར་བརྟགས་
 བ། བསམ་པའི་བྱེད་པར་པལ་ཆེར་ངེས་ལུས་ཏེ། མི་ཡི་བདག་པོ་རྟ་བ་བཟང་
 དམ་དན། རིས་མཐུན་སྤྱོད་པ་དག་ལས་ཤེས་སོ་ཞེས། བྱེད་པའི་གསུང་རབ་

དག་ལས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །མདོན་དུ་རོ་བསྟོད་ཁ་གསག་གུས་གུས་ཚུལ། །སྟོག་
 ཏུ་མི་སྟན་སྟོ་ཚོགས་སྲེང་བྱེད་པ། །སེང་གའི་ལྷག་མས་འཆོ་བའི་མ་སྟེས་གྱི། །
 སྟོད་ཚུལ་སྟོར་བའི་སྟེ་བོ་རན་པ་ནི། །བྱུང་དུ་མི་ཉེ་ཐབས་གྱིས་སྤངས་པར་བྱ། །
 ཞིང་ལ་རྩ་དང་དཔལ་ལ་རྩ་དང་བཞེན་དུ། །ཡ་རབས་རྣམས་ལ་གྲོགས་རན་གིན་ཏུ་
 གཞོད། །སྟོན་ཆེ་གསལ་ཚུལ་སྟེས་པོ་འཕགས་སྟེས་པོ། །གྲོགས་རན་སྟོན་པོས་
 སྤང་བར་བྱས་ཞེས་ཐོས། །རིང་ནས་གོམས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་། །
 སྤང་བྱེད་གྲོགས་རན་དག་ལ་ཆེར་འཛིགས་གྱི། །སྤང་ཆེན་ཚུས་པའི་གཡལ་དོར་
 དེ་ལྟ་མིན། །ཅི་སྤང་ཅི་ན་སྤང་ཆེན་ཚུས་པ་ཡིས། །ལུས་ཅམ་འཛོམས་གྱི་སེམས་
 ལ་གཞོད་མ་ཡིན། །མ་རུང་གྲོགས་རན་འདི་ཡིས་སེམས་བསྐྱར་ནས། །འདི་ཕྱི་
 ཀྱན་ཏུ་སྤང་ལ་སྟོར་བར་བྱེད། །གཟུགས་ཅན་སྟོར་པོའི་སྟེས་པོ་མ་སྟེས་དག།
 །གྲོགས་རན་མ་རུང་ལྷས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། །སྟོན་པ་སྤངས་གིང་མཆོམས་
 མེད་ལས་བྱས་ནས། །གཤགས་པ་རན་པས་ས་ཡི་སྟེང་བྱབ་ཅིང་། །གཞོད་བྱེད་སྟོར་
 གིས་ཀྱན་ནས་གཅོས་པ་སྟོགས། །རྣམ་པར་སྤང་ཞེས་འདུལ་པ་ལུང་ལས་
 གསུངས། །དེས་ན་འགྲོ་བའི་ནད་དང་རེག་དུག་དང་། །ཐལ་བས་གཤོགས་པའི་
 མེ་དོང་ཇི་བཞེན་དུ། །གྲོགས་པོ་རན་པ་འདི་ལ་གཟབ་པར་འཆོལ། །རྣ་བར་སྟན་
 ཡང་མི་བདེན་བརྟུན་ཆོག་དང་། །བདེན་ཡང་དགོས་མེད་སེམས་རྒྱུད་དཀྲུག་པ་
 དང་། །མཛེང་བར་བྱེད་པའི་ཕ་མ་སྟོ་བ་ལ། །དགའ་བར་མི་བྱ་མཆིལ་སྟེབས་
 བཞེན་དུ་སྤང་། །རུང་ཟད་རྟེན་གྱིས་ཁོ་ཞིང་འགྱུར་ཐོག་མར་། །གསང་ཆོག་མི་
 སྤུབ་གང་དུན་ཁར་འབྱིན་ཅིང་། །ཕྱི་ནང་མི་གཤམ་ཀྱན་ལ་ཆལ་ཆོལ་སྟུ། །སྟོ་རྒྱུང་
 དེ་འདྲའང་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །གསར་འགྲོགས་ཆེ་ཞིང་ཁྲེལ་གཞུང་ཕྱི་ཐག་

བྱང་། ཁྲོ་སྒྲ་མང་ལ་གང་ཡང་མཐར་མི་ཕྱིན། རྩུབ་མའི་ཚིག་གིས་གཞན་རྣམས་
སྒྲན་འཕྱིན་པའི། ཁྲོ་ངན་སྒྱེ་པོ་དེ་འདྲའང་བསྟན་མི་བྱ། ལུགས་གཉིས་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ལས་འབྲས་སྒྲུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་པ་ཆེ། ཁམ་
ཡང་མི་བསྐྱུ་བདེན་པར་སྒྲ་བྱེད་པའི། ཁྲོགས་པོ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་བསྟན་པར་
བྱ། ཁྲོགས་བཟང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ན། ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འདི་ཕྱིའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་དག་ཀྱང་། རྩུ་ནང་
པསྒྲ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། རང་ལ་གཏིང་ནས་ཉེ་ཞིང་གྲས་སེམས་
ལྷན། སྦྱིད་སྦྱག་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོ་བརྟན་ཅིང་། ཆོས་སྤྱིད་བ་ཀྱན་ལ་
མཁས་གྱུར་ན། དབུལ་པོངས་ཉམས་རྒྱུང་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ཤ་ཆ་སྦྱིང་
ཉེས་བདེན་པར་སྒྲ་བའི་ཚིག་ འཕུལ་དུ་ན་བའི་ལམ་དུ་མི་སྟན་ཡང་། མཁྲིས་
པའི་ནད་སེལ་ཁ་བའི་སྒྲན་བཞིན་དུ། རང་ལ་ཕན་པར་དགོངས་ནས་དང་དུ་
བཞེས། ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ན་མི་སྦྱག་འཛིགས་པ་སྒྱེ། རང་གི་ལུས་སེམས་གདུང་
བས་མཉར་བྱེད་ཅིང་། བྱི་མ་སྒྱེ་གནས་ངན་པར་འཕྱིད་པའི་རྒྱ། ཏྲག་ཏུ་
ཁྲོ་གཉེར་རོ་བྱམ་མི་བྱའོ། ཞིང་པས་ཆར་སྒྲིན་གསར་པ་མཐོང་བ་བཞིན། སྒྱེ་པོ་
ཀྱན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་འགྱུར་བ། ཁྲོ་གཉེར་མེད་པའི་བཞིན་འཇུམ་མདངས་
གསལ་ཞིང་། ཀྱན་ལ་ཚིག་འཇམ་སྟན་པར་སྒྲ་བར་བྱ། མཐོ་དམན་བར་མའི་
འགྲོ་བ་སྦྱ་ལ་ཡང་། སེམས་རྒྱུད་དཀྱག་པའི་སྒྲོན་སྒྱིང་མི་བྱ་ཞིང་། དྲང་ཞིང་
གསོང་པོར་སྒྲ་བས་མགྱ་བར་བྱ། རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལ། ཡང་
ཡང་བརྟགས་ནས་ཉེས་སྒྲོན་མི་བྱ་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་ཡ་རབས་དམ་པའི་སྒྲོན་པ་བྱ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་འཚོའི་བསམ་པ་དང་། བརྟུན་དང་སྤྱ་མས་བསྐྱུ་

བར་བྱེད་པ་སོགས། །རན་གཡེའི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་དྲུག་བཞིན་སྤངས། །མུང་
གྲོལ་ཙུ་བ་སྦྱོར་འགྱུར་ཁུ་བ་ནི། །སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྟུང་བར་མི་བྱའོ། །མིག་
མང་ལ་སོགས་དོན་མེད་གཡེང་བ་ཡིས། །དལ་བ་ཆུད་ཟོས་བྱེད་པའི་ལས་རྒྱམས་
སྤང་། །རན་གཡེའི་མེད་པ་དང་སྤོང་ལྟ་བུ་དང་། །སྦྱིང་སྦྱོབས་ཆེ་བ་དཔལ་པོ་ལྟ་བུ་
དང་། །བྱགས་གྱི་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རི་དབང་ལྟ་
བུར་མཛོད། །བདེན་དང་གཏིང་དང་དུལ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། །བཞི་པོ་འདི་ནི་མི་
མཆོག་རྒྱམས་གྱི་རྒྱན། །རྒྱན་བཟང་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོད་ཡུར་ན། །འདི་ཕྱི་ཀུན་
ཏུ་བདེ་བའི་ལས་འཕྲོ་བ་ཅིང་། །ལྟ་མི་ཀུན་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་གནས་སུ་འཁྱུར། །
བཞི་པོ་དེ་དག་བྱེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། །བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བདེན་ཆོག་སྤྲོ་བའོ། །ཡ་
རབས་རྒྱམས་ལ་བདེན་པ་སྒོག་ལས་གཅེས། །བདེན་པར་སྤྲོས་ན་ཀུན་གྱིས་ཡིད་
ཆེས་སྟེ། །བདེན་པར་སྤྲོ་བའི་མེ་རྟོག་ཡིད་འོང་ལས། །གསལ་བའི་དྲི་བསྐྱང་
ཕྱོགས་སུ་འཕྲོ་བར་འཁྱུར། །བདེན་པ་སྤངས་ནས་ཕྱེ་གཉིས་བྱས་ཡུར་ན། །ཀུན་
གྱིས་ཡིད་ཆེས་སྟེ། །བར་མི་འཁྱུར་ལ། །གསལ་པ་རན་པས་ས་སྟེང་ཁུང་འཁྱུར་
ཞིང་། །བཀའ་ཁྲིམས་བཅོན་པོ་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་འཁྱུར། །གཏིང་པ་ཞེས་བྱ་
སྦྱོན་པ་བྱེད་པ་སྟེ། །ཟང་ཟིང་ནོར་ལ་ཏ་ཅང་མི་ཞེན་པར། །མཐོ་དམན་བར་
གསུམ་ནོར་གྱིས་ཆོམ་བྱས་ན། །སྦྱོན་པའི་གསལ་པ་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་འཁྱུར་
ཞིང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱ་ཕན་འདུ་བ་བཞིན། །སྟེ་པོ་མ་ལུས་དབང་མེད་འདུ་
བར་ཡུར། །དུལ་བ་ཞེས་བྱ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། །སྒོ་གསུམ་སྦྱོད་པ་གང་དང་གང་ལ་
ཡང་། །ཁྱེའོ་མི་བྱ་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟེ་པོ་མ་ལུས་གསུམ། །
དག་པོ་རྒྱམས་ཀྱང་འཛིགས་ཤིང་ལུམ་པར་འཁྱུར། །རང་ཉིད་ཁྱོ་བའི་མེ་ཡིས་

གཏུངས་གྱུར་ན། དགྲ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་མགྲ་བར་འགྱུར། གཉེན་
 རྣམས་སྟོ་ཞིང་དགྲ་རྣམས་དགའ་འགྱུར་བ། ཉེ་ལས་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་གང་
 ཞིག་ཡོད། ཁྱོད་པའི་མེ་ཡིས་རང་གི་སྤྱིང་བསྐྱེད་པའི། རྒྱ་བས་བཞེན་གྱི་མདོག་
 ཀྱང་ནག་པོར་འགྱུར། བདག་ནི་ཁོང་ཁྱོད་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས། གཞན་ལ་
 སྟོན་ཕྱིར་རྒྱལ་ནག་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་པར་གྱུར་བ་ན། མཛེས་
 པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲག་ནས་བྱོགས་བྱོགས་འབྱེད། རྟེན་བཟང་འདི་འདྲ་དུག་འཛིན་
 རྒྱ་བྱེད་པ། ཉེ་ལས་སྤོངས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། རང་སེམས་བདེ་ན་སྦྱིད་
 པའི་མཆོག་ཡིན་གྱི། རང་སེམས་མ་བདེ་ཅི་བྱས་སྒྲག་བསྐྱེད་པའི། ཉེ་བས་ཞེ་
 སྤང་དགྲ་པོ་བརྒྱལ་བྱས་ཏེ། ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་རང་དུ་བདེ་བར་མཐོལ། ཆེན་པོ་
 རྣམས་ལ་བཟོད་པ་རྒྱན་གྱི་མཆོག། བཟོད་པས་ཆོ་རབས་ཀྱན་རྒྱ་གཟུགས་བཟང་
 འཕྱོག། མཐར་ཐུགས་མཚན་དཔེའང་བཟོད་པས་འགྲུབ་པས་ན། རྒྱལ་བའི་
 དཔལ་གྱིས་མཛེས་པ་ཉིད་ལྟ་མཛོད། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་
 བ། བྱ་བ་གང་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དཀའ་བའི་དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་
 འགྲུབ་འགྱུར་ལ། དགྲ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷུང་དུ་དབང་དུ་འདྲ། ཤེས་རབ་ལྡན་ན་
 བྱ་བ་བཟང་རན་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་ཟེར་སྟོན་ཅུ་ལ་མི་སྟོན་པར། ལེགས་
 ཉེས་རང་གི་རིགས་པས་དཔྱོད་པར་རུས། ཤེས་རབ་མེད་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །
 སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལ། ལས་རྒྱལ་གང་གི་འད་གཞོད་པར་མི་
 རུས་ཏེ། ལག་རྒྱ་སྟོན་མེ་ཐོགས་པའི་སྟེ་བོ་ལ། ལུན་པའི་ཆོགས་གྱིས་བཞི་བར་
 མི་རུས་བཞེན། མདོར་ན་ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་གནས་མ་ལུས། ལྟ་བའི་མིག་
 གཅིག་ཤེས་རབ་འདི་ཡིན་པས། ཁྱི་མེད་རིགས་པའི་མིག་སྒྲན་རྟག་བཞེན་ལ། །

ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་བྱེད་རྣམས་པར་གསལ་བར་མཛོད། ཤེས་རབ་ལྡན་ན་གཞན་གྱིས་
 བསྐྱེ་མི་རུས། བསྐྱེ་བས་མི་ཚུགས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་
 བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་གསུངས། རྟེན་བས་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ། གཞན་
 གི་མི་འཛོག་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་མཛོད། རྟེན་རབ་དེན་དང་དུལ་བ་ལ་སྟོགས་
 པའི། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སྟེ་དགུ་སྟོང་བར་རུས། ཡོན་ཏན་ཅན་ནི་འདིར་བདེ་བྱི་
 མར་བདེ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྟན་དང་གྲགས་པ་འབྱུང་། མང་པོའི་དབུས་སུ་རི་
 དབང་བཞིན་དུ་བཟིང། འོད་དཀར་འཕྲོ་བས་མཆོན་མོའི་མགོན་པོ་བཞིན། །
 ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་ལྟང་ངེར་གསལ་བར་འབྱུང། འཕོན་འཛིན་ཕྱག་དོག་ཅན་
 གྱི་དགའ་བོ་ཡང་། ཡིད་འོང་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཆོད་དཔ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་
 ཟེལ་གྱིས་མནན་པས་ན། འབངས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྷུ་ཞིང་བཀའ་ལུང་
 ཉན། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་དུད་འགྱེད་སྟེ་གནས་ཀྱང་། ལྟ་མི་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་འོས་
 ཉིད་འབྱུང་ཏེ། རི་བོང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྟེས་རབས་དང་། རང་པོའི་རྒྱལ་
 པོ་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱུང་བཞིན་ནོ། ཡོན་ཏན་མེད་ན་དཔའ་ཞིང་འབྱོར་གྱུར་ཀྱང་། །
 ལེགས་ཉེས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས། ལ་རོལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེས་
 པས་སྐྱུང་པའམ། རང་གི་སྟོད་པས་སྐྱུར་དུ་ཉམས་པར་འབྱུང། ཡོན་ཏན་བྱེད་
 པར་འཕགས་པ་དེ་འབྱུང་བ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བྱི་མེད་དང་། སྟོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་
 དང་། རིག་གནས་གཙུག་ལག་དག་ལ་མཁས་པར་མཛོད། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་
 དྲང་ངེས་སྟོ་ཆོགས་བཞུགས། རྒྱ་བོད་གྲུབ་མཐའི་ཡི་གེ་དག་ལ་ཡང་། ཡང་དག་
 པ་དང་ལྟར་སྟངས་སྟོ་ཆོགས་སྟངས། དེས་ན་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཞིན་མཁས་པ་

ལ། །བསྟེན་ནས་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་མཛོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་ཁིང་
 སྟིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། །མང་དུ་ཐོས་ཤིང་དེ་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་པའི། །དམ་པའི་བཤེས་
 ལ་བསྟེན་ན་དོན་ཀླན་འབྱུང་། །འཛིག་རྟེན་བསྐྱུ་བའི་ཐོག་པོ་རྩུན་ཅན་དང་། །
 ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ལོག་སྒྲུ་རྣམས། །བསྟེན་ན་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འབྲིང་
 པར་འབྱུར། །གཙོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་བསྟེན་ན་ནི། །འཛིག་རྟེན་པལ་ཆེར་
 གཤམ་པའི་རྩེས་འཇུག་པས། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་འབྱུར། །དེ་
 ཡིས་རྣམ་དག་ལམ་བཟང་ལུབ་འབྱུར་ཁིང་། །ཀླུ་པའི་བསྟན་ལ་ཐར་བཞིན་
 ཤིན་ཏུ་གཤོད། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །མི་བདག་རྣམས་
 ཀྱིས་སུ་སྟེགས་རབ་པ་ལ། །དད་གྲུས་ཕྱག་མཛོད་བགྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ། །མི་ཤེས་
 མོངས་པ་རྣམས་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས། །སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བར་
 འབྱུར། །ཞེས་སོགས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས་ཀྱང་། །སྟེ་བོ་རབ་པར་རིང་དུ་སྤངས་ནས་ནི། །དམ་པ་
 རྣམས་ལ་བསྟེན་ན་འདི་ཤེས་འབྱུར། །ཚུལ་འཆོས་ཅན་གྱི་དགོ་སྟོང་རབ་པ་
 རྣམས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་མི་བྱ་ཁིང་། །དེ་འདྲ་རྣམས་དང་མཛོང་
 བ་ཡང་མི་བྱ། །རྣམ་པ་ཡོད་ན་བརྟགས་ནས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་སྟོན་བྱོན་
 མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཚུལ་འདི་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས། །ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་
 པོ་ཁྲི་སྟོང་ལྗེ་འཕེལ་བཅན་ཀྱིས། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། །བྱམས་
 པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ནས་བརྒྱུད་པའི། །མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ཡི་སྟོན་པ་
 གཉིས། །ཟུང་དུ་འབེལ་ལ་ཀླན་གྱིས་བསྐྱུ་བར་བྱ། །ལྟ་སྟོན་རྣམ་དག་དེ་དང་མི་
 མཐུན་ལ། །སུ་ཡིས་བྱས་ཀྱང་ང་ཡིས་ཆད་པས་བཅད། །ལོག་ཆོས་སྒྲུ་རྣམས་

གནས་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས། །བཀའ་བྲིམས་བཅན་པོ་བཅས་པའང་དགོངས་པར་
རིགས། །དེས་ན་གངས་ཅན་ལན་བདེའི་རྩ་ལག་མཆོག་ །འགྲོ་བའི་སླ་མ་མཐོང་
བ་དོན་ལྟན་འདིའི། །འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ནི། །སློབ་ཟུང་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི། །བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་མ་འདྲེས་མ་སྟགས་པ། །ཆར་ལ་
མ་ནོར་འདི་ཉིད་ལྟགས་ཀྱི་ཏུ། །སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་དེ་དགོངས། །
འགྲོ་འདིའི་པན་བདེའི་པོ་ཐོག་སྟེལ་བ་ནི། །བཤེས་གཉེན་གདེངས་ཅན་དབང་
པོའི་ཐུགས་མཆོ་ལས། །ཐོན་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཆར་ཉིད་ལ་བཞུགས། །རྒྱལ་
བསྟན་པད་ཆལ་རྒྱས་པའང་དེ་ཡི་མཐུ། །དེ་ཕྱིར་སྟབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་
རྫོགས་པ། །འཛིན་སྟོང་སྟེལ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། །ཞོར་བུ་ལྟ་
བུར་གཅེས་པར་བསྐྱུང་བྱ་ཞིང་། །དོན་རྒྱུད་ལས་ལ་བཀོལ་བར་མི་བྱའོ། །དགོས་
འདོད་སྟོལ་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དེ། །ཁྱི་ལ་བརྟེན་བྱེད་དག་ཏུ་བོར་བྱེད་ན། །
དེ་ལས་མངས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལུན་ཆོགས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ལྟོན་
པ་ལྟར། །འབངས་རྣམས་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་ཤིང་བསྐྱུང་བྱ་སྟེ། །ས་སྟོང་རྣམས་
ཀྱི་མཁོ་དགའི་འབྱོར་བ་ནི། །འབངས་ཀྱི་སྟེ་བོ་དག་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
འབྲས་ལྟན་ལྟོན་པ་བྱད་ཤིང་ཆེད་ཅུ་དུ། །རྒྱ་ཆོས་བྱས་ན་དེ་ལས་སྟུན་པ་
གང་། །འཕྲལ་གྱི་དགོས་པ་རྒྱུད་པའི་ཆེད་ཅུ་དུ། །འབངས་རྣམས་དབྱ་བྲལ་
གསར་པས་བཅོམ་བྱས་ན། །འབངས་ཀྱི་སྟེ་དགུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། །ས་
སྟོང་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་ཡང་རིམ་གྱིས་འགྲིལ་བ། །རང་ཉིད་སྟོ་གོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
ན་ཡང་། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐག་གཅོད་མི་བྱ་བར། །དོན་ཆེན་བྱ་བ་གསར་དུ་
ཅོམ་པ་ན། །སྟོ་ལྟན་ནང་མི་ཆོགས་ནས་གོས་བསྐྱར་བྱ། །སྟོ་ལྟན་མཁས་པ་དག་

དང་གོས་བསྟན་ན། །སློ་གོས་ཁྱད་པར་ལྷག་པོ་འབྱུང་འབྱུང་ཏེ། །རམ་དང་བ་སྒྲ་
 ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །ཁ་དོག་གསར་པ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བ་བཞིན། །མ་
 བརྟགས་གྱི་ཚོམ་བྱས་པའི་བྱ་བ་ལ། །ཉེས་པ་བྱུང་བ་གིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་། །
 བར་མི་ཚོགས་ནས་ལེགས་ཉེས་ལེགས་དབྱུང་དེ། །གོས་གྱིས་བསྐྱབས་ན་བྱ་བ་
 མཐའ་བཅའ་ཞིང་། །མ་གྲུབ་ན་ཡང་འགྲོད་མེད་མཛེས་སོ་ཞེས། །ལྷགས་གཉིས་
 མང་དུ་མཁྱེན་པའི་མཁས་རྣམས་གསུང་། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་
 རྣམས་གྱིས། །རྣམ་པར་དཀར་པའི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །འགྲོ་བ་སྦྱོང་
 པའི་འཕྲིན་ལས་མདོར་བསྟུ་ན། །བསྟུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
 བསྟུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྦྱིན་དང་སྟོན་པར་སྦྱ་དང་དོན་སྦྱོང་དང་། །
 དོན་མཐུན་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་བ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ཡང་། །
 དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཁན་སློབ་པ་མ་
 རྣམས། །སྦྱིན་པའི་ཁིང་ས་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་གནས་དེ་
 དང་དེ་དག་ལ། །སླི་ལུ་བཀྱར་སྟེ་རྟེན་པས་མཆོད་པར་བྱ། །ཡི་དམ་ཚོས་སྦྱོང་སྦྱང་
 མའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །རྒྱུན་དུ་གསོལ་མཆོད་འཕྲིན་བཅོལ་ཆག་མེད་བྱ། །ལྷག་
 པར་གྱུ་འཛིན་ལ་དགེས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་པོ་བཞི་ཡིས་རྟག་འཕེལ་
 བ །ནག་པོའི་རྩ་ལག་བྱིན་ཟས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཡིད་སྤྱབས་སྟེ་པོའི་རྒྱང་གིས་
 མི་བསྦྱོང་པར། །དམག་ཐོར་འཁོར་ལྷག་རྩོ་རྩོ་ར་བས་སྦྱང་། །འཛིག་རྟེན་དེགས་
 པའི་འདྲེ་ངན་གདུག་ཅན་ལ། །གསོལ་མཆོད་གཏན་གྱི་སྤྱབས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། །རང་
 ཡང་གར་འགྲོའི་གཏོལ་མེད་ཡི་དྲགས་གྱིས། །གཞན་གྱི་སྤྱབས་གནས་ལུས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །འདྲེ་ངན་དག་ལ་གཏན་གྱི་སྤྱབས་བཅོལ་བ། །ཆོ་འདིར་ཤེས་རྒྱུད་

དཀྱུག་ཅིང་གཞོད་པ་མང། །ཁྱི་མར་རན་སོང་གནས་སུ་འཕྲིང་བྱེད་པས། །ཡ་
རབ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ཆོས་མི་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་སྒྲིན་གདུག་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ། །བྱང་གསོད་བརྣམས་དང་དག་གཅོད་མི་བྱ་བར། །བྱམས་དང་སྟིང་རྗེས་མཆོད་
སྒྲིན་གཏོར་མ་གཏོར། །ལན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །གནས་
དང་འཕེལ་བ་གང་ལ་རག་ལས་པ། །དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་སྤྱང་ཞིང་སྦྱོང་བ་
དང་། །བསྟན་བཀྱར་བཟང་པོས་ལུན་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་
བ་ཉིད་ཡིན་པས། །རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་དག་བསྐྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་སྡེ། །གཙོ་བོར་
མཆོད་ཅིང་གསར་དུ་ཅི་འཕེལ་མཛོད། །བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་སྟན་བརྒྱུད་མན་དག་
རྣམས། །སྐྱབ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པས་ན། །དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཅེ་
གཅིག་སྒྲིམ་བྱེད་ཅིང་། །བསམ་གཏན་པ་རྣམས་བསྟན་བཀྱར་བཟང་པོས་
མཆོད། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྦྱོན་ལམ་མཐུ་གུབ་པ། །སྟོན་བྱོན་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེ་དང་དེའི། །འཕྲིན་ལས་རིས་མེད་གྲུབ་མཐའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །དག་
སྤྱང་ཕྱོགས་མེད་བྱ་ཞིང་བསྟན་བཀྱར་མཛོད། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་དགེ་
འདུན་མཆོ་ཆེན་ནི། །ལེགས་བཤད་དྲི་བསྐྱུང་འཕྲོ་བའི་བསྐྱུང་དང་། །ཟབ་རྒྱས་སྒྲ་
དབྱངས་སྒྲིག་པའི་རང་མོའི་བྱས། །རྣམ་པར་མཛེས་ཕྱིར་མཆོ་ཆེན་དེ་འཕེལ་
མཛོད། །མཆོ་ཆེན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་ན། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་
ན་གནས་པ་ཡི། །དད་ལྡན་རྩ་བ་ལུས་རང་གིས་འདུ། །ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་
ཁྱོན་གྱི་ནོར་ཀྱང་ཀྱང། །རང་ཉིད་དད་ནས་འོངས་པ་བཞེན་དུ་འདུ། །དགེ་འདུན་
མཆོ་ཉམས་ལེགས་བཤད་དབྱངས་མེད་ན། །དད་ལྡན་རྩ་བ་པོས་ཀྱང་འོང་མི་
འགྱུར། །ཁ་བའི་ཐོད་དང་འབབ་རྩའི་དོ་གལ་དང་། །ནགས་ཆལ་མེ་ཏོག་བཀྱ

བའི་གོས་ཁྱོན་པའི། །ས་འཛིན་དབང་པོ་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་དུ་སྟུག། །སྟུག་སྟུག་འདབ་
 ལྷན་གཉིས་སྟེས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །མ་བོས་པར་ཡང་ཐམས་ཅད་དེ་དུ་འདུ། །
 དང་སྤྲོང་རྣམས་ཀྱང་འབད་ནས་གནས་དེར་འོང་། །ཁུ་དང་ནགས་ཚལ་མེད་པའི་
 རི་སྐྱམ་ལ། །སྟེ་བོ་སུ་ཡང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ལན་རེ་འོངས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་སྟོ་ནས་ཤོག། །དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་ཡུན་རིང་གནས་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་གྱི་
 ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སུལ་བ་ཡི། །ཚོས་གཞི་རྣམས་ཀྱང་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། །ཚོས་གཞི་གསར་བ་སུལ་ནས་སྟེལ་བར་མཛོད། །འགྲོ་བའི་སྟོ་སུན་སེལ་
 བའི་འོད་གཅིག་ལ། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྟོན་མེད་ཚོགས་རྣམས་ནི། །རྒྱ་ཆེར་
 སྟེལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ། །ཡི་གེའི་གྲ་དང་རིགས་གནས་དར་
 བར་མཛོད། །སྟེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནད་སེལ་བ། །གསོ་དབྱུང་རིག་གནས་
 དག་ལ་རག་ལས་པས། །ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་དར་བར་མཛོད། །
 ལེགས་བཤད་རྒྱ་དབྱངས་སྟོག་པའི་མཁས་པ་དང་། །རིག་བྱེད་མཁན་པོ་དེ་དང་
 དེ་དག་རྣམས། །རྟེན་དང་བཀྲར་སྟིས་གཟེངས་བསྟོད་ཆེ་བར་མཛོད། །ས་ཡི་
 བདག་པོའི་བྱ་བ་ཀུན་ཤེས་ཤིང་། །ངན་གཡོ་རྒྱུང་ལ་མཛངས་ཤིང་སྟོ་བ་ཉེ། །
 སྟོན་པོ་མཚོག་དང་རྒྱལ་ཡུན་མང་པོ་རྣམས། །སོ་སོའི་དབང་ཐང་དག་གིས་ཆོས་
 པར་མཛོད། །མ་རུང་ཕས་ཀྱི་ཚོལ་བ་གཞོམ་བྱེད་པའི། །རུ་མཚོན་ཐོགས་པའི་
 དཔལ་པོ་དེ་དང་དེ། །སོ་སོའི་གོ་བབས་རིམ་པ་དང་བསྟུན་པའི། །རྟེན་དང་
 བཀྲར་སྟིས་མཁུ་བ་ཉིད་དུ་མཛོད། །དབུལ་པོངས་མགོན་མེད་ཉམས་རྒྱུང་སྟེ་བོ་
 རྣམས། །ཟས་དང་གོས་ཀྱི་སྦྱོར་པས་ཆོས་པར་མཛོད། །འོ་ཉེས་སུ་གསེམ་མནར་
 བའི་འབངས་རྣམས་ལ། །དབྱ་བྲལ་སྦྱང་ཞིང་བྲམས་སྦྱོང་ཆེ་བར་མཛོད། །དེ་ལྟར་

ལུགས་རྒྱུད་རྒྱུད་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱའོར་ལུང་འབྲེང་པ་ཚོགས་དགེ་བསྐྱེལ་གྱི་རིམ་པ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་སྟེ།

མཐོ་དམན་བར་མ་མ་ལུས་པ། ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པས་ཆོམ་བར་བྱས་ནས་ནི། ཆོས་
ཀྱི་སྦྱིན་པས་སེམས་རྒྱུད་ཞི་བར་མཛོད། དེ་སྟོང་འཛིན་པའི་མཁས་པའི་ཆོག་ས་
ནམས་ཀྱིས། ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དབྱངས་སྟོག་པའི་ཕྱིར། འུས་བཞི་དག་
ཏུ་ཆོས་འཁོར་འཁེལ་བར་མཛོད། ཉ་དང་རི་དྲགས་དུང་འགོ་ཉམ་ཆུང་ནམས། །
སྟིག་ཅན་དག་གི་འཆོ་བ་ལས་སྦྱོབ་ཕྱིར། མི་འཛིགས་སྦྱིན་པའི་བཀའ་བྲིམས་
བཅན་པོ་བྱ། བསམ་ངན་དུག་སྦྱོར་མནའ་ལ་མི་ཅི་ཞིང་། སྦྱོ་པོ་ཡོངས་ལ་
གཞོད་པའི་སྟིག་ཅན་དང་། ཁྲོད་དང་དོན་མཐུན་འཛོམས་པའི་ཆོས་རྒྱན་
ནམས། སྟིགས་ཤིང་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་བསྐྱུད་བྱས་ནས། སྦྱོ་པོ་ཡོངས་ལ་མི་
འཛིགས་སྦྱིན་པར་བྱ། སྦྱིན་པའི་གཡུ་པ་མོས་འགོ་ནམས་བསྐྱས་བྱས་ནས། བྱིད་
ཅག་མཐོ་དམན་བར་མ་མ་ལུས་པ། སྟིག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་བདེ་བ་འདོད་འཁྱུར་
ན། སྟིག་པ་སྟོངས་ལ་དགེ་བ་སྦྱབས་ཤིག་ཅིས། དམ་ཆོས་ན་པའི་བདུད་ཅིས་
ཆོམ་པར་བྱ། ཁྲོ་ལྷན་སྟིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ། སྟོབས་བརྩ་མངའ་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཕྱིན་དུག་སྟོང་པ་ལ། ཁྲོ་བ་
ཅིས་ལེགས་བཤད་སྦྱ་དབྱངས་སྟོན་པར་སྦྱ། རང་གིས་དམ་ཆོས་སྟོན་པར་མ་
ལུས་ན། ཆོས་སྦྱ་བཤེས་གཉེན་དེ་དང་དེ་དག་ལ། བྱོགས་དང་བྱོགས་སུ་ཆོས་
འཁོར་བསྟོར་བར་བསྐྱེལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མེད་
ནམས། ཁྲོག་དང་ཁ་ཉེན་བྱིད་པ་དར་བར་མཛོད། སྦྱིར་ན་སྦྱོ་པོ་སྦྱ་དང་སྦྱ་ལ་
ཡང་། ཆོག་འཇམ་དོན་ལྷན་སྟོན་པར་སྦྱ་བར་བྱ། ཆོག་རྩུབ་མཆོན་གྱིས་པ་རོལ་
སྟིང་ལུག་ན། མི་བཟད་དག་པོ་སྟོ་བྱར་འཁྱུང་བར་འཁྱུར། བདེན་གཏམ་སྟན་
པར་སྦྱ་བས་ཡིད་དྲངས་ན། དག་པོ་དག་ཀྱང་དབང་དུ་འདུ་བར་འཁྱུར། བྱབ་

བ་ མཚོག་ དེས་ ཞི་ ཏུལ་ རྒྱུད་ བ་ ཡིས། སྤྱིད་ གསུམ་ གཙོ་ བོ་ མ་ ལུས་ དབང་ ཏུ་
བསྐྱུས། གཙོ་ བོ་ དག་ གིས་ བྱམས་ མེམས་ ཆེར་ བསྐྱེད་ བ། སྦྱོ་ དགུ་ ཡོངས་ ལ་ མི་
དང་ མི་ མིན་ གྱི། གཞོད་ བ་ ཏུང་ ཞིང་ བདེ་ སྦྱིད་ འཕེལ་ འགྱུར་ ཏེ། རྒྱལ་ བོ་ བྱམས་
པའི་ རྟོབས་ གྱི་ ཡུལ་ བཞེན་ བོ། སྦྱིན་ དང་ རྟན་ བར་ སྦྱ་ བས་ ཆོམ་ བྱས་ བས། རོན་
རྒྱུད་ བ་ ཡིས་ འགོ་ བ་ བསྐྱུ་ བ་ བེ། རང་ གིས་ དབང་ ཏུ་ གྱུར་ པའི་ སྦྱོ་ དགུ་ རྣམས། །
རྣམ་ དཀར་ དགེ་ ལ་ དེས་ བར་ སྦྱོར་ བའོ། བདེ་ ལེགས་ ཀུན་ གྱི་ ཅ་ བ་ རྩལ་ ཁྲིམས་
ཏེ། རྩལ་ ཁྲིམས་ རྣམ་ བར་ དག་ པའི་ ཞིང་ ས་ ལ། བདེ་ ལེགས་ ལོ་ ཐོག་ མ་ ལུས་
འབྱུང་ བར་ འགྱུར། ཞིང་ ས་ མེད་ བར་ ལོ་ ཐོག་ མི་ འབྱུང་ རོ། རྩལ་ ཁྲིམས་ རྣམ་
པར་ དག་ པའི་ ཡིད་ མཚོ་ ལ། ས་ ལམ་ གོང་ མའི་ ཡོན་ ཏན་ མ་ ལུས་ རྣང་། ཉེས་
པའི་ རུལ་ གྱིས་ རྟོགས་ པའི་ ཡིད་ མཚོ་ ལ། ཡོན་ ཏན་ ལྷ་ གཟུགས་ རྣང་ བར་ མི་
འགྱུར་ རོ། འཛིག་ རྟེན་ འདི་ བ་ ཐོག་ ཆགས་ ཅི་ མཆིས་ ཀུན། སྦྱུག་ བསལ་ མི་
འདོད་ བདེ་ བ་ འདོད་ བར་ མཉམ། མི་ དགེ་ བ་ ལས་ སྦྱག་ བསལ་ ཀུན་ འབྱུང་
ཞིང་། རྟོག་ ལས་ བདེ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ འབྱུང་ བས་ བ། རྒྱལ་ བའི་ བསྟན་ བ་ རིན་
ཆེན་ རྒྱོན་ མི་ ཡིས། རྣང་ བར་ བྱས་ པའི་ སྦྱོ་ བོ་ རྣམས་ གྱིས་ བེ། སྤྱིག་ རྒྱུང་ དགེ་ བ་
བསྐྱུ་ བ་ ལ་ འབད་ བྱ་ ཡི། མི་ ཁོམ་ རུན་ བར་ རྩད་ བ་ ཐབས་ མེད་ རོ། ཆོས་ གྱི་ རྒྱལ་
པོ་ རྒྱུང་ བཙན་ རྣམ་ པོ་ ཡིས། བཀའ་ ཁྲིམས་ བཙན་ པོ་ རི་ རྩར་ བཙས་ བ་ ཀུན། མི་
དགེ་ བཙུ་ རྒྱུང་ རྩལ་ ཁྲིམས་ ལ་ འགོད་ བྱིར། ཡིན་ གྱི་ འགོ་ ལ་ གཞོད་ བྱིར་ མཛད་ བ་
མིན། ཀུན་ གྱིས་ མི་ དགེ་ བཙུ་ རྒྱུང་ ཁྲིམས་ བསྐྱུངས་ བ། ཆོངས་ དང་ དབང་ པོ་
འཛིག་ རྟེན་ རྒྱུང་ བ་ རྣམས། རྟོག་ ཞིང་ མགུ་ བས་ རྒྱུང་ ཞིང་ རྒྱོབ་ བ་ དང་། ཡུལ་
ཐོགས་ ཀུན་ ཏུ་ བདེ་ སྦྱིད་ འཕེལ་ འགྱུར་ ཏེ། ཆོས་ རྒྱལ་ རྒྱུང་ བཙན་ རྣམ་ པོའི་ ཏུས་

བཞིན་ནོ། །དཀར་ནག་ལས་ལ་འབྲས་སུ་རྣམ་པ་ཡང་། །རྣམ་སྤྱོན་འབྲས་སུ་རང་
གིས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི། །བདག་འབྲས་ལུལ་ཁམས་དག་ལ་སྤྱོན་པར་གསུངས།
ཁྱིམ་པ་སྒྲེ་བོའི་གོས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །དུས་མཚམས་ཉི་མར་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པའི་ཁྱིམས། །བསྐྱར་བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞེས་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་
ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །མཁན་སྒྲོབ་སྟུན་སྦྲར་རི་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་པའི།
བཅས་མཚམས་བསྐྱར་བ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་གཞི། །ཐུབ་དབང་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་
འདོད་གྱུར་པ། །ལྷག་བསམ་སྤྱོད་སྟོབས་སུལ་དུ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །མྱིད་མཚོ་
ཉམ་རར་ལྟར་བའི་འགོ་འདི་རྣམས། །ཐེག་མཆོག་གྲུ་ཡིས་སྦྱར་དུ་བསྐྱལ་བར་
བྱ། །འཁྱུ་ཡིས་སྦྱོད་པ་རན་པ་བྱས་པ་ན། །བཙེ་བའི་ཡ་མས་ཆར་བཅད་བྱ་བ་
ལྟར། །སྒྲུབ་མྱོངས་སྒྲེ་བོ་མི་བཟད་སྟེག་བྱེད་པ། །དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་ས་
གིང་ལྟག་པར་བྱ། །ཆོ་འདིའི་རྒྱུན་སྒྲོག་རིམ་གྱོ་བྱེད་ན་ཡང་། །དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་མཚོད་ཅིང་གསོལ་བཏབ་བྱ། །རིམ་གྱོའི་ཕྱིར་དུ་སྟོག་ཆགས་གསོད་པ་
སོགས། །འཚོ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་རན་སྟོངས། །མདོར་ན་རང་ལ་བསྟོས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་བདེ་འགྱུར་པའི།
ཕན་དང་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། །དོན་སྦྱོད་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས། །གཞན་ལ་ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་བསྟན་པ་ལྟར། །རང་གིས་ཉམས་
སུ་སྐྱབ་པ་དོན་མཐུན་ཏེ། །རང་གིས་མི་སྦྱབ་གཞན་ལ་གདམས་སྦྱར་གྱིང་། །སུ་
ལའང་ཕན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་བོའི་བཀའ་ཁྱིམས་ལ་
གནས་ན། །ལྟ་དང་མི་ཡི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །མཐར་ཐུག་འབྲས་སུ་འང་
རིམ་གྱིས་འཐོབ་འགྱུར་ཞེས། །ལུགས་ཟུང་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གསུངས། ཉེ་ལྷ་ན་ཡང་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་ནི། རང་གཞན་བྱ་བ་རྣམས་མང་རྒྱ་ཆེ་
 ཞིང་། ཆོ་འདིའི་རྟག་འཛིན་སྤང་བས་འབྲིང་མཁས་པས། བྱི་མའི་དོན་ཆེན་
 ཉམས་པར་འགྱུར་གྲིང་གྱི། རེས་འབྲུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་དང་། ཟུང་
 ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱུགས་དམ་བྱ་བ་
 ནི། བཅའ་ཡང་ཆག་མེད་བཅད་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཛོད། རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་
 ཆེན་པོའི་དཔལ། སྦྱོང་བ་གཞན་ནས་བསྐྱམས་ཏེ་བྱོན་པ་མིན། སྦྱོང་བ་གཞན་
 གྱིས་བྱིན་པའང་ཅད་མ་ཡིན། འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་
 མཐུ། ཆོ་རབས་བྱི་མར་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར། ཉེ་ལྷ་ན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྤྲིང་ནས་སྦྱབས་འགྲོ་ཞིང་། ཉེ་ལྷ་ན་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་བསམས་
 ཏེ། རྒྱལ་བེམས་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་མཛོད། སྤྲིང་ནས་སྤྲིང་དུ་
 འབྲམས་པའི་གནས་ཀྱན་ཏུ། སྤྲིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་
 པས། ཉེ་ལྷ་ན་པའི་ཞིང་དང་དབུལ་ཞིང་ཐོངས་རྣམས་ལ། སྤྲིན་པ་བཞིས་ཏེ་མོར་
 རྣམས་གཏེར་དུ་སྦྱོང་། ལུས་སྦོག་གཡོ་བ་འབབ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་མཚུངས། འཛིངས་
 སྦྱོང་མི་རྟག་རྒྱ་ཅེའི་ཟེལ་པར་མཚུངས། འཛིངས་གཡོག་འདུ་འགོད་སྦྱོན་ཀའི་སྤྲིན་
 དང་མཚུངས། འཛིངས་རྟེན་བྱ་བྱེད་གར་གྱི་སྤྲུམ་དང་མཚུངས། ཉེ་ལྷ་ན་བྱ་བ་
 གང་དང་གང་མཛོད་ཀྱང་། ཉམ་རྒྱུང་འགྲོ་ལ་བྱམས་དང་སྤྲིང་རྩེ་དང་། ཆོས་
 ཀྱན་བདེན་སྦྱོང་རྒྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས། ཟུང་དུ་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐེབས་
 པར་མཛོད། འདི་ཕྱིའི་དོན་གཉིས་མ་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། ཆོས་སྤྲིང་ལམ་ཀྱན་
 གསལ་པའི་མིག་གཅིག་ལ། སྤྲང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ཡིན་པས། ཟུང་
 ཡངས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབད་པར་མཛོད། སྦྱོང་བོ་ཀྱན་དང་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པར། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་དག་ལ། རྫོང་ཁེང་གསལ་དར་
 ལྷར་ཁེང་ཟབ་པ་ཡི། སློ་གྲོས་ཐོགས་མེད་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་མཛོད། སྟིགས་
 ཏུས་སྒྱུ་པོ་བྱི་ལའི་སྟོང་རྩལ་ཅན། །འདི་དག་པལ་ཆེར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་། །
 ཅི་མཛད་ལེགས་པར་སྒྲུ་བའི་གྲས་རྩལ་ལས། །ལེགས་ཉེས་བྱུང་དོར་སྟོན་པ་མེད་
 མ་ཡིན། །ནགས་ན་གནས་པའི་དགེ་སྟོང་ཆན་པོ་ཞིག །གང་ལ་སློ་བ་ཉི་བའི་
 བསམ་པ་ཡིས། སྨི་བརྟོལ་བསྐྱེད་ནས་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ལ། །རབ་ཡངས་སློ་
 གྲོས་ལྡན་པས་དཔྱོད་པར་མཛོད། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །
 མགོན་པོ་ལྷགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་རྩེས་འཛིན་ཅིང་། །ཉམ་ཐག་མ་ཆན་འགོ་རྣམས་
 བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། སྟོབས་བརྩམ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་ལྷར་ཐོབ་ཤོག །སློ་བཟང་
 རྩལ་ཀྱན་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབལ། །ངེས་པ་ལྷ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་
 གཟུགས། རྩལ་བ་རྩམ་ཆོའི་འབྱུང་གནས་མཆོག་འདི་ཉིད། །ཁམ་ཡང་མི་འགྱུར་
 འབས་བད་བརྟན་གྱུར་ཅིག །གངས་རི་ར་བས་སྒྲོང་བའི་ཁིང་ཁམས་འདིར། །
 ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་སློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །རིང་ལྷགས་འཕྲོན་ལས་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་འདི། བོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅིས་ལྷགས་ཟུང་
 སློ་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལོར་ལུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
 དཔལ་མའི་དབང་ལྷག་ལྷ་རི་སྒྲུང་བ་སྟེ་པ་རྩེ་དྲུང་ལགས་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྐུལ་
 བླ་ཆེར་ཕེབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྩལ་མཆོན་གྱིས་ལུལ་སྦྱིད་
 བོང་གི་ནགས་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་བྲིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་རྩལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་མི་ལུ་བའི་རྩལ་མཆོན་དུ་གྱུར་ཅིག །

༥ བ་མོ་གྲུ་རུ་མུ་ནི་ཡི་རྒྱ་ཡ། མཁུན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་
གཟིགས། །བཅེ་བས་འགོ་བ་མ་ལུས་བྱ་བཞིན་སྒྲིང་། །སྒྲུལ་པས་འཛིག་རྟེན་མ་
ལུས་བྱབ་མཛད་པ། །སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་ལ་འདུད། །སྤྱིད་ལ་ངེས་
འབྱུང་སྒྲི་ཤས་གྱིས་བསྒྲུལ་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཆན་པོའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པར། །
སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲིད་འདོད་པའི། །སྒྲུལ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་གདམས་པར་
བྱ་བ་ནི། །མདོ་སྒྲགས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་
གྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། །ལྷག་པའི་
གདམས་པར་བྱ་བ་ཅང་མ་མཆིས། །འོན་ཀྱང་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་རབ་བྱངས་
པར། །ཁློ་བའི་འོད་གྱིས་ཕྱག་ན་ལྷག་པར་མཛེས། །དེ་ཕྱིར་དད་ལྡན་བྲན་པ་
བསྒྲུལ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱེད་དུའི་གཏམ་གྱིས་གདམས་པས་བཞེད་པ་ནི། །ལེགས་
ཆོགས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཁླ་མེད་པ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་ལེགས་
བསྟེན་ནས། །དུས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་
བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་ཡང་། །རང་
གི་ལུས་པག་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་ཤེས་གྱིས་བརྟགས་
ནས། །ཅི་བྱེད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཉིད་དུ་བྱ། །གང་དང་འགྲོགས་པས་ཉོན་
མོངས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །སྤོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཞིག་འགྱུར་ལ། །
བག་མེད་སྒྲིད་པའི་དབང་དུ་འཁྱིད་བྱེད་པ། །སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་བཅོན་དུག་
བཞིན་དུ་སྤོངས། །གང་དང་གྲོགས་ན་སྒྲི་ཤས་རང་གིས་འཕེལ། །དད་དང་ཐོས་
དང་བསམ་དང་གཏོང་བ་སོགས། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་རང་གིས་འཕེལ་
འགྱུར་བའི། །དམ་པའི་གྲོགས་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པར་བྱ། །འདྲེས་བརྒྱམས་

གཉིས་སྒྲུང་ཟང་ཟང་ཡུང་བསྟན་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་ཟོག་ཆོས་
ལ། ཡིད་སྟོན་སློ་གཏད་ནམ་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། ཅི་བྱེད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
བསྟན་ནས་བྱ། མདོ་སྒྲགས་ཆ་ཆར་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལས་ལྷག་པའི། གདམས་པ་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ལམ་རིམ་
ཉིད་ལ་སློ་ཅི་ཆོག་བསྒྲིལ་བྱ། ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
དགལ། བྱལ་ཀྱང་སྤྲིག་དང་སྤྲིག་བསྐལ་ཀུན་གྱི་སྟོང་། ཉེ་ཕྱིར་སྟོན་བྱོན་དམ་
པའི་རྣམ་ཐར་དང་། བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱ། རང་ལ་སློ་
གཏད་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། བཅས་
མཆོམས་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱུང་ལ་བསྐྱལ་བྱེད་ཅིང་། སློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་
སྐྱུར་བར་བྱ། གང་ཞིག་བསྟན་པས་རང་རྒྱུད་འཁྲུག་འཁྲུར་ཞིང་། རྩུང་ཟད་བྱེན་
ལ་སྟོས་ཏེ་གནོད་བྱེད་པའི། སྐྱུང་མར་མིང་བཏགས་འདྲེ་བན་མི་བསྟན་ཅིང་། རྒྱལ་
ཏུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སློ་འགལ་བྱ། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་
ཏུ། བསྐྱུ་མེད་ཆོགས་གྱི་ཞིང་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས། ཡན་ལག་བདུན་པ་
མཐུལ་བཅས་སུ་ཏེ། ཆ་ཆར་ལམ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ། ཉེ་ཕྱིར་
གདམས་པ་བདུད་རྩིའི་སྟིང་པོ་འདི། དུས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སྟིང་གི་ལུས་པར་
ཆོངས། ཉེ་ཕྱིར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི། འདོད་པའི་དོན་རྣམས་
དཔེ་བར་འགྲུབ་པར་འགྲུར། ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་ལྟ་མ་ལའང་སྐུ་ལྟ་སྐྱོ་བ་ཟེང་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཆེ་མཇུག་འདིར་ཅི་བྱེད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དང་བརྩན་
ནས་དོན་མེད་པའི་བྱ་བའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་བཞིན་སྟོན་པར་འདོད་པས་

དོན་དེ་དག་ལ་བྱ་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱིང་ལ་བཅང་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
བསྐྱེད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་དགོསྤྱིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
ལྷ་ལྷན་མི་པུའི་གཅུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱར་བའོ། །

༥ བ་མོ་གྲུ་རུ་ལུ་འི་ཡི་རྩུ་ཡ། གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་བ་མེད་པའི་སྤྱབས། །
ཟླ་མེད་སྟོན་པ་ལྟ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་སྤྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ། །ཡལ་སྤྱས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་སྤྱིང་ནས་འདུད། །དལ་བའི་རྟེན་བཟང་
དོན་ལྷན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་འདོད་པའི། །སྤྱལ་
བཟང་རྣམ་དཔྱོད་ལྷན་པའི་དད་ལྷན་ལ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱལ་བསྟན་པར་
བྱ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་གྲུ་སྤྱབ་ཀྱིས། །དམ་པའི་སྤྱོད་རྒྱལ་རྣམ་པ་
གཉིས་གསུངས་ཏེ། །ཆོ་འདིའི་སྤྱོས་བཏང་ནགས་སུ་གནས་པའམ། །འཆད་ཅོད་
ཅོམ་པས་བསྟན་པ་སྤྱེལ་བའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་སྤྱོད་རྒྱལ་དང་པོ་ནི། །གཉེན་དང་
ཉེ་དུ་རྟེན་བཀུར་སྟན་གྲགས་ལ། །མ་ཆགས་ཆོ་འདིའི་འབྲི་བ་ཀྱན་བཅད་དེ། །
འདྲུ་འཛིས་དཔེན་པའི་ནགས་ཀྱི་ཁྱོད་དག་ཏུ། །དྲང་སྲོང་ཨ་ལྷས་ཏ་ཡི་རྣམ་ཐར་
བཞེན། །སྤྱུ་ཀྱང་མཐོང་ཆོར་མེད་པར་གཅིག་པུར་གནས། །སྤྱོག་འཆོའི་འཆོ་བ་
དགའ་ཐུབ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །གཡང་མེད་ཅེ་གཅིག་སྤྱབ་ལ་བརྩོན་པའོ། །དམ་པའི་
སྤྱོད་རྒྱལ་གཉིས་པ་འདི་ལྷ་སྟེ། །དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །ཐོས་
པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་སྤྱོ་འདོགས་བཅད། །ལུགས་གཉིས་སུན་ཆོགས་བསྟན་
པ་སྤྱེལ་བའོ། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཡིས་ནི། །མཁས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་
ཀ་ལེགས་མཛད་དེ། །སྤྱིད་ལ་ངས་འབྱུང་སྤྱོ་གས་དག་པོ་ཡིས། །དཔེན་པའི་
གནས་སུ་སྤྱབ་པ་ལྟར་ལེན་མཛད། །སྤྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནས་རྒྱལ་སྤྱས་མཐུ་ཆེན་

དག །འདུས་པའི་ལམ་མང་དབུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས། །རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་མདོ་
 རྒྱགས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བྱིར་རོ། །དམ་
 པའི་སྟོན་རྒྱལ་དེ་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་། །གཞི་མ་ཁས་སྤངས་རྒྱལ་བྱིས་དག་
 དགོས་ཏེ། །རང་གིས་ཁས་སྤངས་རྒྱལ་བྱིས་མ་བསྐྱངས་ན། །ཡོན་ཏན་གང་
 ཡང་སྟེ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །རྒྱལ་བྱིས་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །
 འགལ་རྒྱུན་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྟོང་བ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་གྲོགས་བཟང་བསྟེན་
 བ་གལ་ཆེ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ལ་ལྟོས་བྱིར་རོ། །གང་དང་འགྲོགས་ན་
 ཉོན་མོངས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་
 ལ། །དེས་འབྱུང་སེམས་སྟེད་མེད་པར་བསྐྱུར་བྱེད་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྤྱིག་པའི་
 གྲོགས་པོའོ། །ཤ་ཆ་སྟོང་ཉེ་མན་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། །ཐབས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་མདུན་
 མར་སྟོར་བྱེད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་གན་པའི་ཡུགས་ལ་མདོན་དགའ་བ། །བདུད་
 ཀྱི་གཉེན་གྱུར་གྲོགས་ངན་དེ་འདྲ་སྤངས། །གང་དང་འགྲོགས་ན་དད་པ་སྟེ་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཞེན་ལོག་སྟོ་གས་རང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་བ། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་
 གྲོགས་དང་རྟེན་གྱུར་ན། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཡུན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ། །དེར་སངས་སྟོགས་
 མ་ལྟ་བུའི་དུས་མཐའ་འདིར། །དམ་པའི་གྲོགས་བཟང་རྟེན་པ་གིན་ཏུ་དགལ། །
 སྤྱིག་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ས་སྟེང་ཀྱན་ཏུ་བྱུང། །དེ་བྱིར་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བག་ཡོད་
 བྱ། །མཐོ་དམན་བར་མ་སུ་དང་འགྲོགས་བྱེད་ཀྱང་། །ཏུ་ཅང་མི་ཉེ་འཁོན་པར་མི་
 བྱ་བར། །རང་རྒྱགས་བཟུང་ལ་དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱེད་ཏེ། །རང་གི་དགེ་སེམས་
 ཉམས་པ་མེད་པར་བྱ། །མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆེར་སྟོམ་མི་བྱ་བར། །ཆོས་མཛད་
 ཡོངས་ལ་དད་པ་དག་སྟེང་སྐྱངས། །རང་ཉིད་དམན་ས་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །

ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱ་མེད་པ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གཙུག་གི་རྒྱུ་དུ་
 བསྟེན། །དུས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ། །རྒྱ་ཆེན་མང་དུ་བོས་པ་ཚོལ་བའི་ཆེ། །གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེ་ཡི་
 བརྗོད་བྱའི་དོན། །རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བྱ་ཡིས། །རྒྱལ་ཚོགས་ཚུན་
 ལྷུང་ལེན་མི་བྱའོ། །བྲག་ཆའི་སྒྲ་བཞིན་གཞན་ཟེར་བསྐྱོས་པ་ནི། །ལུང་ཙམ་
 རྒྱབས་གྱུར་སྐྱོངས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། །དེ་འདྲའི་རྒྱལ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་
 བར། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་རྟེན་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་
 གཞུང་སྤྱོད་པའི་ཆེ། །བཤེས་གཉེན་རྒྱལ་བཞིན་བསྟན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བར། །ས་ལམ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཤེས་བྱས་ལ། །ལམ་བཟང་རྟོགས་པ་དེ་དང་
 དེ་དག་རྣམས། །གཞུང་ཚོགས་འདི་དང་འདི་ཡིས་བསྟན་ནོ་ཞེས། །པ་རོལ་བྱིན་
 གཞུང་གདམས་པར་འཆར་བར་བྱ། །དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ། །
 ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དག་ཏུ། །རང་ཉིད་སྤངས་བྱེད་བདག་འཛིན་འགོང་
 བོ་འདིའི། །དམིགས་པའི་གཏད་སོགས་ཡིན་ཤེས་བྱས་ལ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་སྤྱོད་དག་གིས། །བདག་འཛིན་འགོང་བོ་ཐལ་བར་སྒྲིག་བྱེད་པའི། །
 ཟབ་དོན་གནས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱ། །དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་སྤྱོད་
 པའི་ཆེ། །རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཛིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །རྣམ་འགྱུར་སྒྲོག་གསུམ་
 སྤྱོད་པ་རན་པ་རྣམས། །དན་ཤེས་བག་ཡོད་བརྟན་པོས་འདུལ་བའི་བྱིར། །དགག་
 རྒྱུ་གནད་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་བཅས་མཚམས་རྣམས། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མི་
 བཞིན་ངེས་བྱས་ལ། །སྤྱོད་རན་གང་དང་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ། །བསྐྱབ་པ་དེ་དང་

དེ་ཡིས་འདུལ་པར་བྱ། །ཆོས་མངོན་གཞུང་ལྷགས་དག་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ། །རང་གི་
ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ། །ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་ནི། །
རང་དང་སྟེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་བྱས་ལ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བ་
ཡི། །རྒྱ་འབྲས་རྩལ་ལ་ངེས་པ་ལེགས་རྟེན་ནས། །སྟུག་བསྐལ་ལམོར་བའི་ལམོར་
ལོ་རྒྱན་བཅད་དེ། །རང་སྟོ་ཐར་བའི་ལམ་དུ་རྩྭ་པར་བྱ། །ཆོད་མའི་གཞུང་
ལྷགས་དག་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ། །གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆོད་མ་གསུམ་པོ་
ཡིས། །འབྲུལ་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་མིག་ནི་
ཐོབ་པར་བྱ། །མཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཉིད་དུ། །དྲི་མེད་རིགས་
པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་དང་། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ། །
གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱན། །
རང་རྒྱད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་ཁྱེར་བྱས་ལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བཞོད་
གཅིག་ལམ། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་བསྐྱོམ་ལ་འབད་པར་བྱ། །རེ་ཞིག་ཐོས་པ་
བྱས་ལ་མ་འོངས་པར། །བསྐྱོམ་ཞེས་ཏྲག་འཛིན་རང་རྩལ་མི་བྱ་བར། །དེ་རིང་
རང་ཡང་མི་འཆིའི་གདོང་མེད་པས། །འབྲུལ་དང་འབྲུལ་དུ་ལག་ལེན་ཅི་ཐེབས་
བྱ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ། །ཡན་ལག་བདུན་པ་
མཁྲལ་དང་བཅས་པ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤུལ་ལ་ཆོ་མཁུག་འདིར། །བྱང་རྒྱལ་
ལམ་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ། །དེ་ལྟར་རི་སྟེད་གདམས་པ་དེ་དག་
རྣམས། །ལེགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱས་ན་ནི། །སྟོན་བྱེད་དམ་པའི་སྟོན་
རྩལ་ལེགས་འཁྱོངས་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་རྒྱན་དུ་སྟོང་ལ་བཅངས་ཆོག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་

ཞེས་མཐུན་རབ་ཆེ་ཞིང་མི་ཕྱིད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ར་ས་སྤང་ལུང་སྒྲུལ་སྒྲུབ་
བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏུ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༥ ཅེ་མོ་གྱུ་རུ་རྩ་ལྟ་ཡུ་ཡ། གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས། །
ཟླ་མེད་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་
ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གྲས་པས་ཕྱག་བཞུད་དོ། །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྟོ་གོས་
དང་ལྷན་ཞིང་། །སྟོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་ཞུགས་ཏེ། །དལ་བའི་རྟེན་
བཟང་དོན་ལྷན་བྱ་འདོད་ན། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ། །འམས་
གསུམ་འཁོར་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྒྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་བདེ་བ་
འདོད་པར་མཆུངས། །དེ་ཕྱིར་རང་གིས་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ། །བདེ་སྒྲུག་རི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་བྱ། །འཁོར་བའི་གནས་ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཅི་མཆིས་
པ། །ཐམས་ཅད་རང་རང་ལས་རན་འབྲས་སུ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་
འདས་པའི་བདེ་ལེགས་ཀྱན། །རང་རང་ལེགས་སྦྱང་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་གསུངས། །
དེ་ཕྱིར་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རང་གི་སྟོ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། །སྒྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱིག་པ་སྦྱོང་བ་དང་། །བདེ་རྒྱ་དགེ་བའི་
ལས་ལ་གནས་པར་བྱ། །དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ལྷུང་དུ་འཆི་བ་དང་། །དཀར་
ནག་ལས་འབྲས་རྩལ་བཞིན་མ་བསམས་ན། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
སྐབས་མེད་པར། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུངས། །རྒྱལ་བ་
དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཟླ་མེད་པ། །

བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཇེ་ཡི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཤིན་
ཏུ་གཅིས། །ལམ་བཟང་བསྐྱབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གོགས། །མི་དགའི་བཤེས་
དང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི། །འགྲོ་བའི་ནད་དང་ཏ་ལའི་དུག་བཞིན་དུ། །ནམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་མི་བསྟེན་བརྒྱུད་སྤྲིང་བ། །གྲོགས་ངན་ཡིན་ཞེས་རྟགས་ཅན་མི་འབྱུང་གི།
ཤ་ཆ་སྟིང་ཉེ་ཡན་པ་ལྟར་བཅོས་ནས། །ཐབས་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་མདུན་མར་སྦྱོར་
བྱེད་པ། ཇེ་འདྲ་དེ་ལ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ཞེས་བརྗོད། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བཀྲལ་བའི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ལས་བརྒལ་ཏེ། །ཐོ་ཙོའི་
སྦྱོད་པ་ཆོས་སུ་སྟོན་བྱེད་པ། ཇེ་འདྲ་དེ་ལ་མི་དགའི་བཤེས་ཞེས་བརྗོད། །རྒྱལ་
སྐས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །འོག་པའི་ལམ་སྟོན་བདུད་ལས་འབྱུང་
ཉེ་ཞེས། །ཁློའད་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཡིས། །ཤེས་ཕྱིན་མདོ་ལས་གསུངས་
པ་དྲན་པར་བྱ། །འབྱོར་ན་འདུད་ཅིང་རྒྱུད་ན་འབྲོས་བྱེད་ལ། །ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་
འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་བ། ཇེ་འདྲ་དེ་ནི་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ན་ཡང་། །ནམ་ཐུགས་བསྐྱེད་
བས་ངེས་པར་སྤང་བར་བྱ། །དད་ཀྱིས་ཆེ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་འཛིན་ཞིང་། །ཤ་ཆ་
སྟིང་ཉེ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི། །ཁས་ཞན་སྦྱེ་བོའང་ལུ་བཞིན་བསྐྱུང་བྱ་སྟེ། ཇེ་
འདྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱ་བའི་སྟིང་པོ་ནི། །ཁས་
སྤངས་བསྐྱབ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་གཙོར་བྱ་སྟེ། །སྟོམ་གསུམ་བཅས་མཆོམས་བསྐྱུང་
བ་ལས་ལྷག་པའི། །ཉམས་ལེན་མེད་པར་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མས་གསུངས། །ལམ་
ཀྱི་ཙ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས། །འབྲས་སུ་བྱུང་འདུག་སྟེ། །གཉིས་སྐྱབ་
པའི་བར། །ཆང་ལ་མ་ལོར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་ཅི་
ཐེབས་བྱ། །ལམ་བཟང་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཇེ་ཤིག་རྒྱུད་འཕྲིང་

དམིགས་སྒྲོར་གཙོར་བསྐྱངས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་བསམ་པ་དང་། །
 སྤྱི་ལ་ངེས་འབྱུང་སྒྲོ་གས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་བསམ་པ་མ་
 སྐྱེས་ན། །རྣམ་དགར་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱས་ཀྱང་། །འཁོར་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མར་གསུངས། །
 མདོ་སྐགས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཙ་བ་མཆོག་ །རིན་ཆེན་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 འབད་བྱ་སྟེ། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིས་མ་ཟིན་ན། །ཅི་བྱས་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཐུབ་བསྟན་སྟིགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་མཐའ་འདིར། །
 ཆོས་བཞིན་བྱས་ན་སྒྲེ་བོ་ཀུན་དང་འགལ། །ཀུན་དང་བསྟན་ན་རང་གི་ཉམས་
 ལེན་འཆོར། །དེ་གཉིས་མཉམ་ཏུ་འགྲུབ་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །སྟོན་ཆེ་རྒྱས་སྤྱི་ཐོས་
 པ་དགའ་ལ་ཡང་། །མི་ཤེས་སྒྲུབ་སྟོངས་སྒྲེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཉམ་ཐག་སྤྱང་
 བོ་འདི་འདྲ་སྟོང་རྗེ་ཞེས། །སྤྱང་པའི་གནས་སུ་བྱས་པ་བྱང་བྱིར་རོ། །སྒྲུབ་སྟོངས་
 སྒྲེ་བོ་འགའ་ཡིས་སྤྱང་གྱུར་སྟེ། །རང་གི་སྟོམ་གསུམ་བཅས་མཚམས་མ་ཉམས་
 བ། །སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །གསུང་དབྱངས་མཐོན་
 བོས་བསྐྱགས་པ་མཛད་བྱིར་རོ། །གཉེན་དང་ཉེ་དུ་སྦྱིན་བདག་གཡོན་འཁོར་
 སོགས། །ལལ་ཆེར་ཟོག་དང་ཐོ་ཙོའི་སྟོད་པས་མགྱ། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་ངོ་འཛིན་མི་བྱ་
 སྟེ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བསྐྱུང་བྱ། །རབ་འབྱམས་ཞིང་ཏུ་འབད་
 པས་བཅའ་བཅའ་གྱུར། །ཤིན་ཏུ་རྟོད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས། །སྟོ་བཟང་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །
 ལྟ་བུ་ཐ་མར་གྱུར་པའི་དུས་མཐའ་འདིར། །མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་འབྱུང་བོ་གདུག་
 ཅན་འགལ། །ཡི་དམ་ལྟ་བུར་བརྟུས་ནས་མདོན་སྟོམ་བྱེད། །དེ་བྱིར་འདྲེ་རན་དག་

ལ་བརྟེན་མི་བྱ། །དེ་ལྟར་བཅས་མཚམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། །ཐུན་མོང་
 བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་ན། །རང་
 གཞན་དོན་གཉིས་ལྟར་གྱིས་འགྲུབ་པར་ངེས། །རྒྱལ་པའི་ལྷ་གུ་རེ་གིག་གཅེས་
 པར་བསྐྱང་། །ནམ་ཞིག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ཆེ། །རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོང་པའི་
 ཡལ་གས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱབ། །དོན་གཉིས་འབྲས་བུས་འགོ་ཀྱན་ཆིམ་པར་
 འགྲུ། །རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་། །མ་ནོར་ལམ་སྟོན་
 གདམས་པའི་མཆོག་ཉིད་དུ། །གཟུང་ནས་དེ་དོན་རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་། །
 སྐལ་ལྷན་གཞན་ཡང་རྩལ་དེར་སྦྱོར་བར་བྱ། །རང་ལ་སློ་གཏད་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་། །བསྐྱབ་ཁྲིམས་དག་པར་བསྐྱང་ལ་སྦྱར་བུས་ལ། །སློ་བཟང་རྒྱལ་བ་
 གཉིས་པའི་བསྟན་པ་འདི། །ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། །
 འདི་ལྟར་བགྱིས་ལ་དྲུང་དང་ཀྱུན་ལྟར། །རབ་དཀར་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་
 དེས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་མེ་གཅིག་ལུ་པ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་
 ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཁྲི་ཆེན་
 གྲུང་ཐང་རྒྱལ་པའི་སྐུ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྦྱོན་མེས་མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་
 ཕྱིན་ནས་དབེན་པའི་རི་སྐལ་དུ་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱ་བ་ལ། །རྒྱན་དུ་སྟིང་ལ་
 བཅངས་ཆོག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བར་དེང་དུས་སྐྱབ་པ་
 སྟིང་པོར་བྱེད་པར་ཉིན་བྱེད་དགྲུང་ལ་བབ་པའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་གིན་ཏུ་དཀོན་པས་
 སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་གསུངས་པའི་ཆོག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གིན་ཏུ་དགའ་བ་བྱུང་
 བས། །སྦྱོ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁམས་པ་དག་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཐོ་བྱང་ཆེན་
 པོ་པོ་ཏེ་ལའི་གཟིམ་རྒྱང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའོ། །

॥

༣༡། །ལམ་རིམ་སྟོན་འགྲོ་སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་བྱ་ཚུལ་སློབ་ཐང་
དགོངས་རྒྱན་ཅིས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་ཁྲིམ་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་གཞུགས། །བཀའ་འདོན་
མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་སློབ་མ་མཆོག་ །ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཏུ་བྱ་བས་སུ་མཆི། །མ་ཞོར་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་
མིག་གཅིག་ལ། །སློབ་ཐང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་གསལ་མཛད་པ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ། །ཅེ་གཅིག་བཙུན་པ་མཛད་ནམས་སྒྲལ་བ་བཟང་། །
རང་ལ་ཉམས་སྟོང་གང་ཡང་མ་མཆིས་པར། །གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱིས་པན་པར་
དཀའ་ན་ཡང་། །སྒྲལ་མཉམ་གྲོགས་པོ་འགའ་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། །ལམ་རིམ་སྟོན་
འགྲོ་ཆོས་སྟོར་ཅུང་ཟད་འབྱ། །

དེ་ལ་འདིར་བཤམ་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་ལྷག་མཐོང་གི་པར་
དམིགས་རྣམ་གང་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་ཆོང་པར་
བྱེད་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་བྱ་ཚུལ་ནི། གནས་ཁང་
བྱ་དོར་བྱས་ལ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཀོད་
པ་མཛེས་པར་བཤམ། རང་གི་མལ་འོག་ཏུ་ས་དཀར་གྱིས་གཡུང་དྲུང་ཆོས་སྟོར་
ཚུལ་དུ་བྲིས། དེའི་སྟེང་དུ་ཅ་དུར་བ་དགམ། དེའི་སྟེང་དུ་འཕོལ་གདན་རྒྱབ་ཅུང་
ཟད་མཐོ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་འཁོད་དེ། རྒྱང་ཆམ་ལ་པལ་
ཅིང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་བསལ་ནས་དགེ་སེམས་ཁྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ནི། ག་

རེ་རང་ཉིད་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐལ་གྱིས་མནར། སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཤ་སྟག་ཡིན། མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་བྱས་པ་ལ་
 གངས་གྱིས་མི་ཆོད། མ་ནམ་བྱས་རེས་གྱིས་ཆེ་འདིའི་མས་ཇི་ལྟར་དྲིན་གྱིས་
 བསྐྱངས་པ་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་དྲིན་གཅིག་ཏུ་ཆེ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྟུག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་དེ་སྟུ་ལ་བབ་ན། རེད་རང་ལ་བབ་ཀྱང་ད་
 ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་
 དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད་རུས་པར་མི་
 འདུག། །དེར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ཉི་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་རུས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་སྟུ་ལ་ཡོད་
 བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་
 ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་མ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་བ་
 མ་ཐོན་བར་དུ་དབྱང་ཅིང་སྒྲོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ། དེ་ནས་སྐབས་ཡུལ་གསལ་
 གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སང་གེ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤྲོང་ཁར་རྣ་ཆོགས་
 པད་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྤྲ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤུ་བྱ་བྱལ་བ་སྐྱུ་མདོག་གསེར་བཅོམ་ལྟ་བུ་དབྱ་གཙུག་
 ཏོར་དང་ལྗན་པ། ལལ་གཅིག་ཤུག་གཉིས་གཤམས་ས་གོན། གཡོན་མཉམ་

གཞག་གི་སྒྲིབ་ན་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ལུང་གཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱུ་ལ་ཆོས་གོས་
 དུར་སྒྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་
 གྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱུ་ལས་སྒྲིམ་པའི་འོད་གྱི་ལུང་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་གཉིས་
 རོ་རྩེ་སྐྱུ་ལ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེ་ཉིད་གྱི་མཐའ་སྒྲོང་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་
 སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲོང་གྲུང་མའི་
 ཆོགས་གྱིས་བསྒྲོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྱི་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་
 དབྱེས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་
 རྩེ་དཔེ་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་རང་ནས། མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱིས། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་
 བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འབྱུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྒྲེ་བོའི་རྩེས་སུ་འབྱང་
 བའི་འཁོར་བ་བས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་ལྷས། སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀྱུ་ཏུ་ཡོད་མེན་
 བ། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཛིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྲུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྷར་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་དང་མཐའ་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིའི་
 བར་དུ་ཁྱོད་བྱིང་བ་ལ་འཛིགས་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། བག་ཆ་བ་དང་། བ་སྐྱ་
 འགྲུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདི་ཁྱོད་བྱིས་པ་མེན་ན་མཁས་པ་ཅིའི་ཐུང་ཡིན། དེས་
 བ་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 སྐྱིར་འཁོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 མྱོང་འདུག་ཏུ་ཟེན་གྱང་། ད་དུང་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་རྟོགས་དཀའ་

པར་འདུག །དེས་ན་ད་མེས་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་
 གྱི་མི་ལུས་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ། མཇལ་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་མཇལ་དུས་འདིར་ལའོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་
 པ་མཆོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་
 ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སྤྱིར་ཡང་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། བྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་
 སྟུག་བསྐལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ཐོང་དགོས་པ་འདུག །དེས་ན་སྟུག་བསྐལ་དེ་དག་
 ལས་སྦྱོབ་པའི་ནུས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་
 པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་
 བརྗོད་ཅིང་དེའི་ཆོད་མིགས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོའི་མཐའ་སྟོར་གྱི་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་
 སྟུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་
 དང་། བྱད་པར་དུ་དབལ་ལྡན་སྤྱོད་པའི་སྦྱོབ་པ་གསུང་བཅག་པ། ཐུགས་
 དཀྱུག་པ། མ་དད་བརྟན་སྟོང་བཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྤྱིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དུང་ཁྱེད་པོ་ལ་ཁྱེད་པོ་ལ་སྤྱོད་པར་དབང་པོའི་སྟོང་དང་བ་
 སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱིར་འཐོན་ནས་སངས་ཉེ་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་
 འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོད་པ་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱད་པར་དབལ་ལྡན་སྤྱོད་པའི་སྦྱོབ་པ་གསུང་བཅགས་ཀྱི་

ཕྱིན་རྒྱལ་མེས་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་
 ལྷགས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ།
 སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གང་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་
 བློ། རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་། རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་མཐའ་སྐོར་གྱི་གསང་བ་དེ་
 འཛིགས་གསུམ་གྱི་དོ་རྗེ་དུས་འཁོར་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་སྤོང་སངས་
 རྒྱལ་སུམ་ཅུ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལུང་། རྒྱུད་པར་དུ་དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ལྷུང་བ་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་
 རྟེན་བཤིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་པའི་སྐྱབས་
 འགྲུའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག ལུས་
 དྲངས་གསལ། རྒྱུད་པར་དུ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
 རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་
 དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་བློ། ཆོས་པོ་ཉི་ལྔ་མས་ལས་
 བདུད་ཅི་སྣ་ལུང་། རྒྱུད་པར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ། གསུང་རབ་ཟོང་དུ་བྱས་
 པ། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱས་ཟོས་པ། གསུང་རབ་ས་སྒྲེ་པོ་ལ་བཞག་པ། དམ་པའི་
 ཆོས་སྤངས་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ལྷན་སོང་བ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 ཐེག་ཆེན་སྤངས་པ་སོགས་དང་། ཡ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་ནས་ལྷགས་སྤངས་པ་སོགས་དང་། ལྷགས་ལ་ཡང་རྒྱུད་མྱེ་འོག་མ་ལ་མོས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་མྱེ་གོང་མ་སྤངས་པ་སོགས་དང་། རྒྱུད་མྱེ་གོང་མ་ལ་
 མོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་མྱེ་འོག་མ་སྤངས་པ་སོགས་དང་། ཆོས་སྒྲིབ་

པོ་ལ་སྒྲོབས་པ་ཡོད་སྒྲོབས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུམ་པ་སོགས་ཚེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིག་
 སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་། བྱང་པར་ཚེས་དགོན་
 མཚོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཚེས་དགོན་མཚོག་གི་སྒྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་
 མོས་པ་བྱ། དགེ་འདུན་ལ་སྒྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་
 དམིགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚེས་སྒྲོང་སྒྲུང་མ་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལཱ་
 བྱང་པར་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྒྱུར་བ་བཟུང་བ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 བྱས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་པའི་སྒྲོ་བློགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དགེ་
 འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་།
 བྱང་པར་དུ་ཡང་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་
 གི་སྒྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ། སངས་རྒྱུ་ཚེས་དང་ཚོགས་ཀྱི་
 མཚོག་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་པར་དུ་བདག་ནི་སྒྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གང་
 མང་བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་
 སྣ་ལཱ་། བྱང་པར་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་
 ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་། བྱང་པར་དུ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་
 རྒྱབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་
 ཏེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྒྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་ནི། བདག་གིས་སྒྲིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་

གྱིས། །འགོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅེས་ལན་གང་མང་
 བརྗོད་ཅིང་དམིགས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། བསྐྱེམས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེག། །བདག་གིས་མ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་སོགས་ལ་འོ་ལ་
 ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
 མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྦྱོན་འཇུག་གི་སེམས་
 བསྐྱེད་བྱགས་དུག་བསྐྱེམས་པས་སྤྱ་མ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་
 པ་ཞིག་ཆས་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས། རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱ་མ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་
 སྦྱར་ལམ་གྱིས་སྦྱར། རང་བྱུང་བའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་སྦྱ་ལས་འོད་ཟེར་
 འཕྲོས་མཐའ་སྒྲོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཞོད་པར་སྦྱར་བའི་མོས་པ་
 བྱ། །དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་ཚུལ་ནི། ག་རེ་རང་བྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་
 གཞན་བྱོགས་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱག་
 བསྐྱལ་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་
 བྲལ་བའི་བྱང་སྦྱོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག། གནས་
 པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་སྤྱ་མ་སྦྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་
 གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་།

ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་
 ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་བདག་གིས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་
 བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །མི་བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་
 ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལཱ། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཆད་མེད་བཞི་བསྒྲུམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནད་གདོན་སྤིག་སྤྱིབ་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་
 བས་རྒྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲུམ་ཚུལ་ནི། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་
 བོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱོལ་བར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྷའི་ནུལ་འབྱོར་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་
 ལན་མང་དུ་བྱ། དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་
 དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་
 ཆའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ཁར་སྤྲོ་ཆོགས་པད་ཟླ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རོ་པོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་རྒྱལ་
 བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྤྲོ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྷ་ལུ་དཔུག་ཅུག་ཏེ་དང་ལྷན་པ། ཞལ་

གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་ས་གཞོན། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་
གང་པའི་ལུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། རྒྱ་ལ་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་གི་མདོག་ཅན་
མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་
བཞིན་ཅན། རྒྱ་ལས་སྒྲིས་པའི་འོད་གྱི་ལུང་པོའི་དགྱིལ་ན་ཞབས་གཉིས་དོ་རྩེ་
སྒྲིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། སྒྲ་མ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
སྒྲ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྟེང་སྒྲིགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་སང་ཁྲི་པད་ལྷའི་
གདན་ལ། རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆར་ལ་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་སྒྲིགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་
མོར་པད་ལྷའི་གདན་ལ། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་མ་ནམས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་སྒྲིགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་པད་
ལྷའི་གདན་ལ། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་སྒྲིགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་སང་ཁྲི་
པད་ལྷའི་གདན་ལ། དྲིན་ཅན་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་ལ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་
པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དབང་པོ་དབང་མོ་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་ནམས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་སྟན་སྲུམ་
ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ནམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་
པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྒྲིགས་བརྒྱུར་འཕྲོ་བའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་གྱི་སྒྲི་བོར་ཞི་དགར་བོ། མགིན་པར་ལྷ་དམར་བོ། བྱགས་དགར་རྩྱ་ཐོན་པོས་

མཚན་པ། སྤྱི་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འདྲ་ཟེར་འཕྲོས་པས་
 རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས། མ་
 ལུས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་སྤྱན་འདྲེན་སྤྱི་གསོལ་
 རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲུབས་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱ། དེ་ནས་བསམས་སྤྱད་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་
 ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་འབྲུལ་བ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་མ་ཐུས་ཅན་འདུས་པའི་སྒྱ། །དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད། །དགོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་ཙྰ་བ་སྟེ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཕྱོད་ཆོགས་དག་ལེགས་བྱེ་
 བས་བསྐྱུན་པའི་སྒྱ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་གསུང་། །མ་ལུས་
 ཤེས་བྱ་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཤུག་འཛིན་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ལོ། །བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །མཆོག་སྟེ་དུལ་བའི་སྟེ་
 དང་ཐུགས་པའི་སྟེ། །སེང་བཟང་ཀྱ་ས་ལི་གཉིས་གསེར་གྱིང་པ། །ཁྱ་ཆེན་སྤྱོད་
 པའི་བརྒྱད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །འཇམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཛིག་གྲུ་སྒྲུབ་
 དང་། །ཁྱེ་བ་ཐུགས་པ་རིགས་པའི་ཁྱ་ཐུག་ཆེ། །སངས་རྒྱུས་དགོངས་སྤྱོད་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཏེ། །ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཐུགས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་རྩེ་རྩེ་འཆང་། །མཆོག་གཟིགས་ཏེ་ལོ་བ་དང་རྒྱ་རོ་པ། །
 དབལ་མཆོག་རྩེ་རྩེ་པ་དང་ཨ་ཏི་པ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལམ་རིམ་སྤྱི་མ་བརྒྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ལ་ཐུག་འཆལ་གང་འབྲུབ་བྱ་ཞིང་། །བྱད་པར། རི་སྟེང་སྤྱད་དག་ཆུལ་བ་
 ཀྱན་ལ་ཐུག་འཆལ་མཆོད་པར་བགྱི། །མཚམས་འདིར་མཆོད་སྤངས་གང་འོས་དང་།
 །ལྷ་བཤགས། །སྤྱི་བཤགས་སོགས་བཤགས་བསྐྱོམ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །འདོད་

ཆགས་ཞེ་སྒང་། བྱང་རྒྱལ་ཕྱིར་བསྐྱོའོ། །ཞེས་པའི་བར་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་
 པས་བརྗོད། དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ལ་མཆོལ་ལུལ་ཏེ། བཤེས་
 གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་
 གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་སྟ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་
 རོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་སྟ་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱེན་ཕྱི་ནང་
 གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་དོན་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལན་མང་དུ་བྱ། དེ་ནས་ལམ་རིམ་
 གླ་མ་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་རྒྱུ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་གླ་མ་རིན་པོ་
 ཆེ་། འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞེས་རོགས་བྱལ་པའི་
 དབང་པོ་ནས་ལྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་དང་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བཟང་པོའི་བར་གྱི་
 གསོལ་འདེབས་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་གསོལ་
 འདེབས་ལམ་མཆོག་སྟོ་འབྲེད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིན་གྱི་བརྒྱད་
 འདེབས་ནི། དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྦྱན་རས་གཟིགས་། སྟོ་བཟང་
 གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྗེ་བརྩུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་
 བཀའ་གྲུབ་པས། །མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། སྟོ་བཟང་
 ཆོས་གྱི་མདུན་ས་མཛེས་པས་རྒྱན། །འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །དགོ་ལེགས་རབ་དཀར་ཆོགས་གཉིས་གོམས་པའི་མཐུས། །དཔལ་
 ལྷན་སྦྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེས་ཀྱང་། །བཟང་པོའི་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་
 མི་འདོར་བའི། །དཔལ་ལྷན་གླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རབ་
 འབྱམས་ཆོས་གྱི་དགོངས་དོན་འབྲེད་པ་ལ། །མཁས་མང་དབུས་ན་རྒྱལ་མཚན་

དྲིག་ལྟར་མཛེས། དཔལ་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། བཟང་པོའི་མཆོན་
 ཅན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི། བཅུད་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་མཐུས། ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 རྩོམ་རྩུབ་སྒྲུབ་པ། འཆི་མེད་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་བདེ་ཆེན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། ཀུན་ལ་སྦྱོར་མཛད་སྒོ་བཟང་རྩོམ་
 འཆང་། སྦྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྩེ་བཅུན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུ། སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་
 ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སྦྱོར་ཆོ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྦྱོར་ལམ་གྲུབ་པའི་
 མཐུས། དེ་ལྟ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་སྦྱིང་པོ་འཛིན། དགག་སྒྲུབ་སྒྲུང་སྒྲུབ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། དག་
 ཡེགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་པའི་གནས། རྩི་མེད་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཁང་
 བཟང་ཅེར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་
 མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཅེ་གཅིག་
 བསྐྱུས་པའི། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཡུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་ཀྱི། བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་
 མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག་གྲུར་པ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། སྒོ་གྲོས་ཡངས་པའི་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས། གཙུག་ན་
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིས། ཡེགས་དུད་རླུང་གི་རྒྱལ་མཆོན་ལྟར་བཀྲ་
 བ། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མཆོན་རབ་དབང་ཐུག་
 འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ་དང་། བཅུད་པའི་བཀའ་བབ་སྒོ་བཟང་འཕྱིན་ལས་
 ཞབས། གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་
 གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སྦྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྒྲུབ་པ་རྩོམ་རྩུབ་འཆང་། །

གང་ལ་གང་འདུལ་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་བཟུང་ནས། །མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དཔོས་
 གྲུབ་སྒྲུལ་མཛད་པའི། །དྲིན་ཅན་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩ་བའི་སྤྲོ་
 མ་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་གྱི་གསན་བརྒྱད་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། །རྩེ་
 བཅུན་སྤྱོད་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡན་གོང་ལྟར་ལ། །དེ་ནས་འདི་ལྟར། །དགེ་
 ལེགས་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་གྱི་མཇུག་ཏུ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་
 མཚན་དང་། །རྩེ་བཅུན་སྤྱོད་བཟང་དམ་ཚོས་རྒྱལ་མཚན་ཞབས། །དགེ་ལེགས་
 ལྷམ་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཁུབ་པ། །རྩེ་བཅུན་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །དག་གི་དབང་ལྷག་རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པའི། །མདོ་སྒྲགས་ལེགས་བཤད་
 ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །བྱམས་པས་འགྲོ་ལ་སྤེལ་བའི་སྤྲིང་སྤྲོབས་ཅན། །བཀའ་འདྲིན་
 མཚུངས་མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་བརྒྱད་
 འདེབས་གཉིས་ཀ་བྱ་ན། །སྤྱོད་གྲོས་ཡངས་པའི་ཞེས་སོགས་གྱི་མཇུག་ཏུ། །རྒྱལ་
 ཚབ་དམ་པ་མཁུན་རབ་དབང་ལྷག་གང་གི་དབང་ལྷག་རྒྱབས་གསུམ་ཀུན་
 འདུས་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ལམ་རིམ་སྤྲོ་མ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་
 འདེབས་ལན་གཉིས་གཉིས་མན་དག་ཞལ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདུད་ཅི་
 འབེབས་སྤྱད་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་དལ་བུས་བྱ། །དེ་ནས་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱད་
 ལུས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། །ག་རེ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འཁོར་ཁིང་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་
 དང་། །བྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་ནས་དེ་
 ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲོ་མ་ལུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་ཚོགས་ཁིང་རྣམས་ལ་མངའ་བ་ལགས་པས། །བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འདུན་པ་
 སྤྲུགས་དག་དུ་བྱས་ལ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེན་གྱིས་
 བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་འདེབས་ལན་གཉིས་གཉིས་བདུད་ཅི་འཕེབས་
 སྤྱང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་དལ་བྱས་བྱ། དེ་ནས། ག་རེ་བདག་གིས་དལ་
 བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ནི་ཐོབ། སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་ནི་མཇེལ། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་
 མོ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་དལ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ།
 སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་ལ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་
 སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་
 ལ་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གམ། གསུམ་མམ། བདུན་ནམ། རི་ལྷར་རིང་ཡང་སྐྱེ་
 བ་བཅུ་དྲག་ཚུན་ལ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་
 བར་ལ་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་གདམས་པ་རྒྱན་
 ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟར་
 དུ་རྫོགས་ནས་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་སྤྱུལ་
 དུ་འདུན་པ་སྤྲུགས་དག་བྱས་ལ། སྐྱེ་བ་ཀྱན་དུ་ཡང་དག་སྤྲ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 བརྗོད། དེ་ནས་ཆོགས་བསྟུ་བ་ནི། སྤྲ་མ་སྤུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་མཐའ་སྐྱོར་ན་ཞུགས་པའི་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་
 པས་མཐའ་མས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་
 བརྒྱད་དང་། ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་དང་། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲ་
 མ་རྣམས་ལ་ཐིམ། དེ་རྣམས་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་
 སྟོད་བརྒྱད་བྱམས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཐིམ། ཉམས་

ལེན་བྱེད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱང་རྩི་རྩི་འཆར་ལ་ཐིམ། ཆོས་འབྲེལ་
 དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱང་དྲིན་ཅན་ཅ་ཅ་པའི་སྤྲུལ་ལ་ཐིམ། བྱམས་འཇམ་
 དབྱངས་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། གདན་པད་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་
 སེང་ཁྲི་ལ་ཐིམ། དྲིན་ཅན་ཅ་ཅ་པའི་སྤྲུལ་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀར་
 ཐིམ། རྩི་རྩི་འཆར་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྲི་པོ་ནས་བྱོན་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའི་རྩྱལ་གྱིས་བཞུགས། སེང་ཁྲི་པད་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་སེང་ཁྲི་པད་ལྷ་ཐིམ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་རང་གི་སྤྲི་པོའི་དྲིན་ཅན་ཅ་
 པའི་སྤྲུལ་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་སྤྲི་པོར་སེང་ཁྲི་པད་ལྷ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གདན་ལ། རོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་ཅ་པའི་སྤྲུལ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ལྟ་
 ཐུབ་པ་སྤྲུལ་མ་དོག་གསེར་གཙོ་མ་ལྟ་བུ་རྩི་རྩི་སྤྲིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པར་གྱུར་
 པར་མོས་ལ། ཐུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་མགོས་ཐུག་འཆལ། དངོས་བཤམས་
 ཡིད་སྤྱལ་མཚོད་པ་མ་ལུས་འབུལ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྤྱིག་ལྟར་ཐམས་
 ཅད་བཤགས། སྤྲི་འཕགས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་རྩིས་ཡི་རང་། འཁོར་བ་མ་སྟོང་
 བར་དུ་ལེགས་བཞུགས་ནས། འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དང་།
 བདག་གཞན་དགེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། སྤྲིང་བཞི་ཉི་ལྷ་རི་རབ་རིན་
 ཆེན་བདུན། རིན་ཆེན་མཆུ་ཀྱན་བཟང་མཚོད་པའི་ཚོགས། སྤྲུལ་ཡི་དམ་
 དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འབུལ། ཐུགས་རྩིས་བཞེས་ནས་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུ་བ་
 གསོལ། ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུ་དང་བཅས་པ་ཐུལ་ཏེ་ཐུར་རྩྱགས་
 གསོལ་འདེབས་བྱ་བ་ནི། སྤྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་མ་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་
 རྩི་རྩི་འཆར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སྤྲིབ་བྲལ་ཆོས་སྤྲིབ་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་མ་ལྟ། །

ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་ཆེན་ཡོངས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་
 སྤྲུལ་མ་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲུལ་ཆོག་སྤྲུལ་སྐྱའི་
 བདག་ཉིད་སྤྲུལ་མ་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲུལ་ཀུན་
 འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡི་
 དམ་ཀུན་འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །མངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམ་ཆོས་ཀུན་འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་
 རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དག་འདུན་ཀུན་འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །
 ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་འགོ་ཀུན་འདུས་སྤྲུལ་
 ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་སྐྱོང་ཀུན་
 འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྤྲུལ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་
 རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུལ་ཆོག་སྤྲུལ་ལ་ཞིག་སྐྱོང་བ་འདི་དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེན་པས་ལན་
 པར་འདུག་པས། ད་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་བཤེས་
 གཉེན་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་ནས་པར་སྤྲུལ་ལྟས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བདུབ་པས་སྐྱེ་བའི་སྤྲུལ་ལྟའི་སྐྱའི་ཆ་
 ལས་ཅི་སྤྲུལ་ལྟ། ཟུང་པར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་སྐྱེད་ནད་གདོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་

ཅད་བྱང་ཞིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ། བྱང་པར་དུ་ཡང་དགོ་པའི་བཤེས་
གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ལུས་པའི་རྟོགས་པ་
བྱང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ།
དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་
ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནམས་གྲངས་དང་
གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་དབྱད་སྒོམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱངས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱོད་
བ་ཅི་ཐོན་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་ནས་ཞི་ལྷག་གི་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་
པའི་ཆོས་དུག་གོང་ལྷར་དང་། དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེད་པ་སོ་སོར་
ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱོད་བ་ཅི་ཐོན་བྱ། མཐུག་ཏུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པ་ལ་ཤུག་འཆོལ་ལོ་མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཞེས་ལན་མང་དུ་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེལ་ས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་
ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེལ་ས་གྱིས་གྱུར། རང་
ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་པའི་སྐྱེལ་ས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྒྲོར་ན་ཡོད་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་ཕོག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་
གསལ་པའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་རྩྱེ་སེར་པོས་
མཚན་པའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཨོྲཱ་ནི་ཨུ་ནི་མདྲ་ཨུ་ནི་ཡེ་སྐྱུ། ཞེས་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་
དམིགས་ནས་བརྒྱས་པ་ཅི་མང་བྱ། མཐུག་ཏུ། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེར་དུ་བདག །
སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡིས་ལ་
འགོད་པར་ཤོག །ཅིས་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོན་གནས་

ནམས་སུ་འདུན་པ་དག་པོས་བསྐྱོད་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་བྱ། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཆུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
བཏུ་བ་དང་། དུན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲེལ་པ་སོགས་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོར་ནམས་ལ་འབད་དེ་
དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

སྒྲས་པ། གསུང་རབ་དགོངས་དོན་སྤྱི་ཁོང་རྟོགས་པར་དགའ། །བདག་ནི་
སྤང་དོར་གནས་ལ་སྒྲོ་མིག་ཟུམ། །དེ་སྤྱིར་བདག་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
ལས། །བརྩམས་ཏེ་ཆོག་སྒྲོར་བགྱིད་པ་ག་ལ་རིགས། །འོན་ཀྱང་འཇམ་མགོན་སྤྱི་
མ་ཡབ་སྐས་ཀྱི། །གསུང་ལས་བརྩས་ཏེ་བགྱིས་པ་ལེགས་པས་ན། །མ་རྟགས་སྒྲེ་
པོའི་ཆོག་རྗེས་མི་འབྲང་བར། །གཟུར་གནས་སྒྲོ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་
རིགས། །མུ་མེད་ཁོང་དུ་བཅའ་ཡང་རྟེན་དགའ་བ། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་
གདམས་པ་རིན་ཆེན་དང་། །ལན་ཅིག་ཅམ་ཞིག་འཇལ་བའི་གནས་སྐབས་
འདིར། །སྤྱིང་ནས་བརྩོན་པ་མཛོད་ཅིག་གོགས་པོ་དག །འདི་ན་སྤྱོད་མོངས་སྒྲེ་
པོའི་ཆོགས་དག་ཀྱང་། །དོན་ཆུང་ཆེ་འདིའི་ལས་ལ་བརྩོན་བྱེད་ན། །ལས་འབྲས་
སྤང་དོར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དག །གཏན་གྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་ལ་ཅིས་མི་
བརྩོན། །འབྲུལ་མེད་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། །མཇལ་ཡང་ད་
དུང་ཆེ་འདིར་མཛོན་ཞེན་ནས། །དོན་མེད་འདི་ནང་བྱ་བས་དུས་འདའ་བ། །སྤྱོད་
མོངས་བདག་ལ་གཟིགས་ཤིག་སྤྱི་མ་རྗེ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ། །བདེ་ལེགས་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་སྤྱི་མ་ཡིས། །རྗེས་བཟུང་བྱ་བ་རྒྱས་གདམས་
པ་ལེགས་ཐོབ་ནས། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤྱིར་པོར་བྱེད་ཀྱང་ཅིག་ཡིད་

བཞིན་ནོར་ལྷར་རྟེན་དཀའི་དལ་འབྱོར་འདི། གླུ་མའང་ལྷ་བུར་ལྷར་བྱ་
 འཛིགས་འབྱུར་ཞིང་། ཤི་ནས་ངན་སོང་སྐྱལ་བསྐལ་མི་བཟོད་པས། ཤུགས་
 དག་སྐྱབས་འགོ་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། འཁོར་བ་འདི་ན་བདེ་སྐྱལ་ཅི་
 མཆིས་པ། བམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཡིད་བརྟན་རུང་བ་གང་
 ཡང་མ་མཆིས་པས། བར་པའི་བཅན་ས་ཟེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། ཉམ་རྒྱང་
 འགོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། བདག་གི་དྲིན་ཅན་པ་མ་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་
 པས་གཞན་གཅེས་འབྱོརས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། རྒྱལ་སྐྱེད་བྱེད་བྱུར་བྱ་
 མཐར་བྱིན་ཤོག ཤུགས་དག་སྟིང་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། གསང་
 སྐྱལ་སྐྱེད་པའི་སྐྱོར་ཞུགས་ནས། དབེན་པའི་གནས་སུ་བྱུན་བཞིའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས། རྒྱལ་བ་སྟིང་པོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དྲིན་ཅན་
 སྐྱེ་མ་རྗེ་ཡི་དགོངས་པ་ལྟར། འགོ་ཀྱན་སྐྱོལ་ལ་སྟིང་སྐྱབས་ལུང་བྱིན་ཤོག །
 ཐར་འདོད་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་གཅིག་དུ། འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མའི་ལེགས་
 བཤད་རིན་ཆེན་འདི། གངས་ཅན་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གསོས་སྐྱེན་དུ། ཆེས་ཆེར་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ཅེས་པ་འདི་ནི་མང་བོས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་
 པའི་དཀའ་ཆེན་སྐྱོ་བཟང་བཟང་པོས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷར་
 ལམ་གྱི་དགོངས་པ་རྗེ་བརྟེན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱལ་དཀའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་
 དུག་བཞེས་སུ་མཛད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྐྱང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་
 ཀྱིས་ལྷ་རྩའི་ལྷ་ཁང་དུ་སྐྱུར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ། མཛྲ་ལོ། །

༣༣། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
 པའི་འགྲེལ་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་
 བྱིན་རྒྱལས་གྱི་ཆར་རྒྱུན་སྤྱར་དུ་འབབས་
 བྱེད་བསྟོད་སྟོན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་
 བྱ་བ་བཞུགས།

བ་མོ་གྲ་རུ་མཛུ་གྲོལ་ཡ། སྟོབས་བཙུའི་རུལ་རྗོགས་རྣམ་འབྱེན་མ་ལུས་
 པའི། །མཐེན་རབ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་སྒྲ། །སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་མཚོག་
 འཇམ་དབྱངས་ལ། །ཏྭག་ཏུ་གྲུས་པའི་ཡིད་གྱིས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་སྤྱིའི་སྤྱང་
 བ་ཡིད་ལ་གར་ཅམ་གྱིས། །མི་ཤེས་སྒྲོངས་པའི་ཐུན་བ་ཀུན་སེལ་བ། །མཚོག་
 སྟོན་དོ་རྗེ་བཙུན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ། །བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པའི་བར་དུ་སྒྱུབས་སུ་མཆི། །
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་ཞིང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་སྐས་ཐུ་བོའི་རྒྱལ། །
 སྟོས་བྲལ་རང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་རབ་འབྱམས་ཞིང་ཀུན་སྟུ་ཚོགས་སྤྱལ་པའི་གར་
 གྱིས་འགོངས། །སྤངས་རྗོགས་ཡོན་ཏན་རྗོགས་ཀྱང་འགོ་ལ་བཙེ་བས་རྒྱལ་སྐས་
 གཞོན་ཅུའི་རྒྱལ་འཛིན་བ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཀྱང་མི་ཡི་
 གཟུགས་འཛིན་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མར་སྟིང་ནས་འདུད། །ཁླ་མེད་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་ཡི། །ས་གསུམ་འགོངས་པའི་གསུང་དབྱངས་མཐོན་པོ་ཡིས། །མཁའ་
 དབྱིངས་གང་བའི་རྒྱལ་སྐས་ཚོགས་རྣམས་ལ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་མཚན་
 བརྗོད་བཞུགས་པ་གསུངས། །ཚོས་གྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས། །རབ་

དང་སྤུལ་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ནི། འིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་གདུལ་བུའི་ཉམས་ལེན་
མཚོགས། གསལ་ཆེན་སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་མེད་དོན་ཐེག་པའི་རྒྱུད་
ཀྱན་གྱི། གཞི་དང་ཅེ་བ་སྤྱོད་པོར་གྱུར་པ་ནི། །འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་དོན་དམ་པའི། །མཚན་མཚོགས་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། །
རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་འདི་ཉིད་གྱི། །བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་དཔག་དཀའ་
བས་ན། ཉམ་རྒྱུད་བྱིས་པའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་མིན་གྱི། །སར་གནས་དཔའ་བོ་རྣམས་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཉམ་རྒྱུད་སྤོང་མོ་བས། །འབྱོར་ལྷན་སྤྱོད་པའི་
བདག་པོ་མཐོང་བ་ན། །དབང་མེད་བབ་ཅོལ་བསྤོད་ཆོག་སྤྱོད་པ་བཞིན། །ལྷག་
པའི་ལྷ་མཚོགས་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ། །དད་པས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པའི་སྤོ་སྤྱོད་
སོ། །སེམས་མེད་གིང་བལ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་གི་མཐུས། །འདབ་ཆགས་བཞིན་དུ་
མཁའ་ལ་ལྷིང་བར་བྱེད། །དབྱུ་གུས་བསྐྱེད་པ་རྩ་ཡང་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད། །རྒྱུད་གིས་
བསྐྱེད་པ་ལྷོན་པའང་གར་སྤྱོད་བྱེད། །དོན་རྗེས་པགས་པའི་བྱུང་དུ་སྤྱོད་བྱུང་
རྒྱ། །དེ་བྱིར་སྤོ་དམན་ཉམ་རྒྱུད་བདག་ལྷ་ལ། །དོན་རྗེས་ཆོག་འབྱེད་རྣམས་པ་མ་
མཆིས་ཀྱང་། །དབང་མེད་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་། །མཁས་པའི་
ལྷགས་སྤོལ་མཐོང་བས་འདི་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་
གནད་རྣམས་ཆང་བར་སྤོན་པ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་གཏིང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་མཚན་བརྗོད་པ་འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཁུངས་བཅུན་
པར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རྒྱུད་འདི་སྤོན་པས་གང་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། རྒྱུད་
འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། རྒྱུད་གྱི་ཆོག་དོན་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྤུས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལས་
 སྟིགས་མའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ལྷན་པར་ཆེ་བ་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་སྤྲུའི་
 རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་རྟུག་བསྡེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་
 རྣམས་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་དང་པོར་བྱང་རྩབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད།
 བར་དུ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཚོགས་བསགས། བྱང་
 བར་ཅོད་ལྷན་སྟིགས་མའི་འགོ་བ་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ཡལ་བར་བོར་བ་རྣམས་
 ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་ཅོད་ལྷན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་འདིར་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་
 ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བརྒྱུ་མཛད་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱིགས་པར་
 མཛད། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་འགྲིག་ནས་དུས་ལ་བབས་པ་ན་ཞིང་འདིར་བྱོན་
 བས་སེར་སྦྱའི་པོ་བྱང་དུ་སྦྱ་བརྟམས། དགྲའ་ལོ་ནི་བྱ་ཅ་དགྲའི་བར་དུ་གཞོན་ཏུ་
 རོལ་ཅིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་ལྟ་མི་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྟོན་གྲོལ་ལ་བཀོད།
 རྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐལ་ཏེ་དུས་ལ་བབ་པ་ན་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་དཔལ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ཏེ་ཁབ་ནས་
 མཛོན་པར་བྱང་ནས་ནི་རྩྭ་ནར་ལོ་དུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད། དགྲའ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྟ་
 ལ་བབ་པ་ན་ཉིང་རེ་འཛོན་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྦྱའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་མ་ག་རྩ་དོ་
 རྗེའི་གདན་དུ་བདུད་བྱེ་བ་ཐུག་དུང་ཐུར་བུམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱིས་བརྟལ་ཏེ་
 མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་ལྷ་ར་རྩ་སིར་བཀའ་
 དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཏེ་ལྷ་དང་མི་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་
 ཞིག་སྟོན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་སྤྱ་ཚོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་རིམ་པར་བསྐྱོར་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱ་མོད་ལུང་པོའི་རིར་བྱོགས་བཅུའི་
 ཞིང་རབ་འབྱམས་ནས་འདུས་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་གང་
 བ་དང་། རིགས་སད་པའི་གདུལ་བྱ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར། རྒྱ་གར་ལྷོ་བྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་དང་
 ཉེ་བར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་གྱི་མཚོད་ཉེན་ཆེན་པོར་འོག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་
 གསུང་གི་དབང་ལྷག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། སྤྱིང་དུ་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྤྲོས། བྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ་གདན་འཛོམས། སྟོན་པ་ཤུག་ལུབ་པ་རང་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
 པོར་བཞེངས་ཏེ་སང་གའི་ཁྱི་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལྷག་
 བ་རྩོམ་རྩོམ་གསུལ་སྤྲས་དཔལ་པོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གང་བ་རྣམས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱུར་
 ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ལུའི་གདུལ་བྱ་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆོ་ལུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 སར་འཁྲིད་པའི་ཉེ་ལམ་ལྷ་མེད་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་
 ཞིང་། ལྷག་པར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱིང་པོའི་ཡང་སྤྱིང་པོ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་
 གཏེར་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་
 བརྫོད་པ་འདི་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །དེ་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལྷག་བ་རྩོམ་མའི་
 དབང་པོའི་ནམ་པར་བྱོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་བ་བཟང་པོས་ཤལ་ལར་སྤྲུལ་བ་དང་
 ལྷན་པ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྫོད་པ་འདིའི་མན་
 ངག་རྒྱ་ཆེར་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྲས་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རྩོམ་རྩོམ་པའི་ས་

ལ་འགོད་པར་མཛད། རྒྱལ་སྐྱེས་དཔལ་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཨོ་ཏི་ཀ་མོགས་
གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་གཞན་དག་ཏུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་
མཛད་དོ། །ཤུལ་ལར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་ནས་རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱང་པོའི་
བར་ཏུ་འདིའི་མན་དག་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་འཕགས་མཆོག་
འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་མི་རྗེའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱང་པོས་
མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེ་མོའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་
ལྟར་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཛོད་ཅིང་བསྐྱེས་པའི་གནས་སུ་མཛད་དེ། རྒྱུད་རྒྱལ་
འདིའི་རེས་པའི་དོན་གསར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསར་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་འོད་
ཅས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་པར་མཛད་ཅིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་
བས་ས་གསུམ་མ་ལུས་ཆོས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱལ་འདི་ཐུགས་དམ་གྱི་
མཐིལ་ཏུ་བཟུང་ནས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་ལྷག་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོས་རྒྱུད་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ཏུ་བཟུང་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཐོ་
རེངས་གྱི་དུས་མཚན་བརྗོད་ཆར་གསུམ་རེ་འཆག་མེད་དང་། དུས་གཞན་དང་
གཞན་སུ་ཆེས་མང་བ་ཞལ་ཏོན་དུ་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་འདིའི་སྤྱིར་པོའི་དོན་རྣམས་
སྐྱེས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་འདོམས་པར་མཛད་པས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་བྱིན་
རྒྱལ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་སོ། །དེས་ན་སྤོ་གོས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཤུ་གྲའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་
ཤིང་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ཏུ་མཛད་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱི་
རྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་རྒྱུད་

རྒྱལ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆེ་བ་བརྟེན་པ་
 བློ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་འདི་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་
 གནད་ཐམས་ཅད་ཆོང་བ་གསུང་རབ་ཀྱིས་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
 ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཚོགས་
 ཡིན་ཏེ། གསང་བའི་བདག་པོ་ལྷན་ན་རྩོམ་སྟོན་པ་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ལ་རྒྱུད་
 འདི་གསུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོ། ལྷན་བདག་བདག་ལ་སྟོན་པ་
 དང་། བདག་དོན་བདག་ལ་ལྷན་བཅའི་ཕྱིར། ལྷུ་འབྲུལ་དྲ་བས་མངོན་
 རྟོགས་པའི། བྱང་རྒྱལ་ཅི་ནས་བདག་ཐོབ་མཛོད། ཅིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གསུང་བར་གསོལ་བ་
 བཏབ་ཅིང་། དེའི་ལན་དུ་སྟོན་པ་ལྷན་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་། སྟོང་རྩོམ་དང་ལྷན་
 ལྷུང་པས། འགྲོ་ལ་ཐན་པའི་དོན་དུ་ཁྱོད། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་འཇམ་དབལ་
 གྱི། མིང་བརྟེན་པས་ནི་དོན་ཆེ་བ། དག་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིག་སེལ་བ། ང་ལས་
 ཉན་པར་བརྟེན་པ་ནི། ལེགས་སོ་དབལ་ལྷན་རྩོམ་འཇམ་། ལེགས་རྩོམ་ཁྱོད་
 ལེགས་སོ། གསང་བའི་བདག་པོ་དེ་ཕྱིར་ངས། ཁྱོད་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་པར་
 བྱ། ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་སྦྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆོང་བ་ཞིག་སྟོན་པར་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། མཇུག་དུ་ལེགས་སོ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུའང་། རྣམ་
 གྲོལ་འབྲས་ལུ་འཆོལ་བ་ཡི། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་རྣམས་དང་ནི། བདག་ཅག་
 ཡང་དག་རྟོགས་པ་ཡི། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་མཛོད། ཅིས་རྟོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྱོད་མེད་པ་ཆ་ཆར་བར་
 གསུངས་པ་ལ་ལེགས་སོ་བཟོད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་
 པའི་རྒྱུད་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་
 བྱི་རང་གི་དཔལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཚོགས་ཏུ་ལྷུང་པ་དང་སེམས་
 ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་འདི་ལ་ངེས་
 པ་རྟེན་ན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་གྱུར་ལ། རྒྱུད་འདིའི་
 རོན་མ་ཤེས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མི་ཤེས་པ་ནི། གྱི་མེད་འོད་ལས།
 སེམས་ཕན་ཅན་མས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་བསྐྱུས་ནས། མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་བཙུམ་ལུན་འདས་གྱི་སྤྲུག་ན་རྟོ་
 རྟེན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་མི་ཤེས་པ་དེས་རྟོ་
 རྟེན་འཆང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་མི་ཤེས་སོ། །ཁང་རྟོ་རྟེན་འཆང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་མི་ཤེས་
 པ་དེས་ནི་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཁང་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་
 འཁོར་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་བཙུམ་ལུན་འདས་རྟོ་རྟེན་འཆང་གི་ལམ་དང་བྲལ་བས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པའི་རྒྱུད་འདི་ནི་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་ལྟར་རང་གཞན་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་མཐའ་དག་སྟེར་བའི་བྱེད་པོར་
 གསུངས་ཤིང་། ཐ་ན་རྒྱུད་འདིའི་ཆོག་ཙམ་བསྐྱུགས་པས་ཀྱང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཆ་བས་
 ཆེན་པོ་འདག་པ་དང་། རྟེན་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལྷུང་དུ་
 འཇུག་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་འདིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལུང་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚན་དོན་

བཤད་པ། འཕྱར་ཕྱག་བཤད་པ། རྒྱུད་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། མཐུག་གི་
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། ལྷུ་མ་རྩུ་ཤྱི་རྩ་མ་སྤྱི་ཉི། བོད་
 རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་སྟོན་སངས་རྒྱལ་འཁོར་བ་
 འཇིག་ནས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བར་སྐར་བྱོན་ཟེན་པ་ནམས་དང་། རྩེ་
 བཅུན་བུམས་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་མོས་པ་སྐར་མཛད་ལ་ཐུག་གི་བར་བསྐལ་
 བཟང་འདི་ལ་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱལ་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འཛར་རྒྱུ་པའི་
 མཛད་པ་སྟོན་པའི་གནས་འཇམ་པའི་གླིང་གི་ཡུལ་དབུས་མཉན་ཡོད་ལ་སོགས་
 པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་གནས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་སྐྱེ་འདོད་རྒྱལ་དུ་
 རྒྱུར་བའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ན་རྒྱུད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་ཉི་ལྟའི་རྒྱུད།
 ད་ཀྱི་ཉི་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་རྒྱུད། ལ་མཆོ་ཤ་རུར་ཆག་གི་རྒྱུད། དི་ཤུ་ཅི་ཤ་
 ཟའི་རྒྱུད་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འཕགས་རྒྱུར་ལྟའི་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་འདིའི་མཚན་ལ།
 ལྷུ་མ་རྩུ་ཤྱི་རྩ་མ་སྤྱི་ཉི། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བོད་རྒྱུད་དུ་བསྐྱར་ན། ལྷུ་ནི་
 འཕགས་པ། མ་རྩུ་ཤྱི་ནི་འཇམ་དཔལ། རྩ་མ་སྤྱི་ཉི་ནི་མཚན་ཡང་དག་པར་
 བརྟེན་པའོ། །འདི་ནི་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་རྒྱུད་འདི་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་
 རྒྱུད་གཉིས་ཤན་རྒྱར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིའི་མཚན་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་
 བསྐྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དང་། ལོ་ལྔ་བ་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཞེས་
 བཤད་འབུངས་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་བསྐྱེས་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་ལ། རྒྱུད་འདི་
 རང་གི་གཞུང་དུ་འདྲ་རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཞུས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ།

ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་འཇམ་དཔལ་གྱི། མིང་བཟོད་པས་ནི་དོན་ཆེ་བ། ཞེས་མཚན་
བསྟུས་པ་བྱང་ཞིང་། མཐུག་ཇོགས་པའི་སྒྲུབས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ། ཞེས་
མཚན་རྒྱས་པར་བྱང་ངོ་། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱར་སྐད་གཉིས་གན་སྒྱར་བྱས་པ་ནི། ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བཅད་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོས་པ་ཡང་རྒྱུད་འདི་བོད་
དྲ་རང་བཟོ་བྱས་པ་མིན་གྱི། རྒྱ་གར་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནས་པར་རྒྱ་མཐས་པ་
ལ་གཏུགས་ཏེ་ལོ་ཆེན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དཀའ་བ་དྲ་མས་སྒྱུན་བྱངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དང་། བོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཆེད་དང་། བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པར་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དཔྱད་ཏེ་བྱས་པ་གཙོ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུའང་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བྱག་བཤད་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
བྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པ་སྟེ། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་རྒྱུད་འདི་བསྐྱར་བ་ལ་
གོགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། རྒྱུད་འདི་བསྐྱར་བས་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
ནས་འགོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩེ་བཅུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྱག་འཚལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །འདི་ཡང་བྱི་
རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བྱས་ན་ཆོས་ལྷན་གྱི་བསམ་པ་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་བྱིན་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་གཞུང་གི་ཆོག་

དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལྷན་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱད་ཚེམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྒྱད་གསུངས་པ་ལ་ལེགས་སོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱད་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱད་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། མཚམས་སྒྱུར་བ། རྒྱད་འདི་གསུང་བར་ལྷ་བ་པོ་གསང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པ། དེའི་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པ། གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་རྒྱད་འདི་ལྷ་བའི་ཆེ་སྟོན་པ་ལ་གྲུས་འདུད་ཇི་ལྟར་མཛད་པ། ཇི་ལྟར་ལྷས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེས་ནས་ཞེས་པ་འདི་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་སྤྲས་དོན་གཉིས་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱད་འདི་རྒྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དུམ་བུའམ་འཕྲོ་ལུས་ཡིན་པས་ལྷ་ཁྱིམ་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཤད་དེ། དེ་ནས་ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱད་དོན་ལ་ཨ་ཐ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཨ་ཐ་ཞེས་པ་བྲག་གིས་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཆོག་ཤད་སྟོགས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ཆོག་ཤད་ལ་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱད་འདི་རྒྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལ་ལེའུ་ཁྱིམ་སྟོང་ཡོད་པ་ལས་ཁྱིམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་གསུངས་ཟིན་མ་ཐག་གསང་བའི་བདག་པོ་ཐུག་ན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་དཔའ་པོ་

གངས་མེད་པ་དང་བཅས་པས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ནས་ཞེས་པ་གཞུང་སྡེ་གི་མཚམས་སྟོར་བའི་ཚིག་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་
 སྡེ་མ་གསུངས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ནས་འདི་ཞུས་གིང་གསུངས་ཞེས་པའོ། །དེ་
 དག་ནི་ཐུན་མོང་པ་དངོས་ཟིན་གྱི་ཚིག་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་སྐས་དོན་
 བློ་དེ་ནས་གྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཐ་ཞེས་པ་ཨེ་ཨྲི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཨས་ཤེས་རབ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པས་སྐགས་སྟེ་མེད་
 གྱི་སྟོང་པོའི་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་དུས་
 དང་འབྲས་དུས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལམ་དུས་ལ་ཡང་སྟུང་གཞི་སྟོན་ཚུལ་དང་།
 སྟུང་བྱེད་ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་དང་། འབྲས་དུས་ལ་ཡང་ཆོས་སྟུང་དང་
 གཟུགས་སྟུང་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་དང་། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་སྟོན་ཚུལ་སྐགས་ཨེ་
 ཨྲི་གིས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྟེ་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྟེའི་སྟོང་པོའི་
 དོན་ཆང་བར་སྟོན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདི་ལ་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱུད་འདི་འདོན་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་མཚམས་སྟུར་གྱི་
 ཚིག་འདི་ལ་དྲང་དོན་དང་དེད་དོན་གྱི་གནད་བྱང་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ་དད་གུས་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས་འདི་ལ་ཉོན་དུ་བྱས་ན་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་དེས་པ་རྟེན་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་འདི་གསུང་བར་ཞུ་བ་པོ་གསང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་འདི་ཞུ་བ་པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
 དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྟེན་རྗེ་འཆང་

ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྒྱུད་འདི་ལྷ་བ་པོ་ནི་ཚིགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལ་ལྷག་པས་སྤེལ་མེ་ལོང་ལྷ་ལུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སྤང་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་མཚན་
 བྱེད་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་ཐུག་ཏུ་འཆར་བ་གསང་བའི་བདག་པོ་ནི་རྒྱུད་འདི་ལྷ་བ་པོ་དང་
 རྒྱུད་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཚིག་གི་དངོས་ཟིན་དྲང་རོན་གྱི་བཤད་པ་
 ཡིན་ལ། དེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྗེ་འཆར། །ཞེས་
 པ་འདིའི་རྒྱུད་དོན་ལ། ཨ་ཐ་ལྷི་བརྗོད་ཏེ། ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ཨ་ཐའི་དེས་དོན་
 བཤད་ཟིན་ཅིང་། ལྷི་ལ་ཤ་དང་ར་ཨི་རྣམས་ཐལ་ཏེ་དེས་ཚིག་གི་བཤད་པས་རྗེ་
 རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་དང་། དེ་
 ལས་ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཅིང་།
 བརྗོད་ར་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆར་བས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་སྦྱི་དོན་
 དང་། ཡིག་དོན་དང་། སྒྲས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་སྟེ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་
 འཇུག་པར་སྦྱོན་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་མེད་འོད་དུའང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་
 སྒྲས་དོན་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཐོག་མའི་ཚིག་རྒྱུ་
 དང་པོ་འདི་ལ་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཁྱད་པར་
 ཅན་དེ་ལྷ་ལུའི་དེས་དོན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྒྱུད་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དང་
 པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། གདུལ་དཀའ་འདུལ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ །དཔལ་པོ་འཛིག་རྟོན་གསུམ་ལས་རྒྱལ། །རྗོ་རྗེ་དབང་ཐུག་
 གསང་བའི་རྒྱལ། །བསྐྱ་དཀར་པོ་རྒྱས་འདྲའི་སྦྱོན། །བསྐྱ་རྒྱས་འདྲའི་ཞལ་མངའ་

བ། །རང་གི་ལག་གིས་རྩོམ་མཆོག་ །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོར་བྱེད་པ། །ཞེས་
གསུངས། རྩོམ་གྱི་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ །ཅིས་པ་གསང་
བདག་ཕྱག་ན་རྩོམ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་སྐྱོམ་ཞིང་གཞན་གྱིས་འདུལ་
དཀའ་བ་དབང་ཕྱག་དང་། བྱེད་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་བ་ཅན་རྣམས་
དང་། གྲུ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་དང་། ལྟ་
མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་ན་བྱེགས་པའི་ར་རོ་སྦྱོག་ཅིང་
གདུལ་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
འཆོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་ཅིང་། གདུག་པ་ཅན་འདུལ་བ་མང་དུ་
ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་
དུ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་
བྱེད་ཉོན་མོངས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་རྒྱུད་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཀྱང་འདུལ་དཀའ་
བ་རྣམས་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་
ཅིང་ཐབས་མཁས་གྱིས་ལམ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱོན་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་
མཆོག་ནི་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྩོམ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དཔལ་བོ་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་པ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྩོམ་འདི་བདུད་གྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་
ཞིང་བདུད་སྤེལ་འཛོམས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མི་མངའ་བས་དཔལ་བོ་དང་། ས་འོག་ས་
སྤེངས་སྤྱིའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་པའི་དོན་དུ་
ནི་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་འཛོམས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་དཔལ་བོ་དང་། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལས་རྣམ་པ་

ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལོ། རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གསང་བའི་རྒྱལ། ཞེས་པ་ལ།
 རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་
 དབང་ཕྱུག་གི་དཔལ་བརྟེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་མངའ་བརྟེས་པས་ན་དབང་ཕྱུག་གོ། གསང་བའི་
 རྒྱལ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་
 མཛད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟོན་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོས་ལ་སྟོ་མ་སྟོགས་པའི་
 སྟེ་པོ་རྣམས་དང་། ཚོས་ལ་སྟོ་སྟོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་རང་
 གཅིག་ལུ་ཐར་པ་འདོད་པ་ཉན་རང་རྣམས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སྟེ་མཛད་
 ཀྱི་ཐབས་མཁས་སྟོར་མི་ཤོང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་སྟེ་མཛད་
 རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་གསང་བའི་རྒྱལ་པོའམ་གསང་
 བའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱ། ཡང་ན། གནོད་སྦྱོན་རྣམས་ལ་གསང་བ་པ་ཞེས་བཛོད་
 ཅིང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ནས་གནོད་སྦྱོན་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་མཛད་པས་ན་གསང་བའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསང་
 རྟགས་ཀྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསང་རྟགས་དང་
 རིག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་རྒྱད་སྟེ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་རྒྱ་ཆེར་
 བརྟགས་ཤིང་། བྱད་པར་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 ཅུ་རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་རྣམས་པའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་དབུས་སུ་
 རྡོ་རྗེ་ཚོས་ཞེས་པ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་འབོད་པར་མཛད་ནས་རིགས་ཀྱི་ལུ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྒྱད་འདི་གཟུང་ཞིང་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལའང་སྟེལ་

ཅིག་ཅེས་གསང་སྟགས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་ཅིང་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས་པར་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལ་གནོད་སྲིད་ནམས་གྱི་རྒྱལ་
 པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སང་གེས་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱས་ནས་ཟིལ་
 གྱིས་གནོད་པས་ན་སང་གེ་ལ་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དཔལ་
 ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་སྐབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནོད་སྲིད་གཏུག་པ་ཅན་ནམས་དྲག་པོའི་
 རྫོབས་གྱིས་ཆར་གཙོད་ཅིང་སྒྲ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་
 པས་ན་གནོད་སྲིད་ནམས་གྱི་རྒྱལ་པོའམ། གནོད་སྲིད་གྱི་སྡེ་དཔོན་ནམ། གནོད་
 སྲིད་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །པདྨ་དཀར་པོ་རྒྱས་འདྲའི་སྒྱུ་། པདྨ་རྒྱས་
 འདྲའི་ཞལ་མངའ་བ། ཞེས་པ་ནི། དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
 རྫོད་དུ་རུང་བའི་གཏུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་ནམས་རྗེས་སུ་བཟང་བར་མཛད་པའི་ཆེ་པདྨ་
 དཀར་པོ་རྒྱས་པ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་དང་། པདྨ་རྒྱས་པ་འདྲ་བའི་ཞལ་སྟགས་མཚན་
 བཟང་པོ་སྐལ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཙུ་མངའ་བའི་རང་
 གཟུགས་བསྟན་ཏེ་གཏུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་ནམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་
 བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་དག་བྱིན་ནས་སྒྲིབ་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའོ། །རང་
 གི་ལག་གིས་དོ་རྗེ་མཚོག་ །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོར་བྱེད་པ། ཞེས་པ་ནི། དཔལ་
 ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱའི་ནམ་འཁྱར་དང་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཁྱད་
 པར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་མོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྐྱ་གསུམ་བརྟེས་
 ཟེན་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་སྟགས་པ་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྟན་པ་བསྐྱར་བའི་སྐྱང་མའི་རྒྱུ་མཛད་པ་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དང་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་བྱི་བཞིན་འབྲས་ཏེ་
 ལག་ན་དོ་རྩེ་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་བར་ཆད་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་གསང་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་མཛད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱི་ལྟར་དུ་བྱག་ན་དོ་རྩེ་ཕེ་ལྟ་བ་
 བཟུང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གནམ་དུ་བཏེག་སྟེ་གསོར་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་པའི་
 དོན་དུ་ནི་དོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པའི་མཐུ་ལས་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དེ་འཕྱིན་པར་
 མཛད་པས་ན་དོ་རྩེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོར་བའོ། །དཔལ་བྱག་ན་དོ་རྩེའི་བྱག་གི་
 དོ་རྩེའི་ཆེ་བ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་
 སྐྱེས་དགས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེས་ལག་
 པ་གཡས་པ་ན་དོ་རྩེ་ཐོགས་པ་དེ་ཅི་ལྟེ་བ་ཞིག་གསལ། འོན་ཏེ་ཡང་བ་ཞིག་གང་གི་
 བྱིར་ན་གསང་བའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་འདི། སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་བདོག་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་
 དགའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་
 དགའ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྐྱེས་མོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་འདི་ནི་ལྟེ་བ་ཡང་ཡིན་ཡང་
 བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ། ཅིའི་བྱིར་ནི་ལྟེ་བ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་ན་ཡང་བ་ཡང་
 ཡིན། སྐྱེས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། དྲིགས་
 པས་བསྐྱེམས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་བའི་བྱིར་ལྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ར་
 རྒྱལ་མེད་པ་དང་དྲང་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གསང་བ་པའི་
 བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེས་སྐྱོགས་དེ་དོ་རྩེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དོ་རྩེ་དེ་
 སའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དང་། དེ་བཞག་མ་ཐག་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་པ་དྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེ་ནས་གསང་བ་པའི་
 བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྗེས་ཀྱི་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲས་སོ། །ཀྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོ་རྗེ་འདི་སའི་སྤྱིང་འདི་ནས་ཐེག་ཅིག །དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་མ་
 སྐྱེས་དགས་ཆེན་པོ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱགས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་དོ་རྗེ་དེ་
 སྟོབས་ཀྱི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདེག་པར་བསྐྱེད་པ་ན། སྤྱི་ཅེ་མོ་ཙམ་ཡང་
 བསྐྱེད་པའམ། བསྐྱལ་བར་མ་ལུས་ནས་དེ་དོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་
 བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས། བདག་ནི་
 ཆེན་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱགས་དང་ལྷན་ཏེ། གོ་ཆ་དང་ཡ་ལད་བསྐྱོན་པའི་
 གྲང་པོ་ཆེ་ཡང་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་བཏེག་པའི་རྩོམ་ན། བདག་གིས་དོ་རྗེ་
 འདི་ལྟར་ཆུང་བ་འདི་བསྐྱེད་པའམ། བསྐྱལ་པའི་རྩོམ་པ་ཐོག་ན། གདེག་པར་
 ལྷ་སྒྲིལ་གྱང་ཅི་འཆལ་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཆིས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀལ་སྐྱལ་པ། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དོ་རྗེ་འདི་ནི་ལྷི་ཡི་འདི་ལ་ཁྱོད་ཡིད་མ་ཆད་
 ཅིག །དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅས་
 སྒྲས་སོ། །ཀྱོ་ལི་ཀ་ཁྱོད་དོ་རྗེ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་ན། དོ་རྗེ་འདི་སའི་སྤྱིང་འདི་ནས་
 ཐེག་ཅིག །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱགས་དང་།
 རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱན་གྱང་། དོ་རྗེ་
 དེ་བསྐྱེད་པའམ། བསྐྱལ་བར་མ་ལུས་སོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་དོ་
 མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཙོམ་ལྷན་
 འདས། བདག་གང་གི་ཆོ་ལྷ་མ་ཡིན་དང་གཡུལ་འགྲེང་བ་དེའི་ཆོ་ལག་པ་གཡས་
 པས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་བཟང་རིས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་དཔག་ཆད་བདུན་བརྒྱ་

པ་དྲག་ཏུ་མཆི་བ་ཡང་འཛིན་པའི་རྩོམ་གྱི་པ་དྲག་གིས་དོ་རྩོམ་དུ་འདི་བསྐྱེད་
 པའམ། བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་ཐོག་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀྱོ་
 གི་ཀ། རྩོམ་འདི་ནི་ཕྱི་སྟེ། འདི་ངས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱུང་། ཀྱོ་གི་ཀ། འདི་རི་སྟེ་ཏུ་སེམས། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྷོ་བ་ཡིན་ནམ།
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རི་ཅམ་ཏུ་ཕྱི་བ་ནི་དཔེར་
 བཞི་བར་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀྱོ་
 གི་ཀ། རྩོམ་འདི་ནི་ཕྱི་སྟེ། ཀྱོ་གི་ཀ། གལ་ཏེ་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་
 རྩོམ། རྩོམ་འདི་རྩོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁོར་ལུག་གི་རིལ་བསྐྱེད་ན། དེ་ཡང་
 དཔེར་ན་ཐུབ་མ་སྤྱོད་གང་གཏོར་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་འཐོར་ཏེ། ཀྱོ་གི་ཀ། རྩོམ་
 འདིའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱགས་ནི་དེ་ཅམ་སོ། རྩོམ་ལྡན་འདས་པོ་བསྐྱེད་གྱིས་ཀྱིས་ཆེ་
 དང་ལྡན་པ་མོའུ་གལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་འདི་སྤྱོད་ཅེས་སྤྱོད་སོ། བཅོམ་པ་མོའུ་
 གལ་གྱི་སྤྱོད་པོ། རྩོམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱ་
 འབྱུལ་དང་ལྡན་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རྩོམ་འདི་སའི་སྟེང་འདི་ནས་
 ཐོག་ཅིག རྩོམ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་མོའུ་གལ་གྱི་སྤྱོད་པོས་འདི་སྟེ་ཏུ་བསམས་
 ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་ཏེན་འདིའི་མཐུན་ཏུ་རྩོམ་འདི་
 གདེག་མ་རྒྱས་ན་ནི། བདག་ལ་དབང་ཟ་བར་འགྱུར་རེ་སྟེ་མ་ནས། དེས་དེ་འདྲ་
 པའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱགས་ཀྱིས་རྩོམ་པའི་ལ་བཟུང་བ་དང་། རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
 པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱུ་པ་དྲག་ཏུ་གཡོས། རབ་ཏུ་གཡོས་ཏེ། རྒྱ་ཡང་
 གནམ་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་འབྱུགས་ཀྱང་། རྩོམ་པའི་བསྐྱེད་

པའམ། བསྐྱལ་བར་མ་ཁུས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མོའུ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འོ་
 མཚར་དུ་གྱུར་ནས། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་
 འཆལ་དེ། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། བདག་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ནང་ན་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལགས་
 དེ། བཙུམ་ལྷན་འདས། བདག་དེ་ལྟར་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལྟར་དབང་ཆེ་བར་
 གྲགས་ལ། དེ་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་ལགས་དེ། བཙུམ་ལྷན་འདས། བདག་གང་གི་ཆེ་
 འཆལ་ན། རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཆབ་གྱི་ཐུང་པོ་ལག་མཐིལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
 གོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
 ཡང་དབར་བཞིན་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཀར་གཤམ་པ་ན་གཅིག་མཐུབ་མའི་ཆེ་མོས་
 བསྐྱེ་བ་སྒྲིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་བསྐྱེ་བ་སྒྲིག་གོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས།
 ཉེ་མ་དང་སྒྲ་བ་འདི་ལྟར་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་མཆོ་བ་ཡང་བདག་གིས་
 ཐོགས་པར་བཞིན་དོ། །འདི་རྒྱལ་པོ་དེ་རབ་ཀྱང་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་བྲུངས་
 དེ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་འཕེན་དོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་
 རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་དེ་དག་གཉིས་ཀྱང་བཏུལ་དོ། །བཙུམ་
 ལྷན་འདས། བདག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་ཡང་མཆོས། བདག་
 གིས་དེ་རབ་ཅམ་གྱིས་ཁམས་དེ་དག་ཀྱང་འཆལ་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས། བདག་
 གིས་དོ་རྩེ་འདི་ལྟར་རྩ་པ་འདི་བསྐྱོད་པའམ། བསྐྱལ་བའི་རྩེ་ཡང་མ་ཐོག་པ་
 འདི། བཙུམ་ལྷན་འདས། བདག་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 པའམ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་ལགས་སམ། བཙུམ་ལྷན་འདས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། མོའུ་
 གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ། རྩེ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་

མོད་གྱི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྟུངས་འདི། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དགྲུག་པར་མི་རུས་ན།
 སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། མོད་གཤམ་གྱི་བྱ། སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཞིང་གསལ་གྱི་ཁྱེད་གི་བྱེད་སྟེད་དག་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཡོད་པ་རྣམས་
 བློ་བཟོད་བའམ་བསྐྱལ་བར་རུས་གྱི། རྩོམ་ཞེ་འདི་ནི་ས་ཕྱོགས་འདི་ནས་བཟོད་
 བའམ་བསྐྱལ་བར་མི་རུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་མོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་གསོལ་
 བ། བཙུམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྷར་རྩོམ་ཞེ་འདི་འཆང་བའི་གསང་བའི་བདག་པོ་
 ལག་ན་རྩོམ་ཞེ་འདི་སྟོབས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 མོད་གཤམ་གྱི་བྱ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རི་རབ་རི་
 སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ནི་གདེག་པར་རུས་གྱི་
 རྩོམ་ཞེ་འདི་ནི་གདེག་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་མོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་
 པོ་རོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུམ་
 ལྷན་འདས། འདི་ལྷར་རྩོམ་ཞེ་འདི་འཆང་བའི་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ལག་ན་རྩོམ་
 འདི་ནི་སྟོབས་གྱི་བྱུགས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལགས་ཏེ། རོ་མཚར་ཏོ། །བཙུམ་
 ལྷན་འདས། ཅི་ལགས་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ལག་ན་རྩོམ་ཞེ་འདི་སྟོབས་དེ་ལ་མ་
 ལས་གྱུར་པ་ལགས་སམ་འོན་ཏེ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ལགས། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མོད་གཤམ་གྱི་བྱ། ལ་མ་ལས་གྱུར་པའི་སྟོབས་དེ་ནི་གང་ཅི་
 ཡང་རུང་སྟེ། འཇུག་པ་ཙམ་དུ་མིང་བརྟན་པར་ཟད་དོ། །གཤམ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་རྣམས་གྱི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་དེ་མ་ལུས་པར་བརྟན་ན་ལྟ་དང་བཙུམ་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གྲུང་པོ་

ཆེད་ལྟ་སྤངས་གྱིས་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་གསང་བ་པའི་
 བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་ལ་འདི་སྒྲིང་ཅས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །གསང་བ་པའི་བདག་
 པོ། རྟོན་གྱིས་དོ་རྩེ་འདི་སའི་སྤྲོང་འདི་ནས་ཐེག་ཅིག །དེ་ནས་གསང་བ་པའི་
 བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་དེའི་ཆོ་སྤྲོང་གསུམ་གྱི་སྤྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གཡོས་པར་བྱས་ནས། སའི་སྤྲོང་དེ་ནས་དོ་རྩེ་དེ་ལག་པ་གཡོན་པས་
 གྲངས་ཏེ་སྤྲོང་གི་བར་སྤྲང་དུ་འཕངས་ནས། དེས་དེ་བར་སྤྲང་ལ་ལན་བདུན་
 བསྒྲོར་ཏེ་ལག་པ་གཡས་པར་བཞག་གོ །དེ་མཐོང་བ་ན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
 པའི་འཁོར་རོ་མཚར་དུ་གྱུར་རྟེ། ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ལག་
 ན་དོ་རྩེ་ལ་སྤྱག་འཚལ་རྟེ། འདི་ལྟར་དོ་རྩེ་འདི་འཆང་བས། གསང་བ་པའི་བདག་
 པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་རི་ཙམ་དུ་སྟོབས་གྱི་སྤྱགས་དང་ལྡན་པ་ནི་རོ་མཚར་རྟོ། །བཙམ་
 ལྡན་འདས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅས་སྒྲས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔལ་བྱག་ན་དོ་རྩེ་བསྐལ་པ་
 བཟང་པོ་འདི་ལ་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྟན་པ་སྤྲུང་བ་
 པོ་དང་། བསྟན་པ་སྤྲུང་པ་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པའི་མདོ་ལས། བསྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲོང་པོ་འདི་
 དག་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྲང་གི་སྒྲས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་
 རང་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟུང་བ་ན་དང་པོ་འཁོར་བ་འཛིག་ནས་ཐ་མ་
 མོས་པ་སྤྲང་མཛད་གྱི་བར་སྤྲོང་པོ་དེས་རང་རང་གི་ཞིང་བཟུང་ཞིང་སྟོན་ལམ་
 བཅའ་ནས་བཅུན་མོ་མ་སྤྲད་མའི་པང་པ་ནས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲིམ་པའི་ཁྱེད་ཆོས་སེམས་
 གྱིས་བདག་ནི་བྱེད་ཅག་སྤྲོང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྟན་པ་བསྤྲུང་བྱིར་ལག་ན་དོ་

ཆེར་གྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་ཐམས་
 ཅད་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་
 གྲོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དཔལ་ཕྱག་ན་
 རོ་རྗེ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱར་བ་པོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི།
 གྲོན་པས་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆོ་བྱོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོར་གདན་འདྲིམས་ནས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
 འཕྲིན་ལས་རྣམས་པ་རྣམས་རོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དཔལ་ཕྱག་ན་རོ་རྗེའི་
 ཕྱག་ཏུ་གཏད་ཅིང་། དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 མེས་པོ་དཔལ་ལག་ན་རོ་རྗེ་ལ་བཀའ་རྒྱལ་པ། རིགས་ཀྱི་ལུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོའི་རོ་རྗེའི་
 དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོར་ལག་ཏུ་རོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བས་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར་རོ། །
 ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྟར་དུ་མ་ལས་བྱས་པའི་རོ་རྗེ་ཁྱོད་ལ་བྱིན་
 བོ། །ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་རྗེས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 མོ། །རོ་རྗེའི་སྤྲིང་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བསྟན་རོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། བསྐྱར་བར་གནང་རོ།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མོ། །རིགས་ཀྱི་ལུ། རང་གི་རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་ངེས་པར་གྲོན་ཅིག་ཅེས་ཕྱག་ན་རོ་རྗེ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱར་བ་པོ་དང་། བསྟན་པ་སྤྲད་པ་པོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཆུབ་
 རྒྱུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། གསང་

བའི་བདག་པོས་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ལ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་
 རྒྱུད་འདི་གསུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོ་གྲགས་རིམ་ཡོད་བསྟན་པ་
 དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོ་གཉེར་རིམ་པར་ལྟན་ལ་
 སོགས། །ལག་ན་དོ་རྩེ་མཐའ་ཡས་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དཔལ་བྱུག་ན་
 དོ་རྩེས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུད་འདི་གསུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོ་གྲགས་སམ་
 འཁོར་ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱོ་གཉེར་རིམ་པར་ལྟན་དང་། ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་སོགས་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 འཁོར་ཁྱོ་བོ་བརྟུ་བྱག་མང་པོ་དང་བཅས་ཁྱོ་བོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་སོགས་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་དང་། འོག་ནས། ལྷ་ཆོགས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱིན་དང་བྱི་བ་དང་གྲུལ་བུམ་ལ་
 སོགས་པ་སྟགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་གདུལ་བྱ་
 བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཁུས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། དཔའ་བོ་གདུལ་དཀའ་
 འདུལ་བ་པོ། །འཛིགས་སུ་རུང་དང་དཔའ་བྱད་ཅན། རྩོུ་རྩེ་ཆེ་མོ་རབ་འབྲོ་བ། །
 རང་གི་ལག་གིས་གསོར་བྱེད་པ། སྟོང་རྩེ་ཆེ་དང་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་
 འགོ་དོན་བྱེད་པའི་མཚན། །དགའ་མགུ་རངས་པའི་བསམ་པ་ཅན། ཁྱོ་བོའི་ལུས་
 ཀྱི་གཟུགས་ལྟན་པ། སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་བྱེད་པའི་མགོན། །ལུས་བཏུང་
 རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཡོ་ཤེས་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་ཞིང་བདུད་དང་པས་ཆོལ་གྱིས་བརྩི་བར་མི་
 ལུས་པའི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་གསྟག་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁྱོ་བོའི་

གཟུགས་བསྟན་ཏེ་གདུལ་བྱ་མ་རུང་པ་གདུལ་དགའ་བ་རྣམས་འདུལ་བ་པོ་ཡིན་
 པ་དང་། རྒྱག་པོའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་སྐྱེལ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་ཅིང་དབུ་སྐྱེལ་མེས་གུན་དུ་འཛིངས་ལ་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་དང་། ཞལ་མཆེ་
 བ་གཙོགས་ཤིང་བསྟེགས་པའི་གད་མོ་སྟོག་པ་སོགས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་།
 དཔལ་པོའི་ཆ་བྱད་ཅན་དོ་རྩེ་ཆེ་མོ་ལྷ་པ་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་རང་གི་ལག་གིས་
 བཟུང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གནས་དུ་བཏོག་སྟེ་གསོར་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་རུང་པ་
 འདུལ་ཕྱིར་རྒྱག་པོའི་ལས་མཛད་པ་དེ་ཡང་ཞེ་སྟང་གི་བསམ་པ་ཅན་མིན་པར་
 འགྲོ་བ་ཉམས་ཐག་པ་མ་བཟོད་པའི་སྟིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།
 རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་
 དང་བསྟན་པ་བསྐྱུང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་མགྲུ་ལ་རངས་པའི་བསམ་པ་ཅན། གར་གྱི་
 ཉམས་དགུ་དང་ལྷན་ཞིང་ཁྱོ་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ལས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་མགོན་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དང་སྟོད་པ་མཐུན་པར་
 སྟོན་པ་ཕུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱོན་སྤར་ལུས་བཏུང་དེ་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
 པ་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་དང་དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །

བཞི་པ་གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུད་འདི་ལུ་བའི་ཆོ་སྟོན་པ་ལ་
 གྲུས་འདུད་རིེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས། །
 རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །ཐལ་མོ་སྐྱར་བར་བྱས་ནས་ནི། །སྐྱོན་
 སྤར་འདུག་སྟེ་འདི་སྐད་གསོལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་བདག་ཕྱག་ན་
 དོ་རྩེ་འཁོར་དང་བཅས་པས་སྟོན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྲུ་ཐུབ་པ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་
ས་ལ་ཕབ་པའི་ཐུག་འཆལ་ནས་མདུན་དུ་ལུས་མོ་གཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་
ནས་སྦྱན་སྒར་འདུག་སྟེ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་སྐད་དུ་གསལ་བ་བདེ་བོ། །
འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལུ་བཙུ་པ་ལས། མདུན་དུ་དུལ་བ་འདུག་པ་དང་། གོས་སོགས་
ཚུལ་ནི་བསྐྱམ་པ་དང་། ལུས་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། ཉན་སོགས་འདོད་
པས་གསལ་གསུམ་གང་བ། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ལ་དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ལུ་བའི་ཆོ་གས་པ་ཆེན་པོ་
བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་དང་བྱུང་གསོད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲ་མའི་སྦྱན་སྒར་འདུག་
ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །གཞུང་འདི་དག་ལ་ཟབ་ལམ་
རིམ་བཤུ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོར་བའི་ནང་བཤད་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་བ་སྦྱེས་པར་བྱའོ། །

ལུ་པ་ཇི་ལྟར་ཞུས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཞུས་པ།
དོན་གང་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཞུས་པ། རྒྱུད་འདི་གཟུང་བར་དམ་འཆའ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རང་དོན་གྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་བདག་བདག་ལ་སྦྱན་པ་དང་། །
བདག་དོན་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་ཕྱིར། །སྦྱོ་འཕྲུལ་བྱ་བས་མདོན་རྫོགས་
པའི། བྱང་རྒྱལ་ཅི་ནས་བདག་ཐོབ་མཛོད། ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་
བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བྱེད་བདག་ཅིས་བོས་ཏེ་
བདག་ལ་སྦྱན་པ་སྟེ་ཕན་པ་དང་། བདག་གིས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་

ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་མུར་བ་མུར་བར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་གསུང་བར་མཛོད་ཅེས་ཞུས་སོ། །འདི་ནི་རང་དོན་
ཆོས་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞུས་པའོ། །སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
ལ་བྱབ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་མཁའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རིགས་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོའི་དགྲིལ་ལའོར་མཁའ་བྱབ་དུ་
སྦྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་བདག་ཅེས་བརྗོད། ཡང་ན་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་ཐུགས་རྗེས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་
མཛད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་བྱབ་བདག་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞུས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པས་ནི་
སེམས་དགྲུགས་ཤིང་། །མི་ཤེས་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྦྲན་
པ་དང་། །སྒྲ་མེད་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་
བདག་ལའོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཁའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་
ཅན་འདི་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་
སེམས་དགྲུགས་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་བསགས་ནས་སྦྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་
མར་སྦྱང་ཞིང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་མི་ཤེས་པ་
གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་སྟེ་རང་དབང་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འདི་
ཀྱན་ལ་སྦྲན་པ་སྟེ་འབྲུལ་དང་ཐུགས་སུ་ཕན་པ་དང་། ལྷག་པར་སེམས་ཅན་འདི་

ནམས་བྱང་ཚུལ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུལ་
 ལྷུང་དུ་བྲོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མཚན་ཡང་དག་པར་
 བརྗོད་པ་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །འདི་ནི་གཞན་དོན་
 གཟུགས་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱེས་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་སྒྲ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་ཤེས་ན་རྗེ་བརྩམས་བྱམས་པ་མགོན་པོས། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུལ་འདོད། །ཅེས་བྱང་
 ཚུལ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་དང་བྱང་ཚུལ་དོན་
 གཉིས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གནད་ནམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་
 འགྲུང་ཞིང་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཚུལ་
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་གྱི་སྒྲོག་ཏུ་དགོས་པའང་ཤེས་པར་གྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་གང་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཁྱེས་པ་ལ་བཞི། རྒྱུད་གསུངས་པ་པོ་
 སྟོན་པ་ལུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། གང་ལུ་བའི་ཆོས་ངེས་བཟུང་བ།
 ཆོས་དེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། རི་ལྟར་ཁྱེས་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྟན་འདས། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་པོ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་དེ་
 ཉིད་མཁུན། །དབང་པོ་བསམ་པ་མཁུན་མཆོག་གིས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
 སྟོན་པ་ལུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་དང་པོར་བྱང་ཚུལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་ཆོགས་གཉིས་མཐར་
 ཕྱིན་ནས་འག་མིན་དུ་འོངས་སྟེད་རྫོགས་སྒྲའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་དེ་སྟིགས་
 མའི་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་མགོན་ཏུ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་
 ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་བསྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་པོའ་ལྟ་འདས་ཤྱི་ཐུབ་པ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གསལ་པ་
ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་འགྲོ་
བརྒྱམས་ལ་མཐོ་ཤིས་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ།
ཁྱད་པར་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་སྒྲ་
མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉི་ལམ་དབང་དམ་ཆོག་ལྟ་སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེགས་ཤིང་པ་
གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཁྱེན་ནས་གསུང་བ་པོ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་མཁྱེན་ནས་རང་རང་གི་སྒྲལ་བ་དང་
འཚམས་པར་ཆོས་གསུང་བར་མཛད་པ་སྟོན་པ་མཆོག་གིས་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་གང་ལུ་པའི་ཆོས་དོས་བཟུང་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་སྒྲུ། །གཙུག་རྟེན་ཆེན་པོ་ཆོག་གི་བདག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་སྟེ་རང་བྱུང་བ། །འཇམ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡི། །མིང་ནི་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་མཆོག་ཁྱེས་
གསུངས། རོན་ནི། འདིར་གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ལ་གང་ལུ་བར་བྱ་པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་སྒྲུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་རྟེན་ལྷུང་ལྷུང་དཀའ་ཞིང་
མཐོང་དཀའ་བ། ཐོས་ཤིང་མཐོང་ན་རོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཆོག་གི་བདག་གས་
བདག་གི་དབང་ཐུག་སྒྲུ་རྟེན་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་སྣང་གི་སྒྲུ། རང་བྱུང་སྟེ་དོ་རྗེའི་སྒྲུར་ཤར་བ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལའི་མིང་སྟེ་རོན་དམ་པའི་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་
མཆོག་འདིའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་དེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི། རོན་ཟུམ་རོན་ནི་རྒྱ་ཆེ་

ཞིང་། འོན་ཆེན་མཚུངས་མེད་རབ་ཞི་བ། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །
 ཞེས་གསུངས། འོན་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 ཟབ་ཅིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲུ་ཆེ་བ་སྟེ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྐད་
 འདིས། སྤྱིར་ཐོག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་སྟོན་ཞིང་། བྱད་པར་སྒྲ་
 མེད་དོ་རྗེ་ཐོག་པའི་གསང་བ་ཟབ་མོ་རྣམས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་པ་སྐད་མ་སྐད་
 གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་སྟོན་པས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུ་ཆེའོ། །མཚན་བརྗོད་
 འདིའི་དོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཉི་ལམ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲ་
 བ་མེད་པ་ཐོབ་ལ། སྐད་འདི་སྐད་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོར་གསུངས་པས་
 མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་སྟེ་སྐད་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་
 གྱི་དད་པ་ཆེན་པོས་བཟུང་ཞིང་ཁ་ཏོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུགས་ན་མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་
 ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་བ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་དགེ་བ་དང་། སྐད་
 འདིའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་ཅིང་བསམས་ན་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཟབ་
 ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྟེ་བས་བར་དུ་
 དགེ་བ་དང་། རི་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་འབྲིས་པར་བྱས་ན་སྒྲ་མེད་
 བྱང་ཚུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་མཐའ་མར་དགེ་བའོ། །

བཞི་པ་རི་ལྟར་ཞུས་ཚུལ་དངོས་ནི། འདས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་
 གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱང་བའི་རྟོགས་
 སངས་རྒྱུ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་། །སྐད་ཆེན་སྒྲུ་འབྲུལ་དུ་བ་ལས། །
 དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གསང་སྤྲེལ་འཆང་། །དཔག་མེད་རྣམས་གྱི་བཀའ་བཞེན་དུ། །

སྤྱིར་སྤངས་གང་ལགས་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་
བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཚན་པ་ཚད་མེད་པས་
མཚན་ཅིང་ཐུག་བཅའ་ནས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་འདི་གསུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆེ་རང་
ཉིད་སྟོང་རྗེས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
ལས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཞིང་འདིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་མཚན་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཡིན་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་རྣམས་བརྗོད་ནས་
རྒྱུད་འདི་ནི་སྟོན་འདས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས། མ་འོངས་
ཕན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་བར་འགྱུར་ལ། ད་
ལྟར་ཐུགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བྱུང་བ་སྟེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུད་ཆེན་རྒྱ་
འབྲུལ་བྱ་བ་ལས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་དང་རིག་སྤྲུགས་འཆང་བ་
དབག་ཏུ་མེད་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་སྤྱིར་སྤངས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་ཅོད་ལྡན་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་པའི་གདུལ་བྱ་འདི་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །ཡང་ན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་འཆང་བ་
དབག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དུས་
འདིར་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་ཆོག་ཁྲི་མཐའ་མ་
གཉིས་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་འགྱུར་དེར་སང་ཡོངས་སུ་ཐུགས་པའི་དཔེ་

པལ་མོ་ཆེར་སྤར་བཞོད་པ་ལྟར་བྱུང་ཡང་། དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ། དཔག་མེད་
 རྣམས་ཀྱིས་དགྲེས་པ་ཡིས། །རབ་གསུངས་གང་ཡེགས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་
 འབྱུང་། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་
 དཔལ་སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གདན་འཛོམ་ནས་
 ཐུགས་དགྲེས་པ་ཆེན་པོས་རབ་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡེགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་པ་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟིགས་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བཤད་དུ་
 གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་འདི་གཟུང་བར་དམ་འཆའ་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་
 དོན་མ་ལུས་པ་རང་གིས་གཟུང་བར་དམ་འཆའ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱུད་
 འདི་བཤད་དེ་སྟེལ་བར་དམ་འཆའ་བ། བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པའི་ཀྱན་སྟོན་དག་པར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་
 རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི། །གསང་འཛིན་ཅི་ནས་བདག་འབྱུར་ཕྱིར། །ཇེས་
 བར་འབྱུང་གི་བར་དུ་འདི། །བདག་གིས་བསམ་པ་བརྟན་པོས་བཟུང་། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། གསང་བདག་ལའོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 ལ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། མགོན་
 པོ། ཞེས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་པོས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གསང་
 བའི་མཛད་འཛིན་པར་སྟོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དམ་བཅས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་
 ཀྱི་གསང་བའི་མཛད་འཛིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་དོ་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་པེས་པར་འབྱུང་གི་བར་དུ་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྗོད་པའི་རྒྱད་འདི་བདག་གིས་བསམ་པ་བརྟན་པོས་གཟུང་ངོ་ཞེས་དམ་
བཅས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱད་འདི་བཤད་དེ་སྤེལ་བར་དམ་
འཆའ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བསལ་བ་དང་། །མི་ཤེས་མ་ལུས་སྤང་བའི་
ཕྱིར། །བསམ་པའི་བྱད་པར་རི་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་པར་
འཚལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་བདག་ལམོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོ་ལ་འདི་རྣམས་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལམོར་བར་
འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་
པོ་འདི་མ་ལུས་པར་བསལ་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་དཀྱི་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གོགས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་གཉིས་སྤང་ལུལ་པ་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་
བསམ་པའི་བྱད་པར་རི་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཚན་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱད་འདི་བཤད་པར་འཚལ་བ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
དམ་བཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་བས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པའི་
ཀྱན་སྟོན་དག་པར་མཛད་པ་ནི། གསང་དབང་ལག་ན་དོ་རྗེ་ཡིས། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་ལ་དེ་རྣམས་དུ། །གསོལ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །ལུས་བརྟན་ནས་ནི་
སྦྱར་སྦྱར་འདུག །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་བའི་དབང་པོ་ལག་ན་དོ་རྗེས་
སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སྦྱར་བཤད་པ་ལ་
དེ་རྣམས་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ཏེ་ལུས་བརྟན་ནས་སྟོན་

པའི་སྐྱེན་སྲུང་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདུག་གོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། སླ་མ་ལ་
 ང་རྒྱལ་དང་ཁྱད་གསོད་དང་ཁེངས་པ་མེད་པར་སླ་མའི་མདུན་དུ་ལུས་བཏུང་ནས་
 གྲུས་པར་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོང་ཀྱན་སྒྲོད་རྣམ་པར་དག་པ་
 འདི་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
 མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་
 བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆར་རྒྱུད་དུ་འབབས་བྱེད་བསྟོད་སྟོན་གྱི་སྐྱ་དབྱངས་ལས་ལེའུ་དང་
 བོ་ཞུས་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ རྒྱུད་འདི་ལ་ལེའུ་གཅོད་མཚམས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་མ་བྱུང་
 ཞིང་། རིགས་ལྡན་པ་དཀར་པོས་ལེའུའི་གཅོད་མཚམས་མཛད་ཅིང་གྲུབ་ཆེན་
 གཞན་མང་པོས་ཀྱང་ལེའུའི་གཅོད་མཚམས་མཛད་ལ། ལེའུའི་གཅོད་མཚམས་
 ལ་མི་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་སྒྲུང་ཡང་རིགས་ལྡན་པ་དཀར་པོས་ལེའུ་བཙུ་བཞིར་
 མཛད་པ་ཉིད་ཆད་མར་བྱ་སྟེ། བཙུ་བཞིར་མཛད་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་འོད་ལས་ཞུས་
 པའི་ལེའུ་ལན་བཏབ་པའི་ལེའུ་རིགས་ལ་གཟིགས་པའི་ལེའུ་སྐྱ་འཕུལ་བྱ་
 བས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ལེའུ་རིགས་དུག་པ་རྩོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བསྟོད་པའི་ལེའུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ལེའུ་མེ་ལོང་ལྟ་
 སུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལེའུ་སོ་སོར་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལེའུ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ལེའུ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལེའུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 བསྟོད་པའི་ལེའུ་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་སྐྱགས་གྱི་ལེའུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པའི་ལེའུ་

སྟེ་བཅུ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ལུ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་རྒྱུད་གྱི་ཚིག་དང་སྦྱར་དེ་
 རོས་འཛིན་པ་ནི་དྲི་མེད་འོད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམ་གྱི་སྟོང་པོར་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ནས་དཔལ་
 ལྡན་དོ་རྩེ་འཆང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ལུས་བྱུང་ནས་ནི་སྦྱོར་སྦྱར་
 འདུག །ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཁུ་བ་བསྟན་
 པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཤུ་གྲུ་བྱུ་བ། ཅེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་དེ་ནི་ལེགས་
 ཞེས་གསོལ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གིས་ལན་བཏབ་
 པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཤུ་གྲུ་བྱུ་བ། ཅེས་བྱ་བ་ནས། རིགས་ཆེན་གཞུག་ཏོར་
 ཆེར་གཟིགས་ནས། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་
 དྲུག་ལ་གཟིགས་པ་བསྟན། གསང་སྟགས་རྒྱལ་པོ་དྲུག་ལྡན་ཞིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནས། ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཡ་ཏེ་ན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 གསུམ་གྱིས་སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན། འདི་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་
 མཚོག་ ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་བཞིས་དོ་རྩེ་དབྱིངས་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་བརྟེན་པ་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་
 ཆེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དོ་རྩེ་ལུགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེ། །ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་མཚོག་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྡན་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བརྟེན་པ་བསྟན་ཏོ། །དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་

འཇིགས་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྐྱ་དང་ལྷན་པ་ནུམས་གྱི་
 མཆོག་ ཅེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 བཅུས་མེ་ཡོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བསྟོན་པ་བསྟན་རྟོ། །ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་
 བཞིན་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟེ་འོད་རབ་གསལ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་ཀྱུན་ཏུ་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོན་པ་བསྟན་རྟོ། །འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་བུ་སྟེ། ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རོར་བུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་རྟོག་ ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིས་མཉམ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོན་པ་བསྟན་
 རྟོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་རྟོགས་བྱ་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཇམ་
 དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཆོག་ ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་
 ལྷས་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོན་པ་བསྟན་རྟོ། །མཆོག་སྤྱོད་དོ་རྗེ་མཆོག་
 རྟོན་འདུད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་འདུད། ཅེས་
 བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 བསྟོན་པ་བསྟན་རྟོ། །ལག་ན་དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་འཆང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
 རྟོགས་བཅུར་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་རྩ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྒྲོགས་པའི་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་པོར་འཕྱར་རྟེན་པའི་བྱིས་པའི་ཡོན་བསྟན་རྟོ། །ཞི་སམ་རྒྱལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲགས་གྱི་ལེའུ་
 བསྟན་རྟོ། །དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཆང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱིས་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རབ་བ་
 བསྟན་རྟོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཆང་། །

ཞེས་པ་ནས། ལུས་བརྟུང་ནས་ནི་སྤྱོད་སྤྱར་འདུག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱུད་ཚིག་དེ་
དག་ལ་བྱང་དོན་ཐུན་མོང་བ་རེ་དང་རེས་དོན་རེ་ཡོད་ཅིང་སྤྱར་བྱུང་ཟད་ཅིག་
བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། མ་བརྗོད་པའི་ལྷག་མ་རྒྱུད་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་རེས་དོན་
ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེ་མེད་འོད་དང་། བརྟུང་ཙེ་
ཐིགས་པ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་
དོན་བསྟུས་ནས་རྗོད་ཅིང་ལྟུང་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་
རྒྱུད་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ལ། རྒྱུད་འདི་གསུང་བ་པོ་བསྟན་པ་
འདིའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྟོན་པས་
རྒྱུད་འདི་གསུང་བ་ལ་ཐོགས་པའི་ཆེ་ཆོ་འབྲུལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ། སྟོན་པས་
གསང་བདག་ལ་ལེགས་སོ་བརྗོད་ནས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་
གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐབ་པའི་
བྱིར་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོན་རུང་རུ་བྱ་བར་གདམས་པ། སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུང་བར་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་གསང་བདག་གིས་ལེགས་སོ་ཞུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་བཅོམ་ལྷན་ཤྲུག་བྱུང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཉིས་མཚོག་ །ཅེས་
གསུངས། དོན་ནི། གསང་བདག་ལམོར་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་
ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ནས་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་རྒྱུད་
འདི་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། རྒྱུད་འདི་གསུང་བ་པོ་དེ་ཡང་སངས་

རྒྱལ་གཞན་དང་གཞན་དག་མིན་གྱི་ཚུད་ལུན་སྟིགས་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་
 ཐུགས་བརྟེན་བས་ཞིང་འདིར་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་
 རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
 རས་བཟུང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་
 གསུམ་གྱི་བར་ཆོགས་བསགས་ཏེ། ས་བཙུ་མེམ་གྱིས་བསྟོད་ནས་མཐར་དོ་རྗེ་ལྟ་
 ཐུང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་བཅོམ་
 རས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ཏེ་རྒྱང་གཉིས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་གྱི་
 མཆོག་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་པོ་
 དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །བཅོམ་ལུན་ཞེས་པ་ནི་ཐུབ་པས་ཆོགས་གཉིས་མཐར་བྱིན་
 རས་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་ཞིང་། དབང་ཐུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་
 དང་། །དཔལ་དང་གཤགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཐུན་ཐུས་ཆོགས་པ་
 སྟེ། །ཐུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐུག་
 དང་། དབང་བཙུ་དང་། སྟོབས་བཙུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་དང་ལུན་པས་ན་བཅོམ་ལུན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་སྟོན་ཀྱལ་སྐས་གྱི་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་བམ་ཟེ་སྟོན་ཞེས་བྱ་
 བར་གྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་མ་
 འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་།
 རྒྱལ་བ་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་བམ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྲུང་མར་གྱུར་པའི་ཆོ་བམ་པོ་འོད་
 སྲུང་གིས་བམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ཁྱོད་ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཆོ་ལོ་བརྒྱུ་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་
 རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་བགྲང་

བ་ལས་འདས་པས་མཚན་འདི་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་ལུང་བསྟན་ལ། ཐ་མལ་བ་རྣམས་
ལ་མཚན་འདི་ལྟར་དུ་གཤམ་བ་ནི། རྟོན་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱ་
བལྟམས་པའི་དུས་ལ་འབབས་པ་ན་ལྷ་མོ་སྐྱ་འབྲུལ་མ་ལུམ་བའི་ཚལ་དུ་བྱོན་
ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་བཞིན་དུ་སྐྱ་བལྟམས། དེ་ནས་ཡུལ་ཚས་གྱི་ལྷ་མཚོད་
དུ་འབྱོན་དགོས་པར་བསྐུལ་བ་ན། རྟོན་པས་ལྷ་ཁང་དུ་གཤེགས་པ་ན་ཚངས་པ་
དང་། དབང་ལྷག་དང་། རྩབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་གཟུགས་དེ་དག་རང་
དབང་མེད་པར་རྟོན་པའི་དུང་དུ་རྩྭ་འོངས་ནས་ཞབས་ལ་མགོ་བོ་བཏུང་བ་ན་ལྷ་
མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་བརྗོད་ཅིང་འདི་ནི་ལྷའི་ཡང་
ལྷའོ་ཞེས་བརྟགས་པས་ལྷའི་ལྷ་ཞེས་མཚན་དུ་གཤམས། དེ་ནས་པོ་བྲང་དུ་འབྱོན་
པའི་ཆེ་ཤྲུག་རྒྱུ་པོ་སྟོབས་དང་དབང་ལྷག་གིས་དྲེགས་པ་རྣམས་དང་། མཁས་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དྲེགས་པ་རྣམས་རྟོན་པའི་སྐྱ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེང་གའི་དུང་
དུ་མ་སྐྱེས་ལྟར་གཟི་བརྗོད་མ་བཟོད་པར་ཞུམ་ཞུམ་པོར་གྱུར་བ་ན། དེའི་ཆེ་མི་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དབང་ལྷག་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དྲེགས་པའི་ཤྲུག་པོ་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་འདི་ནི་ཤྲུག་ཐུབ་པའོ་ཞེས་མཚན་དུ་
གཤམས་སོ། །འདིར་ཤྲུག་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་
ཆགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཞིང་།
རྒྱས་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ཤྲུག་འི་
རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཡོན་ལ། རྟོན་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྐྱས་སུ་
འབྱུངས་པ་ན་མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཤྲུག་འི་རིགས་སུ་
འབྱུངས་སོ་ཞེས་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་

བ་སྟེ། འདི་ལ་སྟོན་པས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེན་མོངས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་བདུད་སྟེ་དབྱང་དང་བཅས་འཛོམས་པར་མཛད་པས་ན་ཕྱི་
 བདེ་གི་ཉེར་འཛོལ་དེ་དག་ཐུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་པ་སྟེ་
 དཀར་པོས། ཐུབ་པས་རྒྱད་འདི་གསུང་བའི་ཆེ་ཆོ་འབྲུལ་ནམ་པ་གསུམ་ལས་
 ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་ནི་ཐུབ་པ་ཞེས་པས་བསྟན་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་གཉིས་མཆོག་
 ཅས་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟའི་བཤད་པ་
 མཛད་དེ། ལྟ་ནི། རྒྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། གསུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐུགས་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ། ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟའོ། །དེ་
 ལ་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སྟུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་
 པོ་བརྒྱད་ཅུས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ལྟ་
 དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཚུངས་པ་མེད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གསུང་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་དབྱངས་དང་ལྗན་པ་འགོ་བ་རིགས་དུག་
 པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱས་པ་ལྟ་དང་མི་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ནང་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གསུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཐུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྟུང་ཏུ་མཁྱེན་པ་སྟུང་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པ་བརྟེན་ཤིང་ནམ་ཡང་ཆད་པ་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །
 འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མཁའ་ཁབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་
 རྒྱལ་བ་དང་འཛོམ་པར་དོན་མཛད་པ་ལ་ནམ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པས་རྒྱུད་འདི་གསུང་བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོ་ཆོ་འབྲུལ་ཇི་
 ལྟར་མཛད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཆོ་འབྲུལ་དང་། གསུང་གི་ཆོ་འབྲུལ་ལོ། །དང་པོ་
 བོ། ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ལྷགས་བཟང་བ། རིང་ཞིང་ཡངས་པ་བརྒྱུད་མཛད་དེ། །
 འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་སྤྱང་བྱེད་ཅིང་། །བདུད་བཞིའི་དག་རྣམས་འདུལ་བྱེད་པ། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རན་སོང་གསུམ། སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་འཇུག་བསྟན་ནས། །
 ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུང་
 པའི་རྒྱུད་འདི་གསུང་བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོ་གསང་བདག་ཕྱག་ན་དེ་རྗེས་ཇི་ལྟར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་
 གཟིགས་ནས་བྱགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་གསུང་བར་བཞེད་པ་ན་དེའི་སྤྱི་ལྟས་སྤྱི་
 བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ལྷགས་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟར་འཇུག་ཞིང་
 བཟང་བ་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཞལ་འཇུག་པ་
 མཛད་དོ། །དེའི་ཆོ་ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཐོན་ཏེ་ས་འོག་
 ས་སྟེང་ས་སྤྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་ནས་སྤྱང་བར་བྱེད་ཅིང་འཕྲོ་བ་རྣམས་
 མཐོ་རིས་དང་ཐར་པར་བཟོད་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་བདུད་བཞིའི་དག་རྣམས་
 གྲུང་འདུལ་བར་མཛད། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རན་སོང་
 གསུམ་ན་སྦྱེས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གྲུང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱུལ་པས་དད་
 པའི་ས་ལ་བཀོད་དེ་རན་སོང་ལས་ཐར་པར་བྱས་ཏེ་རན་སོང་གསུམ་པོ་སྦྱོང་བར་
 མཛད་དོ། །བྱུང་པའི་དབང་པོས་ཞལ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་ཆོ་ཞལ་གྱི་སྟོན་ལས་
 འོད་ཟེར་སྤྲོ་ཆོགས་ཐོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་སྤྱང་བར་མཛད་པ་ནི་འཇུག་
 དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་འཇུག་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྲུང་པས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་རྟོ། །བདག་གི་ཚིག་གི་རྒྱལ་པ་གསལ་བར་མཛད་
 ཅིང་སྐགས་གྱི་སྦྱང་པའི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཆེན་ན་བདག་ལ་ཐུགས་
 བརྩེ་བའི་སྦྱང་དུ་དེ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པས་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་ལའོར་ལ་གཟིགས་ཏེ་འཇམ་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་
 དང་། ལྗང་ཁུ་དང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། འོད་ཟེར་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྤྲོང་གསུམ་གྱི་སྤྲོང་
 ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་སྒྱ་
 སྐར་གྱི་འོད་དང་། རི་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འོད་དང་། གང་འདི་ཟླ་བ་དང་།
 ཉི་མ་རྩུ་འབྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་དེ་དག་གི་འོད་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་མི་
 གསལ་ཞིང་འོད་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པར་མངེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་
 གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁོར་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐགས་དང་། སྦྱན་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱས་ནས་སྤྲོང་ལོག་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཤྱུག་ཐུབ་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོར་རུབ་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐུབ་
 པའི་དབང་པོའི་ལྷགས་རིང་བ་ནི་ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྟོན་
 གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་གསུང་བའི་ཆོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་
 ཆས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་བརྒྱུད་ཏེ་ཡར་སྐྱ་མཚམས་དང་སྟན་གཡས་གཡོན་
 གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལྷགས་གྱིས་ཁེབས་པར་མཛད་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་
 ལྷལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། ལྷེ་འདི་འདྲ་ཡོད་པས། རྩུག་གསུང་བ་སྤིད་དམ་ཞེས་པ་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱགས་ཆེར་བརྒྱངས་ན་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པར་མདོ་
 ལས་གསུངས་སོ། །བདུད་བཞིའི་དག་རྣམས་འདུལ་བ་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་ཁྲོ་བོ་
 མཐའ་ཡས་པ་སྟོས་ཏེ་སྒྱིར་འགོ་བ་རྣམས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པར་བགྲོད་པ་ལ་
 གེགས་བྱེད་པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་
 པའི་རྒྱད་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་བཙོད་པར་བྱེད་པའི་
 བདུད་རྣམས་འདུལ་བའོ། །བར་གཙོད་བྱེད་པའི་བདུད་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉོན་
 མོངས་པའི་བདུད་དང་། སུང་པོའི་བདུད་དང་། འཚི་བདག་གི་བདུད་དང་། ལྷའི་
 སུའི་བདུད་རྣམས་སོ། །བདུད་དེ་དག་རི་ལྟར་བརྒྱལ་ཚུལ་དང་། ས་མཚམས་གང་
 དང་གང་གི་སྐྱབས་སུ་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་པར་བྱིན་གྱི་འགྲེལ་
 བཤད་ཆེན་མོ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུབ་པས་ཞལ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་ཆེ་
 ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ལས་སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རན་སོང་གསུམ་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་
 བཤད་པའི་ལུང་དང་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་པའི་སྐྱབས་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱབས་མང་པོར་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་སྒྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་པའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྐལ་དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སྟོང་པར་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་
 བསིལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོས་རྒྱའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟོས་ཏེ་ཆ་དཔུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་
 བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱས། སྐུལ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཏེ་དད་པར་བྱས་ནས་
 དཔུལ་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ལས་ཐར་པར་མཛད་པ་དང་། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་མོ་འོད་
 ལྟ་བུ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོས་ཏེ་གང་དཔུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་བའི་སྒྲུག་

བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱས། སྐྱལ་པའི་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་གང་པའི་དབྱལ་བ་ལས་ཐར་
བར་མཛད་པ་དང་། སྐྱལ་ས་འོད་ཟེར་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོས་ཏེ་ཡི་
དྲགས་རྣམས་ཀྱི་བགྲེས་སྟོམ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱས་སྐྱལ་པའི་གཟུགས་
བསྟན་ཏེ་དད་པར་བྱས་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ལས་ཐར་བར་མཛད་པ་དང་།
སྐྱལ་ས་འོད་ཟེར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོས་ཏེ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱག་བསྐྱལ་དང་མོངས་པའི་སྟན་པ་བསལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་དེ་དུད་
འགྲོའི་གནས་ལས་ཐར་བར་མཛད་པ་དང་། སྐྱལ་ས་འོད་ཟེར་དང་སྐྱལ་པ་དབག་
ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་
ཉོན་མོངས་རྣམས་ཞི་བར་བྱས། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཆོམས་པའི་སྐྱལ་པ་
བསྟན་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱས་
པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གསུང་གི་ཆོ་འབྲུལ་ནི། ཆངས་པའི་གསུང་ནི་སྟན་པ་ཡིས། །
འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་བཀའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ལུབ་པས་རྒྱད་
འདི་གསུང་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཆངས་པའི་དབྱངས་སྟན་པའི་
གསུང་གིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཀུན་བཀའ་ནས་གསུངས་སོ། །གསུང་དབྱངས་
ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི། གཉེན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་
དུ་འཐད་པ་དང་། དག་པ་དང་། སྤི་མ་མེད་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། སྟན་ཞིང་
འཛིབས་པ་དང་། མཉན་པར་འོས་པ་དང་། མི་རྒྱགས་པ་དང་། སྟན་པ་དང་།
དུལ་བ་དང་། མི་རྒྱབ་པ་དང་། མི་བརྒྱབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་དུལ་བ་དང་། རྣལ་སྟན་
པ་དང་། ལུས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིང་དགའ་

བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་མེད་
 པ་དང་། གུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་
 གསལ་བ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 གུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་།
 འབྲེལ་བ་དང་། རྫོམ་པའི་རྫོན་མེད་པ་དང་། སེང་གའི་རྫུའི་ཤུགས་དང་། གྲུང་པོ་
 ཆའི་རྫུ་སྐད་དང་། འབྲུག་གི་རྫུ་དབྱངས་དང་། གྲུའི་དབང་པོའི་རྫུ་དབྱངས་དང་།
 དྲི་ཟའི་རྫུ་དབྱངས་དང་། ཀ་ལ་པིདླའི་རྫུ་དབྱངས་དང་། ཚངས་པའི་རྫུ་དབྱངས་
 བསྐྱགས་པ་དང་། ཤར་ཤར་ཏེའུའི་རྫུ་དབྱངས་སུ་གྲག་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོའི་
 རྫུ་དབྱངས་ལྟར་རྫོན་པ་དང་། རའི་རྫུ་དང་། མ་ཁེངས་པ་དང་། མི་དམའ་བ་དང་།
 རྫུ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཆོག་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་། མ་ཚང་
 བ་མེད་པ་དང་། མ་ཞུམ་པ་དང་། མི་ཞན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། བྱབ་
 པ་དང་། རྩབ་པ་དང་། རྩུན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྫུ་ཐམས་ཅད་
 རྗོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་སྦྱད་པ་
 དང་། མི་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟུབ་པ་དང་། འཁོར་གུན་ཏུ་གྲག་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་བཀའ་བའི་ཐུབ་པའི་
 གསུང་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་
 ཕྱིན་ཏེ་ཉན་ན་ཡང་རྒྱང་ན་འདུག་པ་ལྟར་ཐོས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་མོ་འུགལ་གྱི་བུ་
 ཆེན་པོས་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་མཐའ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ལུབ་ཕྱོགས་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་ནས་ཉན་ཀྱང་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་
 རྫོད་པ་དང་འདྲ་བར་གསལ་བར་ཐོས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པས་གསང་བདག་ལ་ལེགས་སོ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཡང་
 དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། ལག་ན་རྩོམ་
 སྟོབས་པོ་ཆེ། གསང་དབང་ལ་ནི་སྤར་གསུངས་པ། སྟོང་རྩོམ་དང་ལྷན་གྱུར་
 པས། འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བྱུང་། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་འཇམ་དཔལ་གྱི།
 མིང་བརྟེན་པས་ནི་དོན་ཆེ་བ། དག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྲིག་སེལ་བ། ང་ལས་ཉན་
 བར་བརྟེན་པ་ནི། ལེགས་སོ་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་འཆང་། ལག་ན་རྩོམ་བྱུང་
 ལེགས་སོ། གསང་བའི་བདག་པོ་དེ་བྱིར་ངས། བྱུང་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་པར་
 བྱ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོས་གསང་བའི་བདག་པོ་
 ལག་ན་རྩོམ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤར་གསུངས་པ། བྱུང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
 མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ང་ལས་ཉན་པར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་
 སོ། དཔལ་ལྷན་རྩོམ་འཆང་ཞེས་བྱག་རྩོར་ལ་པོས་ནས་ལག་ན་རྩོམ་བྱུང་
 ལེགས་སོ། ལེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་
 པས་ལེགས་པ་དང་། དགོས་པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པས་ལེགས་པ་དང་། གང་ཞུ་
 བའི་ཚེས་བྱུང་པར་ཅན་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པས་ལེགས་པའོ། ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་
 པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པས་ལེགས་པ་ནི་རང་གི་ཆེ་འདིའི་དོན་དང་བྱི་མ་ལྷ་མི་ཐོབ་
 འདོད་དང་། རང་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་མིན་པར་མཁའ་བྱུང་གྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་སྟུག་བསྟུལ་བ་མ་བཟོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩོམ་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་ཞུ་བ་ཡིན་པས་
 ལེགས་སོ། དགོས་པ་སྟན་སྟུམ་ཚོགས་པས་ལེགས་པ་ནི་མཚན་ཡང་དག་པར་
 བརྟེན་པའི་རྒྱུད་འདིས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ན་

ལེགས་སོ། །གང་ལུ་བའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པས་ལེགས་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ལུས་ཅན་འཕགས་པ་
 འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྟེན་པ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། རྒྱུད་འདི་བསྐྱེགས་པ་
 ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱད་བསགས་གྱི་ལས་རན་སྤྱི་གྲིབ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་
 ལས་རན་སྤྱི་གྲིབ་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་རྒྱུན་འགལ་
 རྒྱུན་པར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱུད་འདི་ལུ་བ་ལེགས་སོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྟེན་པ་ཡན་
 ཡོན་ཆེ་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། འཇམ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཤེས་སངས་
 རྒྱས་ཡིན། །དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ནི། རྟོན་གྱི་མིང་ནི་སྤྱོད་གྱི་
 རྒྱལ་བས་མཛད། རྟོན་གྱི་མིང་དུ་འདི་ལྟར་བཏགས་བྱས་པ། །འདས་དང་མ་བྱོན་
 ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱིས། །གཞན་དུ་མ་ཡངས་ཅེ་གཅིག་ཡིད་དག་པས། རྟོན་གྱི་
 མིང་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཐོས། །དེས་ནི་འདི་ལ་ཤེས་དང་ཞེ་བ་འཐོབ། །སྤྱི་
 མཐར་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ནི་ཁྱད་པར་ཐོབ། །སྤྱི་གསུང་རྣམས་མ་ལུས་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱེ་གནས་མཚོག་ནི་རབ་འཐོབ་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་ཆོས་མཚོག་ལ་
 བྱི་ཡང་དག་གནས། །བགེགས་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཐོབ། །འདོད་
 པའི་སྤྱི་གསུང་རྣམས་མ་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱེད། །བྱང་རྒྱུ་ཤིང་དབང་དུ་དུ་སྤྱི་
 འགྲོ་ཁོང་ནས་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཁོང་ནས་སེམས་ཅན་ཡན་
 བྱིར་དེར་འདུག་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོད། །དེ་ལྟར་
 རྒྱལ་བའི་གཙོ་བོས་ཡོན་ཏན་གསུངས། །འཇམ་དཔལ་ཞེས་ནི་རྟོན་གྱི་མིང་དྲན་
 པ། །ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །རྒྱལ་བའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་

གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཏྲག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། གཞོན་ནུ་
 དག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུགས་ཏྲགས་པ། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དག་ཏུ་འང་སྟོན་མི་
 ལུས། རམ་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་མ་ལུས་དག་གིས་
 རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་བཞུང་
 བ་ལས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱུ་པའི་མཚན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་ཏུ་
 གཟིགས་ཞེས་པ་ལན་གཅིག་བཞུང་བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་
 བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་གང་གིས་སངས་རྒྱུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 བརྒྱ་སྟོང་གི་མཚན་བཞུང་བ་བས་ནི་གང་གིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་
 མིང་བཞུང་ན་འདི་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་ཏུ་གཟིགས་པ་དེའི་མཚན་བཞུང་བ་ལྟ་སྟོས་
 གྲང་ཅི་དགོས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་བསྐྱལ་པ་རེ་
 རེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྗེས་སྟེད་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་གྲང་མ་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུང་བ་ནི་
 མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་
 བསྐྱལ་ཏེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལྷུར་དུ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུད་འདི་གསུང་བར་བསྐྱལ་བ་ནི་དགོས་
 པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར་དཔལ་ལྷག་ན་རྟོ་རྟེ་ལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཞེས་
 བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོ་རྟེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 དེ་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུང་བ་རས་ཁྱོད་ལ་

བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྒྱུད་འདི་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉན་པའི་
སྟོན་རུང་དུ་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། ཁྱོད་ནི་ཕྱི་གཅིག་ཡིད་གྱིས་ཉོན། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྩོམ་ཆོས་ཉན་པའི་ཀླུ་སྟོང་གི་སྟོན་
དྲི་མ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་སྟོན་གྱི་
སྟོན་གསུམ་སྤངས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདྲམས་
པའི་ཕྱིར་གསང་བདག་ལ་གསུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཁྱོད་ནི་གཞན་དུ་མ་ཡངས་པར་ཕྱི་
གཅིག་ཏུ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱིམས་ཏེ་ཉོན་ཅིག་ཅིས་གསུངས། སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་ནི་
ཁ་སྐྱབས་དང་། ཞབས་རྩེལ་དང་། དྲི་མ་ཅན་གསུམ་སྟེ་ཁ་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོན་སེལ་
ཕྱིར་ཉོན་ཞེས་གསུངས། ཞབས་རྩེལ་གྱི་སྟོན་སེལ་ཕྱིར་ཡིད་གྱིས་ཞེས་གསུངས་
ཏེ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་འཛིན་དགོས་པའོ། དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྟོན་སེལ་ཕྱིར་ཕྱི་
གཅིག་ཅིས་གསུངས་ཏེ་རྟེན་བཀུར་སྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དད་པ་ཕྱི་གཅིག་པ་དང་འདུན་པ་ཕྱི་གཅིག་པས་ཉན་
དགོས་པར་གདམས་པའོ། །ལྟ་བུ་སྟོན་པས་རྒྱུད་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
ལ་གསང་བདག་གིས་ལེགས་སོ་ཞུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་དེ་ནི་ལེགས་ཞེས་
གསོལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཐུགས་དགུས་པ་
ཆེན་པོས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སེལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་
ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་གསང་བའི་
བདག་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུད་གསུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ནི་ལེགས་

སོ་ཞེས་གསོལ་ནས་སྟོན་པས་རི་ལྟར་བཀའ་སྤུལ་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་ཉན་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚོག་གི་ལྷག་
མའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་འབབས་བྱེད་བརྟེན་
སྟོན་གྱི་སྐྱ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། སྟོན་པ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རིགས་ལ་
གཟིགས་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་
བསྟན་ཏེ་སྐྱ་འཕྲུལ་དུ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ། འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་རིགས་སོ་སོའི་སྟོན་སྐྱར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་ཤྲུག་བྱུང། །གསང་སྤྲུགས་རིགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་། །
གསང་སྤྲུགས་རིག་སྤྲུགས་འཆང་པའི་རིགས། །རིགས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་
གཟིགས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རིགས། །འཛིག་རྟེན་སྤང་བྱེད་
རིགས་ཆེན་དང་། །ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་མཆོག་དང་། །རིགས་ཆེན་གཙུག་
རྟེན་ཆེར་གཟིགས་ནས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལུས་ལན་གྱི་སྟོན་སྐྱར་རྒྱད་འདི་
གསུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཤྲུག་བྱུང་བས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་
གཟིགས་ཏེ་དེ་ཡང་རིགས་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་
གཟིགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཕྱེ་བ་རིགས་གཉིས་སུ་གཟིགས་པ། རིགས་གསུམ་དུ་
གཟིགས་པ། རིགས་ལྟར་གཟིགས་པ། རིགས་དུག་ཏུ་གཟིགས་པ། དེ་དག་ལས་

ཕྱེ་བ་རིགས་མཐའ་ཡས་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རིགས་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་རིགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ལྟེ་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པས་གསང་སྤྲུགས་རིགས་ཆེན་ཞེས་བསྤྲུགས་སོ། །གསང་སྤྲུགས་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱུད་ལྟེ་བཞི་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་སྟོད་རུང་གི་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསང་ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ་གསང་པའི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་ཀྱི། དམ་ཚིག་མ་བསྐྱུངས་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདི་དག་མ་སྤྱོད་མེད་ལ་གསང་སྟོག་བྱས་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་སྐྱེ་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་གསང་བ་བསྐྱུགས་པའི་ཉེས་པས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ལུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱེ་བ་རིགས་གཉིས་སུ་གཟིགས་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་རིག་སྤྲུགས་འཆར་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་ཀྱི་རིགས་དང་། རིག་སྤྲུགས་འཆར་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གཟིགས་སོ། །དེ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ནིད་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་

ལ་ཐབས་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་རྒྱུད་ཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་། དེ་ལ་དབྱེན་ཐབས་རྒྱུད་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གོ །
 གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནས་འདི་དག་ནི་སློབ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཏུ་མི་ལྟ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་ཞིབ་
 ཏུ་གསུངས་པས་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་གསུམ་ཏུ་གཟིགས་པ་ནི།
 རིགས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྐྱེད་ཅེས་རིགས་དང་། གསུང་དོན་རྗེའི་རིགས་
 དང་། ཐུགས་དོན་རྗེའི་རིགས་གསུམ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་
 གཟིགས་ནས་འོག་ནས་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་བསྟོད་པ་མཛད་ཅིས་པའོ། །
 རིགས་ལྟར་གཟིགས་པ་དང་རིགས་དུག་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་དེ་དག་ལས་བྱེད་པའི་
 རིགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གཟིགས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་
 རིགས། །འཛིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་རིགས་ཆེན་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 མཆོག་དང་། །རིགས་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཆེར་གཟིགས་ནས། ཞེས་གསུངས། དོན་
 ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱི་སྐུའི་རིགས་ལྟ་ཡོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
 པའི་རིགས་དང་། རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་། བུའི་རིགས་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་
 དང་། རྗེ་རྗེའི་རིགས་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་
 རྟོགས་ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་
 ལྟའི་སྐར་ཤར་བའི་རིགས་ཀྱང་ལྟ་ཡོད་པས་འོག་ནས་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་
 མཆོད་བརྟེན་པར་མཛད་དོ། །རིགས་དུག་ལ་གཟིགས་པ་ནི། རིགས་ལྟ་བུ་པོ་དེའི་

སྟེང་དུ་དུག་པ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་རིགས་བསྟན་པའོ། རིགས་ལྔ་དང་དུག་ལ་
གཟིགས་ཚུལ་དེ་དག་གྲང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པའི་རིགས་མཚོག་དང་། ཞེས་པས་
བསྟན་པར་བྱི་མེད་འོད་ལས་གསུངས། རིགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གཟིགས་ཚུལ་
ནི། འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རིགས། འཛིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་རིགས་ཆེན་
དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ནང་གསེས་གྱིས་བྱེ་
བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ལྟའི་རིགས་ལ་རིགས་གཅིག་དང་།
གསུམ་དང་། ལྔ་དང་། དེ་ལས་བྱེ་བའི་རིགས་བརྒྱུད་དབྱེ་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་སོ། རྟེན་ལྔ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ནས་རིགས་ཆེན་པོ་གཙུག་ཏྱར་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་དུག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
གསུངས་ཤིང་། རིགས་དུག་པ་ཉིད་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་
མཚན་བརྗོད་པའི་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅས་པའོ། གཞུང་འདི་དག་ལ་བྱི་
མེད་འོད་དང་བདུད་རྩི་ཐིགས་པ་སོགས་སུ་སྟེན་དོན་གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད་
སྣང་སྟེ་གཞུང་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆར་རྒྱུན་སྦྲུལ་དུ་འབབས་བྱེད་བསྟོད་སྟོན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས།
ལེའུ་གསུམ་པ་རིགས་ལ་གཟིགས་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་
གཞག་བསྟན་ཏེ་སྦྱ་འཕྱལ་དུ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྩལ་ནི།
ཆོག་གི་བདག་པོས་ཆོགས་སུ་བཅད། གསང་སྟགས་རྒྱལ་པོ་དུག་ལྡན་ཞིང་།

རིགས་དྲུག་དང་མངལ་སྐྱེས་ལ་ཁམས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ལ་
བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དགྲིལ་ལའོར་
དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་དབྱངས་ཉིས་ཚན་
དྲུག་དང་ལྔ་གས་དྲུག་གིས་མཚོན་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་ལ་སྦྱོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་
དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། མཁའ་ལ་ལྷག་ཁྲིམ་ལ་སོགས་པ་ཁྲིམ་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པ་དང་། བང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། གཞན་
ལས་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བཞོད་ནས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་རྣམས་དབྱངས་བཅུ་
གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིང་། ས་བཅུ་གཉིས་ནི་སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་དད་པའི་ས་དང་། མོས་
སྦྱོད་གྱི་ས་གཉིས་དང་། མོས་སྦྱོད་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་ས་
ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཚོས་གྱི་སྤྱིན་གྱི་བར་ས་བཅུ་ལྔ་ཁོན་ས་
བཅུ་གཉིས་དང་། ཡང་དོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ཆེན་
པོ། འདྲི་ཁྱི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་འདྲ། འདྲུང་ཅི་འོད་ཁྱི་གཉིས་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་
འོད་གསལ་སྒྲ་བ་འདྲ། ཁམ་མཁའ་འོད་ཁྱི་གསུམ་པ་སྟེ། ཁམ་མཁའ་རི་བཞིན་
རབ་ཏུ་གནས། འོ་རྗེ་འོད་ཁྱི་བཞི་པ་སྟེ། ས་དེ་ཉིད་ཁྱི་ཡིད་དགའ་འོ། ལྷ་པ་
རིན་ཆེན་འོད་ཅེས་པ། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། འདྲུང་འོད་ཁྱི་དྲུག་
པ་སྟེ། འདྲུང་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་དགྲེས། འདྲུན་པ་ལས་གྱི་འོད་ཅེས་བྱ། སངས་
རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པར་འདོད། འརྒྱུད་པ་དཔེ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། འོན་ལ་དཔེ་
དང་མཉམ་པ་མིན། འདེལ་ལྷན་ཞེས་པ་དགྲུ་པ་ཡིན། གམས་ཅན་དཔེ་ཁྱི་སོ་སོར་
འཕྱགས། འབུ་པ་གེས་རབ་འོད་ཅེས་པ། སངས་རྒྱུ་པ་ཁྱི་སྤྱན་མེད། འབུ་

གཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ས་ཚེན་རབ་ཏུ་འོད་གསལ་པ། །བཅུ་གཉིས་
སོ་སོར་རང་རིག་པ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་རྫོགས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
གྱི་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། ཡང་གྱི་རྩོམ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གནས་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི། ཨའི་རྣམ་པ་ནི་གནས། ཨའི་རྣམ་
པ་ཉི་པའི་གནས། ཨའི་རྣམ་པ་ནི་ཁོང་། ཨའི་རྣམ་པ་ཉི་པའི་ཁོང་། ཨའི་རྣམ་པ་
ནི་ཚལྷོ་ཏ། ཨའི་རྣམ་པ་ནི་ཉི་པའི་ཚལྷོ་ཏ། ཨའི་རྣམ་པ་འདུ་བ། ཨའི་རྣམ་པ་ཉི་
པའི་འདུ་བ། ཨའི་རྣམ་པ་དྲུང་ཁོང་། ཨའི་རྣམ་པ་ཉི་པའི་དྲུང་ཁོང་། ཨའི་རྣམ་པ་
པ་འབྲུང་གཅོད། ཨའི་རྣམ་པ་ཉི་པའི་འབྲུང་གཅོད་དེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཐུགས་
དོན་དངོས་གཞི་ནི་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིས་ཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དུག་ལྟའི་
རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒྲོལ། སྤྱི་རྩོམ་ཉི་པའི་སྤྱིར་ངམ་བྲགས་ཀར་གནས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྩོམ་
ནི་གནས་པ། ཉི་པའི་བྲགས་སམ་སྤྱིར་པོ། རྩོམ་ལྷན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྟེ། རྩོམ་
ནི་ཡེ་ཤེས། ལྷན་ནི་སམས་དཔའི་སྒྲོལ། །ར་རྩོམ་པོ། །བརྩོམ་ནི་རྩོགས་པ། བརྩོམ་
ལྷན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྩོམ་བརྩོམ་ལྷན་གསུམ་བཞུགས་པ་སྟེ། བརྩོམ་
ནི་བརྩོམ་གསུམ། བརྩོམ་ལྷན་བཞུགས་པའོ། །ཞི་བཟླ་ཏིལ་ནི་རྩོམ་ལྷན་པོ། བརྩོམ་ལྷན་
དཔའི་སྒྲོལ་བཞུགས་གཅོད་པ། བརྩོམ་ལྷན་ལྷན་ཡེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་རྩོམ་
རམ་སྒྲུ་ཅན། རྩོམ་ཀླ་ཡ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཅན། རྩོམ་གྱི་ལྷ་ར་ནི་དག་གི་དཔང་
ལྷག་ །ཨ་ར་པ་ཅ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པོ་འགྲོ་བ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད་ཅེས་
པའོ། །དེ་དག་གོ་བདེ་བར་བརྟེན་ན་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྒྲོལ་
མོར་དང་སྒྲོལ་མོར་མེན་པའི་ལམ་རྣམས་མཐར་ཐྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་

འདུས་པའི་སྐྱ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་འབྱུང་དོ་རྩེ་རྩོན་པོ་ལ་
 མོགས་པ་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཤར་བ་ལ་གྲུས་པས་འདུད་དོ་ཞེས་པའོ། ཚེག་གི་བདག་
 པོས་ཚིགས་སུ་བཅད། ཚེས་ཚིགས་བཅད་དུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པས་སྐྱགས་
 འདི་དག་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱིང་ལ་གནས། ཡི་ཤེས་སྐྱ་བདག་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དུས་གསུམ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ལོ། རྩོད་རྩེ་རྩོན་པོ་
 སྐྱག་བསྐལ་གཅོད། ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་སྐྱ་ཅན་ཏེ། ཡི་ཤེས་སྐྱ་ཅན་གསུང་
 དབང་ལྷག་འགོ་བ་སྤྱིན་བྱེད་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཚེས་བ་སྟེ། སྤོན་གྱི་དམ་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་སྐྱགས་འདི་དག་སྒྲིབ་གཉིས་ཤིང་སྐྱར་བྱས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་རྩེ་བཅུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་སྐྱར་དུ་འབབས་བྱེད་བསྟོད་
 སྤྱིན་གྱི་སྐྱ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་བཞི་པ་སྐྱ་འབྲུལ་བྱ་བས་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་
 པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་རིགས་སོ་སོའི་སློ་ནས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་རིགས་དྲུག་པའི་སློ་ནས་
 བསྟོད་པ། ཡི་ཤེས་ལྷ་སོ་སོའི་སློ་ནས་བསྟོད་པ། བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་ཏེ་བསྟོད་པ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་
 བཤད་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱིང་
 པོའི་སྐྱགས་བསྟོན་པའོ། ཏང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་དྲུག་པའི་སློ་ནས་བསྟོད་པ་
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ཏང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟར་འདས། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་བྱུང་། ཨ་ནི་

ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚན་གྱི་དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་
 མང་། ཚིག་ཏུ་བཞུང་བ་སྤངས་པ་སྟེ། བཞུང་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚན་གྱི་ཚིག་
 ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། ཅིས་གསུངས། དོན་ནི་སྤར་ལེའུ་བཞི་པར་
 དབྱངས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་པ་དང་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར། རྗེ་
 བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཞུང་བ་
 ནི་འདི་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་སྒྲུར་ཤར་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩལ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་ཨ་ལས་བྱུང་ངོ་། རྗེ་ལྟར་བྱུང་ནས་ཨ་ལ་བྱུང་
 དེས་གཉིས་ལས་བྱུང་དོན་གྱི་ཨ་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་
 པོའི་དོན་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དོན་རྗེ་འཆང་
 ཆེན་པོ་འགྲུབ་པོ། དེས་དོན་གྱི་ཨ་ལ་བྱུང་ནི་རྒྱ་ཏིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་སྟེ་དེ་ལས་
 འོད་གསལ་འཆར་ལ། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡི་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་བདག་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པོ། རྒྱ་
 མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རྒྱད་སྟེ་དུ་མ་ལས་ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚན་ཡིན་པར་
 གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཨ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་། དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་
 པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དམ་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ལ་ཨཱ་ར་ཞེས་འབྱུང་
 ལ། ཨཱ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་མི་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལོ་ཆེན་གྱིས་
 ཡི་གེར་བསྒྲུར། མི་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེས་དོན་གྱིས་ཨ་འི་

དོན་བསྐྱེམས་པ་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ལ་སྐྱེ་དེ་ནི་ནམ་
མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཨས་དོན་ཆེན་པོ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡི་གེ་གཞན་
ནམས་ནི་ལྟེ་དང་རྟེན་དང་མཆོ་སྟགས་ལ་བསྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་ལ། ཨ་ནི་དེ་
དག་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཁོང་ནས་འབྱུང་བས་ལྟེ་རྟེན་ལ་བསྟོས་པའི་ཡི་གེའི་ངོ་བོར་
སྦྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཨ་ནི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་མིན་པར་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་མིར་
ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཨ་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་
མིར་ཆོག་གི་ཡི་གེ་དང་། དེ་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་
བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་པོ་འདི་ནི་གསང་སྟགས་སྤྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོའི་ཡར་སྟིང་
པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུབ་པའི་མན་ངག་མཐར་བུགས་པ་གསང་
བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་གནས་ཡིན་པས་
མཚན་བརྗོད་འདོན་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་
བསྐྱེམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གསང་བའི་གནས་འདི་དག་གོ་བ་དང་འདི་དག་གི་དོན་
ནམ་ཞིག་ན་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟེ་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་
གསོལ་བ་བུགས་དག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྡིམ་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ། རྒྱ་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ། ལ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙུའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ། འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། བྱ་བྱུལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མཚོན་པ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད། །
 ཅེས་གསུངས། རྟོན་ནི། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་གོམས་པའི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་
 དེའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་ལམོར་བར་
 ལྷག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དེ་
 ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་བས་གཟིགས་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་
 ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་ནས་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་མྱོང་
 བའི་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་རྩ་བ་
 བས་ཟད་པར་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱ་བའི་མཚོན་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་བའི་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་གསུང་རྟོ་རྗེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ལ་དེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 བས། འདོད་ཆགས་རྟོ་རྗེའི་རོ་བོ་ཁྱོད། །གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་
 པ། རྟོ་རྗེ་གསུང་དང་རབ་མཚུངས་པ། རྟོ་རྗེ་གསུང་ལ་བྱུག་འཆལ་བསྟོད། །
 ཅེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསུང་རྟོ་རྗེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ལྷ་
 བུའོ། །

གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཚོན་པ་ཆེན་

པོ་ཞེས་པ་ཆེ། ཉོན་མོངས་ཀྱང་གྱི་དག་ཆེ་བ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་ལ་ཞེས་པ་སྒྲིམ་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་ལས་ངན་བསགས་ནས་འཁོར་བ་སྒྱིད་དང་
 ཟུང་པར་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞེད་དཀའ་བ་སྦྱང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེ་བས་
 གཟིགས་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཅན་རྣམས་
 འདུལ་བྱིར་དག་པོའི་སྐྱར་བསྟན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤུལ་བས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པར་མཛད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱང་གྱི་དག་ཆེན་
 པོ་ཞེས་སྤྲུགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
 མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཛོད་པ་ཆེན་པོའོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ཁྲོ་པོའི་དབང་པོ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་ཁམས་གསུམ་
 བཟའ་བ་ལྟ་བུའི་དག་པོའི་རྩལ་བཞེད་མཛད་པ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་
 རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིར་རྒྱུད་སྤེལ་ལ་ཆེ་བ་ལས་ཞེས་པ་རྣམས་པར་དག་
 པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་སུ་
 གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བྱི་མེད་འོད་ལས་ཞེས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་
 སུ་གསུངས་ཤིང་། རྩོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་སྤྱང་
 བས་འདིར་ཡང་བྱི་མེད་འོད་དུ་གསུངས་པ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཛོད་པ་ཆེན་པོ་
 གཏི་མུག་ཆེ། །གཏི་མུག་སྒོ་སྤྲེ་གཏི་མུག་སེལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་
 གཟིགས་པ་ན་བརྟེ་བས་མ་བཞེད་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གཏི་

ལྷག་གི་ལུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་གཏི་ལྷག་འཛོམས་པར་མཛད་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཏི་ལྷག་གི་
 གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣའི་སྣའི་རྣམ་པར་
 ཤར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཉམས་པར་བྱེད་པའི་
 མཆོད་པའི་མཆོག་གོ། རྒྱལ་འདི་ནི་གཤིན་ཇེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱད་ལས། གཤིན་ཇེའི་
 གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། གཏི་ལྷག་དོ་ཇེའི་ངོ་བོ་ཁྱོད། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་རང་བཞིན། རྟོ་ཇེའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། ཅིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ལ་གཏི་ལྷག་དོ་ཇེ་ཞེས་བསྟགས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོ་བ་
 ཆེ། ཁྱོ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལུན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་
 པའི་ཁྱོ་བ་ཕྱག་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་ལས་རན་བསགས་ཏེ་འཁོར་བ་སྒྱུ་དང་ཁྱུང་བར་
 རན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲུག་བསྐལ་བརྒྱད་མར་མྱོང་བ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་
 བས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་དོག་སེལ་
 བྱིང་ཕྱག་དོག་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲུབ་སྣའི་སྣའི་ཤར་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མཉམས་པར་བྱེད་
 པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲུག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཁྱོ་བའི་དག་ཆེན་པོ་འད་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་འདི་ནི་གཤིན་ཇེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱད་
 ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། ཕྱག་དོག་དོ་ཇེའི་ངོ་བོ་ཁྱོད། གཤིན་
 ཇེའི་གཤེད་པོ་ལས་ཀྱན་པ། རྟོ་ཇེ་སྐུ་དང་རབ་མཆོངས་པ། ཕྱག་ན་རལ་གྱི་

ལྷག་འཆའ་བསྟོད། །ཅེས་བསྟགས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཚན་པ་ཆེན་པོ་
ཆགས་པ་ཆེ། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། རོན་ནི།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
འབྱམས་ནས་སྟག་བསྟལ་བཞེད་དགའ་བ་མཉམ་བསྟགས་རྗེས་མ་བཞེད་
ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པའི་
སེར་སྣ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྟེ་རྒྱར་ཤར་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཆགས་པ་ཆེ་ཞེས་
བསྟགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་
བར་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་ཆགས་པ་ཆེ་ཞེས་བཛྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་བྱམས་བརྟེན་དུས་ཉག་ཏུ་
དགོངས་བཞིན་པར་བཞུགས་པ་ལ་འགོ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་མདོ་རྒྱད་མང་པོར་
གསུངས་ཤིང་། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱད་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ལ་སེར་སྣ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཅེས་པ་དང་བྲ་མ་རྟོ་རྗེ་ཞེས་བསྟགས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་བཞི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེའི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་པ། ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་པ། སྐུལ་པའི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་
བ་ཆེ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་མཁུ་བ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་

ཆགས་ནས་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་བཅིངས་ནས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བརྒྱུན་མར་སྦྱང་བ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་
བརྟན་ཏེ་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་སད་པར་མཛད། དེ་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པར་མཛད། དེ་
ནས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོང་རུང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་ཏེ་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པས་ན་དེ་ལྷ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་བར་བྱེད་
པའི་མན་ངག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་མགྲུ་བར་མཛད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་
འདིར་དོན་འདི་ལ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་
དང་། མགྲུ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་དོན་རེ་རེ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟུགས་པ་མཛད་དོ། །དོན་
འདི་ནི་གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་
པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེན་དུག་པར། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགྲུ་བ་ཡི། །ཞེས་པ་འོད་གསལ་
དང་། དེ་ལས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་འཇམ་སྤྱོད་རྗེ་གས་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ནི། གཟུགས་ཆེ་ལུས་
ཀྱང་ཆེ་བ་སྟེ། ཁ་དོག་ཆེ་ཞིང་ལུས་པོངས་ཆེ། མིང་ཡང་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ། །
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མཚན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཐོག་མར་

ཐོབ་པ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་
 བྱི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡོངས་སྟོང་
 རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་སྐྱེ་ལྡེའི་ཡང་གཞི་ཡིན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། ཁ་དོག་ཆེ་
 ཞེས་པ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཁ་དོག་གསེར་བཙོ་མའི་འོད་ལྗང་འབར་བ་
 ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་འོད་གྱིས་འགོངས་པར་བྱེད་པ་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བར་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཆུངས་པ་མེད་པའོ། ལུས་པོངས་ཆེ་ཞེས་པ་ནི།
 རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་རྩལ་སྟོན་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་ལུས་པོངས་ཆེ་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་
 གཟིགས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཤིང་དེ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་བཅུའི་ཆད་ཙམ་གྱི་ཆེ་བ་ཞེས་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཤིང་ཡང་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཞེས་པ་ནི། རྩེ་བཅུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་གྲག་བ་དང་། སངས་
 རྒྱས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ལས། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་
 བན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་
 ཁམས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསྐྱའི་གྲུང་དུ་མའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་ཙམ་གྱི་ཐ་
 གུ་ཡངས་པ་འབྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་ནི་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་གདན་

འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ནས་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་མཆོན་ཆེན་འཆང་
བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ལྷགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་མཆོག་ གྲགས་ཆེན་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་
སྟེ། ལྷན་བ་ཆེན་པོ་གསལ་བ་ཆེ། ཁེས་གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོན་བྲགས་བསྟེད་པ་ནས་རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
ལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྐྱབས་ཤིང་ཉོན་མོངས་འདུལ་བྱིར་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་
ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆན་ཆེན་པོ་འབྲལ་མེད་དུ་འཆང་བ་སྟེ་
བཅངས་ནས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་བ་ལྷགས་ཀྱིས་བརྟལ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟལ་ཏེ་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་
བསྟོད་ནས་རྗོངས་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
བཅོམ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆེ་
བའི་མཆོག་ཅེས་བསྐྱགས་སོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བརྟལ་རྒྱལ་
དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། བསྟོད་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་ལས། དངོས་འཛོན་ཆང་གིས་རབ་རྩ་
མྱོས་པས་སྒྲུང་དོར་དབྱེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཉམས། ཉོན་མོངས་གདུག་པའི་སྣ་ཡི་
ལག་པས་དག་བའི་ལྟོན་པ་རྒྱན་རྩ་འཛོམས། བྲེད་པའི་ཞགས་པས་ཡིད་ནི་
དངས་པས་རྟེན་བཀྲར་སྒྲུང་མོའི་བྱིར་འབྲང་བ། བག་མེད་ནགས་ཁོད་རྒྱན་རྩ་རྒྱ་
བའི་གདུལ་དཀའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ། དྲན་ཤེས་བག་ཡིད་ཐག་པས་དམ་
བཅིངས་ནས། ཡང་དག་རིགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྟོན་པོ་ཡིས། འཕགས་མཆོག་
བྱེ་བས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་ཡི། རྟོན་འབྲེལ་དམ་པའི་ལམ་བཟང་སྟོལ་དུ་

བཅུད། ། རྒྱལ་དེ་སྐྱོ་མེད་བཙོན་པའི་ཤུགས་དྲག་གིས། །དཔག་མེད་བསྐལ་པར་
 ཡང་དང་ཡང་གོམས་པས། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་རྩོམ་ཡིས། །མཐར་འཛིན་
 རི་བོ་མིང་གི་ལྷག་མར་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཙོམ་ནས་བྱང་རྩལ་བརྟེས་པ་
 བློ། །སྤྱང་ཡང་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྣམས། །རབ་མཆོག་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་
 མཆོས་མཉེས་བྱས་པས། །དྲི་མེད་མགུར་ནས་ཆངས་དབྱངས་ར་རོ་ཡིས། །
 དགོངས་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ །མྱིད་པའི་ནད་བརྒྱ་
 དྲུང་འབྱེན་བདུད་རྩིའི་ཟས། །རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པས་བཤོད་པར་ཆེས་དཀའ་བའི། །
 རྒྱལ་སྐས་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེའི་པ་རོལ་དུ། །བཤོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་
 པ་ན། །མཐའ་དག་འཛིན་པས་ནམ་ཡང་མི་བརྩི་ཞིང་། །མ་ལུས་འབྲུལ་སྤང་
 འཛུམས་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །ཉིང་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གང་། །རྩོམ་
 ལྟ་བུར་གྲགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །ཁྱོད་གྱིས་མཛོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ཡི་མཐུས། །
 རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དང་། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་སྒོ། །
 མྱོང་སྤང་མ་ལུས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས། །དེ་ཕྱིར་རྩ་བ་ཉམས་པའི་ལྷོན་གིང་
 བཞིན། །མ་ལུས་འཛིན་པའི་ས་བོན་དྲུང་བྱུང་བས། །སྦྱོབ་པ་ཁྱོད་ལ་ནམ་མཁའ་
 རི་མྱིད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་ག་ལ་ཞིག་ །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་
 ཀྱི་སྐུ་བརྟེས་ནས་སྐྱོ་དེ་ལ་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་མཁའ་
 ཁྱབ་དུ་སྤུལ་པ་བཀྲེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཡབ་
 གཅིག་རྗེ་བཅུན་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་ཆེན་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པས་ན་རྗེ་བཅུན་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་

གཤམ་ཆེན་སྟོན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་བྱགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་སུས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟེང་བར་མཛད་པས་ན། སྣང་བ་ཆེན་པོ་
 གསལ་བ་ཆེ། ཞེས་བསྟགས་སོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱང་
 རྟུབ་བརྟེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་
 བར་གཟིགས་པ་ནི། བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །དུ་མའི་ཤེས་བྱ་གསལ་བར་སྣང་
 བ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ནམ། ཁམ་མཁའི་ལམ་ན་འཇའ་ཆོན་བཞིན་དུ་
 སོ་སོར་མ་འདྲས་རྫོགས་པར་མཐེན། མཐེན་བཟང་ཁྱེད་ཀྱི་མཐེན་པ་དེ་ཡང་
 སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་མོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཁས་པ་སྤྱུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་
 འཆང་། །སྤྱུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་པ། །སྤྱུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་དགའ་བས་དགའ། །
 །སྤྱུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་མིག་འཕྱལ་ཅན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་བརྟེས་ནས་སྤྱུ་དེ་ལས་གཡོ་བ་
 མེད་བཞིན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྤྱལ་བ་དང་འཆོམ་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱལ་བ་
 སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྤྱུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་འཆང་བ་ཡིན་ཞིང་སྤྱུ་མའི་རྣམ་འཕྱལ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་པར་མཛད་ལ། སྤྱུ་མའི་
 རྣམ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་མཛད་པས་ན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་མཆོག་གོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མིག་འབྲུལ་དང་
 མཚུངས་པའི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་ནོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
 མིག་འབྲུལ་བཞེན་དུ་མཁའ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲུལ་པ་བཀྲེས་ནས་དོན་མཛད་པ་ནི།
 བསྟོད་སྒྲིན་གྱི་མཆོ་ལས། བསྟོད་ནམས་ཆོགས་རབ་རབ་འབྱམས་གྱི་ལས་
 འབྱངས་པའི་རྒྱ་མཆོག་མཆོག་དུ་མཛེས་པ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ། བཅ་མཁའི་མཐས་
 གཏུགས་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་ཀྱན་དུ་དུ་མའི་འགོ་ལ་མིག་འབྲུལ་
 བཞེན། །ལ་ལར་བལྟས་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་པ་བྱོད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ནི། །བཀོད་པ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགོ་ཀྱན་ཀྱན་
 མཁུན་གྱུར་གྱང་བརྟེན་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བཙུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་བཅུ། སྒྲིན་པའི་
 སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།
 བཟོད་པའི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། བཙོན་འབྱུང་གྱི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་
 བསྟོད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སར་
 བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྟོགས་ཀྱི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཐབས་ཀྱི་
 སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྟོན་ལམ་གྱི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སར་བྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིན་བདག་ཆེན་པོ་གཙོ་བོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་

སྐྱུང་གི་སྐྱོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཆུམ་ལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྐྱོད་པར་མཛད་ཅིང་།
 རྒྱལ་སྐྱུང་གི་སྐྱོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡར་ཕྱིན་བརྩུ་ཐམས་ཅད་འདུས་
 བོང་། ཡར་ཕྱིན་བརྩུའི་ནང་ནས་སྐྱོན་པ་ལ་རི་ལྷར་སྐྱོད་པར་མཛད་པ་ནི། ཐུགས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ལུས་ལོངས་སྐྱོད་དག་ཅ་ཆུམ་ལ་རང་དོན་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་
 བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་
 རྟེན་སྦྱར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་དབུལ་ཐོངས་ལ་ཟང་ཟེང་རྟེན་པ་ཙམ་ལམ་
 ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ཆུམ་ལ་འང་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་
 རྒྱལ་སྐྱུང་གི་སྐྱོད་པ་ཞེས་མི་བརྟེན་ལ། རྒྱལ་སྐྱུང་གི་སྐྱོད་པར་འགོ་བའི་བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་
 བྱངས་ཏེ་བྱ་རྒྱལ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་བྱིན་པའང་རྒྱལ་སྐྱུང་གི་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
 པའི་བྱངས་སུ་འགོའོ། །རྗེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་
 པའི་དུས་སུ་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་ཅི་བྱེད་སེམས་
 ཅན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སྐྱོད་པ་དང་། ལྷག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་མ་བཀོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་ཉིད་འཛང་མི་རྒྱ་བར་རྒྱལ་སྐྱུང་གི་སྐྱོད་
 པ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་མགོན་དུ་གཉེར་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོད་པ་ཅི་མཛད་དེ་ཁོ་
 བའི་ཆེད་དུ་མཛད་པས་རྗེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། སྐྱོན་བདག་ཆེན་པོ་
 གཙོ་བོ་སྟེ། ། ཞེས་བསྐྱུགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ཆེན་པོ་འཛང་བའི་མཆོག་ ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྦྱར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྐྱོད་

སྡོམ་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་
 རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱས་གྱི་སྦྱོད་པར་མི་རྒྱུད་ལ།
 རྒྱལ་སྐྱས་གྱི་སྦྱོད་པར་འགྲོ་བ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟེན་པ་ཞིག་
 དེས་པར་དགོས་ཤིང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཉེས་
 རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཉེས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྒྲོབ་
 པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྟར་བར་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱས་
 གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། མི་ལམ་དུ་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་
 མཚམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྟར་གྱི་དབང་དུ་སྒྲུབ་ཅིག་གྱང་མི་འགྲོ་བར་མཛད་
 ཅིང་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་མོར་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་དུ་སྒྲུབ་ཅིག་གྱང་མི་གཏོང་
 བར་ཐུགས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྐྱེས་པའས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲོང་
 པའི་ཆོས་གྱིས་མ་གོས་པའི་གཞོན་ནུའི་སྦྱོད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོད་པ་ནམ་
 ཡང་མི་སྦྱོད་ཅིང་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་གཙང་མ་ལ་གནས་ནས་རྒྱལ་སྐྱས་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་
 སྒྲོབ་པར་མཛད་པས་ན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་རྒྱལ་བ་སྐྱས་
 བཅས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ན་འདིར་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ།
 རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཉེས་ཆེན་པོ་འཆང་བའི་མཆོག་ །ཅེས་བསྐྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། བཟོད་ཆེན་འཆང་
 པ་བརྟན་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྟོམ་པ་དང་།
 ལྷག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་དེས་པར་སེམས་པ་གསུམ་པོ་རང་དོན་

ཡིད་བྱེད་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཞུང་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ནམ་
 ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛད་དེ་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 མཛད་པ་ན། སེམས་ཅན་མ་རུང་པ། བྱེད་པ་རན་པ། དྲིན་ལན་ལོག་པར་འཇམ་
 པ་དག་གིས་རི་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་འབྱུགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་།
 སྦྱོར་བ་མེད་པར་རི་ལྟ་བུ་སྦྱུག་པ་མེད་དོང་དུ་ལྟར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ལ་ལྟག་པར་བརྟེན་པས་སྤང་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཆེར་
 བརྩོན་པར་མཛད་ཅིང་། སྦྱོ་གྲོས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤང་དགའ་བ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ཐུགས་དང་སྦྱོན་གྱི་ལུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
 དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་བ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་
 ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་པའི་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་གཞན་དག་
 ལས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཐུགས་ལ་མངའ་
 ཞིང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་འཕྱིད་
 པར་མཛད་པས་ན་རྒྱུད་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། བཟོད་ཆེན་
 འཆང་བ་བརྟན་པ་པོ། །ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་

ཆེན་པོ་བརྒྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིར་དགེ་བ་ལ་སེམས་སྟོབ་
 བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ནི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་བ་
 རྣམས་ལ་འད་ཡོད་པས། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་གངས་
 སུ་མི་ཚུད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ནི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་ཅད་
 འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྟོབ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་བྱངས་ཏེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགེ་བ་བསྐྱེད་
 བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་པོ་ནམ་
 ཡང་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུས་པ་དང་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བས་འབད་
 པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དེ་
 འདྲ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྗེ་བརྩོན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཐ་མལ་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་སྟོབ་བར་རག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་གཞན་དག་ལས་སྤྱིར་སྟོབས་ཆེས་ལྷག་པར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་
 བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཐོགས་བརྩེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གང་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རང་ཉིད་འཛང་མི་རྒྱ་བར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་སྟོབས་དང་བསམ་པའི་གོ་
 ཆ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟོབ་ཞིང་དོན་དེ་རྒྱུ་ཕྱིར་
 ཐོགས་བརྩེད་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་སྦྲར་

ཆོས་གསལ་པ་དང་མཚན་པས་མཉམ་པར་མཛད་པ་སོགས་ཆོགས་གཉིས་གསོག་
པ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་བརྟལ་བ་བརྟན་པོས་བརྟོན་པར་མཛད་པས་ན། རྒྱུད་འདིར་
ཇི་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། བརྟོན་འགྲུལ་ཆེན་པོ་བརྟལ་བ་ཡིན། །ཞེས་
བསྟགས་སོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལར་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བསམ་གཏན་
ཆེན་པོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སྤྱིར་དགོ་བའི་དམིགས་
པ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་
གྱིས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྦྱོད་པར་མི་རྟུན་ལ། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་
ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་ཅི་བྱེད་
སེམས་ཅན་གྱི་རོན་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་
བ་ནས་འདོན་པར་འདོད་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཐོབ་འདོད་
ཅུ་གཅིག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་བས་བསམ་
གཏན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྟེན་ལ། ཇི་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ལ་རྩལ་
སྤངས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་འཆོམ་
པར་སྒྲུལ་པ་བཀྲེས་ནས་རོན་མཛད་པས་ན་རྒྱུད་འདིར་ཇི་བརྟན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ། བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཞེས་བསྟགས་སོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་
 ལུས་འཆར་བ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ན། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་ཏྟགས་
 པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལུ་རིག་པ་ཀྱན་རྫོང་ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་
 ཀྱན་ནས་བྱངས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་
 གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་སྐས་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་
 བཏབ་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ལྷུང་དུ་སྟེར་བ་
 དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྐྱུ་ཅན་ཡིན་པར་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུད་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ།
 ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་ལུས་འཆར་བ། །ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །བདུན་པ་སྟོབས་ཀྱི་པར་
 ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སྟོབས་པོ་ཆེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོབས་ཀྱི་
 པར་ཕྱིན་སྐགས་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་བཞི་པོ་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལས་བྱེ་བ་སྟེ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་སོང་བའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་
 ལ་སྟོབས་དང་། ཐབས་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 གྱི། ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་མ་འདུས་པའི་ལོགས་པ་མིན་ཏེ་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐྱེ་དང་
 ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་།
 པར་ཕྱིན་དུག་གིས་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། པར་ཕྱིན་དུག་གིས་

བསྐྱབ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱ་གཉིས་འགྲུབ་ཅུས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་དུག་ལས་གང་མ་
 ཚང་ན་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱ་གཉིས་འགྲུབ་མི་ཅུས་པའི་ཚུལ་ལར་ཕྱིན་དུག་གི་གངས་
 དེས་གོ་རིམ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནི།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལུལ་ཕྱིན་དུ་སོང་སྟེ་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གོགས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་དང་
 ཕྱིའི་བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པ་ལ་མཐུ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པས་ན་
 སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྤྱབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས་
 སྟོབས་བཅུ་བཤད་ལ། འདིའི་སྟོབས་བཅུ་ནི། བསམ་པའི་སྟོབས། ལྷག་པའི་
 བསམ་པའི་སྟོབས། གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས། ཡང་དག་པར་
 འབྱོར་པའི་སྟོབས། དབང་གི་སྟོབས། སྟོབས་པའི་སྟོབས། སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས།
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས། དུམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས། སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱབ་པའི་
 སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤྱབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་བསམ་
 པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀླན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་
 པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་
 སྟོབས་ནི་ཆེས་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཉག་ཏུ་
 རྣམ་པར་གཡངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་སྟོབས་
 ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་མུར་ཐུག་པ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་པའི་སྟོབས་ནི་སངས་

རྒྱུ་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྟོད་པ་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གི་
 བྱིར་རོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གི་སྟོད་པ་ལ་སྟོར་བ་མི་
 གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་ཉིད་གིས་སངས་རྒྱུ་
 གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སྟོད་པ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །
 དུམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྟོར་
 བ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་
 སྐྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་གི་སྟོབས་ནི་སྐྱུ་མ་
 རྩ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་གི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པའི་སྟོབས་ནི་ནམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་གི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མདོ་སྟོར་བསྟན་
 པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་
 དབྱངས་གིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་བྱིན་པར་མཛད་དེ་བྱི་ནང་གི་
 གོགས་མཐའ་དག་འཛོམས་པ་ལ་སྟོབས་སུ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྟེན་པས་ན། འདིར་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ཐབས་གི་ཕར་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཐབས་ཆེ་བ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱི་ལུས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་གཏད་མེད་བཞིན་དུ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་
 སུལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་སྤྱིས་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། བཙོམ་ལྟན་

འདས་ཀྱི་སྐྱེས་སྤར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
 རྟོག་པ་བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐབས་
 མཁས་ཀྱིས་བརྟལ་བ་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་
 ལྟ་བུའང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བརྟལ་བ་སོགས་
 མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྐས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་ཆོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 ལ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྟར་བར་བྱས་པ་དང་།
 འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་ལ་སྒྲུའི་རྩལ་སྒྲུའི་ཕྱིར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་
 དེའི་དབང་གིས་དམན་ལམ་དུ་མི་ལྟར་བར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གོང་
 བས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཐོབ་པས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །ཐབས་མཁས་འདི་ལ་བྱང་ས་ལས་ནང་གི་ཐབས་མཁས་དུག་དང་ཕྱིའི་
 ཐབས་མཁས་དུག་སྟེ་ཐབས་མཁས་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ལ། རང་གི་ཐབས་
 མཁས་དུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་
 ལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་མི་སྦྱིང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །ཕྱིའི་
 ཐབས་མཁས་དུག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 རྒྱུད་དུ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་

རྒྱུད་དུས་དགེ་རྩ་ཆེ་བ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཁོང་ཁྱོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། ལྷགས་པ་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པར་རྣམས་གྲོལ་
བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱིའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་གོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་སུལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྟེས་པས་ན་
འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཐབས་ཆེ་བ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

དགུ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་དང་། བཙུ་པ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལ་སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སོ་
སོར་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོན་པ་བསྟགས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ནི་སྟོན་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཛིག་པར་བཞེད་
པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་རི་ལྟར་
མཛད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྟོན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྐྱའི་
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལོ་བརྒྱ་སྟོད་དུ་མར་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོད་དེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེའི་སྟོན་སྦྲར་ཐུགས་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། འཁོར་བ་མཐའ་མ་
མེད་པ་ཡི། །སྟོན་གྱི་མཐའ་མ་རི་སྟིང་པ། །དེ་སྟིང་སེམས་ཅན་པན་དོན་དུ། །

སྤྱོད་པ་དཔག་ཡས་སྤྱད་པར་བྱ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་རྒྱ་འདིར། །བྱང་
 རྒྱུ་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་གཉིར་ཏེ། །དབུལ་
 ཞིང་ཡོངས་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱ། །དེ་རིང་ཕན་ཚད་གལ་ཏེ་ཡང་། །བདག་གིས་
 འདོད་ཆགས་སེམས་བསྐྱེད་ན། །སྤྱོད་པ་བཅུ་དག་ན་གང་བཞུགས་པའི། །སངས་
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་གྱུར། །བྱང་རྒྱུ་ནམ་ཞིག་འཕྱོལ་བར་དུ། །ཐ་བའི་
 སེམས་དང་གཞོད་སེམས་དང་། །ཐུག་དོག་དང་ནི་སེར་སྤྱ་ཡང་། །དེ་རིང་སྤྱན་
 ཚད་མི་བྱའོ། །ཚངས་པའི་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་སྤྱད། །ཐུག་པའི་འདོད་པ་ཡོངས་
 རྒྱ་བཏད། །རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་དང་དེས་པ་ལ། །སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ། །བདག་ནི་བྱང་རྒྱུ་རིངས་རྒྱལ་དུ། །འཚང་རྒྱར་མོས་གིང་སྦྱོ་བ་མེད། །སྤྱི་
 མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་སྤྱིར་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚད་མེད་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི། །སངས་རྒྱུ་ཞིང་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །སྤྱོད་པ་རྣམས་བཅུ་
 པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །བདག་གི་མིང་ནི་ཐོས་པར་བྱ། །ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་
 མཛད་ཅིང་། །དེ་ནས་སྦྱོན་ལམ་འདི་ལྟར་བཏབ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 འབྲུག་སྤྱིའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སོགས་སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་
 བཅས་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་གསོལ་ཏེ། །ནམ་བདག་གིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་མཐའ་ཡས་
 རྒྱ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུ་བ་པ་མེད་པས་བལྟས་
 བ། །སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྟན་འདས་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་
 བྱང་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་པ་དང་། །བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་
 བཀོད་པ་དང་། །བདག་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་
 བདག་གིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། །བཞོད་པ་དང་། །བཙོན་འབྲུག་དང་། །བསམ་

གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་པ་དང་། བདག་གིས་བསྐྱལ་བ་
 དང་། བདག་གིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་མ་གྱུར་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྤྲོད་ཏུ་བདག་སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་
 བར་མི་བྱའོ། །ནམ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་བ་པ་མེད་པས་ཐོགས་
 བཅུར་ནམ་པར་བལྟས་ཀྱང་། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་མ་བཞོད་པའི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མཐོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་
 བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་བདག་གིས་ནི་བདག་
 གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ལ་གསྐྱེའི་ཁྱུང་དུ་མའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་ཙམ་གྱི་ཐ་
 གུ་ཡངས་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་
 ཉེད་འབུམ་ཐུག་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ཉེད་འབུམ་ཐུག་དུ་མས་
 སྒྲིམ་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱི་མོའི་ཆད་ཙམ་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་མི་བཟྱི་བར་སྟོན་
 ལམ་བཟུང་བོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་གཞན་ཡང་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 དང་ཉེད་གསུམ་གྱི་ཉེད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་ཆད་ཙམ་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སྟེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་འོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་ཁྱུང་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཟྱི་བར་སྟོན་ལམ་དེ་སྤྲོད་བཟུང་
 བོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་གཞན་ཡང་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་བྱང་དུ་
 བདག་འདུག་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་

རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དྲུང་དེ་ནས་མ་ལངས་ཀྱང་བདག་གི་སྐུ་ལ་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་ཕྱོགས་རེ་
 རེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་འབུམ་ཕྱག་གངས་མེད་པ་
 དག་ཏུ་དོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་དེ་
 སྐད་བཏབ་པོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བདག་གིས་བདག་གི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དེར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་ཡེ་མེད་པར་གྱུར་
 ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེ་སྟངས་དང་ཐ་བ་དང་། འཆབ་པ་མེད་པ་ཆངས་པའི་
 སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྟོང་པ་ཤ་སྟག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་གང་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་གྲག་ཅིང་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་
 པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོས་དུར་སྒྲིག་གྱོན་ཅིང་
 སྐུ་ལ་མོ་གྱུང་བཅས་པར་རྩམ་ཏེ་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་
 པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐུ་ལ་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གྲེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་པར་གསེགས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་བརྩམས་ཏེ། མོས་པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཉན་ཐོས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་གང་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་པ་དང་། བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 གང་དག་སྒྲིས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཁ་ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཤིག་སྒྲིས་པར་གྱུར་ན། དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དེ་དག་གི་ལག་པ་གཡས་པར་རོ་བོ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་
 དང་ལྷན་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས་གང་པའི་སྟོང་མངོན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ལ་སྟོང་དེ་དག་
 བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མ་སྤུལ། མེས་ཅན་དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པས་
 ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། མགོན་མེད་པར་གྱུར་པ་དག་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཛིག་
 རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་གང་དག་ལ་སྟོང་ལྷག་དུ་མར་ཡང་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འགའ་ཡང་
 མི་རྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོངས་སུ་ཆོམས་པར་མ་བྱས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཟའ་
 བ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་བགྱི་བར་དྲན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །དེའི་མོད་
 ལ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲུལ་དང་
 ལྷན་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལས་མཆི་བ་དང་། རྒྱུད་ལྟར་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་
 ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་དང་ཆོད་མ་མཆིས་པ་དག་
 ཏུ་ཕྱིན་ནས། ཁ་ཟས་དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་
 བཅས་པ་ལའང་སྤུལ། མེས་ཅན་ཐོངས་ཤིང་ལྷོགས་པ་དང་། མགོན་མ་མཆིས་
 པ་རྣམས་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཆོམས་
 པར་བགྱིས་ནས། དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱར་མཆི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བགྱི་བར་སྟོན་ལམ་དེ་སྐད་བཏབ་
 བོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞན་ཡང་བདག་གིས་ནི་བདག་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཆོ།
 བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྐྱེས་
 པ་དེ་དག་གོས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ།
 བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ལ་དགའ་བའི་གོས་རིན་པོ་ཆེ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་
 པ་རུང་བ་དག་ཀྱང་བྱུང་བར་གྱུར་ལ། གོས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་བྱང་མ་ཐག་ཏུ་འདི་
 སྟམ་དུ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་གོས་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མ་སྤུལ་བར། བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྟུང་

བ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ནོ་སྟེ་པའི་བྱ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་
 སེམས་དེ་ལྟར་སྒྲེས་མ་ཐག་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མ་མཆིས་གངས་མ་
 མཆིས་པ་དག་དུ་མཆིས་གིང་གོས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟེ་འདས་ནམས་
 ལ་མཛོན་པར་བཀའ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་མཆིས་ནས་ཅི་དགའ་བའི་
 གོས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅས་བསྟེན་པར་སྦྱོན་ལམ་དེ་སྟེན་བཏབ་
 བོ། །བཙུག་ལྟེ་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ཡོངས་སྦྱོད་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གང་
 རི་སྟེན་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟེ་འདས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ལུལ་ནས། སྦྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་མ་
 མཆིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་མི་དགེ་བའི་སྒྲུ་མ་མཆིས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སྟག་བསྟན་ལ་སྒྲུ་མ་མཆིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 དེ་ན་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུ་མ་མཆིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་གཟུགས་
 དང་། སྒྲུ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་ཡོང་བ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅས་བསྟེན་པར་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་བོ། །བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་རིན་
 པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་གང་ཞིང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྒྲུ་
 པས། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དུ་བསྟན་པ་འདྲ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་
 བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན་དཀོན་ལ། སྦྱོན་ཆད་མ་མཐོང་ལ་མི་སྤྱིད་པ་ག་སྟག་སྟེ། དེ་
 དག་གི་མིང་བརྟེན་ན་ཡང་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རོར་
 བུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏེ། སངས་

རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་ཞིག་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་འདི་
གསེར་ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་བར་དགའོ་སྟེ་ནུམ་ནུམ་དེས་གསེར་ལས་གྲུབ་པར་
མཐོང་བ་དང་། དེལ་ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་བར་དགའོ་སྟེ་ནུམ་ནུམ་དེལ་ལས་
གྲུབ་པར་མཐོང་ལ། གཞན་གྱིས་གསེར་ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་དང་།
ལྷ་ཉིག་དམར་པོ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། རྩོམ་སྤྱོད་པོ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་ལས་
གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ཅན་དན་
ལས་གྲུབ་པའམ། ཨ་ཀ་རུ་ལས་གྲུབ་པའམ། ཏ་ཀ་རུ་ལས་གྲུབ་པའམ། ཏ་མ་
ལའི་པོ་མ་ལས་གྲུབ་པའམ། ཅན་དན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལས་རྒྱུ་པའམ། ཅན་
དན་དམར་པོ་ལས་གྲུབ་པའམ། ལྷ་རྣམ་པ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་དེ་
བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་ཕན་ཚུན་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའང་
མཆིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དེ་ལས་
འོད་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རང་རང་ལས་འོད་འབྱུང་བས་སྣང་
ཞིང་གསལ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱང་མི་མཛོམས། ལྷ་རྣམ་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷགས་དང་། ལྷོག་གམ་སེམས་ཅན་གཞན་གང་གི་འོད་
ཀྱང་མི་མཛོམས་པ་དང་། གང་དག་རིམ་ཅུ་འོད་གྱིས་བྱུང་པར་གདའ་བ། ཐ་ན་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དེ་སྟེང་དུ་དེ་དག་གི་འོད་གྱིས་
གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
བསམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་མེ་ཉིག་ཁ་བྱེ་བ་དང་། ཁ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
གང་དུས་དང་ཆོད་རྣམ་པ་རྩེ་ལྷ་བྱུང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་འཛོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་

འགྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པར་ཉིན་མཚན་གྱི་མིང་ཡང་མ་མཆིས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་གྲང་བ་དང་། ཚ་བ་ཡང་མ་མཆིས་། ཟ་བ་དང་། བ་བ་དང་།
 འཆི་བ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གང་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འཚལ་བ་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་མཆིས་
 ཤིང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་མཆིས་པར་བགྱིས་ནས་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་འཚང་
 རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དེའི་སྤང་གི་བར་སྤང་ལས་སེལ་སྟན་
 བལྟར་མི་གདའ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྐྱ་འབྱིན་བ་
 དང་། སེལ་སྟན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་གི་ གཞན་
 ཏུ་ན་ལ་འོལ་ཏུ་ཐིན་པའི་སྐྱ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། དགོ་
 འདུན་གྱི་སྐྱ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐྱ་
 འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
 ལ་ལྟ་བར་འཚལ་ན་འཆག་གམ། འགྲོའམ། འོང་ངམ། སྤྲོད་དམ། མཆིས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། གང་དག་དེར་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་བགྱི་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་
 གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱན་ཏུ་གཞིགས་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་དུང་ན་བཞུགས་པར་རིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ན་
 བཞུགས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་མཐོང་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་མཐོང་
 མ་ཐག་ཏུ་དེ་དག་གི་ཐེ་ཆོས་མམ། ཉམ་རྒྱར་རམ། ཡིད་གཉིས་སམ། ཆོས་ཀྱི་
 སོམ་ཉི་ཅི་མཆིས་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་གྱུར་ཏེ། བསྟན་མི་འཚལ་བར་ཆོས་ཀྱི་
 ཆོག་དེའི་དོན་ཡོངས་སུ་འཚལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སོགས་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྟོན་ལམ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིར་རྗེ་

བཅུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་སྒོན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཕྱས་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ནི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་ཐོབ་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་སྟེ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་
ཤེས་ ལུས་ ཅན་ ཞེས་ སྒར་ བརྗོད་ ཟིན་ པ་ ལྟར་ དང་། རྒྱལ་བ་ཕྱས་བཅས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིར་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
མཚོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བཞི་པ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་པ་ལ་བཞི། རྒྱལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཡོངས་སྐུའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་
ཆེན་རང་བཞིན་དབག་ཏུ་མེད། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོ་ཡི་མཚོག། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་
སྟོ་ཆེན་ལྟ། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་
བཅུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་
ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་ནས་སྟག་བསྟལ་བ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་སེམས་
ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་འདོན་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། དེའང་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་
བསྐྱལ་ནས་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་བགང་བ་ལས་འདས་

བར་ཚོགས་གཉིས་བསགས། སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ནི་བའི་
 བདེ་བ་ལ་ཞེན་ནས་མི་བཞུགས་པར་མཁའ་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་
 རང་གི་དབང་པོ་དང་ཁམས་དང་བསམ་བློ་དང་འཚམས་པའི་སྤྱུལ་པ་བཀྲེས་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་བརྩོན་པ་ལྟོད་པ་མེད་པར་
 མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་འཕྲད་ན་སྙམ་པ་ཅོམ་ལམ་ལ་མ་
 ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་ཡོད་ཅིང་ཉན་རང་རྣམས་
 ལའང་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
 བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་རང་གི་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བ་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་
 ལ་མིན་པར་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་རང་
 གི་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་བྱམས་པ་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྟེན་ཅིང་། ཡང་
 བྱམས་པ་ལའང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་
 ལས། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་མཚོག་
 ཡིན་ནོ། །རྗེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་མཁའ་
 བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྤྱི་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་
 འགོད་པར་བཞེད་ནས་ཅི་མཛད་དེའི་དོན་དུ་མཛད་པས་ན་རྗེ་བརྩུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གྱི་ཐུགས་གྱི་བྱམས་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་མཚུངས་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ནི་དམིགས་ཡུལ་མཁའ་
 བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པས་ན་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ན་
 དམིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ན་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་
 ནས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་རྩེ་ལའང་མཚུངས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པ་ཙམ་ལམ་མ་ཞུགས་པ་འགའ་ཞིག་
 ལའང་ཡོད་ཅིང་ཉན་རང་རྣམས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟག་
 བསྐལ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་རང་གི་ཁུར་དུ་འབྱེད་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་
 རྣམས་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྟིང་རྩེ་དེ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། སྟིང་རྩེ་
 དེ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྐྱར་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་འདི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རྟོགས་རྣམས་ཀྱིན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་
 རྒྱུད་། །རྩི་ལྟར་མཐའ་ཡས་དེ་བཞིན་དུ། །སྟག་བསྐལ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་
 འདོད། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་དེ་དག་ནི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྟིང་བརྩེ་
 བས། །སྟག་བསྐལ་དག་ལས་དྲངས་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པར་
 དེས། །དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཉལ་བའམ་ཉལ་ཡང་རུང་། །ཡང་
 དག་སྤངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་
 ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཏྲག་གསོག་འགྱུར། །
 མཐའ་ཡས་དེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཐའ་ཡས་ཐོབ་མི་དཀའ་ཞེས་བྱ། །
 གང་ཞིག་དཔག་མེད་དུས་གནས་ཏེ། །ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་རྒྱལ་

དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། དག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅེད་པ། དེས་གོ་བྱང་ཚུབ་
 དཔག་མེད་ཀྱང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་བཞི་ཡི། རྟོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་
 ཐོགས་པར། རི་ལྟ་བུར་ན་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་གྲང་ནད་ཅམ། བསལ་ལོ་སྙམ་
 དུ་བསམས་ན་ཡང་། ཡན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་ལྡན་གྱུར་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་མི་བདེ་བ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 བསལ་འདོད་ཅིང་། རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་
 སྟོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་པ་དང་། སྟོ་ཡི་
 མཚོག་ཅེས་པ་གཉིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ཏེ།
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྟོ་ཡི་མཚོག་
 ཅེས་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་བྲལ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ནི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་དང་
 བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་སྟིང་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་དག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་བསྒྲགས་ཏེ་སྟོན་འཇུག་ལས། ཕའམ་ཡང་ན་མ་
 ཡང་རུང་། སྟེ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད། ལྟ་དང་དྲང་སྟོང་ནམས་ཀྱང་
 རུང་། རྩེས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོན། རང་
 གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། ཁྱི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་
 ལ་སྟེ། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། ཁྱི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་
 གང་། སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཁྱད་པར་འདི། སྟེ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་ཅིག་འབྱུངས། །
 འགོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་ཅིར་གྱུར་པ། རིན་ཆེན་

སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། ཉེ་ལ་རི་ལྷར་གཞལ་གྱིས་ལང་། བཅ་པར་
བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། བསངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་བྱུང་འབགས་ན། སེམས་
ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་གྱི། བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་།
གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་མང་ལྷན་དེ་དག་ལ། བདེ་བ་
ཀྱན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། གཉི་ལྷག་
ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། ཉེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། ཉེ་འདྲའི་ཤེས་ཀྱང་ག་
ལ་ཡོད། བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད། བཅ་བཅགས་ལན་ལྷན་གང་
ཡིན་པ། ཉེ་ཡང་རེ་ཤིག་བསྐྱགས་འོས་ན། མ་བཙོལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱར་
པ། རྒྱན་ཅིག་ཟས་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་བཅས་ཉིན་བྱེད་
འགངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོ་བོས་བཀྱར། སེམས་
ཅན་གངས་མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་
མེད། ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་ཚོགས་བྱེད་པ། ཏྲག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྷ་ཞིག་
སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། ཉེ་འདྲ་བའི་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོག་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དེ་གཉིས་གྱིས་དྲངས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱོ་བ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་བསགས་པ་ཞིག་
དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རི་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། ལམ་མ་ནོར་བར་
སྦྱོན་པའི་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་
ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་རྒྱུད་འདིར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྦྱོ་ཆེན་ལྷན། ཞེས་
སྐར་བཤད་པའི་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འོང་བ་ལ་

ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྒྱས་པ་སྤྲས་དང་
བཅས་པའི་བཞུད་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་ལས་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་རྩི་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་ལས་དུ་འགོ་བ་ལ་ཐབས་མཁས་གི་མན་ངག་ཐོབ་
པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སྟོན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྒྲུའི་དབྱངས་གི་རྒྱལ་པོའི་སྟུན་སྲར་བྲགས་བསྐྱེད་ཅིང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་གསན་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་སྤྲས་གི་སྟོན་
པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་རྒྱལ་སྤྲས་གཞན་ལས་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་
ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་རྣམས་ཆེ་བ་ཞིག་དང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་མཁས་མཚུངས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་པ་སྤྲས་
བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུད་འདིར་རྩེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྱམས་པ་ཆེ་བ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་
བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཆེ་བ་རྣམས་གི་སྟོན་ནས་བསྟན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་སྒྲུའི་འཕྲིན་ལས་གི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ནི། རྩེ་འབྲུལ་ཆེན་
པོ་སྟོབས་དང་ལུན། རྟུགས་ཆེན་མཁྱོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྩེ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཆེར་
གྲགས་པ། རྟོབས་ཆེན་པོ་ལ་གཞོན་པ་པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གིས་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་བརྟེས་པ་དང་མཉམ་དུ་རྩི་
ལྟར་ནས་མཁའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ལས་སའི་སྟེང་གི་རྒྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་དུ་
གཞུགས་བརྟན་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་གི་
ཞིང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པས་འགོངས་པ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་འཚོམ་པར་སྒུལ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
 བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ།
 རྩུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྷན། ཞེས་བསྒྲགས་ཤིང་། ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོས་
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདེགས་པར་རུས་ཤིང་། དེར་
 མ་ཟད་བ་སྒྲུའི་རྩེ་མོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་བསྟོད་
 པར་རུས་པས་ན་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་
 འབྱམས་ཐམས་ཅད་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་རུས་པས་ན་ཤུགས་
 ཆེན་པོ་དང་། ལག་པར་བརྒྱངས་པ་དང་བསྐྱམས་པ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ཞིང་རབ་
 འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་བགྱོད་རུས་པས་ན་མགྲོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་
 སོ། མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་
 དང་འཚོམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་
 བརྟེས་པ་དང་མཉམ་དུ་འབད་རྩིས་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་
 ལྷན་པའི་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འགོངས་
 ཤིང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟའི་སྐད་དུ་ཐོས། མི་རྣམས་ཀྱིས་མིའི་སྐད་དུ་ཐོས་པ་སོགས་
 འགོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་སྟོན་པས་
 བ། རྩུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཆེར་གྲགས་པ། ཞེས་བསྒྲགས་ཤིང་། གསུང་དབྱངས་
 གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པས་ཆེར་གྲགས་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བསྒྲགས་སོ། གཤུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
 ཆོས་སྟོན་ཅིང་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་སོགས་ལོག་པར་འཁུ་བའི་པ་རོལ་རྣམས་རྩུ་
 འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན། སྟོབས་ཆེན་པ་རོལ་གཞོན་

པ་པོ། ཞེས་བསྟགས་སོ། །ཡང་ན་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲིའི་ཚོ་འབྲུལ་དང་།
ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པ་གསུང་གི་ཚོ་འབྲུལ་དང་། ཚིག་རྒྱུ་བཞི་པ་བྲགས་ཀྱི་ཚོ་
འབྲུལ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བྲགས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་དང་
མཉམ་དུ་སྟོབས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་། བྲམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པར་མཛད་པས་ན་རྗེ་བརྩམ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། སྟོབས་ཆེན་པ་རོལ་
གཞོན་པ་པོ། ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚས་སྒྲིའི་འབྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་བརྟེན་པ་ནི། སྲིད་པའི་རི་བོ་
ཆེན་པོ་འཛམས། །འབྲིགས་ཤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཆང་། །དྲག་པོ་ཆེན་པོ་དྲག་ཤུལ་
ཆེ། །འཛིགས་ཆེན་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བརྩམ་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་ས་བརྩའི་
མཐར་རྗེ་རྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་འཛམས་པར་
མཛད། སྲིད་པའི་རི་བོ་ཆེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་
པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བཅུངས་ཏེ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྟག་བསྟལ་བརྒྱད་
མར་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་དཀའ་བ། སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟག་
བསྟལ་བརྒྱད་མར་མྱོང་བ་ཞིག་སྟེ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་རྣམ་
ཤེས་ལ་ས་བོན་བཞག་པ་ནས་ཤྱ་ཤི་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་པའི་བར་རྟེན་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བརྩམ་གཉིས་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁོར་བ་ལ་སྲིད་པའི་རི་བོ་ཞེས་དྲི་
མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཤིང་། འདུལ་བ་ཡུང་སོགས་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རིའི་རྩ་མོ་མཐོན་པོ་ཉི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་སྟེ་བཅོམ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ།

འཛིག་ལྟ་ནི་སྤྱི་ནི་དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་
 གཟུགས་ལྡན་མིན། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །
 དེ་ལྟར་ནམ་བཞིར་སྤང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་སྤྱིར་འདོད། །
 ལྟ་རེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་
 འཛིག་འགྱུར་བ། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རེ་ལྟན་སྟག་ལ་གནས་པ། རྩེ་མོ་མཐོ་བར་
 གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི། གཞུང་འདིའི་དོན་ཡང་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་ལས། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་།
 བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་།
 གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་
 དེར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་སྤང་ལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཛིག་ལྟས་ལྟ་བའི་ཚུལ་
 རྣམ་པ་བཞིར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་བཞི་བོ་ཀྱན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ནི་སྤྱིར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེས་
 བཅོམ་པ་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་
 མོ་ནི་སྤྱི་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་རྩེས་བཅོམ་ནས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་ཏུ་
 མཛོན་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་པ་ར་ལ་དམིགས་
 བས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་རྩེ་མ་བབས་པས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་
 བྲག་དོ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དབང་ཁམས་གསུམ་དུ་
 མཐོ་བ། བྱོགས་གྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་བྱབ་པ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་གཞི་ལས་

ཐོན་པ། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཅོམ་པ་སྟེ་
 བཤེག་པ་ན། བཅོམ་པའི་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་རྩ་འཛིག་པར་འབྱུང་བ།
 དེ་མ་ཐག་རྩ་བཤད་པའི་རྩ་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་ལྟན་སྟག་པོ་ལ་
 གནས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་བ་ཉི་ཤུ་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་
 ལ་བཞི་བཞིར་བཤད་པ་འདི་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 མཐའ་དག་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དོ་རྩེ་ལྟར་མཐེགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་
 ལུང་ཤིང་མཐའ་དག་སྟེག་པར་བྱེད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་རྩོམ་ཞེས་པ་དང་། མེ་
 པོ་ཆེ་ཞེས་གྲང་བསྟགས་སོ། །ཚིག་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་ཅོམ་པ་འཇམ་དཔལ་
 དབྱུངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་བསྟགས་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲངས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཡིན་པས་སྟོང་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །གནས་ལུགས་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པས། མཐེགས་
 ཞིང་རྩོམ་ཞེ་ཆེན་པོ་འཚར། ཞེས་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟོན་པ་བསྟགས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་རྒྱག་པར་བྱེད་པས་བྲག་པོ་ཆེན་
 པོ་དང་བྲག་ཤུལ་ཆེ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བ་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་བན་སོང་གསུམ་དུ་སྟག་བསྟེན་ལ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་
 བཟོད་དཀའ་བ་དག་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལས་ཉོན་འབྲས་སུ་དང་
 བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་དག་པར་བྱེད་པས་ན་འཛིགས་ཆེན་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་
 ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཡང་ན་ཁམས་གསུམ་ན་ཆེ་བར་རྫོམ་པ་དབང་ལྷག་དང་ཁྱབ་

འཇུག་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་དག་གྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་
 རོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྒྱུར་བཞེངས་ནས་ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་
 བས་འདུལ་བར་མཛད་པས་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། འཇིགས་ཆེན་
 འཇིགས་པར་བྱེད་པ་པོ། །ཞེས་བསྟུགས་སོ། །

བཞི་པ་ ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྒྱའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
 མགོན་པོ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་སྟེ། །སྤྱི་མ་གསང་སྟགས་ཆེ་བའི་མཆོག་ ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་གནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་མཆོག་ འཛུགས་གསུངས། རོན་
 བོ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གསང་སྟགས་དང་རིག་སྟགས་ཀྱི་ལྷ་བམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་
 མཐའ་དག་གི་མགོན་མཛད་པས་ན་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་ཞིང་
 །ལམས་ཀྱང་ཏུ་གྲགས་སོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཡིན་ལ། གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྱི་མཐའ་གོང་མ་ཆེ་བའི་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསང་སྟགས་སྤྱི་མེད་ཡིན་ལ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
 གསང་སྟགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་སྦྱལ་ནས་གདུལ་
 བྱ་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་སྤྱི་
 མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་ལམ་ལ་རང་ཉིད་གནས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 གསང་སྟགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་ལམ་གྱི་མཆོག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདོམས་པར་
 མཛད་དོ། །ཡང་ན་ཆོགས་བཅད་འདི་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་བདེ་ཆེན་
 ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་སྒྱུར་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟེགས་

དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་བཤོད་པའི་ཉེ་ལམ་ཡིན་པས་ན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་མཆོག་ཅིས་བྱའོ། །གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་
 འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལྷུང་ལམ་མཆོག་ཡིན་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མ་ལས། དོན་གཅིག་
 བ་ཡང་མ་སྟོངས་དང་། བཅས་མང་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོའི་
 དབང་བྱས་པས། སྤགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྤགས་ལམ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་པར་
 སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་རྒྱབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལེའུ་འདི་ལ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྷ་ཆོགས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ལྷུང་ཏེ་བཤད་པ་དྲི་མེད་འོད་འདི་ནས་གསུངས་ཏེ་
 ཤེས་པར་འདོད་ན་རྒྱད་འགྲེལ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ནི་རང་དང་
 སྐལ་བ་མཉམ་པ་དག་ལ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟེན་འདོན་པའི་ཆོ་རྩེ་བཅུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་དེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་ཕྱིར་ཆོག་གི་དངོས་ཟིན་གང་ཡིན་གོ་སྤྱོད་བར་བཀོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་
 བ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆར་རྒྱུན་ལྷུང་དུ་འབབས་
 བྱེད་བརྟེན་སྒྲིན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས་ལེའུ་ལྷ་བ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ལ་རིགས་དུག་པ་རྩེ་རྩེ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པའི་ལེའུའི་བཤད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་སོའི་སྒྲོ་
 བས་བརྟེན་པ་ལ་ལྷ། ཆོས་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ། མེ་ལོང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ། སྐར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་

ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཅུ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། འགྲོ་བའི་དོན་
མཛད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ལྷ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བརྒྱད། ལྷའི་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། བར་
ཕྱིན་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ས་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཤེས་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་པ། རྟོགས་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། དབང་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ།
འབྲས་བུ་ཆོས་ལྷའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་ཆེ། ལྷུབ་པ་ཆེན་པོ་ལྷུབ་ཆེན་ལྷ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབལ་དབྱངས་ནི་རིགས་ལྷའི་ནང་ནས་ལྷའི་རིགས་དང་། རིགས་གསུམ་
གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་རིགས་ཡིན་ལ། ལྷའི་རིགས་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་
སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་
སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། ལྷུབ་ལྷུབ་པ་ཞེས་པ་
ཉན་རང་དགྲ་བཙོམ་རྣམས་དང་ལྷ་མིའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལའང་བརྗོད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། ལྷུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་ལྷུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། ལྷུབ་ཆེན་ལྷན་ཞེས་
བསྟུགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གསང་རྒྱལ་ཚུལ་ལེན་
ལས་བྱུང་བ། གསང་རྒྱལ་ཚུལ་ཆེན་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་རོ་བོར་སངས་རྒྱལ་
པ་དེ་གསང་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་

བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
བཞུགས་སོ་ཞེས་བསྤྲུགས་སོ། །འདིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བརྟེན་ཏེ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་
གྱིས་བཞུད་ནས་ས་བཅུའི་མཐར་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྲུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་
ཏེ། གཉིས་སྣང་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་རྩ་བ་ནས་དག་པར་བྱེད་པ་འོད་གསལ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ས་
བཅུའི་བར་དུ་བཞུད་པའི་བྱང་སེམས་དེས་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་བརྒྱབ་ནས་
འཆང་རྒྱ་བར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྟ་བུའུ་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསུངས་ལ།
ཚུལ་འདི་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་
ཡིན་ཞིང་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
དད་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བས་འདིའི་གནད་ཞིབ་པར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་དུ་
རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་པར་ཕྱིན་བཅུའི་སྒྲོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ཐོབ་པ་
སྟེ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་གནས། །པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་དག་པ་སྟེ། །པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་བཅུ་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྟོ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
དང་པོར་བྱང་རྩལ་མཆོག་དུ་ཞུགས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བགྱང་བ་ལས་
འདས་པར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ནས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་འདས་པའི་ལམ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་

འབྲས་ལུ་མཚོག་ཐོབ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་འདི་ལ་འདིས་སྤྱོན་པ་དང་། འདིར་
 སྤྱོན་པ་གཉིས་ལས། འདིས་སྤྱོན་པ་ནི་ལམ་དུས་དང་། འདིར་སྤྱོན་པ་ནི་འབྲས་
 བུའི་དུས་ཏེ། ལམ་དུས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་བཅུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་མཐར་སྤྱོན་ཏེ་
 འབྲས་དུས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་བཅུ་ཐོབ་པའོ། །སར་སྤྱོན་བཅུ་ནི། སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་།
 རྩལ་བྱིས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་། བཟོད་པའི་སར་སྤྱོན་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་།
 བསམ་གཏན་གྱི་སར་སྤྱོན་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སར་སྤྱོན་། རྟོགས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་། ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་། སྟོན་ལམ་གྱི་སར་སྤྱོན་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་སྤྱོན་ཏེ་བཅུའོ། །
 སྤྱོན་པ་དང་སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་ལ་བྱང་ཆེ་སྟེ། སྤྱོན་པ་ཙམ་ལམ་ལ་མ་ལྷགས་པའི་
 སོ་སྟེ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོ་འདིའི་ནད་གདོན་ནི་བ་དང་། ཆོ་
 དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་དང་དབུལ་
 བོངས་ལ་ཟང་ཟེར་གཏོང་བ་སོགས་སྤྱོན་པ་གཏོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོན་
 པའི་སར་སྤྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་ཆོ་སྤྱོད་མར་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་
 འདོད་ནས་སྤྱོན་པ་བྱེད་པའང་སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རང་ཉིད་
 འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ནས་སྤྱོན་པ་བྱེད་པའང་སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་བར་འདོད་ནས་སྤྱོན་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་གནས་ལུགས་
 མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ན་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་དུ་
 མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་མཐར་སྤྱོན་
 ནས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ལྷ་
 བས་ཟེན་པའི་སྤྱོན་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་སྤྱོན་པའི་སར་སྤྱོན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་

གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་སོགས་ཡང་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེང་པ་ལས། གང་ཆོ་ལུས་དང་སེམས་དང་
 སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། །འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་ལོག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་ཆོས་
 སྟོང་། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མི་ཉམས་མཆོག་འདོད་པའི། །བརྩེན་འགྲུས་པ་
 རོལ་ཕྱིན་ཅེས་མན་པ་མཛད་པས་གསུངས། ཞེས་དང་། ཚུལ་བྱིས་པ་བྱུང་ཞིང་
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྟོ་ལ། །དེ་ཡིས་སྟོམ་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་བསྟོང་
 མི་བྱེད་ལ། །ང་ཡིས་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤངས། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཚུལ་བྱིས་པ་རོལ་ཕྱིན་གནས་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས། མདོ་དཔེ་
 དགོངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་
 པོས་སྟོང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་
 ཆགས་སྟེས་གྱུར་པ་དེ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཅེས་དང་།
 གལ་ཏེ་དེ་ན་བྱིས་དག་རང་བཞིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་དག་མི་
 འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཏག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་། །གཉིས་སྟོང་རྒྱ་བ་གང་དག་
 བྲལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཛིག་རྟེན་འདས། །
 ཞེས་དང་། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོས་ཀྱང་། །གསུམ་དམིགས་
 ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །
 འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཡང་ཕྱིན་
 གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། །རྟེན་བརྩེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩེན་ཉམས་ལེན་
 ལ་གནས་ནས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྩེན་གོང་ནས་གོང་དུ་དག་པར་མཛད་དེ་པ་རོལ་

དུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ཚུལ་ཏེ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ཅིང་གདུལ་བྱ་སྐལ་པ་དང་
ལྷན་པ་གཞན་དག་ཀྱང་རྒྱལ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་པར་ཕྱིན་བཅུའི་ལམ་ལ་འབྲིད་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་གྲངས་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲིད་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྱད་བརྗོད་ཐེག་པ་ལྟར་དོ། །པར་ཕྱིན་བཅུ་དག་པར་
བྱེད་ཚུལ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པ་དང་བསལ་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་པ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་ལ་
འབད་ནས་སྤྱི་པའི་པར་ཕྱིན་དག་པར་བྱས་ཏེ་ས་གཉིས་པར་འཕྲོས་ནས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ས་བཅུ་ལ་པར་ཕྱིན་བཅུ་རིམ་གྱིས་
དག་པར་བྱེད་ཚུལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

བཞི་པ་ས་བཅུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མགོན་པོ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་
སྟེ། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ས་བཅུ་
ལ་གནས་པའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་ས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་བྱ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་
བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབྲིད་
པར་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་ཅེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་གཤགས་ཤིང་། ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་པ་པོ། །ཞེས་ཀྱང་
བསྟན་སོ། །ས་བཅུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།

གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྤང་དགའ་བ། སྟག་པ་མཛོན་
 ཏུ་ཚྭ་གས་པ། བདུན་པ་རིང་ཏུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་མོས་པའི་
 གྲོ་གྲོས། བརྩ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ས་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཡོན་ཏྲ་
 གོང་མ་གོང་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ས་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ཞེས་བཞེད་པ་སོགས་ས་བརྩ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ས་བརྩ་
 རིམ་གྱིས་བཞེད་ཚུལ་སོགས་འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མདོ་སྡེ་
 ས་བརྩ་པ་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཀྲལ་བ་མཛོན་རྟོགས་
 རྒྱན་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་
 འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱུབ་གྱིས་བཀྲལ་བ་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྟེང་བ་དང་། དེའི་དགོངས་
 པ་ཤིན་ཏུ་འགྲེལ་བ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ཤེས་པ་བརྩའི་སྒྲོ་ནས་བཞེད་པ་ནི། ཤེས་བརྩ་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་
 ཅན། ཤེས་བརྩ་རྣམ་དག་འཆང་བ་པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཤེས་པ་བརྩ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། ཤེས་པ་བརྩ་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་ཡང་
 ཉམས་པ་མེད་པར་ཐུགས་ལ་འཆང་བ་སྟེ་གནས་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་ཤེས་པ་བརྩ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་དང་། ཤེས་པ་
 བརྩ་རྣམ་པར་དག་པ་འཆང་བ་པོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། ཤེས་པ་བརྩ་ནི། ཆོས་ཤེས་
 པ་དང་། རྗེས་སྤྱ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཡ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་
 རྗེས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྟེན་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་
 པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་

སོ། །ཤེས་པ་བརྩ་བོ་འདི་ནི་མཁའ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་སྟེ་
འདིའི་རེ་རེ་ལའང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་མཚོན་ན་
ཕྱི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་བརྩུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། སོ་
སོའི་ངོ་བོ་དང་། རྩད་པར་རྣམས་དང་། རྒྱུ་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞུགས་དང་
རྒྱ་དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་དབང་བོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་རྩད་པར་དང་། སོ་སོའི་བདེ་སྐྱེག་དང་སྦྱོན་
ཡོན་གྱི་རྩད་པར་སོགས་ཇི་བཞིན་དུ་མཁའ་པའི་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཞན་རེ་
རེ་ལའང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །ཤེས་པ་བརྩ་བོ་འདིའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཞིབ་
པར་མངོན་པ་མཛོད་ཅུ་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བས་སྟོ་གོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་
པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་སྟོབས་བརྩའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྩ་བོ་དོན་བརྩའི་
དོན། ལྷུ་དབང་སྟོབས་བརྩ་བྱེད་པའི་བདག་ །ཀྱན་གྱི་དོན་ནི་མ་ལུས་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དོན་རྣམ་པ་བརྩ་
མཁའ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་མཛོད་ནས་སྟོབས་བརྩ་བརྟེས་ཏེ་
བྱེད་བདག་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བཞུགས་ནས་མཁའ་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འདྲེན་པར་མཛོད་པས་ན་རྩེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། རྣམ་པ་བརྩ་
བོ་དོན་བརྩའི་དོན། ཞེས་དང་། ལྷུ་དབང་སྟོབས་བརྩ་མངའ་བ་ཞེས་དང་།
བྱེད་བདག་ཅེས་བསྐྱེད་སོ། །རྣམ་པ་བརྩ་ནི་སྤང་བོ་ལྡ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྡ་
སྟེ། བརྩ་བོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྩ་ཞེས་བརྟེན་ཅིང་། དོན་བརྩ་ནི་སྤང་བོ་ལྡ་རྣམ་པར་
དག་པ་རིགས་ལྡ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྡ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་དེ་བརྩ་བོ་དེ་ལ་

དོན་བཅུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཐུན་པའི་
སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཐུན་པའི་
སྟོབས། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཐམས་
ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་
མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་
སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡས་བཅའངས་ཤིང་
ལུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་མར་མྱོང་བ་ལ་བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་
པའི་སྟོར་ཞུགས་ནས་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་གྱིས་བཀོད་ནས་
རིམ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཟུགས་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྤང་དང་། ཚོར་
བའི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྱུང་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་
པ་འོད་དཔག་མེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་
དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ལྡར་འཆར་བ་
དང་། གཏི་སྟུག་རྣམ་པར་དག་པ་མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་དང་། སེར་སྣ་རྣམ་པར་དག་པ་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཕྱག་དོག་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཅུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་།

པར་མཛད་ཅིང་སྟོབས་བརྩའི་སྒོ་ནས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་མཛད་པས་ན་རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཀྱག་གྱི་དོན་མ་ལུས་བྱེད་
པ་པོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བརྩན་པ་དབང་བརྩའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་ཆེ་བ་
པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དབང་རྣམ་པ་
བཅུ་བརྟེས་པས་ན་རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་ཆེ་
བ་པོ། ཞེས་བསྟགས་སོ། དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། ཆེ་ལ་དབང་བ། སེམས་ལ་
དབང་བ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ། རླུ་འཕྱུལ་
ལ་དབང་བ། མོས་པ་ལ་དབང་བ། སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ།
ཆོས་ལ་དབང་བ་བརྩའོ། ཇི་ལ་ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཞིང་རབ་
འབྱམས་རྣམས་སུ་སྐྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསྟན་ནས་ཆེ་གནས་པ་དང་། ཆའི་འདྲ་
བྱེད་འདོར་བ་རི་ལྟ་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་རུས་པའོ། སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་རི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་རུས་པའོ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་
བ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་རུས་པའོ། ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ལུས་དག་
གི་ལས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་རུས་པའོ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་མཁའ་ཁྲབ་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྟོན་རུས་པའོ། །
མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱུར་བ་སོགས་རི་
ལྟར་འདོད་པར་བསྐྱར་རུས་པའོ། སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་སོ་སོའི་
བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གང་འདོད་སྐྱབ་རུས་པའོ། རླུ་འཕྱུལ་ལ་དབང་བ་ནི།

མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མངོན་ཤེས་གྱིས་བལྟས་ནས་སོ་སོའི་བསམ་
 བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཡང་
 ཉམས་པ་མེད་པའོ། །ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་རུས་པའོ། །ཡང་། རྣམ་བཅུ་
 དབང་ལྡན་ཆེ་བ་པོ། །ཞེས་པ་དུས་འཁོར་དང་མཐུན་པར་ཡི་གེ་བཅུ་ལ་བཤད་པ་
 བོ། །ཉལ་མཁའ་མར་ཡི་ ཞེས་པ་སྟེ་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་མཚོན་
 པའི་བད་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རི་ལྟར་འགྲུབ་པ་དང་། བད་
 བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྤང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་།
 གཞན་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་རྩོམ་རྩིས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་
 འབྲས་ལུ་མཚོག་འགྲུབ་པ་སོགས་གྱི་ས་ལམ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པའི་གནད་
 ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་འདི་
 ལ་སྒྲུབ་པ་དང་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་པར་
 ཤེས་པ་འདོད་ན་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་རྩི་
 བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་ཐབས་མཁས་གྱི་མན་ངག་གྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཡིན་པས་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཆེ་བ་པོ། །
 ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བརྒྱད་པ་འབྲས་ལུ་ཆོས་སྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོན་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་བདག་
 སྟོས་མེད་བདག་ །དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག་ །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི།
 རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཐོག་མར་སྟགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་

བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གནས་
 ལུགས་ཏྲོགས་པའི་ལྟ་བ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གོམས་པ་མཛད་པས་གནས་ལུགས་ལ་
 དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་
 ཐོབ། དེ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ། དེ་ནས་མ་དག་
 ས་བདུན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་བརྟེན་པ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཅུ་བ་
 ནས་ཟད་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཅིང་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ནས་ས་
 བཅུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲེལ་པའི་དངོས་
 གཉེན་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་
 སུས་ཀྱང་བཅོས་པ་མིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 ཅིང་། སྤྲུང་ཡང་དེ་ལས་སུས་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་མེད་ཅིང་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྦྱོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅས་
 བྱ། དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་། གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་ལ་སྦྱིབ་པའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲེལ་པ་ནུམས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་
 འབྲེལ་གྱི་ལམ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོལ། །འདིར་རྩེ་
 བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྱུ་བརྟེན་ཆུལ་ལས་བཅུམས་ཏེ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། སྦྱོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅས་བསྟགས་སོ། །ཁྱིམ་རྒྱུ་འདི་
 གཉིས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཏྲོགས་པའི་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ནུམས་བསྟན་

ཏེ། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚུའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བཅོས་པ་མིན་པར་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་པས་འདི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་བཞུང་ལ། སེམས་དང་སེམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སྒྲར་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འབྲལ་བར་བྱེད་མི་ལུས་ཤིང་སྒྲོས་པ་གང་གིའང་ངོ་བོར་མ་སྒྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་དོ། །གཉིས་སུ་དབྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་སེམས་གྱི་ཚེས་ཉིད་གཉིས་སུས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱེད་དུ་མེད་པར་གསུངས། སེམས་གྱི་ཚེས་ཉིད་སྒྲོས་པ་གང་གིའང་ངོ་བོར་མེད་པ་ནི། འཕགས་པ་སྒྲུ་རྒྱུ་བ་གྱིས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྒྲེ་མེད་པ། །ཁད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྒྲོས་པ་ཉར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་དག་ནི་དོན་ཤིན་ཏུ་བྱ་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་ཅེས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། དག་པའི་བདག་ཅེས་པ་སྒྲོ་བར་རྣམ་དག་གི་དོན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལུན་གྱི་ཚེས་སྒྲུ་བརྟེས་ནས་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་དེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་ལ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་བསྒྲུ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་ཚུལ་ལས་བསྟོད་པ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྒྲུའི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། ཐེག་པ་གསུམ་

གའི་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པར་སྤྲི་ཞིང་ཆོག་
 མི་འགྱུར། རི་སྐད་སྤྲིས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད། གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 སྟོན། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་རྣམ་པར་གནས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ནམ་
 ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལས་གསུང་བ། །འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་རྩེ་མི་
 གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱིབ་
 གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་ནས་རང་གིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདོམས་
 པར་མཛད་པས་ན་བདེན་པར་སྤྲི་བ་ཡིན་ཞིང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་གང་གསུངས་པའི་ཆོག་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གདུལ་
 བྱ་ལ་རི་སྐད་སྤྲི་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བ་
 སྤོངས་ཤིག་ཅས་རི་ལྟར་འདོམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 རང་ཉིད་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པ་སྟེ། སྐྱིབ་གཉིས་ཅ་བ་ནས་
 སྤངས་པས་མི་དགའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་དོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཡིན་
 ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་བདག་འཛིན་འདི་ནི་
 ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། བདག་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལ་
 བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ། དེས་ན་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོས་ཤིག་
 ཅས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ལ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རྩེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་ཡང་ལྡང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་གནས་
 མོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བདེན་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་བ་དང་།
 ཚིག་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བ་དང་། རི་སྐད་སྒྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ཞེས་བ་དང་།
 གཉིས་མེད་གསུང་བ་ཞེས་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བསྐྱགས་
 མོ། །སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་འདོན་པ་གསུང་བ་ཞེས་དང་།
 གཉིས་མེད་གསུང་བ་ཞེས་པ་སོགས་འབྱུང་ཡང་། འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་སྦྱར་རོ། །ཚིག་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདིས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་
 བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་སྤྱད། །དེ་ཉིད་རབ་
 ཏུ་རྟོགས་ལ་སྒྲ་མཁས་ལྡན། །བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱོང་ལ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །
 ཞེས་ཡོན་ཏན་བཙུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཙུང་པོ་དེ་
 ཉིད་འདིར་འདུས་སོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་རེ་རེ་ནས་བཀའ་ན་ཡི་གེ་མང་པོ་དགོས་
 བས་མ་སྒྲིས་ལ། རི་སྐད་སྒྲས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་
 གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཚོས་གང་རྗེ་གསལ་པར་བགྱིས་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་བ་དང་སྦྱོང་བ་འཚལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་བཀའ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་ལས་མ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་རིམ་ལ་བཞིན་ཏུ་བདེན་པ་
 ཤེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་པ་
 འཕྱོང་ཅིང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རེས་པ་འཕྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཆོས་ལའང་སྟོང་ལ་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མི་གོས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་དེར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྟོང་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལྷ་རན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བགྱིས་པ་དང་། ཉན་
 བོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ལ་སྟོང་ཀྱང་ཐེག་པ་དེ་དག་གིས་རེས་པར་
 འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སེམས་ནག་ལོག་མ་
 མཆིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་ལའང་འཇུག་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྗེས་སུ་འང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་བ་དང་སྟོབས་པའི་བསམ་པ་ལ་ཐེལ་
 གྱིས་ལོན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་
 རབ་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཤེས་རབ་མ་ལུས་པར་འཕྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བགྱིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདྲ་ཤེས་ལའང་མི་གནས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ལ་དམིགས་པ་ལའང་མི་གནས་པ་དང་། ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པའང་སྟེ་ལ། ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྟོང་ལ་མི་གནས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། མཆིས་
 པ་དང་མ་མཆིས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བར་
 བགྱིད་པ་དག །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ཏུ་གསོལ། དེ་སྐད་ཅས་གསོལ་པ་

དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཚན་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱལ་
 བོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །མཚན་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱལ་བོ། རེགས་སོ་
 རེགས་སོ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་ལྷན་ན་ཡོན་ཏན་དེ་
 དག་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅུ་གཅིག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་འཕྲོ་བ་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་མཁས་པའང་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ལྷུང་དུ་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཁོར་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱལ་བོ། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་ཞེན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། རི་སྐད་སྒྲིལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །རི་ལྷར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་
 ལ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱལ་ལས་བསྟོད་པ་ནི། བདག་མེད་སེང་གའི་སྒྲི་དང་ལྷན། །
 ལྟ་སྟེགས་རི་དྲགས་ངན་འཇིགས་བྱེད། །ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡོད་སྟོབས། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ཡིད་ལྟར་མགྲོགས། །རྒྱལ་བ་དག་རྒྱལ་རྣམ་པར་རྒྱལ། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་
 བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་སྤྲུགས་རྗེས་མ་བཟོད་ནས་
 དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱིར་དུ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལྷགས་ཐབས་མཁས་པས་
 རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་གི་སྟོན་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་

འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོད་གིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། སྐྱོད་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱུངས་གྱུར་པ། ཉེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་
 པའི་ཐབས་ཚུལ་གྱི། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཕྱུང་པར་མཛད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། ཚུལ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་བྱུང་མོང་བ་
 ཡིན་ཞིང་ལྟག་པར་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྟོན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་
 སྟོན་པའི་གསུང་ནི་སང་གའི་སྐུ་ལྟ་སྟེ་སང་གའི་སྐུ་དབྱངས་ཀྱིས་རི་དྲགས་ངན་
 པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་དབང་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་
 ཞེན་པའི་སྐུ་སྟེགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པར་བྱེད་དོ། འདི་ཡང་མཚོན་
 བྱེད་ཅུ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཐོས་པ་
 ཅུ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ཡུལ་དུ་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྟོད་
 བཙུན་ཐམས་ཅད་འདར་ཞིང་གཡོ་ལ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟོས་པ་ཅུ་ཀྱིས་ཀྱང་མྱིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །
 ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ལ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་མི་
 འཛིགས་པ་བཞི་བརྟེན་པར་བསྟན་ཏོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མཁའ་
 རབ་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱོན་ནས་མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་
 ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་དོན་ཡོད་པར་མཛད་པས་

ན། གུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡོད་སྟོབས། ཞེས་བསྟགས་ཤིང་། ཞིང་ཁམས་གུན་ཏུ་
འབྱོན་པ་དེའང་འབད་ཚུལ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡིད་དེ་ཐུགས་ལྟར་མཐོགས་པས་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཞིང་གུན་ཏུ་རྩ་
འབྲུལ་གྱིས་བྱོན་ནས་སྐྱུལ་པས་འགོང་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་དང་། དག་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་
པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཚོགས་རྗེ་ཚོགས་
བདག་དབང་དང་ལྡན། མཐུ་ཆེན་གཅིས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། རྩལ་ཆེན་གཞན་གྱི་
དྲིང་མི་འཛོག་ ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཕན་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་མཆུངས་པ་
མེད་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟེ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཆུངས་པར་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པས་ཆོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲ་མ་མཛད་དེ།
གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཕན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་གྱི་
སྟོབ་དཔོན་མཛད། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཕན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་
ཕྱིར་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་དག་འདུན་ཚོགས་པ་རྣམས་གྱི་མཚོགས་སྒྲ་མ་མཛད། གདུལ་
བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཕན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཚོགས་གྱི་རྗེ་པོ་མཛད། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཡངས་རབ་སྟགས་གྱི་
སྟོད་རུང་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཚོགས་གྱི་བདག་པོ་
བྱུང་བདག་རྟོ་རྗེའི་འཆང་དབང་གི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་དབང་དང་ལྡན་པར་མཛད།

དེའི་སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཞེས་
 བ་དང་། རྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བ་དང་། ཆོག་མཁན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་བ་དང་། ཆོག་མཁན་
 ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བ་དང་། ཆོག་མཁན་རྗེ་ཞེས་བ་དང་། ཆོག་མཁན་བདག་ཅེས་བ་དང་།
 དབང་ལྷན་བརྒྱུ་བརྒྱད་དང་ལྷན་བ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་མཚུངས་བ་མེད་བ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙུན་གྱི་
 གྲོ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 བེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙུག་པོར་འཛིན་
 པའི་གནས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཡུལ་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཁྱད་པར་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱལ་ཏེ་ལམ་གཞན་གྱི་
 དྲིང་མི་འཛོག་པར་རང་དབང་དུ་རྟོན་པར་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་ཁྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེ་ཞེས་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙུན་གྱིས་རྒྱ་
 ཆེར་བསྐྱེད་པ་སོ། །

བཞི་པ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྐྱུ་ཆོག་མཁན་
 པའི་སྟོན་པ་བརྟན་པ་ནི། ཆོག་རྗེ་ཆོག་བདག་སྐྱུ་མཁས་པ། ཆོག་ལ་དབང་བ་
 ཆོག་མཐའ་ཡས། ཆོག་བདེན་བདེན་པར་སྐྱུ་བ་སྟེ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་པ་
 པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་དེའང་གསུང་གི་གདངས་གཙིག་གིས་
 བཅའ་མཁའི་ཁྱོན་གྱི་འགོད་པར་མཛད་པ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་
 ལྷན་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྷན་བ་

ཞིག་སྟེ། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིན། དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ། ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དེས་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ།
 སྟོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིན། །དེ་ལ་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ཐོབ་པས་ན་ཆོག་རྗེ་དང་། ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ན་
 ཆོག་གི་བདག་པོ་དང་། དེས་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ན་སྟེ།
 མཁས་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ན་ཆོག་ལ་
 དབང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པ་དེའང་གདུལ་བྱ་རྗེ་རེ་ནས་སོ་སོའི་སྐད་དུ་སྟོན་པ་དང་དུས་རྗེ་རེ་ནས་
 སྟོན་དགོས་པ་མིན་གྱི་མཁའ་ཁབ་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ལ་གསུང་གི་གདངས་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་གྱི་སྐད་དུ་གོ་བར་ལུས་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་གདུལ་བྱ་བགང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་གིས་དུས་གཅིག་དུ་ལུས་ཀྱང་སྟོབ་པ་
 མེད་པའི་སྟན་གྱིས་གསལ་ཞིང་བྱགས་གྱིས་དགོངས་ནས་གསུངས་དབྱངས་
 གཅིག་གིས་སོ་སོའི་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པས་ན་ཆོག་མཐའ་
 ཡས་པ་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོག་གི་རྗེ་པོ་
 དང་། ཆོག་གི་བདག་པོ་དང་། སྟེ་མཁས་པ་དང་། ཆོག་ལ་དབང་བ་དང་། དག་
 གི་དབང་ལྷག་དང་། ཆོག་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཆོས་རི་སྟེང་ཅིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོག་བདེན་པ་
 བདེན་པར་སྟེ་བ་གསུག་སྟེ་རྒྱུན་གསུངས་པ་ནས་ཡང་མི་སྟོན་དོ། །ཆོས་རི་ལྟར་
 སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུན་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོར་

ལས་དངས་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོག་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་སྟོན་པ་སྟེ། དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་།
 རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
 གཉིས་ནི་སྟག་བསྐལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །རྣམ་བུར་
 ཕྱོགས་གཉིས་ནི་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་སོ། །དེའང་ཐོག་མར་
 གདུལ་བྱ་ཆེ་འདི་འབང་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་ངན་སོང་གི་སྟག་བསྐལ་ཇི་
 ཉམ་ཡོད་པ་བསྟན་ནས། དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱབས་འགོ་དང་ཕྱིག་སྒོང་
 དགོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན། གདུལ་བྱ་སྒོའི་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་སྤྱིའི་
 སྟག་བསྐལ་བསྟན་ནས་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་ལམ་བསྐལ་བ་གསུམ་སྟོན།
 གདུལ་བྱ་སྒོའི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་
 འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་ནས་སྟག་བསྐལ་སྒོང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་
 ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་བུམས་སྟེང་ཇེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམས་ནས་འཚང་
 རྒྱ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་
 བདེན་པ་གསུང་བ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཚད་མ་རྣམ་
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་ཚད་ཡིན་ཡང་ན་སྟོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་
 མཛད་པའོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་ལ་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་པས་འགོ་བའི་
 སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །

ལྷ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་བསེ་དུའི་ཚུལ། །ངེས་འབྱུང་སྟ་
 ཚོགས་ལས་བྱུང་བ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གཅིག་ལ། །དགོ་སྒོང་དགྲ་བཅོམ་ཟག་

པ་ཟད། འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་དབང་པོ་སྤུལ། ཁད་པ་བརྟེན་པས་འཛིགས་
 མེད་ཐོབ། ཁམས་པར་གྱུར་པ་རྟོག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས། ཉོན་མེད། རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་རྩེས་སུ་
 གཟུང་བར་མཛད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་པ་
 བཞིའི་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤྱད་སྤྱེ་གནས་སུ་ཕྱིན་མི་ལྟོག་པ་ཕྱིར་
 མི་འོང་དང་། ཉན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་
 པར་མཛད། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་རང་
 ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པར་ཡང་མཛད་དོ། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
 ཚུབ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། ཉིད་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་གཉིས་ཉེ་ཆོགས་ན་
 སྤྱོད་པ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་གཅིག་ཤུར་གནས་པའོ། འདྲེན་པ་ཆོགས་ན་སྤྱོད་
 པའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྟོག་གི་ཚུལ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་
 བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པར་མཛད། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་
 བུའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་ཆོས་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
 དོ། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆེ་འདི་ལས་སྒོ་ལོག་པའི་
 དེས་འབྱུང་དང་། སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་དེས་འབྱུང་དང་། སྤྱིད་
 ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་དེས་འབྱུང་བསྟན་ནས་དེས་འབྱུང་སྤྱི་
 ཆོགས་པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཉིད་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེན་

པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དགེ་བ་དེ་ལ་གདུལ་བྱའི་སྐོ་
 རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་ཅིང་སོ་
 སོའི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱའི་ཆ་ལུགས་ཀྱང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དགེ་སྦྱོང་གི་
 ཆ་ལུགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བས་དབང་པོ་ཐུལ་བའི་ཚུལ་དང་། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་བརྟེན་པས་འཛིགས་
 པ་མེད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 རྟུག་པས་ལ་མཐའ་དག་ཞི་ནས་བསིལ་བར་གྱུར་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་
 པར་མཛད་དོ། །ཁྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་
 དོན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་སྐྱའི་རྣམ་འབྱུར་དང་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། སྐྱ་བཞི་ལྷུར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲགས་ལམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐུལ་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ། ཡོངས་སྐྱའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ། ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་དང་ནི་རྒྱུད་པར་
 ལྷན། །བདེ་གསལ་གསལ་འཛིག་ཏེན་རིག་པའི་མཆོག་ །བདག་གིར་མི་འཛིན་ངར་མི་
 འཛིན། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས། །འཁོར་བའི་ལ་རོལ་མཐར་སོན་
 པ། །བྱ་བ་བྱས་པ་སྐམ་སར་གནས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདིར་སྐུལ་སྐྱའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་ནི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་
 ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁའ་པ། སྤྲེལ་བུ་འདུལ་
 བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་བསྟུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་
 བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་
 བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡང་དེ་ཁོ་བ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཞུགས་ཏོ། །དག་
 བཅོམ་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཉན་མོངས་བག་
 རགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དོན་ཏོ། །རིག་པ་
 དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་
 སློ་ནས་གོ་འཕང་སྤྲོ་ན་མེད་པར་གཤེགས་པའི་དོན་ཏེ། གོང་གི་སྟོན་པ་ཐུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བ་དང་། ཞབས་ནི་ཡན་ལག་ལྷན་མ་བདུན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་རག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་
 བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པོ་དེ་བསྟུན་པ་
 གསུམ་དུ་འདུ་བས་བསྟུན་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ན། རིག་པ་ནི་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་

གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞབས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་པའི་སེམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལ་བཤད་དོ། །འདིར་རིག་པ་དང་རྐང་པ་ཞེས་པ་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་
 པར་རོ། །བདེ་བར་གསལ་པ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིག་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་
 ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་པའི་གོ་འཕང་སྤྱོད་མེད་པར་གསལ་པའི་དོན་
 ཏོ། །འཛིག་རྟེན་རིག་པ་ལམ་མཁྱེན་པ་ནི་མདོན་པ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་གནས་པའི་སྟོང་
 གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་གྱི་གནས་ཚུལ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་སུ་
 ཞིག་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྱངས་ཏེ་ཐར་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། སུ་ཞིག་ངར་
 སོང་ནས་བཏོན་ཏེ་མདོན་མཐོ་ལ་འགོད་པར་བྱ། སུ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 དུ་འབྱིད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱ་སྟུམ་དུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་
 པས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
 འགོ་བའི་དོན་མཛད་པའོ། །འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་རི་ལྟར་འབྲེན་པ་ནི་
 འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པའི་གནས་
 ལུགས་བསྟན་ནས་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དང་ངར་མི་འཛིན་པ་སྟེ་བདག་དང་
 བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང་རྗེ་
 བཙུན་ཉིད་གྱི་ཐུགས་ལའང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ནམ་ཡང་སྟེ་མི་སྲིད་
 པའོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་གནས་ལུགས་
 རི་བཞིན་རིག་ནས་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་

གཉིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་ཀྱང་
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བདེན་གཉིས་གཞིགས་པ་མཐར་ཐྱིན་ཏེ་དེའི་ཚུལ་ལ་
 གནས་སོ། །བདེན་གཉིས་ལའང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ལས།
 ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་ཐུགས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ལས་མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །
 འདིར་འཁོར་བའི་པ་རྩེལ་མཐར་སོན་པ། བྱ་བ་བྱས་པ་སྐྱམ་སར་གནས། ཞེས་
 བ་ནི་དགོན་མཚོག་རྗེས་བྱན་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་
 ཚོ། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ། རྩ་བོ་ལས་བཟུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་
 གཅིག་གོ། །དེའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ནས་
 འཁོར་བའི་པ་རྩེལ་མར་པ་སྒྲུབ་མེད་པའི་མཐར་སོན་པ། བྱ་བ་བྱས་པ། རྩར་
 བོར་བ། སྲིད་པའི་རྩ་བོ་ལས་བཟུལ་ཏེ་ཐར་པ་སྒྲུབ་མེད་པའི་སྐྱམ་སར་གནས་
 པའོ། སྲིད་པའི་རྩ་བོ་ལ་བཞི་བཤད་དེ། འདོད་པའི་རྩ་བོ་དང་། སྲིད་པའི་རྩ་བོ་
 དང་། མ་རིག་པའི་རྩ་བོ། ལྟ་བའི་རྩ་བོ་བཞིའོ། རྩ་བོ་བཞི་བོ་དེ་དག་ལས་
 བཟུལ་ནས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུན་གཤེར་གང་ཡང་མེད་
 པའི་ཐར་པའི་སྐྱམ་སར་གནས་པའོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ས་ལམ་འབྲས་སྤྱད་བཅས་པའི་གནད་དེ་དག་འདོམས་པར་
 མཛད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་ས་ལམ་མཐར་ཐྱིན་ནས་འབྲས་སྤྱད་མེད་པའི་
 གོ་འཕང་ལ་གནས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་དང་།
 འཇིག་རྟེན་མཐུན་པའི་མཚོག་ཅེས་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཛོན་པ་

ཞེས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་བའི་པ་
རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཞེས་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཞེས་དང་། སྐྱམ་སར་གནས་པ་ཞེས་
བསྐྱགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཤེས་པ་འབའ་
ཞིག་ངེས་གསལ་བ། ཤེས་རབ་མཚོན་ཆས་རྣམ་འཛམས་པ། དམ་ཚེས་ཚེས་
རྒྱལ་གསལ་བར་ལྷན། །འཛིག་རྟེན་སྣང་བར་བྱེད་པའི་མཚོག་ཚེས་ཀྱི་དབང་
ལྷག་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུ་བྱས་པའི་བཅའ་ཚེས་
རགས་པ་རྣམས་དག་ནས་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ངེས་པར་གསལ་བ་སྟེ་སྒྲི་དང་
གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་གནས་
ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཆས་བདུད་བཞི་རྣམ་པར་འཛམས་པ་སྟེ་
སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཚེས་ཀྱི་སྒྲི་བརྟེས་ནས་དམ་ཚེས་ཚེས་རྒྱལ་
གསལ་བར་ལྷན་པ་སྟེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚེས་ཀྱི་སྣང་བ་
སྟེར་བའི་ཡོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བཞེངས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་འོད་གྱིས་
སྣང་བར་བྱེད་པའི་མཚོག་ཚེས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསུངས་དབྱངས་
འགག་པ་མེད་པས་གཏན་དུ་ལེགས་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡོངས་སྟོང་གཉིས་
ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་བརྟེས་མ་ཐག་སྒྲི་
མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྲི་དང་། གསུང་འགག་མེད་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་ཆངས་

དབང་དང་། ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་གི་
རོ་བོར་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱི་ཡོན་པས་འདིར་ཡོངས་སྤྱི་ཡོན་
ཏན་ལ་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ནི། དོན་གྲུབ་བསམ་པ་
གྲུབ་པ་སྟེ། གྲུབ་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་དབྱིངས་མི་
ཟད། ཆོས་དབྱིངས་དམ་པ་ཟད་མི་ཤེས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་བརྟེན་པ་ན་ཐོན་ཡུན་
རིང་པོ་ནས་སྟོན་པའི་དོན་གྲུབ་ཅིང་བསམ་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
གྲུབ་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པར་བཞུགས་པས་ན་དབྱིངས་མི་ཟད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དམ་པ་ཟད་མི་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ལ་གཤགས་
བྱེད་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ཟད་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་བརྟེན་ཤིང་
དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ལ་སྤྱར་ལྡང་བ་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་རྒྱུ་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་དོན་འདི་དག་གི་
སྒོ་ནས་བརྟེན་དོ། །

བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོན་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ནི། བསོད་ནམས་ལྡན་པ་
བསོད་ནམས་ཚོགས། ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེ། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ཡོད་
མེད་ཤེས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་
སུས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐིན་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
བསགས་ཤིང་། ལྷག་པར་རྫོགས་བྱང་ལྷུང་རྒྱུ་བའི་ཐབས་མཐས་བླ་མེད་ཀྱི་

ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་རྫོགས་པར་
མཛད་པས་ན་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་
པ་ཞེས་བསྐྱེད་ཤིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འབྲུང་གནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་གཉིས་རེས་འཛིག་མེད་པར་དུས་གཅིག་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་མདོན་སྲུང་དུ་
མཐུན་པས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་བཞི་ལྷུང་དུ་སྐྱུ་བ་བྱེད་སྐྱེད་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་
གསུམ། སྐྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྐྱུ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྐྱེད་ལམ་སྐྱེད་མོང་མིན་པའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་ནི་བསགས་པ་པོ། རྟག་པ་རྒྱན་
རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན། བསམ་གཏན་བསམ་བྱ་སྒོ་ལྷན་མཚོག་ །སོ་སོར་རང་རིག་
མི་གཡོ་བ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
སྐྱེད་ལམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྗོ་རྗོ་ཐེག་པའི་ལྷུང་ལམ་
གྱིས་བསྟོད་པ་ལ་ལམ་གྱི་གནད་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་དེ།
དེའང་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་གསོག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཚོགས་
གཉིས་གསོག་རྒྱལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྐྱེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་
གཉིས་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཆེས་ཤུགས་དྲག་པས་
ཚོགས་གཉིས་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གང་སྐྱར་ལྟར་འཆར་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་ཚོགས་གཉིས་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པ་སོགས་ཚོགས་གཉིས་ལྷུང་དུ་རྫོགས་

པའི་ཐབས་མཁས་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་རྟག་པ་ཀྱན་རྒྱལ་
 རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤང་ལ་རྟག་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལུང་པོ་ལྷ་རྣམས་པར་དག་པའི་རིགས་ལྷུང་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤང་ནི་གཞུགས་སུང་རྣམས་པར་དག་པའི་ཆ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ཀྱན་
 མཚན་དཔའི་གཞུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་རྣམས་སྤང་སྡེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་
 པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་མཚན་དཔའི་གཞུགས་གཅིག་ཏུ་ཤར་
 བར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུད་ཆོག་འདིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་སྐྱུར་དུ་
 བཤོད་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལྟོན་པ་ཡིན་པས་ན་འདིར་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་རྒྱལ་དའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱགས་སོ། །ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱུར་དུ་བཤོད་པར་
 བྱ་བའི་སྐྱགས་ལམ་དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རིམ་པ་དང་པོ་ནི་རིམ་པ་
 གཉིས་པའི་དགེ་རྩ་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཡོད་པ་
 ལས་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་སོགས་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་སྒོ་ལྟན་
 རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱི་པོ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རང་རིག་པ་
 གཞན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་རྣམས་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡོ་ཤེས་བསྐྱབ་སྡེ་སྐྱུར་དུ་
 འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་འདིར་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་
 དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོད་པ་ལ་ལ། ལྷ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོད་པ། ལྷ་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོད་པ། ཡོ་ཤེས་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་
 བསྐྱོད་པ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོད་པ། ལྷན་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོད་

པའོ། འདྲ་པོ་ནི། མཆོག་གི་དང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་འཆང་། ཁྱེས་གསུངས། དོན་ནི།
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱེ་བརྟེན་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་།
 སྐྱེ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་གསུམ་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིར་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་
 ལྔར་བྱས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 གྱི་སྐྱུར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤེས་སྐྱེ་ལ་ནམ་གངས་མང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཆོས་གྱི་སྐྱུར་
 འདུའོ། སྐྱེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཉི།
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་གཉིས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཡོངས་སྐྱེ་ལ་གཉིས་གཟུགས་
 སྐྱུར་བྱེད་པའོ། སྐྱེ་ལ་གསུམ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཏེ་མཆོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡོངས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ན་སྐྱུར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་དང་། སྐྱུལ་སྐྱེ་གསུམ་ཏུ་གཅིག་ཏུ་
 འཆང་བ་ཉི་བརྟེན་སོ། སྐྱེ་བཞིར་བྱས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་ལྔའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་ལྔའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། ཁྱེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སྐྱེ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་བཞུགས་སོ། སྐྱེ་ལྔ་ནི་རོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེ། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ། ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཉི་ཤེས་ལྟོ། རྒྱུད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་སྐྱེ་དང་།
 ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་དང་།
 མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་ཉི་ཤེས་ལྟོ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་ལྔ་ལ་བཤད་
 ཚུལ་མང་ཏུ་སྤངས་ཉི་ཞེད་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྒྱུ་བདག་ཡེ་

ཤེས་ལྡེ་ཡི་བདག་ ཁྱེས་གསུངས། རོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་
 བྱུང་བ་དག་དོ་རྩེ་འཆར་གི་སྐྱུ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
 བཞུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས། མ་ཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྟོ། །

བཞི་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལྡེ་བདག་
 ཙོད་པན་ཅན། ཁྱེས་གསུངས། རོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མངོན་
 པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞེངས་ཏེ་སངས་
 རྒྱལ་རིགས་ལྡེ་བདག་ཉིད་ཅན་ཙོད་པན་དུ་བཞུགས་སོ། །སངས་རྒྱལ་རིགས་
 ལྡེ་ནི། རྣམ་པར་སྣང་མཛད། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། འོད་དཔག་མེད། རོན་ཡོད་
 བྱུང་བ། མི་བསྟོད་པ་སྟེ་ལྟོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སངས་རྒྱལ་རིགས་ལྡེ་ཙོད་པན་ཡོད་ཚུལ་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞེངས་པ་དེ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་བྱེ་
 བ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཅིང་། དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན་
 རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བཞེངས་
 པ་དེ་ལ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཤར་དང་ཤར་ལྟོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང་གི་
 ཙོད་པན། ལྟོ་དང་ལྟོ་རུབ་པ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང་གི་ཙོད་པན། རུབ་དང་རུབ་
 བྱང་པ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཙོད་པན། བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་རྣམས་ལ་
 རོན་བྱུང་གི་ཙོད་པན། དབུས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་མི་བསྟོད་པའི་ཙོད་པན་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བ་སྐུན་ལྡེ་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སྐུན་ལྡེ་ཆགས་པ་མེད་པ་
 འཆར། ཁྱེས་གསུངས། རོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྐུན་ལྡེ་དང་

ལྷན་ཞིང་གང་ལ་འདར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་འཆང་བ་སྟེ་ལྷན་པའོ། །སྤྱན་ལ་ནི།
གའི་སྤྱན་དང་། ལྷའི་སྤྱན་དང་། ཡེ་གེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཚས་ཀྱི་སྤྱན་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཏེ་པའོ། །

གསུམ་པ་སྤྲགས་ལམ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྟོན་སྟེང་པ་ལ་བརྒྱད། རྗེ་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མེན་པ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་
རྒྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་སྟོན་སྟེང་པ། སྤྲགས་ལམ་གྱི་འབས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྟོ་
ནས་བསྟོད་པ། སྤྲགས་ལམ་སྟོམ་པའི་ལམ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་པ། སྟོར་བ་
ཡན་ལག་དག་གི་སོར་སྟེང་སྟོམ་པའི་ཆེ་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་རི་ལྟར་བྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་པ། སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོ་
ནས་བསྟོད་པ། སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མེན་པ་རྒྱུད་སྤྲགས་དབྱེར་མི་ཐུད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་སྟེང་པ། སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རེས་དན་གྱི་སྟོན་སྟེང་པ།
སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་འཛིན་པའི་སྟོན་སྟེང་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟེང་པ་པོ། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་པོ་དམ་པའི་མཆོག་ །ཅིས་
གསུངས། ཉོན་ནི། རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོན་སྤྲགས་བསྟེང་པའི་
ཆེ་སྟོགས་བཙུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཅུན་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ལ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་ཤ་རྟག་གིས་གང་བ་ཞིག་བརྒྱབ་པར་ཐུགས་བསྟེད་
པ་དང་། བརྒྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོར་སོགས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་
པལ་ཆེར་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས་ཐུགས་
བསྟེད་པ་དང་། ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེ་ནའང་རྗེ་བཅུན་ཉིད་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་
མཛད་པས་ན་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་ཀྱང་གྱི་ཡབ་གཅིག་ཅེས་

བསྐྱུགས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བྱང་ན་རྒྱལ་སྐུ་དམ་པའི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པས་ན་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱས་སྐུ་ཐུ་བོ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་ཞིང་ཀྱན་
 ཏུ་གྲགས་སོ། །ཆོག་རྒྱུད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མེན་པ་སྦྱོར་
 བ་ཡན་ལག་དུག་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ཡང་བཤད་པར་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་
 དུག་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཐོར་
 གྱུར་བ་ཞིག་དང་། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱུང་ཞིང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཡང་བསྟན་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱུགས་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུ་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟོན་
 པ་ནི། ཤེས་པས་སྤྱིད་འབྱུང་སྟེ་གནས་མེད། ཆོས་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པ་སེལ། །
 གཅིག་ལུ་སྔ་མ་མཐེགས་རྩོད་རྗེའི་བདག་སྟེས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཅེས་
 གསུངས། དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཐོབ་སྟེ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་རིམ་པ་
 དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱུངས། དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་
 དུག་བསྒྲོམས་པས་ལམ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ནས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྟེས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་ཤེས་པ་དེས་སྤྱིད་པ་ལས་རིམ་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་སྟེ་སྐར་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྤྱིང་པོ་སྐྱུགས་ལམ་མཐར་ཐུག་ལས་འབྱུང་བ་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེས་
 སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིད་
 པ་བསལ་བ་སྟེ་སྐྱངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་གཅིག་ཏུ་སྔ་ཞིང་མཐེགས་པ་གང་

གིས་ཀྱང་གཞིས་པར་མི་ནུས་པ་དོ་རྗེའི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་འཕྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་འདྲ་བའི་དོ་རྗེའི་སྐྱར་སྐྱེས་པ་སྟེ་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འགོ་བ་ལྟ་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱེད་གཉེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཆིག་འདི་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་
སྲིད་མཐའ་སྤོང་བ་དང་། དེས་དོན་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བས་ཞི་མཐའ་སྤངས་ཏེ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་
འདས་པའི་ཁུབ་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱལ་བསྟན་པར་གསུངས།
འདི་ལ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟགས་
ལམ་ལ་སྐྱར་ཏེ་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་ལ་སྐྱར་བ་དང་རིམ་གཉིས་སྐྱི་ལ་སྐྱར་བ་
སྟགས་བཤད་པ་མང་དུ་སྒྲུབ་སྟེ་རྒྱུད་ཆིག་རེ་རེ་ལའང་དྲ་དོན་དང་དེས་དོན་མང་
ཏུ་འབྱུང་བར་རྒྱན་བདུན་འགོ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་ཟིན་ནི་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྟགས་ལམ་སྐོམ་པའི་ལམ་རྟགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་པོ་ཆེ། །འོད་ཆེན་རྣམ་
པར་སྒྲུང་བར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལམ་མེ་བ། །འགོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་
སྐོན། །གཟི་བུ་རྗེ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །སྟགས་མཆོག་མངའ་བདག་རིག་
སྟགས་རྒྱལ། །གསང་སྟགས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཆེན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི།
སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་སྐོམ་པའི་ཆོ་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྒྲུངས་སྟགས་མ་འབྲུགས་
པར་བྱས་ཏེ་བསྐོམས་པ་ལས་དྲོད་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ཐོག་མར་སོར་སྐྱད་

སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཉིན་མཚན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་
 ཏུ་བསྒྲོམས་པ་ལས་ཉིན་རྟགས་དང་མཚན་རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ་ནམ་
 མཁའ་ལ་མཐོང་སྣང་སྣ་ཚོགས་པ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་མེ་བོ་ཆེ། །ཞེས་པ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་། འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྣང་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དཀར་ལམ་མེ་བ་ལྷོ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། འགྲོ་
 བའི་མར་མེ་སྟེ་ཉི་མ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་སྟེ་སྒྲུ་གཅན་ལྟར་སྣང་བ་
 དང་། གཟི་བུའི་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ་སྟེ་སྒྲོག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་།
 རྟགས་དེ་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟགས་ཀྱི་མཚོག་སྟགས་ཀྱི་བདག་པོ་རིག་
 སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐིག་ལེ་སྒྲོན་པོའི་དབུས་སུ་གསང་སྟགས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཆེན་བྱེད་
 པ་སྟེ་འོད་ཟེར་སྣ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུ་གསལ་བར་སྣང་བ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་ལས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་
 པ་ལ་ཡང་དྲན་དོན་རིམ་པ་དང་པོ་དང་དེས་དོན་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
 དེ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དང་པོ་སོར་སྟུང་ལ་སྦྱར་བ་ནས་དྲུག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་སྦྱར་བའི་བར་དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྣང་སྟེ་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ལུ་རིམ་ལྡན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་དུས་
 འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྟུང་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ལུས་གནད་ལྟ་
 སྟངས་རི་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟོད་པ་ནི། གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོ་མདྲ་བྱུང་
 གཙུག་ །ནམ་མཁའི་བདག་པོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྦྱོར་བ་
 ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྟུང་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་གནས་དང་དུས་དང་ལུས་གནད་དང་

མེས་པོ་གནད་ནུས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མ་འདྲུགས་པར་བྱས་ལ་ཉིན་མཚན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་གཅུག་ཏིར་ཆེན་པོ་སྤྲད་བྱུང་གཅུག་སྟེ་དབུ་མའི་ཡར་
 སྐྱའི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་མེས་པོ་བཟུང་སྟེ་བསྒྲོམས་པས་ནམ་མཁའི་
 བདག་པོ་སྟེ་ཆོགས་ཏེ་གང་དུ་སྒྲོམ་པ་དེའི་ནམ་མཁའ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་
 ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་དངོས་པོ་
 མཆོག་ །འགྲོ་ཀུན་དགའ་བའི་མིག་དང་ལྗན། །སྟེ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་སྦྱེད་པ་
 པོ། །མཚན་ཅིང་བརྗོད་པ་དྲང་སྟོང་ཆེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རིམ་པ་དང་
 པོས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་བསྒྲོམས་
 པས་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་སྟོང་གཟུགས་
 བསྦྱེད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་བཟུང་འཇུག་གི་དངོས་པོ་
 མཆོག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཞིང་ཁམས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ཡས་པ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་དགའ་བ་སྟེ་
 ཆོམས་པར་བྱེད་པའི་མིག་དང་ལྗན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་
 དུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་ཐོས་དྲན་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 རྗེས་སུ་འཛིན་པར་རྣམས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་སྦྱ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 འགྲོ་བ་ཀུན་དགའ་བའི་དབལ་དང་ལྗན་པར་འགྱུར་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་བ་
 དང་ཁྱོ་པོའི་གཟུགས་སྟེ་ཆོགས་པ་བསྦྱེད་ནས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སྦྱུལ་
 པས་འགོངས་པར་བྱེད་རྣམས་ཤིང་དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་ནི་
 འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚན་ཅིང་བརྗོད་པ་སྟེ་བཀུར་སྟེར་བྱ་

བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔེ་མང་པོར་བརྗོད་པ་ཞེས་འདུག་པ་འགྲེང་བ་དང་
ན་རོ་ནོར་བ་སྟེ་འདི་ནི་སྒྲགས་ལམ་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེ་མཚན་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དུག་པ་སྒྲགས་ལམ་སྤུང་མོང་མིན་པ་རྒྱུར་སྒྲགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ནལ་
འབྱོར་གྱི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ནི། རིགས་གསུམ་འཆར་བ་གསང་བ་སྒྲགས་འཆར། །
དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་གསང་སྒྲགས་འཛིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རིགས་གསུམ་
འཆར་བ་གསང་སྒྲགས་འཆར། །ཞེས་པ་རྒྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་
ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྟོན་པ་རྒྱུར་སྒྲགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེའི་
བཟུངས་པ་བྱ་བ་ནི་འདར་མི་རུང་བའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་གསང་སྒྲགས་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མར་
རྒྱུད་གི་དོར་བཟུངས་བྱེད་པ་ནི་ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་རྒྱ་བའི་ཐབས་མཁས་གྱི་
མན་ངག་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྟོག་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྷན་
དོད་གྱི་སྟེང་ནས་སྟོག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདིར་སྟོག་ནི་
རྒྱུད་ཡིན་པས་རོ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་སྟེང་བྱེད་ཡིན་པས་
ན་དེ་ལྟར་ཏུ་བརྗོད་དོ། །

བདུན་པ་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ནི།
གཙོ་བོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འཛིན་པ། ཐེག་པ་མཆོག་གསུམ་སྟོན་པ་པོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་བསྟོམས་པས་གཙོ་བོ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱལ་མང་སྟོང་དུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལྟེ་
བའི་རྒྱ་ཏྲུའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་སེམས་གསུམ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་

ལས་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་ཏུ་ཐེག་པའི་མཆོག་མཐར་
 ཐུག་པ་གསུམ་སྟོན་པ་པོ་སྟེ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་ལས་
 ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་ནས་ཐུར་དུ་
 འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་པ་སྒྱུར་པ་ཡན་ལག་དུག་གི་འཛིན་པའི་སྟོན་ས་
 བསྟོད་པ་ནི། དོན་ཡོད་ཞགས་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ། །འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་
 ཞགས། རྩོད་རྩེ་ལྷགས་ཀྱང་ཞགས་པ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་ཆོ་ལྷགས་ཀྱང་དང་། ཞགས་པ་དང་། ལྷགས་སྟོན་དང་།
 དེལ་བྱ་འཛིན་པའི་སྟོན་པ་བཞིས་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་བཅུག་སྟེ་དེ་
 ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་དོ་རྩེའི་ལས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས་འགྱུར་
 བཞིའི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེ་བར་བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་
 དང་སྟོང་གཟུགས་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་སྟེ་ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཛང་བྱ་
 བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་
 ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། རྩོད་རྩེ་ལྷགས་ཀྱང་ཞགས་པ་ཆེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱུད་ཆོག་
 འདི་དག་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཞིང་ལྷག་པར་སྒྱུར་པ་ཡན་ལག་
 དུག་གི་གནད་རྣམས་སྟོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་སེམས་འགྲེལ་སྟོར་གསུམ་ལས་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་མཚན་ཡང་
 དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་འདི་སྤྱིར་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་གི་ཅ་བ་དང་། ལྷག་པར་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་སྒྱུར་པ་ཡན་
 ལག་དུག་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་

འགྲེལ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆར་རྒྱན་ལྷུང་དུ་
འབེབས་བྱེད་བསྟོད་སྒྲིན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས་ལེུ་བྱག་པ་གིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དག་
པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་ལེུ་བཤད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་
ནས་བསྟོད་པ་ལ་ལ། སྒྲ་བྱག་པའི་རྒྱལ་འཁྱུར་གྱི་སྒྲ་ནས་བསྟོད་པ། གསུང་བྱག་
པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲ་ནས་བསྟོད་པ། བྱག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཆོ་བྱགས་
ཀྱི་རྒྱལ་འཁྱུར་རྗེ་ལྷ་འཕྲོད་པའི་སྒྲ་ནས་བསྟོད་པ། བྱག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲ་
ནས་བསྟོད་པ། བྱག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོམ་རྩེ་
འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད། ཁྱོ་པའི་རྒྱལ་པོ་གདོང་བྱག་འཇིགས། མིག་
བྱག་ལག་བྱག་སྟོབས་དང་ལྷན། ཀྱེང་རུས་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་པོ། ཏུ་ལ་ཏུ་ལ་
གདོང་བརྒྱ་པ། གཤམ་རྗེ་གཤམ་པོ་བཤམས་ཀྱི་རྒྱལ། རྩོམ་རྩེ་བྱགས་ཆེན་
འཇིགས་བྱེད་པ། རྩོམ་རྩེ་བྱག་པོ་རྩོམ་རྩེ་སྟོང་། སྒྲུང་འབྲུལ་རྩོམ་གསུམ་པོ་ཆེ།
རྩོམ་རྩེ་ལས་སྒྲིས་རྩོམ་རྩེ་པདག རྩོམ་རྩེ་སྟོང་པོ་མཁའ་འབྲུ་པ། མི་གཡོ་རལ་པ་
གཅིག་གིས་བསྒྲིངས། སྤྱང་ཆེན་གོ་རྩོན་གོས་སུ་བྱོན། ཁེས་གསུངས། དོན་ནི།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་འཁོར་བར་སྐྱག་
བསྐྱེད་བ་བྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་དང་། ཆོས་བྱེད་རྒྱལ་ལ་ལྷག་པར་
འཆོ་བའི་གཤིན་རྗེ་དང་མ་མོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་པོ་གདུག་པ་ཅན་རྒྱལ་འབྲུལ་
པའི་ཕྱིར་ཁྱོ་པའི་དབང་པོ་རྩོམ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པའི་སྒྲུང་བཞེངས་ཏེ་སྟོན་པ་
གསུམ་ན་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་འཇིགས་པར་བྱེད་པ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་

ཅད་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཞལ་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཟ་བར་རུས་པའི་རམ་སྐབས་ཅན།
 སྤྱི་གསུམ་ཐམས་ཅད་མེད་འོད་ཀྱིས་འགོང་བར་མཛད་པ། གང་གི་སྐྱུ་མཐོང་ན་
 ཁྱོའི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་ཆ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོར་བར་རྒྱད་ལས་གསུངས་
 བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་
 སྟོན། དེ་འདྲ་བའི་ཁྱོ་བའི་དབང་བོའི་སྐྱར་བཞེངས་ན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་
 འདུལ་ཞིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྱིད་པར་མཛད་དོ། དཔལ་འདྲི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་རྒྱད་རྒྱུ་པའི་དུམ་བུ་རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྩེ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་མ་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་
 སྐོར་དང་། །ཞེ་དགུ་མ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱོ་བའི་རྒྱལ་པོ་གདོང་དུག་
 གི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལ་འཛིགས་པར་མཛད་དེ། འདི་ནི་
 གདོང་དུག་གི་རྒྱད་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱོ་བའི་འདི་ལ་གདོང་དུག་ །གདོང་
 རེ་རེ་ལ་སྐྱོན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དཔལ་བའི་དབུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་མེ་
 ལྟར་འབར་བ་རེ་ཡོད་པས་མིག་དུག་པ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ལག་པ་སྟེ་ཕྱག་དུག་
 ཡོད་པ་སྟེ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཀེང་རུས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། མཆེ་བ་གཅིགས་པ་སྐྱུ་ལས་
 མེ་འབར་བ་སོགས་དུག་པོའི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱར་བཞེངས་
 བ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་ཞིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་
 བར་མཛད་དོ། །ཡང་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོ་བའི་དབང་བོ་ཉལ་ཉལ་
 ཞེས་བྱ་བ་གདོང་བརྒྱ་ཡོད་པའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་

ཞིང་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་མཛད་དོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྐར་
 བཞེངས་ནས་བགལས་དང་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་མཛད་པས་ན་ཁྱོ་
 བོ་འདི་ལ་བགལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ནི་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱད་
 ལས་མངོན་རྟོགས་དང་སྐབ་ཐབས་རིམ་པ་དང་པོ་དང་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྣལ་
 འབྱོར་བཞིའི་མན་ངག་རྣམས་ཆེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་རྗེ་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐར་བཞེངས་ནས་
 བདུད་དང་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པར་མཛད་དོ། །ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་འདི་ནི་
 དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་ལས་འཁོར་སྐར་མ་དུག་ཅུ་དང་བཅས་པ་ཞིབ་པར་གསུངས་
 སོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རྗེ་ཤུགས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྗེ་ཤྲིང་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྗེ་ཤེ་གསུམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་
 སོགས་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྐར་བཞེངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 དོ། །རྒྱད་འདི་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཁྱོ་བོའི་དབང་
 པོ་ལྷ་བཙུ་ཙམ་བཤད་ཅེས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་རྗེ་རྗེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དེའི་བདག་ཉིད་རྗེ་ཤྲིང་པོ་ཅན་ནམ་མཁའ་དང་
 འབྲ་བར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་སྐྱེའི་རྣམ་
 འབྱུར་འཛིགས་འཛིགས་ལྟར་བསྟན་ཏེ་དབྱའི་རལ་པ་སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་ཀྱང་བྱར་
 དུ་མི་འབྱུང་བར་གཅིག་ཏུ་གྲེན་དུ་བརྗེས་པ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་སྟེག་
 པར་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་མེ་འོད་རབ་དུ་འབར་བས་བསྐྱེངས་ཤིང་མཛེས་པ་གཏོ་སྟག་

དང་བུལ་བ་མཚོན་ཕྱིར་གྲུང་པོ་ཆེའི་གོ་བ་རྫོན་པ་ཁྲག་འཛགས་བཞིན་པ་གོས་སུ་
གྱོན་པ་སོགས་དྲག་པོའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གསུང་དྲག་པོའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གྲགས་
ཆེན་ཉ་ཉ་ཞེས་སྟོག་པ། ཉི་ཉི་ཞེས་སྟོག་འཛིགས་པར་བྱེད། །གད་མོ་ཆེན་མོ་གད་
རྒྱངས་ཅན། རྡོ་རྗེ་གད་མོ་ཆེར་སྟོག་པ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྲོ་པོའི་དཔའ་པོའི་སྦྲུང་བཞེངས་པ་དེ་དག་གིས་གྲགས་ཆེན་
ནས་དྲག་པོའི་སྦྲུང་ཆེན་པོ་ཉ་ཉ་ཞེས་སྟོག་པ་དང་ཉི་ཉི་ཞེས་སྟོག་པ་ས་གདུག་པ་
ཅན་མཐའ་དག་འཛིགས་པར་བྱེད་དོ། རྒྱག་པོའི་སྦྲུང་དབྱངས་ཉ་ཉ་ཞེས་པ་སོགས་
གད་མོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་དཔའ་པོའི་གད་རྒྱངས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཁྲོ་པོ་ཆེན་པོ་
དཔའ་པོའི་གད་རྒྱངས་ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་བསྟུགས་སོ། རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེའི་གད་མོ་
ཆེར་སྟོག་པ་དེ་དག་གིས་སྤིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་འདར་བར་བྱེད་ཅིང་། བདུད་
རིགས་ཀྱི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ནི་གད་རྒྱངས་ཆེན་པོ་དག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིང་གས་
ཉེ་སེམས་འོད་གསལ་དུ་འཕྲག་པར་བྱེད་དོ། །གད་རྒྱངས་འདི་ལ་བརྒྱད་གསུངས་
ཉེ། བསྟེན་པའི་གད་མོ་ཉ་ཉ་ཞེས་པ་དང་། དགེས་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ་ཞེས་པ་
དང་། སྟེག་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ་ཞེས་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་མཐོན་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ་
ཞེས་པ་བརྒྱད་དོ། རྡོ་རྗེ་ལ་བཞད་པ་བརྒྱད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཆོ་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་
ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་
པོ་བདེ་བ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་དགའ་བ་ཆེ། རྡོ་རྗེ་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་སྟོག་ཞེས་
གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རོན་དུ་ཁྲོ་

པོའི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་འཛིགས་ཤིང་གིན་ཏུ་འཛིགས་པ་ལྟར་སྟོན་པར་མཛད་ཀྱང་
 ཐུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་
 མེད་པར་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་འོད་གསལ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ཐུགས་ལ་
 གནས་པས་ན་སེམས་དཔལ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཁོ་
 བ་སེམས་པས་ན་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །ཡང་ཐུགས་བདེ་སྟོང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་དུ་གནས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་
 ཡིན་པས་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྐྱགས་ཤིང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བསྐྱགས་
 སོ། །ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་དྲག་པོའི་
 སྐྱར་བསྟན་པས་ན་དོ་རྗེ་དྲག་པོ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མཐའ་དག་མགུ་བར་
 བྱེད་ཅིང་ཐུགས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པས་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 ཀྱང་བསྐྱགས་སོ། །དགའ་ཆེན་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
 པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ཐུགས་འོད་གསལ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་རྩྭ་ཞེས་དོ་རྗེའི་སྐྱ་སྟོག་པར་མཛད་
 དོ། །ཡང་ན་དོ་རྗེ་རྩྭ་མཛད་ཅིས་ལྟའི་སྐྱར་བསྟན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ལ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པའོ། །

བཞི་པ་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པ་ནི། མཚན་དུ་དོ་རྗེ་
 མདའ་ཐོགས་པ། །དོ་རྗེ་རལ་གྱིས་མ་ལུས་གཅོད། །དོ་རྗེ་ཀྱན་འཆང་དོ་རྗེ་
 ཅན། །དོ་རྗེ་གཅིག་ཏུ་གཡུལ་སེལ་བ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སོགས་ཁྱོ་པོའི་དབང་པོ་
 དེ་དག་གིས་དོ་རྗེ་དང་རལ་གྱི་དང་མདའ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཆ་སྟེ་ཆོགས་པ་

ཐོགས་ཏེ་དེ་ལ་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ལས་བྱང་དོན་གྱི་མཚོན་ཆ་དེ་དག་གིས་འབྱུང་པོ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་པ། ངེས་དོན་གྱི་མཚོན་ཆ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོ་བོའི་སྐྱུར་བ་ཞེངས་པ་ལ་མཚོན་ཆ་དེ་དང་དེ་དག་འཛོན་པ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་ལ་ཡང་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ལས། བྱང་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་ལོ་རྗེ་ལ་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་མཚན་དུ་འཛོན་པ་དང་། ངེས་དོན་ལོ་རྗེ་ལས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཕྱགས་ལ་འབྲལ་མེད་དུ་འཆར་བས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དོ་རྗེ་འཆར་ཞེས་དང་དོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །མདོར་ན་གྱི་ནང་གི་བགེགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་གྱི་ནང་གི་གཡུལ་ངོ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཅིག་སྤྲུལ་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། དོ་རྗེ་གཅིག་སྤྲུལ་གཡུལ་སེལ་བ། །ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །

ལྷ་པ་དུག་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོ་རྗེ་འབར་བ་མིག་མི་བཟང་། །སྤྱ་ཡང་དོ་རྗེ་འབར་བ་སྟེ། །དོ་རྗེ་འབབས་པ་འབབས་པ་ཆེ། །མིག་བརྒྱ་པ་ནི་དོ་རྗེའི་མིག་ལྷས་ནི་དོ་རྗེའི་བ་སྤྱ་ཅན། །དོ་རྗེའི་སྤྱ་ནི་གཅིག་སྤྲུལ་ལྷས། །སེན་མོ་སྤྱེས་པ་དོ་རྗེའི་ཅེ། །དོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་བགས་པ་མཁྱེགས། །དོ་རྗེ་ཐོང་ཐོགས་དཔལ་དང་ལྷན། །དོ་རྗེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །ཞེས་

གསུངས། དོན་ནི། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་འདི་ལ་རྩོམ་ཏེ་འབར་བ་མིག་མི་བཟད། །
 ཅེས་པ་དང་། རྩོམ་ཏེ་འབར་བ་མིག་མི་བཟད། ། ཞེས་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་
 ལྟར་ན་རྩོམ་ཏེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྲོ་བོའི་དབང་བོའི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་
 སྐུན་རྩོམ་ཏེ་མེ་འོད་འབར་བ་དེའི་འོད་གྱིས་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་སྤང་བར་
 བྱེད་པས་མི་བཟད་པ་དང་། དེས་དོན་ལ་ཁྲོ་བོའི་དབང་བོ་དེའི་སྐུན་གྱིས་ཤེས་བྱ་
 མཐའ་དག་གཟིགས་པས་མི་བཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུར་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁྲོ་
 བོའི་དབང་བོ་དེའི་སྐུན་རྩོམ་ཏེ་མེ་འོད་འབར་བ་སྐྱོག་འབྱུག་པ་ལྟ་བུས་གདུག་པ་
 ཅན་རྣམས་ཐོག་པར་བྱེད་པས་མིག་མི་བཟད་པ་དང་། དེས་དོན་ལ་དེའི་སྐུན་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐོག་པར་བྱེད་པས་མིག་མི་བཟད་པ་
 བརྗོད་དོ། །སྤྱི་ཡང་རྩོམ་ཏེ་འབར་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་ཡང་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རུས་
 པས་ཁྲོ་བོའི་དབང་བོ་དེའི་སྐྱུར་རྩོམ་ཏེ་མེ་འོད་འབར་བ་དེས་བསྐྱེད་པ་ཅན་
 རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་དོན་ལ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། མིག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྟེ་འདི་ནི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་པ་ན་སྐྱུ་དང་བྱུགས་དོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་སྐྱུའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་ཡུལ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་གདུལ་བྱ་
 ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་དབང་བོ་དུག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རུས་པ་ཞིག་འབྱུང་
 སྟེ། ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་སྐྱུའི་གཙུག་ཏྲར་ལས་འཕགས་མ་གདུགས་དཀར་མོའི་
 གཟུངས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩོམ་ཏེ་འབེབས་པ་འབེབས་པ་ཆེ། ཞེས་པ་དྲང་
 དོན་ལ་ཁྲོ་བོའི་སྐྱུ་ལས་རྩོམ་ཏེ་མེ་འོད་འབྲོས་པས་བག་ཆགས་རྣམས་བསྐྱེད་པས་
 འབེབས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཆེས་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པས་འབེབས་

པ་ཆེ་ཞེས་བྱ། དེས་དོན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱུགས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོ་རྗེ་འབེབས་པ་དང་། གནས་ལུགས་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས་པས་འབེབས་པ་ཆེ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། མིག་བརྒྱ་པ་ནི་དོ་རྗེའི་མིག་ཀྱིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་གདོང་བརྒྱ་པའི་གདོང་རེ་རེ་ལ་མིག་
 གསུམ་ཡོད་ཀྱང་གདོང་རེའི་མིག་རྣམས་མིག་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་
 མིག་བརྒྱ་པ་དང་། མིག་དེ་དག་རེ་རེ་འདྲ་དོ་རྗེའི་མེ་འོད་འབར་བའི་མིག་གསུམ་
 གོ་ཡང་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་མིག་ལ་མཐའ་མེད་པས་མིག་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲངས་ཆེས་མང་པོ་
 ལ་བརྒྱའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པར་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དག་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ལྷས་ནི་
 དོ་རྗེའི་བ་སྐྱ་ཅན། ཞེས་པ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱའི་བ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དོ་རྗེའི་མེ་འོད་འབར་བ་གསུམ་གོ། དོ་རྗེའི་སྐྱ་ནི་གཅིག་པུའི་ལུས། ཞེས་
 པ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱའི་བ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅའ་ཆོས་ཐ་མལ་པ་
 མིན་པར་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའོ། །སེན་མོ་སྐྱེས་པ་
 དོ་རྗེའི་ཅེ། ཞེས་པ་ནི་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་དག་གི་བྱུག་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་རྣམས་
 རྩུགས་ཀྱི་ལྷ་རྩོམ་ཞིང་རིང་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུམ་གོ། །
 དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་པགས་པ་མཁྱེགས། ཞེས་པ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱའི་
 པགས་པ་རྣམས་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་མཁྱེགས་པ་དོ་རྗེའི་
 སྟོང་པོ་ཅན་ཞོ། དོ་རྗེ་སྟེང་ཐོགས་དཔལ་དང་ལྷན། ཞེས་པ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་མེད་པ་མཚོན་བྱེད་དབུ་ལ་དོ་

རྗེའི་ཕྱིར་བ་ཐོགས་པ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་གསུག་གོ། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་
སྟེ། ཞེས་པ་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རང་བཞིན་དེ་རྗེའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་གསུག་སྟེ་མདོར་ན་ཁྱོ་བོའི་ཉམས་ཐམས་
ཅད་དང་ལྡན་པ་གསུག་གོ།

གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གང་རྒྱངས་ཏ་ཏ་
ངས་པར་སྟོག་ཡི་གེ་དུག་པ་དོ་རྗེའི་སྒྲ། འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཆེ་བ། འཇིག་
རྟེན་གསུམ་ན་སྒྲ་གཅིག་པ། ཉམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་སྒྲ་སྟོག་པ། སྒྲ་དང་ལྡན་པ་
ནམས་གྱི་མཆོག་ཅིས་གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
མཁའ་བྱང་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་གྱིན་ཏུ་དབྱེས་པའི་གང་
རྒྱངས་ཏ་ཏ་ཞེས་ངས་པར་སྟོག་པར་མཛད་དོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་སྒྲལ་བ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་སྟོན་
པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་
དབང་པོ་གྱིན་ཏུ་རྟོག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་འཆོང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་པ་དག་ལ་གྱུར་
ཏུ་འཆོང་རྒྱ་བའི་ཉེ་ལམ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་དོ་རྗེའི་སྒྲ་ཆེན་
པོ་ཡི་གེ་དུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གསང་སྔགས་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཡི་གེ་
དུག་པའི་གསང་སྔགས་ནི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ལ། ཡི་གེ་དུག་
པའི་གསང་སྔགས་འདི་ལ་སྔགས་དུག་འབྱུང་ཞིང་། དུག་གི་གནད་ནས་གཙོ་བོ་ནི་
ཨྱི་བླ་ཁྱེ་དྲྀ་ལྷ་མཆོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཨྱི་མ་གྱི་ཤུ་རེ་སྟེ་ཞེས་པའི་ཡེ་གེ་དུག་པའི་
གསང་སྔགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ཡི་གེ་དུག་པའི་གསང་སྔགས་ཕན་ཡོན་དང་

བཅས་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། འཇམ་དབལ་ཙུ་བའི་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལེའུ་
བདུན་པ་ལས། སྙིང་པོ་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཚོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་པ་དོན་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་གར་གྱུར་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ཡི་གོ་དུག་གི་སྙིང་པོའི་
མཚོག་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེས་པར་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཡག་
བདུན་ཙུ་ཙུག་གིས་རྣམས་གསུངས་ཤིང་ད་ལྟར་ཡང་ངས་བཤད་དེ། མ་འོངས་
པའི་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་
ངས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཤྲ་བྱ་བ་པས་
གསང་རྣམས་འདི་རྣམས་གསུངས་པ། ཨོྃ་བྷཱེ་ཐཱ་ཇ་ཡ། ཨོྃ་བྷཱེ་ཤེ་ཤ་ལ། ཨོྃ་
བྷཱེ་པི་ཇ་ཡ། ཨོྃ་བྷཱེ་ཀིཏྲི་ཡ། ཨོྃ་བྷཱེ་ཡ་རྩ་མ། ཨོྃ་བྷཱེ་དི་རྩ་མ། དེ་ལྟར་འདི་
དག་འཇམ་དབལ་གཞོན་རྩར་གྱུར་པ་ཁོད་ཀྱི་རྣམས་དུག་དང་ཡི་གོ་དུག་པ་མཐུ་
ཆེན་པོ་དང་སྟོབས་མཉམ་པ། སྙིང་པོ་དམ་པ་མཚོག་ཏུ་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་
བཞིན་དུ་འབྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསུངས་པ། དམ་ཚོག་ཉམས་པ་དང་། དམ་ཚོག་གཡོས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཐེས་སུ་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ། མཚོག་དང་། འབྲིང་དང་།
ཐ་མ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ། ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ། བརྟན་པ་རྒྱབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །ལས་ཀྱི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་

དོན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལྟར་དུ་གིན་ཏུ་ལྟར་བར་དེའི་ཆེ་དང་དེའི་དུས་སུ་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉམས་སད་པའི་ཐིམ་ཡང་སྙིང་པོ་དམ་པ་འདི་དག་འགྲུབ་
 པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་རི་ལྷ་རི་ལྷར་རབ་ཏུ་ལྟར་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡི་གེ་དུག་པའི་གསང་སྟགས་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་
 དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་རེག་རྣམས་
 ལྟར་དུ་ཞི་ནས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་དུལ་བ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པ་
 ཟེ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་
 ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐྱ་གཅིག་པ་ཞེས་པའི། གཅིག་པ་འདི་ལ་གསུམ་
 གསུངས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པས་གཅིག་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་
 གཞོལ་བས་གཅིག་པ་དང་། འགྲན་ལྷ་མེད་པས་གཅིག་པ་གསུམ་གསུངས། དེ་
 ལ་གཉིས་སུ་མེད་པས་གཅིག་པ་ནི་གསང་སྟགས་འདི་བསྐྱེད་ན་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་དོན་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་
 གཞོལ་བས་གཅིག་པ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རི་
 སྟེང་ཅིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལས་སྦྱོལ་
 བའི་ཐབས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། །འགྲན་ལྷ་མེད་པས་གཅིག་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འགྲན་ལྷ་མེད་པའམ།
 གསང་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡི་གེ་དུག་པའི་གསང་སྟགས་འདི་འགྲན་ལྷ་
 མེད་པར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །ཡི་གེ་དུག་པའི་གསང་སྟགས་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་ཏུང་
 ཟད་མིན་པར་ནམ་མཁའི་མཐས་གྲས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མཐའ་དག་གིས་

གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐར་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་རོ། །ཡང་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
གདུལ་བྱ་སྒྲོགས་རེ་ཙམ་མིན་པར་ནམ་མཁའི་མཐས་གྲུས་པའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་
དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྒྲོག་པར་མཛད་དོ། །སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་འདི་ཉིད་མཚོག་སྟེ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
མཚན་ཡང་དག་བར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་སྐུར་དུ་འབེབས་བྱེད་བརྟེན་སྒྲིག་གི་སྐྱེ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་
བདུན་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྟུས་
ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དག་པ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་སྐུའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བརྟེན་པ། རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ། རྒྱའི་གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་
སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ། རྒྱའི་ནམ་འགྲུང་དང་མཛེས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བརྟེན་པ། གདུལ་བྱའི་མགོན་རྒྱུབས་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྟེན་པ། མཁའ་པ་
ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྟེན་པ། རྒྱ་
གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་
བཞིན་ཉིད། །ཡང་དག་མཐའ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད། །ཅིས་གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་
 བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོ་བྱུང་
 ཀྱི་དྲི་མས་ཀྱང་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲར་མི་ལཱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རོ་
 གཅིག་པར་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ་ནི་
 རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དེའི་རང་ཚུལ་རི་མ་རི་
 བཞིན་སྒྲུས་བརྟེན་མི་རྣམས་ཤིང་རྣམ་རྟོག་གིས་བསམ་དུ་མེད་པས་ན་དེ་འདྲ་བའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་
 ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་ཚུལ་དེའི་སྟོན་པ་བརྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་བརྟེན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྒྲུ་བའི་བྱ་མཆོག་སྟེ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲུ་སྟོན་
 པ། ཚོས་ཀྱི་དུང་སྟེ་སྒྲུ་ཆེན་ལྟར། ཚོས་ཀྱི་གཞི་སྒྲུ་པོ་ཆེ། །མི་གནས་ལྷ་རན་
 འདས་པ་པོ། །ཐོགས་བརྩུ་ཚོས་ཀྱི་རྩ་པོ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་བརྟེས་ཀྱང་ཞི་བའི་
 དབྱངས་ལ་མི་ཞེན་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐུལ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་
 སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྒྲུ་

བའི་ཁྱུ་མཚོག་ཅེས་བསྟགས་སོ། རྒྱལ་འདི་ནི་དབྱེ་མ་རྩ་བ་ལས་སྟོན་པ་ལྟ་
 པའི་དབང་པོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པས་ན་
 རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་བསྟགས་པ་དང་མཚུངས་སོ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཟབ་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་
 ཡུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང། རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་དོན་
 ཆེ་རྟེན་དཀའ་མི་རྟག་པ་རྒྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་དེ་
 ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལམ་བསྟུབ་པ་གསུམ་བུམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 རྒྱལ་ལྟས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ས་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་ཏེ་མདོར་ན་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྱིད་པར་མཛོད་དོ། རྟེ་འདྲ་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་དྲུང་བུས་ཏེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་ལ་མགོན་དུ་འཕོད་པར་མཛོད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་ལྡན་པ་
 ཞེས་བསྟགས་སོ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
 ཆོས་བསྟན་པ་དེས་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་ཏེ་ཆོས་པར་
 མཛོད་པ་དེ་ནི་དགོ་འདུན་འདུ་བའི་གཞི་དང་མཚུངས་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་པོ་
 ཆེ། ཞེས་བསྟགས་སོ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་
 དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟིང་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་བསྟུལ་ཏེ་སྟུག་སུམ་གཞལ་
 མེད་ཁང་དུ་འཁྱིད་པར་མཛོད་པས་ན། མི་གནས་ལྟ་བུ་འདས་པ་པོ། ཞེས་
 བསྟགས་སོ། །སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུས་གྲུབ་

པའི་རྩ་བོ་ཆེ་ནམ་མཁར་གནས་པ་ཡོད་དེ་ལྟ་རྒྱུ་ལ་འདོད་ཡོན་གྱིས་གཡེངས་
ནས་བག་མེད་པར་གནས་པ་ན། རམ་མཁར་གནས་པའི་རྩ་བོ་ཆེ་མི་རྟག་པ་
བརྟན་ནས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞིའི་སྐྱེ་བསྐྱེགས་ནས་ལྟ་
རྒྱུ་ལ་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བོ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
ཕྱོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་ཆོས་བརྟན་ནས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བར་མཛད་པས་
ན། ཕྱོགས་བརྒྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ། ཞེས་བསྐྱེགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩ་བོ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ་
ནི། གཞུགས་མེད་གཞུགས་བཟང་དམ་པ་སྟེ། སྐྱ་ཆོགས་གཞུགས་ཅན་ཡིད་ལས་
སྐྱེས། གཞུགས་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དཔལ། གཞུགས་བརྟན་མ་ལུས་
འཆར་བ་པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩ་བོ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྐྱེ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་རྩ་བོ་ཡོད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་
སྐྱལ་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སྤང་བ་ཉིད་དང་
རོ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པ་གཞུགས་མེད་པ་ནམ་མཁར་རྒྱུ་ལ་དག་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཡོངས་སྐྱེ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤང་མཚན་དཔེས་
སྐྱས་པའི་སྤང་ཤར་བ་གཞུགས་བཟང་བ་དམ་པ་མཚུངས་པ་མེད་པའོ། སྐྱལ་སྐྱེ་
ནི་ཡོངས་སྐྱེའི་གོ་འཕངས་བརྟེན་པ་དང་མཉམ་དུ་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་
རྒྱུ་ལ་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཆོམ་པར་སྐྱལ་བ་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པར་མཛད་
དེ། ལྟའི་གཞུགས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་ལྟ། མིའི་གཞུགས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་མི། བྱ་
དང་རི་དྲུགས་སོགས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེ་དག་གི་གཞུགས་བརྟན་ནས་
འདུལ་བར་མཛད་པས་ན་སྐྱ་ཆོགས་གཞུགས་ཅན་ཞེས་པ་དང་། ཡིད་ལས་སྐྱེས་

ཞེས་བསྒྲགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤུལ་སྤྱི་རྩི་ཉིག་སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་ལས་ཤར་བ་དེ་ནམ་མཁའི་ལྷ་བ་
གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལས་འཇམ་ལུང་གི་ཆུ་སྟོད་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་
བརྟན་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
སྣང་བའི་དཔལ། ཞེས་དང་། གཟུགས་བརྟན་མ་ལུས་འཆར་བ་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་
སོ། །

བཞི་པ་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྤྱིའི་གཟེ་བརྩིད་མཆུངས་པ་
མེད་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། རྒྱལ་པ་མེད་ཅིང་ཆེ་བར་གྲགས། ཁམས་གསུམ་
དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྟེ། འཕགས་ལམ་གྱི་ཉུ་མཐོ་ལ་གནས། །དར་བ་ཆེན་པོ་
ཆོས་ཀྱི་དོག་ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་ཁམས་
གསུམ་ན་འགྲུག་ལྷ་མེད་པ་སྟེ་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་དང་ལས་ཀྱི་ཆོལ་བ་གང་གིས་
ཀྱང་རྒྱལ་པ་མེད་ཅིང་། མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱང་ཉུ་ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག་སྟོན་
པ་སྤྱོད་མེད་པར་གྲགས་སོ། ཁམས་གསུམ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་བའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྟེ་རང་ཉིད་འཕགས་ལམ་གྱི་ཉུ་མཐོ་བ་སྤྱི་
གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་གནས་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དར་བ་
སྟེ་སྤྱོད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་
ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེས་
ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསམ་ནས་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་
མེད་པའི་སྤྱབས་གནས་མཐར་ཕྱག་ཏུ་བསམས་ཏེ་དད་ཅིང་གུས་པ་ཆེན་པོས་
བསྟོད་པ་འདི་དག་འདོད་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་དང་མཛེས་པ་
 ལུན་སྐམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཞོན་ལུས་
 གཅིག །གནས་བརྟན་གན་པོ་སྐྱེ་དགྲའི་བདག །སྐམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚན་འཁར་
 བ། །སྐྱལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཛེས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་
 བཤེས། ལ་ལར་གཞོན་ལྷའི་ཚུལ། ལ་ལར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ། ལ་ལར་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ཚུལ། ལ་ལར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ། གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མཚོག་
 དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ཏེ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་སྐྱའི་
 རྣམ་འགྱུར་དང་། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་ཚས་བསྟན་ཏེ་དོན་མཛད་
 དོ། །དེ་ལ་གཞོན་ལྷའི་སྐྱུར་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཞོན་ལྷ་ལོ་བཅུ་
 སྟག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་ཅན་སྐྱེ་ལྷ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་རྒྱལ་སྐས་བྱ་བའི་ཚུལ་
 བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དེ། གཞོན་ལྷའི་སྐྱེ་ལུས་འཁར་བ་པོ། །ཤེས་
 རབ་སྟོན་མེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལུན་སེལ་བ། །འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་ལྟར། ཐུགས་བརྩའི་ཞིང་རབ་
 འབྱམས་རྣམས་སུ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷར་གྱུར་པ་ཞེས་གཞོན་ལྷའི་ལུས་ཅན་
 ཞིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ཚུལ་བཟུང་
 བཤེས་གནས་བརྟན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། ལ་ལར་དག་སྟོང་གི་རྟེན་སྟོམ་པ་གསུམ་
 ལྷན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་བཤེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་དགྱི་བར་མཛད་དོ། །
 གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི་བསྟོན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མོགས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་

ཞིང་། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་རགས་ལ་མཁས་ཤིང་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུང་བར་
བྱས་ནས་རང་གང་དུ་གནས་ཀྱང་གཞན་ལ་རག་མི་ལས་པ་རང་དབང་ཐོབ་པས་
གནས་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀླན་པོ་ཞེས་པ་གནས་བརྟན་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་དང་
རང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་གཉིས་སྣང་ངོ་། །སྦྱོང་གྲུའི་བདག་པོ་ནི་ཆངས་པ་
སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་བརྗོད་པའོ། །འདི་དག་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་
དག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱར་རྟེ་བཤད་པ་འང་སྣང་ངོ་། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན་
འཆང་བ། ཞེས་པ་རྗེ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་སྦྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་
ཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱིས་སྦྱས་པའོ། །མཚན་བཟང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ནི་ཕྱག་ཞབས་
འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ་དང་། མོར་མོ་བྱ་བས་
འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་གཞོན་ཤ་ཆགས་ཤིང་འཇམ་པ་དང་། སྦྱའི་ཕྱག་གོང་
གཉིས་སོགས་བདུན་མཐོ་བ་དང་། མོར་མོ་རིང་བ་དང་། ཉིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྦྱ་
ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་དང་། ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། བ་སྦྱ་གུན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་།
བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ཡ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱག་རིང་བ་དང་། འདོམ་གྱི་སྦྱ་བ་སྦྱབས་
སྦྱ་ལུབ་པ་དང་། བགས་པའི་མདོག་གསལ་བ་དང་། བགས་པ་འཇམ་པ་དང་།
སྦྱ་རེ་རེ་ནས་སྦྱེས་ཤིང་གཡས་ཕྱོགས་སྦྱ་འཁྲིལ་བ་དང་། མཛོད་སྦྱ་དང་། རོ་སྟོང་
སེང་གེ་འབྲ་བ་དང་། དཔུང་མགོ་ལླུ་པ་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། རོ་བྱོ་བ་
མཚོག་དང་། སྦྱ་ཅུ་ཞིང་གཤ་བ་དང་། གུཅག་ཉོར་དང་། ལྷགས་རིང་བ་དང་།
གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་དང་། འགམ་པ་སེང་གེ་འབྲ་བ་དང་། ཆོམས་དཀར་
བ་དང་། ཆོམས་མཉམ་པ་དང་། ཆོམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། གངས་བཞི་བརྟུ་
ཐམ་པ་ཆང་བ་དང་། སྦྱན་མཐོན་མཐིང་དང་། སྦྱན་རྗེ་བྱུ་མཚོག་གི་རྗེ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་

སྐུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་བཟང་པོ་
 སྐུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཛེས་པའི་མཚོག་སྟེ་
 མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཀྱན་གྱི་སྟིང་དུ་སྐྱེག་པ་ལྟ་བུས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལས་ངན་པའི་སྦྱིབ་པ་དག་ནས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་སྟེང་
 བར་མཛད་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །

དུག་པ་གདུལ་བྱའི་མགོན་སྐུབས་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བསྟོད་པ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ལེགས་སྟོབ་དཔོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་འཇིག་པ་མེད། །
 མགོན་སྐུབས་འཇིག་རྟེན་ཡིད་བཅུགས་པ། སྐུབས་དང་སྟོབ་པ་སླ་ན་མེད། །
 ཅས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་འཇིག་
 རྟེན་ན་གནས་པའི་སྐུལ་ལྡན་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་
 ལེགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་བརྟེན་པས་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དག་གི་སྟོབ་དཔོན་མཛད་པ་ལ་པས་གྱི་སྟོལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འཇིགས་པ་
 མེད་པའོ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་སྟོབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་ཡིད་བཅུགས་པའི་
 མཛའ་བཤེས་དང་། མེམས་ཅན་སྐུབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུབས་དང་། དབྱང་
 གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱང་གཉེན་དང་། ལམ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེན་པ་
 དང་། སྐྱེག་བསྐྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་པ་དང་། གནས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 དང་། སུན་པར་འཁྱམས་རྣམས་ལ་སྟོན་མེད་དང་། རྟོགས་གྲས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་
 སྟོན་པ་སླ་ན་མེད་པའོ། །

བདུན་པ་མཁའ་པ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་

བའི་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་ཡོངས་སྟོད་པ། བཅས་ཅད་
མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོ། མ་རིག་སྒྲོ་བའི་སྤྲུལ་འབྱེད་པ། སྤྲིད་པའི་བྱ་བ་འཛོམས་
པ་པོ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཞི་བྱེད་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ཡེ་
ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཅོད་པར་ཅན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་དུ་ཐོགས། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མཁའ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་གནས་མཐར་ཐུག་སྟེ་རང་
ཉིད་འཛིགས་པ་བཅས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་
ལ་མཁས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་འོད་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་
སྒྲོལ་བ་ལ་རྣམ་ཡང་སྒྲོ་བའ་མེད་པའོ། དེའང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱིས་རྣམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པའི་སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྤྲུལ་དང་
མཐར་ཐུག་གི་ཡོངས་སྟོད་པར་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་
མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པས་མཁའ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་ལའང་ཕན་
ཐོགས་ན་དེའི་ཐབས་མཛད་པ་ལ་བསྟེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་
དང་དེ་ལ་ཆོས་གསུང་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། རྣམ་པ་བཅས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་བཅས་ཅད་ལ་བྱེད་པས་སོ། འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་དགོན་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་བཅས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཁའ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་བཅས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་འདི་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
མ་རིག་པའི་སྒྲོ་བའི་སྤྲུལ་སུ་རྟུང་དེ་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་ཤིང་སུག་

བསྐྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་སྒོ་པའི་སྐྱབས་འབྱེད་པར་མཛད། ཐོག་མ་མེད་
 བ་ནས་སྤྱིད་པའི་བྱ་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་བྱ་བ་བཅད་དེ་ཅ་
 བ་ནས་འཛོམས་པར་མཛད། ཐོག་མ་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་མཛད། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 མཚོར་ཁྱེར་ཞིང་བདས་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་དེ་པ་རོལ་ཐར་
 པའི་སྐམ་སར་བྱིན་པར་མཛད་དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་
 བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་སྐྱ་
 གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་སོ་ཞེས་སྟོན་བྱིང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷས་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཅོད་པན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱ་རྒྱན་དུ་
 ཐོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་
 བས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པའང་སྣང་དོ། །

བརྒྱུད་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་སྒོ་
 བས་བསྐྱོད་པ་ལ་གསུམ། ཚེས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པ།
 སྐྱལ་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པ། འོངས་སྤྱིད་རྫོགས་སྐྱ་མཛད་
 པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེས་སྐྱའི་ངོ་བོའི་སྒོ་
 བས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་བསྐྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་ལྷག་བསྐྱལ་ཞི། གསུམ་
 སེལ་མཐའ་ལས་གྲོལ་གསུམ་ཐོབ། སྦྱིབ་པ་ཀྱན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། མཁའ་
 ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མ་ཀྱན་ལས་འདས། དུས་གསུམ་
 དུས་མེད་རྫོགས་པ་པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་གིས་ཆོས་རྒྱ་མཛོད་དུ་མཛོད་པ་ན་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་དང་།
འབྱར་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། རྒྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གིས་
བསྐལ་བའི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་མཁའ་རྒྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
སྟག་བསྐལ་གསུམ་ཡང་སེལ་རྒྱས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་གྲོལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་
གྱི་གྲོལ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲོལ་བ་གསུམ་གིས་བསྐལ་བའི་སྤངས་པ་
མཐར་ཐུག་ནས་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་
དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དང་། རྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་
བའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཐོབ་བོ། ། རྒྱ་དེ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་། ཉན་མོངས་
པའི་བྱི་མ་ཀུན་ལས་འདས་ཏེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་
གསུམ་གིས་བསྐལ་བའི་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གིས་མེད་པར་
མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྒྱ་ཐོབ་བོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལྷ་ཆེན་པོ། ཡོན་ཏན་ཐོད་ཅན་རྣམས་གྱི་
ཐོད། ཉན་མོངས་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། རྣམ་མཁའི་ལམ་ལ་རབ་གནས་
བ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཆེན་པོ་འཆང་། རྒྱབ་བདག་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་བདག་པལ་ག་
བསམ་ཤིང་ཆེན་རྒྱས་པ་སྟེ། བྱམ་པ་བཟང་པོ་ཆེ་བའི་མཆོག་ བྱེད་པ་སེམས་
ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྒྱ་དེ་ནི་
མཁའ་རྒྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ་
འདོད་དགའི་ཆར་འབབས་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ། ཆོས་གྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་

གང་ལས་འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་གཏེར་དུ་
བསྒྲགས་སོ། །དེའང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཕན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལས་མཐོ་བ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོད་ཅན་ནི་བྱབ་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་ལྟ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན་དང་།
དགེ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལས་མཐོ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོད་ཅན་ནི་བསྒྲུབ་གཞི་བཅུ་
འཛིན་པའི་དགེ་རྒྱལ་དང་། དགེ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་མཐོ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོད་
ཅན་ནི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་རྩ་གསུམ་བསྐྱུང་བའི་དགེ་སྦྲོང་དང་། ཐེག་དམན་
གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དགེ་སྦྲོང་ཐམས་ཅད་ལས་མཐོ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོད་ཅན་ནི་
དགེ་སྦྲོང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་མཐོ་བ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོད་ཅན་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོད་ཅན་དེ་
དག་རྣམས་གྱི་ཐོད་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནམ་མཁའི་ལམ་ལྟར་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་གྱི་
དབྱིངས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཀྱན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་བསྒྲགས་
སོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་བརྟེས་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཅི་འདོད་སྦྱོལ་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་།
འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟར་འབད་ཚོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་
གང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་
ཅི་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་སེམས་ཕན་ཀྱན་གྱི་དོན་བྱེད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་
ཆེན་པོ་འཆང་བ་དང་། ཁྱབ་བདག་རིན་ཆེན་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་དང་། དཔག་

བསམ་གྱི་ཤིང་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་དང་། ལུས་པ་བཟང་པོ་ཆེ་བའི་མཆོག་ ་ཅེས་རྒྱ་
ཆེར་བསྟགས་སོ། །

གཉེས་པ་སྤུལ་སྤྱོད་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཡན་
འདོད་སེམས་ཅན་མཉེས་གཤིན་པ། །བཟང་ངན་ཤེས་ཤིང་དུས་ཤེས་ལ། །བྱ་
བདག་དམ་ཤེས་དམ་ཆོག་ལྟ། །དུས་ཤེས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་ཤེས། །རྣམ་
གྲོལ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཡན་པར་འདོད་པ་གཉེས་གཤིན་བྱམས་བས་གཟིགས་པ་ན་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་བཟང་ངན་དང་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་གང་ལྟོང་རྣམས་མངོན་
སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། འདས་པའི་དུས་སྤུལ་སྤེལ་གང་བྱས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་
བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སྤུལ་སྤེལ་འགྱུར་བ་རྣམས་
ཤེས་ལ། །བྱ་བ་དག་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་དབང་དུ་
བཞག་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྟུལ་ལས་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་
པ་ཤེས་ཤིང་བྱན་ལ། དམ་བཅའ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་དམ་ཆོག་དང་
ལྟན་པས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏེ་སྤྱེལ་འཁོར་བའི་
གནས་ནས་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། དུས་ནམ་ཞིག་ན་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཤེས་
ཤིང་། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། །ཁམས་དང་། །བག་ལ་
ཉལ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཛམ་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་དུ་འགོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་
མཁས་པ་ལྟར་དུ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་དོན་

མཛད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལུང་ལས། སྤུང་པའི་དབང་པོས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་
 ཅན་ནམས་ལ་གཟིགས་ནས་དོན་མཛད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ།
 ལུང་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མི་མཁྱེན་པ་དང་མི་གཟིགས་པ་མི་མངའ་བས།
 སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་
 པར་ཞུགས་པ། བསྐྱར་བ་གཅིག་པུ་པ། ཉག་གཅིག་དཔའ་བ། གཉིས་པ་མེད་པ།
 གཉིས་སུ་མི་གསུངས་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་པ། རིག་པ་
 གསུམ་གསལ་བ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། ཏུལ་བའི་
 གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། རྒྱ་བོ་བཞི་ལས་བསྐལ་བ་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱར་
 བ་བཞིས་སྦྱོང་བའི་གཞི་ལ་གནས་པ། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་
 བསྦྱོང་བར་མཛད་པ། བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པ། མ་འཛིགས་པ་བཞིས་བསྟེངས་
 བ་མི་མངའ་བ། ཡན་ལག་ལྔ་སྤངས་པ། འགོ་བ་ལྔ་ལས་འདས་པ། སུང་པོ་ལྔ་
 བདག་མེད་པར་སྟོན་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པ།
 དབང་པོ་དྲུག་གི་སྒོ་བསྐྱམས་པ། ཡང་དག་པར་དགའ་བའི་ཆོས་དྲུག་ལ་གོམས་
 པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་ཉླག་གིས་སྤྲུག་པ། འཕགས་པའི་ཞོར་
 བདུན་སྟོན་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྐྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
 བསྐྱད་སྟོན་པ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མཁས་པ། ཀྱུན་ནས་མནར་སེམས་གྱི་
 དངོས་པོ་དགུ་ལ་མཁས་པ། སྟོབས་བརྩུ་དང་ལྡན་པ། ཐྱོགས་བརྩུར་སྟོན་པ་ཡང་
 དག་པར་རྒྱས་པ། བསྐྱབས་པའི་བརྩུར་དབང་རྒྱར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཏུས་དྲུག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་
 གཟིགས་ནས་སུ་གཏུལ་བའི་ཏུས་ལ་བབ་སྐྱམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་སྤྱིན་གནས་གྱི་

དུག་ཅན་པ། །དུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་སྲིད་གྱི། །སངས་རྒྱས་གདུལ་ལ་
བུམས་པ་ནི། །དུས་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་བསྒྲགས་
པའོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཤེས། །ཆོས་ཤེས་བཟླ་ཤིས་བཟླ་ཤིས་
འབྱུང་། །བཟླ་ཤིས་ཀྱན་གྱི་བཟླ་ཤིས་པ། །གྲགས་པའི་བཟླ་ཤིས་སྟན་གྲགས་
དག། །དབྱགས་འབྱེན་ཆེན་པོ་དགའ་སྟོན་ཆེ། །དགའ་ཆེན་པོལ་མོ་ཆེན་པོ་སྟེ། །
བཀྲའ་སྟོ་རིམ་གྱོ་སུན་སུམ་ཆོགས། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གྲགས་བདག་
དཔལ། །མཆོག་ལྡན་མཆོག་སྦྱོན་གཙོ་བོ་སྟེ། །སྦྱབས་གྱི་དམ་པ་སྦྱབས་སུ་
འོས། །འཛིག་རྟེན་དབྱ་སྟེ་རབ་གྱི་མཆོག་འཛིགས་པ་མ་ལུས་སེལ་བ་པོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཚན་དཔེས་སྒྲས་པ་
སོགས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ་སོགས་
གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སོགས་བྱུགས་གྱི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་དེ་དག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
སྟེར་བར་མཛད་པའི་ཐབས་ཚུལ་རིམ་བཞིན་ཤེས་ཏེ། རིམ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལྟར་
གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་རིམ་གྱིས་དགྱི་བར་
མཛད་དོ། །དེའང་ཐོག་མར་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་ཤེས་པའི་དད་པ་ལ་བཞོད་དེ་
བཟླ་ཤིས་པ་དེས་ངན་སོང་ལས་དངས་ནས་མཐོ་རིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་
བཟླ་ཤིས་འབྱུང་བར་མཛད། དེ་ནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་

གྱི་སྒྲུང་དོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པ་ཀྱན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱན་གྱིས་བསྟགས་པའི་གྲགས་པའི་
 བཀྲ་ཤིས་སྟན་པར་གྲགས་པ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཐར་པའི་ས་ལ་བཀོད་དེ།
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཏེ་དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱགས་
 དབྱུང་བར་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དབྱགས་འབྱིན་ཆེན་
 བོ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟག་བསྟེལ་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་
 ཐར་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་བོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པས་ན་དགའ་སྟོན་ཆེ་ཞེས་
 བསྟགས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ་ཆེན་བོ་ཟག་པ་
 མེད་པའི་བདེ་བའི་དཔལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པས་ན་དགའ་ཆེན་རོལ་མོ་ཆེན་
 བོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འགྲོ་བ་ལྷ་
 དང་བཅས་པས་བཀྲུར་སྟེ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་མཚོད་པར་བྱ་བ་དང་། རིམ་གྱོ་
 སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་བསྟེན་བཀྲུར་བྱ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བས་གྲགས་པའི་
 གཞི་དང་། ལྷ་བ་བདག་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཚོག་ལྡན་མཚོག་སྦྱོར་གཙོ་བོ་
 དང་། སྦྱུབས་གྱི་དམ་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པའི་འཁོར་བ་འཇིག་པར་
 མཛད་པས་ན་འཇིག་རྟེན་དབྱ་དང་། རབ་གྱི་མཚོག་དང་། འཇིགས་པ་མ་ལུས་
 སེལ་བ་པོ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདི་འདོན་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྲན་པར་བྱས་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དང་ཅིང་
 གྲུས་པས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོན་ནས་
 བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལ། སྤྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་བསྟོན་པ། ཆས་གྱི་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་བསྟོན་
 པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པ། རྒྱལ་པའི་སྒྲུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་
 བས་བསྟོན་པ། ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 བྱིས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་བསྟོན་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་
 པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་གཞུང་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་བསྟོན་པ། རྣམ་པར་གྲུལ་
 པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུག་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱ་ལྷུང་ལོ་
 ཅན། །རལ་པ་སྤྱུ་ཅོད་པན་ཐོགས། །གདོང་ལྷ་གཙུག་སྤྱད་ལྷ་དང་ལྷན། །ཟུར་
 སྤྱད་ལྷ་པ་མེ་དོག་ཐོད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་ཆ་ལྷགས་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་
 པར་མཛད་དེ། གཙུག་སྤྱད་བཞག་པའི་ཆ་ལྷགས་དང་། སྤྱད་སྤྱ་ཞེས་པ་གཙུག་
 སྤྱད་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འབྱུང་པའི་བྱད་པར་ལ་བཤད་པ་དང་། སྤྱད་སྤྱ་ལྷུང་ལོ་
 ཞེས་སྒྲེལ་ནས་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱད་སྤྱ་ཞེས་པ་གཙུག་སྤྱད་
 འཛོག་པའི་ཆེ་སྒྲ་བྱིངས་མ་གཞན་ནས་སྤྱད་དགོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བའི་དོན་དུ་
 བཤད་པ་ཐོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་ཕྱི་མ་འདི་ནི་དོན་དུ་མ་སོང་བ་འདྲ་ཞིང་རི་
 ལྟར་ཡང་དབུ་སྒྲ་འཛོག་ལྷགས་གྱི་བྱད་པར་ཞིག་གོ། །ལྷུང་ལོ་ནི་ཡོངས་སྟོན་གསུམ་
 པ་ལྟར་དང་། རལ་པ་སྤྱུ་ཞེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རལ་པ་དང་སྤྱུ་སོ་
 སོར་བྱས་ནས་སྤྱུ་ཞེས་པ་སྒྲ་ཐུར་དུ་རིང་པོར་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པའང་སྤྱང་
 གྱི། རལ་པ་ནི། ཡོངས་གསུམ་ལྟར་དང་སྤྱུ་ནི་རྒྱ་སྤྱད་བསྐྱར་མ་བདེ་བ་ཞིག་གོ།
 ཅོད་པན་ཐོགས་པ་ནི་གོ་སྒྲ་ལ། གདོང་ལྷ་གཙུག་སྤྱད་ལྷ་དང་ལྷན། །ཞེས་པ་ལ་
 རྒྱ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབུ་གདོང་ལྷ་པ་གདོང་རེ་རེ་ལ་གཙུག་སྤྱད་རེ་རེ་བཞག་

པས་གདོང་ལྷ་གཙུག་ཡུང་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བཤད། འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་རྒྱལ་བཟུང་བ་ལ་བཤད་དེ། ཚངས་པ་ནི་གདོང་
 བཞི་པར་གྲགས་ཀྱང་སྐབས་འགར་ཚངས་པས་གདོང་ལྷ་སྐྱལ་ཏེ་གདོང་བཞིའི་
 ལྷ་དུ་གདོང་གཅིག་ཡོད་པ་གདོང་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བརྗོད་ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཆ་ལུགས་དེ་
 བཞིན་དུ་མཛད་པའང་ཡོད་པའོ། །ཟུར་ཡུང་ལྷ་པ་ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ཀྱི་མཚན་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཏེ་དབུ་སྐྱ་ཐོར་ཅོག་བཅིངས་པ་ལ་ཟུར་
 ཡུང་ལྷ་དང་། ཟུར་ཡུང་རེ་རེ་ལའང་དྲི་ཞིམ་པའི་མེ་ཏྲག་གིས་མཛེས་པས་ཟུར་
 ཡུང་ལྷ་པ་མེ་ཏྲག་ཐོད་ཅེས་བསྟགས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་མཚན་བྱེད་ཅུམ་སྟེ་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱགས་
 བརྩེ་བས་གཟིགས་ནས་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་གང་ལ་གང་
 འདུལ་གྱི་སྐྱལ་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་དེ། རྒྱུད་ཆོག་འདི་དག་ལ་དུས་འཁོར་
 གྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་སྐྱར་བའི་ནང་བཤད་ཀྱང་སྤང་ངོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 སེམས་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱལ་པ་སྟེ་ཆོགས་སྟོན་པ་
 དགོན་མཚོག་ཏེ་ལའི་གཟུངས་ལས། དེ་དག་སྟན་དངགས་མཁན་རྒྱལ་སྟན་
 དངགས་སྟུང་། གར་མཁན་རྩ་མཁན་གྱང་དང་རོལ་མོ་མཁན། གཞགས་མཛེས་
 རྒྱན་ཕྱང་ཐོགས་ཤིང་གར་བྱེད་དང་། རྒྱ་མ་མཁན་པོ་གཟུགས་མང་ཀྱན་ཏུ་
 སྟོན། བྲོང་པ་བྲོང་དཔོན་ཁ་ལོ་སྐྱར་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེད་དཔོན་ཚོང་
 དཔོན་ཁྱིམ་བདག་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་མདུན་འདོན་པོ་ཉ་དང་། རྒྱན་པ་
 འཛིགས་མེད་བསྟན་བཅོས་ཆོག་མཁན། །དེ་དག་དགོན་པར་ལྷན་ཤིང་ཆོད་པོར་

འགྲུམ། སྤྲོན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
འདོད་སྤྲོན་སྤོང་པོ་དང་། ལམ་གོལ་དོང་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྤོན་འགྲུམ། འཇིག་
རྟེན་བྱང་ནས་མི་རིང་ཤེས་གྲུམ་ཅིང་། ཁེམས་ཅན་ལས་གྱི་ཚུལ་རྣམས་མི་ཤེས་
པ། དེ་དག་ཀྱན་ལ་སྒོམ་ཆོས་ཆོགས་ཐབས་དང་། སྒྲ་ཆོགས་བཟོ་རྣམས་འཇིག་
རྟེན་བཞེད་པར་བྱེད། འཆོ་མེད་གནོད་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་གང་། ཁེམས་ཅན་
བདེ་བྱེད་མཁས་པས་རབ་བསྐྱགས་པ། ཤིག་སྟོབས་སྤྲོན་དང་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱི། དྲང་སྤོང་དེ་དག་རྣམས་གྱིས་རབ་ཏུ་བཞེད། ཀལ་ལ་ལྟར་བཅས་
འཇིག་རྟེན་མོས་གྲུམ་པ། དྲང་སྤོང་སྦྱོང་མཆོག་དམ་པ་གང་ཡིན་དང་། བརྟུལ་
ཞུགས་དཀའ་སྤྱད་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་ཀྱན་གྱང་། མཁས་པ་དེ་དག་རྣམས་གྱིས་
རབ་ཏུ་བཞེད། དེ་དག་སྦྱོང་ཅན་ཀྱན་རྒྱ་ལྷ་སྟེགས་ཅན། ཀལ་དུང་བ་གོ་ལུ་ཏམ་
དང་མི་སྤྲོད་སྦྱོང་། ཀལ་ཅིར་བུ་གོས་མེད་ལྟར་ལེན་དག་སྦྱོང་ལ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་
སྦྱོང་དཔོན་མཁས་པར་སྟོན། དེ་དག་ཀྱན་ཏུ་འཆོ་བའི་ཆོས་འཛིན་དང་། སྤྲོ་ན་
ཡོད་དང་སྤྲོ་ན་མེད་རྣམས་དང་། རལ་པ་རིང་དང་གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་
ཅན། དེ་དག་ཏུ་ཡང་སྦྱོང་དཔོན་འགྲུམ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བབྱང་བའི་ཚུལ་ལས་བརྟུལ་
ཏེ་བསྟོད་པ་ནི། མགོ་རྒྱལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་པ། ཁྲིངས་པར་སྦྱོང་བ་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག དཀའ་ཐུབ་མཐར་ཕྱིན་དཀའ་ཐུབ་ཆེ། ཀལ་ཅིར་གནས་དམ་པ་
གོ་ལུ་ཏམ། དམ་ཟེ་ཁྲིངས་པ་ཁྲིངས་པ་ཤེས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མགོ་རྒྱལ་སྟེ་མགོ་བོའི་སྤྱོད་དང་ཁ་
སྤྱོ་རྣམས་ཤིག་སྟེ། གོས་དུར་སྤྱིག་བགོས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་

བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ན། མགོ་ལྷུས་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་
 བ། ཞེས་བསྟགས། བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་ཆངས་པར་སྦྱོང་བ་དག་
 སྦྱོང་གི་ཆ་ལུགས་བཟུང་བ་ནི། རབ་དང་མཆོག་དང་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཆོ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
 ཆ་ལུགས་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱིས་སྐབས་འགར་མ་སྟེགས་དཀའ་བྱུང་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་
 དཀའ་བྱུང་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཏེ་དཀའ་བྱུང་མཐར་ཕྱིན་པ་གཙང་གནས་དམ་པ་
 གོའུ་ཏ་མ་ལྟ་བུར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། གོའུ་ཏ་མ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བའི་མཚན་
 གྱི་རྣམ་གངས་ཏེ་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་དྲང་སྦོང་གོའུ་ཏ་མའི་རིགས་
 མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཤུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་གི་སྤྲུལ་
 འབྱུངས་ནས་ཞིང་འདིར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པ་ལ་གོའུ་ཏ་
 མ་ཞེས་མདོ་སྟེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆངས་པའི་སྤྲུལ་པོར་གྲགས་པ་བྲམ་
 ཟེའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྦྱོང་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཤེས་ནས་ཚུལ་དེ་ལ་དགྱི་
 བར་མཛད་དོ། འདི་དག་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་ཅུམ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
 ཀྱིས་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྦྱུལ་བ་དང་འཆོས་པའི་
 སྦྱུལ་བ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་དོ། ལ་ལར་ལྟའི་རྣམ་པ། ལ་ལར་མའི་རྣམ་པ།
 ལ་ལར་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། ལ་ལར་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོན་གིང་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ནི། བྱ་ངན་
 འདས་པ་ཆངས་པ་ཐོབ། གྲོལ་བ་ཐར་པ་རྣམ་གྲོལ་ལུས། རྣམ་གྲོལ་ནི་བ་ཞི་བ་
 ཉིད། བྱ་ངན་འདས་ནི་བྱ་ངན་འདས། ལེགས་པར་བྱ་ངན་འདས་དང་ཉི། བདེ་
 ལུག་སེལ་བ་མཐར་གྱུར་པ། ཆགས་བྱལ་ལས་འདས་པ་པོ། ཞེས་
 གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་
 ཅད་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རོན་དུ་ཉན་རང་གི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡང་སྟོན་ཅིང། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆངས་པ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་སྟོན་ནོ། རྟེན་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་
 ལས་གྲོལ་བ་ཐར་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་དང་། སྤྱི་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ནི་བ་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་དང་། མི་གནས་པའི་
 ཕྱང་འདས་ལེགས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཉི་བ་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའི་
 རྒྱལ་ཡང་སྟོན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་།
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱལ་དང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་
 ལས་དང་པོའི་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་སར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་། ས་བརྩའི་དབང་
 ལྷག་གི་རྒྱལ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་སྟེར་བ་དང་།
 ལྷག་བསྐལ་མ་ལུས་སེལ་བ་མཐར་གྱུག་པར་གྱུར་བ་དམན་པའི་ཆགས་བྱལ་གྱི་
 ལུས་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན་པར་
 མཛད་དེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུལ་པས་བཀའ་ནས་མཆོག་དམན་
 བར་མའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རོན་མཛད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་གནས་
 མོ། རྟེན་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་

སྤྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་མཚན་
ཡང་དག་པར་བརྟེན་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱུད་འདི་འདོན་པའི་ཆེ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་
ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་སྐྱའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་མེད་པ་དཔེ་མེད་
པ། །མི་མངོན་མི་སྣང་གསལ་བྱེད་མིན། །མི་འགྱུར་ཀྱང་འགྲོ་བྱལ་པ་པོ། །ཐ་ཤིང་
ཟག་མེད་ས་བོན་བྲལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
གྱིས་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་ལས།
རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་སྟེ། སྐྱ་དེ་ནི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་བྱལ་
པས་བྱལ་པ་མེད་པ། དཔེས་མཚོན་དུ་མེད་པ། འདིའི་ཞེས་མི་མངོན་པ། གཟུགས་སུ་
མ་གྲུབ་པས་མི་སྣང་བ། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དང་ནོར་བུ་དང་མར་མེའི་འོད་ཟླ་གསལ་འཇིག་
ཏེན་གྱི་གསལ་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་པ་མིན་པས། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
མ་བསྐྱེད་པས་རྒྱེན་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་ན་
སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་ཀྱང་ཏེ་འགྲོ་ཅུས་པ། སྟོན་བཅུད་ཀྱན་ལ་བྱལ་པ་ཏིལ་ལ་ཏིལ་
མར་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཤིང་རྟོགས་དཀའ་བས་དམུས་ལོང་གིས་རང་གི་
ཁྱིམ་གྱི་ས་འོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་གྱིས་རང་
རང་གི་སེམས་ལ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་གནས་ཀྱང་གྲོ་བུར་གྱི་བྱི་མས་
བསྐྱབས་ནས་མི་མཐོང་བ། ཟབ་པ་ཞིབ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་དེ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་ཐུགས་

ལ་ཟག་པ་མེད་ཅིང་ལམོར་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 ཏེ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རུལ་མེད་རུལ་བྲལ་བྱི་
 མེད། ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྦྱོན་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་སད་པ་སད་པའི་བདག ཀྱུན་ཤེས་
 ཀྱུན་རིག་དམ་པ་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་
 རྒྱལ་འཆང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྱིས་བྲུབ། རྟེན་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ལས་
 བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྤར་བཤད་
 པ་ལྟར་གྱི་བྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཛྲོད་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པ་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རུལ་མེད་
 ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རུལ་དང་བྲལ་བ་བྱི་མ་མེད་པ་ཉེས་པ་བག་
 ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་སྤངས་ཤིང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་སྦྱོན་མེད་པ། ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱིས་སྦྱོན་པ་ཤིན་ཏུ་སད་པའང་སངས་པ། མ་རིག་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གཉིད་སད་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པོ།
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ལ་རྗེ་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེ་ལྟར་པ་མཐུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྗེ་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་
 གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱུན་ཤེས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཀྱུན་ཤེས་ལ།
 མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་པན་པའི་ཐབས་ཀྱུན་གྱུང་ཤེས་སོ། །
 རྗེ་ལྟར་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱུན་རིགས་ཤིང་།
 རོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སྦྱོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་པོ། །འདྲི་ནི་མདོ་
 སྡེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དཔལ་དབང་ས་གྲི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཉིས་
 ལྷན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་གྱི་གདོད་མའི་
 གནས་ལུགས་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲར་ལྷང་བ་མེད་པས་མཉམ་
 བར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབང་ས་གྲི་ཐུགས་མེད་
 ཚུལ་འཆང་བ་ཞེས་བསྐྱགས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབང་ས་གྲི་ཐུགས་ལྷན་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་དུ་གནས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྟོན་གྱི་
 སྟོན་ལས་གྱི་མཐུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཕྲིན་
 ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་བདེ་མ་ལུས་སྟེར་
 བར་བྱེད་པ་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྲུང་བའི་བདག་ཀྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། མཛད་པ་ཀྱན་ལས་གསུང་གི་
 བོ། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ལ།
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་མཐུ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གང་དང་ཡང་དག་ལྷན་པས་བྱུང་རྣམས་
 རྣམ་པ་ཀྱན་ལྷན་སྟེ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱའི་ངོ་བོའི་
 སྟོན་པ་བསྟོད་པ་དང་། འགྲོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྟོན་པས་
 བསྟོད་པའོ། །དང་བོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཐོག་མ་མཐའ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་
 རྒྱ་མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་ངེས་མེད། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

ཞེས་གསུངས་དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཐིག་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུས་མ་བསྐྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཐོག་མ་མེད་པ། སྐར་ཡང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་བསྐྱར་དུ་མེད་པས་མཐའ་མ་མེད་པའི་དེ་འདྲ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཐོག་མར་མཛོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་ཞིང་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་ཅེས་བསྒྲགས་ཤིང་། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མདུན་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་རགས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མི་མཐོང་ལ། སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཆོ་མཐོང་ཡང་། སྤང་བ་མེད་པའི་ཆོ་མི་མཐོང་ཞིང་། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ནི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མང་བས་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་བྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་འགོ་ལ་ཆོས་སྒྲིན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཆོག་གི་དབང་ལུག་སྐྱ་བ་ཆེ། །སྐྱ་བའི་སྤྱེས་མཆོག་སྐྱ་བའི་རྒྱལ། །སྐྱ་བའི་དམ་པ་མཆོག་གི་གནས། །སྐྱ་བའི་སེང་གེ་རྩྭ་གས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟེན་པ་དང་མཉམ་དུ་བེམ་

ཆོས་རགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲུང་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་
 སྒྲུང་ཤར་བ། སྒྲུ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འགག་པ་མེད་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དབྱངས་
 བས་མཁའི་མཐས་བྱབ་པ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 སྒྲུ་དུ་གོ་བར་རུས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་
 ཆོག་གི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་དང་། སྒྲུ་བ་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུ་བའི་སྒྲེས་མཚོག་ཅེས་
 པ་དང་། སྒྲུ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུ་བའི་དམ་པ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུ་བ་མཚོག་
 གི་གནས་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུ་བའི་སངས་པོ་ཞེས་པ་དང་། བས་ཀྱི་ཚོལ་བས་བྲགས་
 མི་རྟེན་པས་ཚུགས་པ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་པའི་
 མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་སོ། །

བཞི་པ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་བཞི།
 སྒྲུའི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་
 བུར་བསྒྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་བདག་པོར་བསྒྲགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་སྟོབ་པ་ལ་རྒྱལ་པ་མཚན་དང་
 གཏུགས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་
 ཏུ་ལྟ་བུ་པ་མཚོག་ཏུ་དགལ། །གཟི་བརྗིད་ལྟེང་བ་ལྟ་ན་སྒྲུག། །འོད་བཟང་འབར་བ་
 དཔལ་གྱི་པེལ། །ལག་ན་འོད་འབར་སྒྲུང་བ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་བ་རྟེས་པ་དང་
 མཉམ་དུ་མཁའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་
 འགྲེད་ལ། གཙོ་བོར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་ཅན་མཁའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་

གཟིགས་པ་ལྟར་མཛད་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན། ཉི་མ་བྱེ་བ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་གཟི་བཞིན་མཚུངས་པ་མེད་པ། འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱེད་
 བ་སྟོགས་ཀྱི་ཏུ་འཕྲོ་བ། ལྟ་ན་སྐྱེག་པ་ཡོ་གེས་ལཱའི་རང་སྤང་གི་འོད་བཟང་པོ་
 ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་བུ་པ་འབར་བ་ནག་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེས་ན་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཀྱན་
 འགོངས་པའི་མེ་སྤང་ལྟ་བུར་སྤང་བ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་མཐོང་ན་
 བདུད་ཅིའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ། ཐུགས་ཀར་དཔལ་གྱི་བེའུའི་རི་
 མོས་མཚན་པ་སོགས་མཚན་བཟང་པོ་སྐྱེས་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
 བརྒྱད་ཅུས་སྤྱས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུག་མཚན་ལག་ན་འོད་རབ་ཏུ་འབར་
 བའི་རལ་གྱི་བསྐྱེས་ཤིང་རལ་གྱི་དེའི་འོད་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་ཀྱན་སྤང་བས་བྱལ་
 པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་
 གཟི་བཞིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟོན་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྤྱན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་
 བསྐྱེས་པའི་སྟོན་སྐྱེས་བསྟོད་པ་ནི། སྤྱན་པ་ཆེ་མཆོག་གཙོ་བོ་སྟེ། ཟུག་རྩ་འབྱིན་
 པ་སྤྲ་ན་མེད། སྤྱན་རྣམས་མ་ལུས་ལྷོན་པའི་ཤིང་། ཁན་དོ་ཅོག་གི་དག་ཆེ་བ། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མཁའ་བྱལ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཙོང་ནད་ཀྱིས་ཟེན་པ་རྣམས་གསོ་
 བར་མཛད་པའི་སྤྱན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱན་པའི་མཆོག་སྤྱན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ་
 གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟུག་རྩ་འབྱིན་པར་མཛད་པ་སྤྲ་ན་མེད་
 པའོ། ཟུག་རྩ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཟུག་རྩ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཟུག་རྩ་དང་། གཉི་

མཁའ་གི་ཟུག་རྩ་གསུམ་དུ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས་གསུངས་སོ། ། ཟུག་རྩ་དེ་
 དག་སེལ་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། ཟུག་བསྐལ་བ་དང་། མི་ཟུག་པའི་གདམས་
 ངག་གིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཟུག་རྩ་སེལ། བུམས་སྙིང་རྩེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་
 གདམས་པའི་གིས་ཞེ་སྤང་གི་ཟུག་རྩ་སེལ། བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྟོན་
 པའི་གདམས་པའི་གིས་གཏི་ཟུག་གི་ཟུག་རྩ་སེལ་ལོ། ། རྩེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ནི་སྤྲོ་རྣམས་མ་ལུས་འདུས་པ་སྤྲོ་གྱི་སྟོན་གིང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་ལས་
 གྲུབ་པའི་སྤྲོ་གྱི་སྟོན་གིང་ཆེན་པོ་ནི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཉླ་དང་འབྲས་
 ལུ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སྤྲོ་གི་སྟུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟར་རྩེ་བརྩུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་བྱགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་གི་སྟུག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་ལ་མི་
 ཕན་པའི་མཛད་པ་བྲལ་མོངས་མི་སྤྱིད་པ་སྟེ་མཁའ་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མས་རྩེ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཅམ་ཡང་། མཐའ་དག་
 འགོ་ལ་སྤྲོ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། ཆོགས་ཉིད་སྟོད་པ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཚལ། །
 ས་གསུམ་སྤྱི་དགའི་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་བསྐྱགས་པ་ལྟར་རོ། །
 རྩེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཟུག་བསྐལ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཅ་བ་ནས་
 སྟོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ནད་དོ་ཅིག་གི་དབྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བསྐྱགས་སོ། །

གསུམ་པ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོར་བསྐྱགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི།

སྤྲུལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོག་ །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་དགྱིལ་ལའོར་ཅན། །
 ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་
 དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་སྤྲུལ་པ་གྲངས་མེད་པ། རྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས་
 གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་
 བས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དག་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
 དབང་བཞི་བསྐྱར་ནས་རིམ་གཉིས་གྱི་མན་ངག་གིས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་སར་ལྷུང་པ་
 ལྷུང་བར་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་དང་།
 ཆོས་རྟོན་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་རབ་དང་ལུལ་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་
 པ་ཡིན་ལ། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་ཡང་གྲངས་མེད་པ་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ལས་
 མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པའི་རྒྱད་འདི་གསུངས་པའི་ཆོ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་
 ལའོར་ལོ་རྩེ་ལྷར་བསྟན་པ་ནི་ཀླན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྤྲུལ་པ་འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་གྱི་མཆོག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་གྱི་སྤྲུལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 དགྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ནས་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་
 པའི་རྒྱད་འདི་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ནི་ལྟོ་ཕྱགས་
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོར་འོག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་
 དབང་གི་དགྱིལ་ལའོར་དང་། བར་དུ་རྩོམ་ཆེ་དབྱིངས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་། ལྷེང་
 དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཞེས་པ་དཔལ་དུས་གྱི་ལའོར་ལོའི་དགྱིལ་
 ལའོར་བཞུགས་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཞེས་བཟོད་པ་ནི། རྒྱ་སྐར་
 གྱི་རྩེ་ཆོད་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྷ་བཞུགས་པའི་དགྱིལ་
 ལའོར་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྷར་བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་མཚན་པ་སྟེ།

བྱི་ལ་སྟོང་གི་འཛིག་ཏེན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིར་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་
 པ། མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན། དེའི་རྒྱ་ལམ་ལུག་ཁྱིམ་སོགས་ཁྱིམ་བཅུ་
 གཉིས། བར་ལ་འཇམ་བུ་གྱིར་པའི་མི་མངལ་སྒྲུལ་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ལུས་
 ལ་ཁམས་དུག་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཆགས་པ་དང་རྒྱ་རྒྱལ། གཞན་ལ་དོ་རྩེ་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བརྒྱན་པ་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏོགས་པ་སྒྲེ་རྒྱལ་རྣམས་མཚོན་ནོ། རྒྱ་
 སྐར་ཉེར་བདུན་ནི། བ་ཉེ། སྒྲིན་དུག། སྐར་མ། མགོ། ལག། བམས་སོ། རྒྱལ།
 སྐག། མཚུ། བྲ། དཔོ། མེ། བཞི། བག་པ། ས་རི། ས་ག། ལྟ། མཚམས། སྟོན།
 སྒྲུབས། རྒྱ་སྟོང། རྒྱ་སྟོང། བོ་ཞིན་བམ་བྱི་བཞིན། མོན་གྲ། སྟོག་ཁྲམས་སྟོང།
 ཁྲམས་སྟོང། བམ་གྲ། བ་སྐར་རྣམས་སོ། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ནི། ལུག་གི་ཁྱིམ། གྲུང་
 གི་ཁྱིམ། འབྲིག་པའི་ཁྱིམ། ཀཤ་ཏའི་ཁྱིམ། སེང་གའི་ཁྱིམ། བུ་མའི་ཁྱིམ། སྐར་གི་
 ཁྱིམ། རྟིག་པའི་ཁྱིམ། གཞུའི་ཁྱིམ། རྒྱ་སྒྲིན་གྱི་ཁྱིམ། བུམ་པའི་ཁྱིམ། ཉའི་ཁྱིམ་
 རྣམས་སོ། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྟེར་བྱིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྒྱུད་སེམས་འགྲེལ་
 སྟོར་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱིས་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་
 ཏེ་རི་མའི་ལམ་ནས་གནས་སྐབས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་པ་བཟང་རན་དང་།
 འབས་བུ་ཅེར་འགྱུར་ཤེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དོ་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་
 ཤེས་ནས་དེ་ལ་གནད་དུ་བརྒྱན་པ་ལས་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་
 དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱུ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་
 བ་ལྟར་བར་སྟེར་བར་མཛད་དོ། །དེའི་བྱིར་རྒྱུད་འདིར་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་རྒྱལ་དེའི་སྟོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་སོ། །

བཞི་པ་ སེམས་ ཅན་ རྣམས་ བྱགས་ རྗེས་ སྦྱོབ་ པ་ ལ་ རྒྱལ་ མཚན་ དང་
གདུགས་ ལ་ སོགས་ པའི་ དཔེ་ ལྷ་ ཚོགས་ གི་ སྦོ་ རས་ བསྟོད་ པ་ བེ། བྱགས་ བཅུ་ རམ་
མཁའི་ མཐས་ གདུགས་ པར། ཚོས་ གི་ རྒྱལ་ མཚན་ ལེགས་ པར་ འཇུགས། འགྲོ་
ན་ གདུགས་ གཅིག་ ཡངས་ པ་ སྟེ། བྱམས་ དང་ སྟིང་ རྗེའི་ དཀྱིལ་ ལཾར་ ཅན། །
དཔལ་ ལྷན་ བསྐྱ་ གར་ གི་ བདག་ རྩབ་ བདག་ ཚེན་ པོའི་ རིན་ ཚེན་ གདུགས། ཞེས་
གསུངས། དོན་ བེ། རྗེ་ བཅུན་ འཇམ་ དཔལ་ དབྱངས་ གིས་ བྱགས་ བཅུ་ རམ་ མཁའ་
མཐས་ གདུགས་ པའི་ འཛིག་ རྟེན་ གི་ ཁམས་ རྣམས་ སུ་ སེམས་ ཅན་ རྣམས་ ལཾར་ པ་
དང་ ངན་ སོང་ གི་ ལྷག་ བསྐྱལ་ ལས་ སྦྱོབ་ བྱིར་ ཚོས་ གི་ རྒྱལ་ མཚན་ ལེགས་ པར་
འཇུགས་ པར་ མཛད། འགྲོ་ བ་ རིགས་ གྲུག་ གི་ གནས་ ར་ རྟོན་ མོངས་ པའི་ ཚད་ པས་
གདུངས་ པའི་ སེམས་ ཅན་ རྣམས་ སྦྱོབ་ བྱིར་ བྱམས་ པ་ ཚེན་ པོ་ དང་ སྟིང་ རྗེ་ ཚེན་ པོ་
དཀྱིལ་ ལཾར་ རབ་ ཏུ་ ཡངས་ པ་ ལ་ བསྐྱ་ བ་ རྣམ་ པ་ བཞིའི་ ཤམ་ ལུ་ བཟང་ པོ་ ཅི་
འདོད་ སྦྱོལ་ བའི་ རིན་ པོ་ ཚེའི་ གྲུ་ བ་ ཅན་ གི་ གདུགས་ འཛིག་ རྟེན་ ལྷ་ མེད་ པའི་
གཅིག་ ལུ་ ཤིན་ ཏུ་ ཡངས་ པ་ འགྲོ་ བས་ གར་ རྩབ་ ཏུ་ རྩབ་ པ་ བཟུང་ སྟེ་ སེམས་ ཅན་
རྣམས་ རྟོན་ མོངས་ པའི་ ཚད་ པ་ ལས་ བསྐྱབས་ རྟེ་ ཐར་ པ་ དང་ ཐམས་ ཅད་ མཁའ་
པའི་ གོ་ འཕང་ ཤིན་ ཏུ་ བསིལ་ བ་ བདེ་ བའི་ གནས་ ལ་ འགོད་ པར་ མཛད་ དོ། །དེ་
ལྷར་ ལྷལ་ པ་ རི་ སྟེད་ ཅིག་ བསྟན་ གྲང་ རྣམ་ པར་ རྟོག་ པ་ གང་ ཡང་ མེད་ ཅིང་ ལཾར་
པའི་ སྦོན་ གང་ གིས་ གྲང་ མ་ གོས་ པ་ འདམ་ གི་ རང་ ཏུ་ སྦྱེས་ པའི་ བསྐྱ་ ལྷ་ ལུ་ སྟེ། མེ་
རྟོག་ བསྐྱ་ འདམ་ གི་ རང་ ཏུ་ སྦྱེས་ གྲང་ དེ་ ལ་ འདམ་ གི་ སྦོན་ གང་ ཡང་ མ་ གོས་ པར་ གི་
ཞེས་ པོའི་ ངད་ བློ་ བ་ དང་། ཟེའུ་ འབྲུའི་ ཟེལ་ མངར་ གིས་ ལུང་ བ་ རྣམས་ ཚོམ་ པར་
བྱེད་ པ་ རི་ བཞིན་ ཏུ་ ཚོགས་ གཉིས་ གི་ དཔལ་ དང་ ལྷན་ པའི་ རྗེ་ བཅུན་ འཇམ་ དཔལ་

དབྱངས་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྒྲུལ་པ་རི་སྟེང་ཅིག་སྟོན་ཡང་འཁོར་བའི་སྟོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐམས་མཁས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྒྲུལ་པ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་ནི་གར་གྱི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། གར་མཁན་གྱིས་གར་གྱི་ཆ་ལུགས་སྣ་ཆོགས་བཟུང་སྟེ་ལྷད་མོ་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུལ་པ་སྣ་ཆོགས་བསྟན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ཕྱིར་རིགས་བརྒྱའི་བྱེད་བདག་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འགྲོ་ལ་འདོད་དགུ་སྟེལ་བའི་རིག་པོ་ཆེ་དང་། འགྲོ་བའི་ཆ་གདུང་སྦྱོབ་པའི་གདུགས་སོ་ཞེས་སོགས་དཔེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་སོ། །

ལྷ་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲིའི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་གཟི་བརྗིད་ཆེ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་སྒྲི་འཆང་བ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་བསྟན་པ་གཅིག་ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་མདོར་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་གཟི་བརྗིད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གསུགས་སྒྲུར་བཞེངས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་འཆང་བའོ། །དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་གསུང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་མཁའ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྟུག་བསྟུལ་མ་ལུས་སེལ་

བའི་བསྟན་པ་གཅིག་པུའོ། །དེ་ཡང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
ལྟར་དོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པར་སྒྲུག་གསུང་བྲགས་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ན་
བསྟན་པ་གཅིག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བསྟོད་པའི་འཇུག་བསྟུས་ཏེ་བསྟོད་པ་ལ་བརྒྱད། རིགས་ལྡེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ།
སྒྲུག་གསུང་བྲགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། ལྷའི་
རྣམ་འགྲུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། ས་བཅུའི་ལམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ།
རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བསྟོད་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོམ་མི་ཆེན་
དབང་བསྐྱར་དཔལ། །མིན་ཆེན་ཀྱན་བདག་དབང་ལྷག་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་དབང་
ལྷག་ཀྱན་གྱི་བདག་ །རྩོམ་མི་ཆེན་འཆང་དབང་ཀྱན་གྱི་ཇེ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཇེ་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་དེ་རྩོམ་མི་བསྟོད་
པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་མཐའ་དག་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་རྩོམ་མི་ཆེན་འཇིག་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །མིན་ཆེན་
འབྲུང་ལྷན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ང་
རྒྱལ་དང་སེར་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་མིན་པོ་ཆེན་འཇིག་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །རྣམ་
པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་མིན་པོ་ཆེན་ཀྱན་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ལྟར་ཐོགས་བཅུར་འོད་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོངས་
པའི་ལྷན་པ་སེམས་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དོ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་

གྱི་འདོད་ཆགས་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བར་མཛད་པ་བསྐྱེད་རིགས་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །
 དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 བླག་དོག་གི་དྲི་མ་སྦྱང་བར་མཛད་པ་ལས་གྱི་རིགས་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་དཔལ་དང་།
 རིན་ཆེན་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་དང་། ཀྱན་གྱི་དབང་ལྷག་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་
 ལྷག་དང་། ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །རིགས་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་
 འདུས་པ་རིགས་ལྡེ་པོ་ཀྱན་གྱི་རྗེ་པོ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་པོར་བཞུགས་པས་ན་རིགས་གྱི་བདག་
 པོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་
 བྲགས་ཆེ་བ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་བྲགས་ལ་གནས། །སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་སྐྱ་ཆེ་
 བ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་གསུང་ཡང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་མ་ལུས་འདུས་པའི་
 བདག་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་བྲགས་ཆེ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་
 གཅིག་ཏུ་གར་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་བྲགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་
 གྱི་བྲགས་ལ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་སྐྱ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་
 ཡིན་ཞིང་སྐྱ་དེ་ལ་གནས་སོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་གསུང་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་གསུང་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གསུང་དེ་ལ་གནས་

སོ། །ཤར་པ་ཐ་མ་འདི་ལ་ཡང་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཐུགས་ལ་ཚིག་ཤར་གཉིས་ཡོད་
པའི་དོན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་གསུང་ལའང་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ཆེ་
བ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ལ་གནས། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་གསུང་ཆེ་བ། །
སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་གསུང་ལ་གནས། །ཞེས་སྟེ་བར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
གསུངས་སོ། །འདིར་ཐུགས་སྟོན་ལ་སྟོས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
གྱི་བུན་མོང་མིན་པའི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཀུན་མཁུན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཐོག་མར་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས་ནས་ཤེས་
རབ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས། འཇམ་མགོན་སྟན་བརླུང་གི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་
ངོ། །

གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྟོན་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་ལྷ་བ་
ཆེ། རྗེ་རྗེ་བ་བྱི་མེད་འོད། །ཆགས་བྲལ་ལ་སོགས་ཆགས་པ་ཆེ། ལ་དོག་སྒྲ་
ཆོགས་འབར་བའི་འོད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
འཕྲིན་ལས་བཞི་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སྟེ། གང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་
ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་མཇོད་པ་རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་ལྷ་བ་བྱུང་།
གང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ངག་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་དང་
བྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་སྟེ་མེད་པར་མཇོད་པས་རྗེ་རྗེ་བྱི་མེད་འོད་ལྷ་བྱུང་། གདུལ་
བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་གདུལ་བྱ་དཔན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་
ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆོས་བསྟན། གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་
ལམ་གྱི་ཆོས་བསྟན། གདུལ་བྱ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ལུས་པ་

ནམས་ལ་བྲམ་མེད་ཐེག་པའི་ཚོས་བསྟན་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་གིས་དབང་དུ་བསྟུས་
ནས་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད། གདུལ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་དག་དུག་པོའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་འདུལ་བར་མཛད་དེ་འཕྲིན་ལས་བཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
མཚོན་ཕྱིར་སྒྲུ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་མཐིང་ག་སྟེ་
ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་འབར་བའི་འོད་སྒྲོ་བར་མཛད་དོ། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་ཞེས་པ་ནས་
འདིའི་བར་སྒྲོར་དུག་གི་ཉིན་མཚན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྟགས་ལ་
བཤད་པའང་སྟེར་དོ། །

བཞི་པ་སྒྲུའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྒྲུའི་ཀྱང་རྫོགས་
སངས་རྒྱལ། སངས་རྒྱལ་བཤེད་པའི་ཚོས་འཛིན་པ། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ་
པདྨ་སྒྲེས། ཀྱུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་པ། རྒྱལ་པོ་སྒྲུ་འཕྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་
འཆང་། ཆེ་བ་སངས་རྒྱལ་རིག་སྟགས་རྒྱལ། རྡོ་རྗེ་ལོ་རལ་གྱི་ཆེ། ཡི་གེ་
མཚོག་སྟེ་རྣམ་པར་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟུག་བསྟུལ་གཙོང་། མཚོན་ཆ་ཆེན་པོ་
རྡོ་རྗེ་ཚོས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྡོ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབང་སྒྲུའི་སྒྲུ་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས། སྒྲུའི་རྣམ་འགྲུར་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་
དེ། སྟོན་ནས་སངས་རྒྱལ་ཟེན་ཀྱང་གསར་དུ་འཆང་བྱ་བའི་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་
དུང་དུ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུའི་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ནས་བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་གིས་བཤེད་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ་
ནམས་ཀྱི་ལྟགས་ཀྱི་པདྨ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཚོས་ཀྱུན་བཟུང་སྟེ་ཀྱུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་
ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གི་མཛོད་འཛིན་པའི་རྒྱལ་སྟོན་ནོ། འདིའི་

རྒྱུ་ལ་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་འགྲོ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ། ཁྱེད་པ་ཁྱེད་དང་།
 སངས་རྒྱུས་བརྗོད་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། ཁྱེད་པའི་འགྲུང་གཉིས་སྤངས་སྟེ་ཕྱི་མ་
 འདི་གོ་བཤེས། རྒྱུ་ལ་བཞི་པོ་འདི་དོ་རྩེ་བཞི་ལ་ཡང་རྒྱུ་ལ་ཏེ། རྩེ་རྩེ་སྒྲིལ་གྱུང་
 རྩེ་གས་སངས་རྒྱུས། ཁྱེད་པ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་དང་། སངས་རྒྱུས་བརྗོད་པའི་ཆོས་འཛིན་
 པ། ཁྱེད་པ་གསུང་རྩེ་རྩེ་དང་། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེས། ཁྱེད་པ་ཡེ་
 ཤེས་རྩེ་རྩེ་དང་། ལྷན་མཆོན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་པ། ཁྱེད་པ་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་ལ་
 རྒྱུ་ལ་ཏེ་བཤད་པའང་རྒྱུ་ལ་ཏེ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ཁ་
 ཡོ་བརྒྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་འབྲུལ་སྤྲོ་ཆོགས་འཆང་བ་སྟེ་སྟོན་པར་མཛད་
 པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆེ་བ་ནི་རིག་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རིག་རྒྱལ་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་དེ་འཛིན་པར་མཛད་དོ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེ་རྩེ་ཆོན་
 པོའི་རྒྱུང་བཞེངས་ཏེ་ཐུག་གཡས་ན་རལ་གྱི་ཆེན་པོ་བཟུང་། གཡོན་ན་ཡི་གེ་
 མཆོག་སྟེ་ཤར་ཕྱིན་གྱིས་པོན་ཨ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་
 རྒྱུ་ལ་དག་དག་སྟོན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིགས་བམ་བཟུང་། ཐུག་མཆོན་དེ་
 གཉིས་བཟུང་བའི་བྱེད་ལས་ནི་གཡས་ཀྱི་རལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་གཅོད་པར་མཛད། གཡོན་གྱི་སྒྲིགས་བམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 གནད་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན། གཡས་ཀྱི་རལ་གྱི་ནི་མཆོན་ཆ་ཆེན་
 པོ་དང་། གཡོན་གྱི་སྒྲིགས་བམ་ནི་རྩེ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་དོ། ཡང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་
 འབྲུལ་སྤྲོ་ཆོགས་འཆང་། ཁྱེད་པ་རྒྱ་སྤྲོ་ཆོགས་རྒྱལ་རྒྱ་དང་། ཆེ་བ་སངས་རྒྱུས་
 རིག་རྒྱལ་རྒྱལ། ཁྱེད་པ་གསུང་རྒྱུང་རྒྱལ་དབྱེད་མེད་ཡོངས་རྒྱ་དང་། རྩེ་རྩེ་

ནོན་པོ་རལ་གྱི་ཆེ། ཞེས་པ་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐུ་ལ་སྐུར་ཏེ་བཤད་པའང་སྤང་
 རོ། རྒྱུད་ཚིག་འདི་དག་དོན་ལྟར་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་
 རོ་རྩི་མཚོན་ཆས་བསྟེན་པ་མཛད་པར་ཡང་། གང་གི་སྒྲོ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་
 བལ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བས། རི་སྟེང་དོན་ཀྱན་རི་བཞིན་གཟུགས་
 བྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲེགས་བམ་འཛིན། གང་དག་སྟོན་པའི་བཅོན་རར་མ་
 རིག་ཐུན་འཕྲོམས་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་གཟེར་བའི། འགྲོ་ཚོགས་ཀྱན་ལ་སུ་གཅིག་
 ལྟར་བཅུ་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་། འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྒྲོགས་
 ཉོན་མོངས་གཉིད་སྒྲོང་ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོག་འགྲོལ་མཛད་ཅིང་། མ་རིག་ཐུན་
 སེལ་སྟུག་བསྐལ་སྟུག་ཀྱི་སྟེང་གཅོད་མཛད་རལ་གྱི་བསྐྱམས། གདོད་ནས་དག་
 ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལུས་རྫོགས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་
 བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་སྤྱི་བདག་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་སྤེལ་
 འདུད། ཅིས་བསྟེན་དོ། །

ལྟ་པ་ས་བཅུའི་ལམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པ་ནི། རོ་རྩི་ཐབ་མོ་རི་ན་
 རིག་ རོ་རྩི་སྒྲོ་གྲོས་དོན་བཞིན་རིག་ ལ་རོལ་ཐིན་པ་ཀྱན་རྫོགས་པ། ས་རྣམས་
 ཀྱན་གྱི་རྒྱུད་དང་ལྟན། རྣམ་པར་དག་པ་བདག་མེད་ཆོས། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
 འོད་བཟང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པ་བཞེད་པ་འདིའི་དོན་ལྟར་རྩི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐབ་མོ་ཐབས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེམས་
 པས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་གྲོལ་བ་
 ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་རྩ་བ་ནས་དག་པའི་རྒྱལ་བ་ཐོབ་

བོ། རི་ན་རི་ག་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལམ། རྒྱལ་བས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཡིན་
ལ། འདི་རྒྱ་སྐད་ཡིན་པ་དེར་སང་གི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་ན་འཛིན་ཅེས་བོད་
སྐད་བཞིན་སྟོན་འདུག་དང་རྗེས་འདུག་ཀ་མ་ཡིན་པར་ག་བྱེད་པ་ལོར་བའོ། རྟེ་
ལྟར་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་རྟེ་རྟོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
གིས་རི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་དུ་རིག་ནས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་
དུ་བསྟོམས་པ་ལས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་སྟོར་ལམ་བྱོད་
ཅེ་མོ་བཟོད་པ། ཆོས་མཚོག་བཞི་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་ས་དང་པོ་ནས་
བཅུ་པའི་བར་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཀུན་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ས་བཅུ་པོ་
རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཆོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བའི་འོད་ལྟར་གསལ་བས་མཐོང་བ་མཐར་བྱིན་ཏེ་འབྲས་ལུ་
བཟང་པོ་མཐར་བུག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གྱི་སྒྲ་སྟོམ་པ་དང་། གསུང་རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལས་ས་ལམ་
རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བསྟགས་པ་བརྗོད་པའོ། །ས་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་དང་ལྡན་རྒྱལ་ནི་ས་
དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྐད་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས་པ་དང་།
ཆོ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་ལུས་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་སྟོན་དང་བྱི་
མའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་
ཅིང་ལྷང་བར་བྱེད་ལུས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ལུས་པ་

དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ལྔ་དང་བར་བྱེད་ལུས་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་
མཐུས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱེད་པར་བྱེད་ལུས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
བརྒྱར་འགོ་ལུས་པ་དང་། ཚེས་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་འབྱེད་ལུས་པ་དང་། རང་
གི་ལུས་བརྒྱ་ཕྱེད་སྒྲུལ་ཞིང་ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱེད་རེ་
རེས་བསྐྱོར་བ་སྟོན་ལུས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བརྒྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་
གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་མཐོང་
བ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱེད་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་ལུས་པ་དང་། དེ་ནས་ས་གསུམ་པ་
བཞི་པ་ལྔ་པ་དུག་པ་བདུན་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་དང་།
བྱེ་བ་ཁྲག་སྟོང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཁྲག་སྟོང་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་བྱེ་བ་འབུམ་བརྒྱ་གཉིས་དང་།
སྒྲར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་དུ་ཡང་དག་པར་ནི་བརྒྱར་བ་མཐའ་དག་སྟེ་སྒྲར་བཤད་པ་
ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་རབ་དུ་འཐོབ་པར་
འབྱུང་རོ། །དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གསྐྱའི་
རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྐད་ཅིག་རེ་ལའང་མཐོང་བ་
སོགས་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཚན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་འཐོབ་པར་འབྱུང་
བར་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་རྒྱད་འདིའི་ཆེ་བ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བཙོན་ཆེན་སྐྱ་
འབྲུལ་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་ནི་བདག་པོ་མཆོག་ཏུ་རྩོམ་གཤམ་ནི་མ་ལུས་
ལྟར། །ཡོ་ཤེས་སྐྱ་རྣམས་མ་ལུས་འཆང་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་

སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པས་སྒྲུ་འབྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱད་ལས་འབྲུང་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་འདིའི་དོན་
 ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོམས་ན་སྟིགས་དུས་གྱི་ཆེ་
 བྱང་གཅིག་ལ་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱད་འདི་ནི་རྒྱད་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་
 མཆོག་ཏུ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་ལ། བསྟགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྒྱད་
 འདིའི་དོན་དོ་རྗེ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་སྒྲུ་བའི་གདན་ནམ་
 གནས་མ་ལུས་པ་རྒྱད་འདིའི་དོན་ལ་ལྷན་ཞིང་། རྒྱད་འདི་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་
 གྱི་ཐབས་ལམ་བསྐྱོམས་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་རྣམས་མ་ལུས་འཆང་བ་སྟེ་འཛོལ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་སྒྲུ་འབྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱད་
 འདིའི་བདག་པོ་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། དོ་རྗེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྲུང་
 གནས་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་སྒྲུ་ཅན་
 ཡིན་པ་སོགས་ལ་སྒྱུར་རོ། །

བདུན་པ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པ་ནི། ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་པོ་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་། །ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་འགོ་བ་འཛིན། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་ཆེ། །རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་ཆོགས་འཆང་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་རྒྱལ་བ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བ་ཟུང་སྟེ་ཞིང་
 །ཁམས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྟོན་ཞིང་། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལྟར་བྱ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་བཟང་
 ངས་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་
 ལྟ་བུ་སོགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གི་རྣམ་པར་ཡང་སྟོན་ཅིང་།
 མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་

པར་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་གྱི་ལམ་ལ་
འགོ་བརྒྱལ་སྤྱིང་ཕྱིར་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་སྟེ་སྟོན་
པར་མཛད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། དག་པ་གཉིས་ལྟན་
གྱི་ཚེས་གྱི་སྤྱིང་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་དང་། འབྲས་པུ་ཤར་ཕྱིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་
བཞིན་མཚོག། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན། །སྟེ་མེད་ཚེས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་
དོན། །ཚོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་འཆར་བ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་སྟེ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་
ཚུལ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པ་དེའི་རང་ལས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་འཆར་ལ། ཐ་སྟངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟངས་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཚོས་ཀུན་སྟངས་སྟོང་ཟུང་འཇུག་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་
ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་འཆར་བ་ཞེས་རྩེ་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིང་སྟོན་ནས་བསྟོད་དོ། །ཚིགས་བཅད་
འདིས་ནི་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་ཏེ། དབྱ་མའི་ལྟ་
བའི་གནད་མཐར་ཐུག་ནི། འཇགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་

ཤེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་ལུ་འཐད་པ་གང་། རྡོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་
མཚར། མཐོང་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མཐོང་བྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྱུང་
སྟོང་པ་དང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་སྟེང་སྟོང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་གནད་ཤེས་
པ་འདི་ཡིན་ལ། རྒྱལ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་
པའོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན།
སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་གིང་། དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱུ་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་
རྟེན་ངོ་པོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་
བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཆོགས་ལ་བརྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། རི་ལྷ་
དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ་འགྱུར་ལྟར། །
དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་ལུ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
འཆང་། ཆོས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་སྟོན་མཆོག་འབྱུང་བའི་
མཐའ། མི་གཡོ་རབ་ཏུ་དང་བའི་བདག་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
འཆང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་སུམ་པ། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་རབ་གསལ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་ཐུགས་ཤེས་རབ་
ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁོང་
དུ་ཆུད་པ་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་

མེད་པར་མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་གཟིགས་པ་ལ་རྒྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་
པ་རོལ་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་བྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་སྒོ་མཆོག་འབྱུང་པའི་
མཐའ་བརྟེན་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྱགས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་
ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བཞེན་དུ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་གསལ་པར་གཟིགས་པ་རབ་རྒྱ་
དྲངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱགས་རྣམ་པ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་
འོད་རབ་རྒྱ་གསལ་བས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས་སོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ལ་རྗེ་ལྟ་བུ་མཆེན་པ་དང་རྗེ་སྟེང་པ་མཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་
བསྟུགས་སོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་དག་ཀྱང་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་རྗེ་སྟེང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དུས་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་མཐའ་ཆོད་
པར་ཤེས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛོགས་ལུགས་མཐའ་ཆོད་
པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་རྒྱ་
རྒྱབ་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་ངེས་དོན་གྱི་
མདོའི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདི་
འདོན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསམས་ལ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དད་གུས་སྟོམ་ཞིང་གསེལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་
ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་མཐར་བུག་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་སྟོན་ལམ་བྱགས་དྲག་

ཏུ་གདབ་བོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་
འགྲེལ་པ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆར་རྒྱན་ལྷུང་དུ་
འབབས་བྱེད་བརྟེན་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་བརྒྱད་པ་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

བཞི་པ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་
བརྟེན་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་
གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
སྒྲུལ་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ། ཆོས་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ། ཡོངས་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་
བརྟེན་པ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་
དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྒྲུལ་པ་བརྟན་པའི་སྒྲིའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ། །རན་སོང་ཐམས་ཅད་རྣམ་
སྦྱོར་བ། །མགོན་པོ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་
གྲོལ་བྱེད། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་དུ་གཅིག་དཔའ་བ། །མི་ཤེས་དག་ཡི་དྲེགས་པ་
འཛམས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་མཁའ་
ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་སྒྲིའི་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་བརྟན་
ཉེ་ཆོས་བརྟན་ནས་རང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་མཛད་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་དང་ལུལ་དང་རབ་དང་དམ་པའོ། །སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་འདོད་དོན་རི་ལྗང་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
འདོད་ཅིང་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྟག་བསྐལ་ཞི་བར་མཛད་ཅིང་རང་རང་གི་

སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་རན་སོང་གསུམ་
 དུ་ལུང་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་སྐལ་བ་བསྟན་ནས་དང་
 པའི་ས་ལ་བཀོད་དེ་རིམ་གྱིས་རན་སོང་གི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་
 བར་མཛད་དེ་དགེ་བའི་ས་པོན་བཏབ་ནས་རིམ་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བཀོད་
 དེ་སློན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། །ལྟ་དང་མེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་དང་
 རན་འགྲོའི་སྟག་བསྐལ་བསྟན་ནས་རན་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་རན་རྣམས་སྦྱངས་
 བའི་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་དེ་སློན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་
 དོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐལ་པས་རན་འགྲོར་
 ལུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རན་སོང་གི་སྟག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱས་ནས་དང་
 པའི་ས་ལ་བཀོད་དེ་སློན་གྲོལ་ལ་འགྲོད་པར་མཛད་པ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས།
 གོགས་དག་འཇིགས་པ་ཤོར་ལ་རིངས་པར་རྩལ་ཤོག་འཁྱུང་པའི་ཐད་དུ་ནི། །གང་གི་
 མཐུ་ཡིས་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགའ་བའི་བྱགས་ཕྱིན་ལ། །འགྲོ་བ་
 ཀུན་ནས་ཡོངས་སྦྱོངས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བཙུན་པ་སྦྱེས་ལྟར་པ། །གཞོན་ནུ་
 ཟུར་ཕྱད་ཅན་འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཕྱིན། །ཁྱེད་ཀྱིས་ལྟ་
 བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ལ་མཚོད་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེས་སྤྱན་སྦྱར་
 དཔུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆར་འབབ་པ། །ཁང་བཙུགས་ཡིད་འོང་ལྟ་མོ་
 སྦྱོང་བྲག་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོགས་ལྡན་འདི་ལྟོས་ཞེས། །འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་
 མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔལ་གྱི་ཅོ་འདོན་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་བདག་གི་དགེ་
 ཅས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སྦྱིབ་པ་མེད་སློན་བདེ་བ་
 དང་། །བསལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྡན་ཆར་པ་འབབས་མཐོང་ནས། །སེམས་ཅན་

དཔུལ་བ་དེ་དག་མངོན་པར་དགའ་ཡུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ལྟ་དང་མི་སྐྱལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ནི་རང་
རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཚོམ་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤུལ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནམ་འཛི་ཆ་མེད། རན་འགོའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ། ལས་འབྲས་བསྐྱུ་
མེད་རྣམས་བསྟན་ནས་སྤྲུབས་སུ་འགོ་བ་དང་དགོ་བ་བཙུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་
པར་མཛད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལམ་གོང་མ་གོང་མར་འབྲིད་པར་མཛད་པས་ན་
མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་སྤྲུབས་དང་དཔུང་
གཉེན་མཚོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྐྱུགས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྤྲེས་སུ་རྒྱུང་བའི་ལམ་གྱི་སྒོ་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྤྲེས་སུ་འབྲིང་གི་སྒོ་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སྐྱལ་བ་དང་
ལྟན་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས་དང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་རྣམས་
བསྟན་ནས་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་ནས་ལམ་
བསྐྱུབ་པ་གསུམ་ལ་བྲིད་དེ་སྐྱལ་བ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལས་རབ་ཏུ་གོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་མགོན་པོ་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཐར་པར་བྲིད་པའི་དེད་དཔོན་མཚོག་ཡིན་ལོ་
ཞེས་སྤྲེས་སུ་འབྲིང་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱུགས་སོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གྱིས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་དེས་
འཕངས་པའི་རྒྱལ་མས་གྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བྲིད་ནས་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀའི་
འཛིང་བ་ལས་ལྷུང་དུ་གོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་མས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་
བསྐྱུགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲེས་སུ་རྒྱུང་བའི་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་

བསྐྱབས་ནས་བྱུང་བར་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ལ་བྲིད་པར་མཛད་དེ་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 གཡུལ་འབྲེད་པའི་ཆེན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཏུ་དཔལ་བ་
 འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་འདི་ཡིན་
 ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱོར་བའི་
 དགྲ་བོ་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ནས་དགྲ་བོ་བདག་འཛིན་འགོང་
 བོའི་དྲེགས་པ་འཛེམས་པ་སྟེ་བདག་འཛིན་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་པའི་གོ་
 འཕང་ལ་འགོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་བོ་བདག་འཛིན་
 འཛེམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མི་ཤེས་པའི་སྤངས་པ་ཤེས་
 བའི་སྦྱིབ་པ་བཙོམ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་
 བར་མཛད་དོ། །ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱུགས་
 སོ། །རྒྱུད་ཆོག་འདི་དག་ནི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་བྲི་བཞི་སྟོང་གི་
 སྟོང་པོའི་དོན་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ལ་འབྲིད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་
 བར་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདི་འདོན་པ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གསལ་བར་སྟོམས་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་དེ་དག་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་པའི་སྟོན་ལམ་ཤུགས་དག་ཏུ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སྐལ་བ་བསྟན་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་སྟོ་
 བས་བསྟོད་པ་ནི། སྟོ་ལྷན་སྟེག་འཆང་དཔལ་དང་ལྷན། །བརྟན་བོ་མི་སྐྱུག་

གཟུགས་འཆང་བ། །ལག་པ་བརྒྱ་པོ་ཀྱན་བསྐྱོད་ཅིང་། །ཁོམས་པའི་སྤངས་ཀྱིས་
གར་བྱེད་བ། །དཔལ་ལྷན་ལག་པ་བརྒྱས་གང་ལ། །ནམ་མཁའི་བྱབ་པར་གར་
བྱེད་བ། །ས་ཡི་དགྲིལ་ལའོར་བཞི་ཡི་ཁྱོན། །རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མཐིམ་གྱིས་གཞོན། །
རྐང་མཐིམ་སེན་མོའི་ཁྱོན་གྱིས་ཀྱང་། །ཆངས་པའི་ཡུས་ས་རྩེ་ནས་གཞོན། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་སྤྱལ་བ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་
དེ། སེམས་ཅན་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་སྟོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལྷའི་
གཟུགས་སྟོ་གོས་དང་ལྷན་པ་གཟུགས་བཟང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལྷ་ན་སྤྲུག་པ།
སྒྲིག་འཆང་སྟེ་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ་སྟོན་པ་དང་། འགའ་
ཞིག་ལ་མིའི་གཟུགས་མཚན་དཔའི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་སྟོན་པར་མཛད་དེ།
འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱུབ་ལ་བྱང་སེམས་སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་གཟུགས་སུ་
བསྟན་ནས་ཆོས་གསུང་བར་མཛད་པ་དང་། འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ལ་འཇའ་ཚོན་སྤྱ་
ལྷའི་བྱ་བས་བསྐྱར་བའི་གྲར་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་སུ་གྲར་ཀྱམ་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་ཉི་མའི་
མདངས་བྱགས་པ་ལྷ་བྱ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་གཟི་བཞིན་ཅན་ཞིག་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཞི་བས་འདུལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་
པའི་ཕྱིར་བརྟན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་གཞོད་སྦྱོན་ནམ་སྦྱོན་པོའི་གཟུགས་འཆང་བ་སྟེ་
སྟོན་པ་དེ་ལའང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ནས་ཞལ་བརྒྱ་དང་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་
དང་། དེ་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཞལ་ཕྱག་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་ནས་ལག་པ་སྟེ་ཕྱག་
བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྩེ་སྟེད་ཡོད་པ་ཀྱན་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་མཚོན་ཆ་སྤྱ་
ཚོགས་པ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱོད་ཅིང་སྤྱིད་རྩེ་ནས་མཁར་མེད་ཀྱི་བར་ཁམས་གསུམ་པོ་

ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་ཟ་བར་རྣམ་པའི་རྣམས་སྟབས་དང་། བདུད་རིགས་ཀྱི་
 འབྲུང་པོ་རྣམས་རྩལ་དུ་བརྒྱག་ཕྱིར་ཞབས་བསྟོད་པའི་གོམས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་
 གར་བྱེད་པ་དང་ལག་པ་སྟེ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རེ་རེས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་
 རྩོན་གར་བ་ལྟ་བུར་སྟོན་ལ། རམ་མཁའི་མཐས་ཁབ་པ་ལྟ་བུའི་གར་སྟབས་བྱེད་
 པ། སའི་དཀྱིལ་ལའོར་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པ་སྟེ་
 ཞབས་ཡ་གཅིག་གི་མཐིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པ། དེར་ཡང་མ་ཟད་རྒྱུད་པ་
 སྟེ་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་པོའི་སེན་མོའི་རྩོན་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཛིག་རྟེན་འདི་རིལ་གྱིས་ཁབ་པར་བྱས་ཏེ་ཆངས་པའི་ཡུལ་ས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་མི་
 མཛད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཚེ་ནས་གཞོན་པར་
 མཛད་དེ་སྤྱི་པ་གསུམ་ན་ཆེ་བར་སྒྲོམས་པ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྟུས་ཏེ་འདུལ་
 བར་མཛད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ཅུ་སྟེ་སྐྱའི་བ་སྟེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
 སྤྱི་པ་གསུམ་གྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་འཆིང་བར་བྱེད་རྣམས་ཤིང་། དེར་ཡང་མ་
 ཟད་རྩལ་ལྷ་མོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཐའ་ཁབ་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་
 དང་། སྐྱའི་བ་སྟེ་གཅིག་གི་ཁྲུ་བུར་མཐའ་ཁབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྟོན་
 པ་སོགས་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་བསམ་གྱིས་མི་ཁབ་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སངས་
 རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱའི་
 རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྱུལ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལའི་གཟུངས་ལས། རིག་
 རྒྱགས་ཚུལ་མཁས་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ནི། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་མང་མཐའ་ཡས་
 སྟོན་པར་བྱེད། ཉིན་མཚན་ཡུད་དང་ཟླ་བ་ལོ་བརྒྱ་དང་། བྱིས་བཟང་རྒྱས་པ་
 ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟོན། །འདོད་ཆགས་སྤང་ལུན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་ཡང་། །སྒྱུ་མའི་

འཕྲུལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཁུ་བྱེད་ན། །བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་རྣམ་ཐར་རབ་
བརྒྱབས་པ། །སྟོད་རྩལ་མཁས་རྣམས་ཅི་བྱིར་མཁུ་མི་བྱེད། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་
དབང་པོ་འཐབ་པའི་ཆོ། །རྒྱལ་ལྟན་ལྟ་ཡིས་ལྟ་མིན་པམ་བྱས་ནས། །དེ་དག་
འཛིགས་པས་གདུགས་བཅས་བཞེན་བཅས་ཤིང་། །ཐོག་བཅས་དམག་བཅས་གོ་
གྱོན་བཞེན་དུ་འབྱེད། །འདོད་ཆགས་སྤང་ལྟན་ལྟ་དབང་དེ་དག་ཀྱང་། །ལུས་ཀྱི་
རྣམ་འཕྲུལ་བསམ་ཡས་སྟོན་བྱེད་ན། །དབང་ལྷན་རྒྱ་འཕྲུལ་དབང་གནས་དབང་
བོ་རྣམས། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཅི་བྱིར་སྟོན་མི་བྱེད། །རྩོམ་འཆང་པའི་གྲང་པོ་ས་
བསྐྱར་དུ། །དབང་པོའི་འཁོར་གྱུར་རྒྱ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དེ། །མགོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་མངོན་སྤྱལ་ཅིང་། །མགོ་རྣམས་ཀྱན་ལའང་མཆེ་བ་དུག་དུག་སྟེ། །མཆེ་བ་
དེ་དག་སོ་སོར་རེ་ལའང་། །རྩིང་བྱ་རྩུས་གང་བདུན་བདུན་སྤྱལ་བ་བྱེད། །རྩིང་རེ་
ལ་ཡང་བརྒྱ་སྟེ་ཆོགས་པ། །རྣམ་པར་བཀོད་བ་བདུན་བདུན་སྤྱལ་བ་བྱེད། །བརྒྱ་
རེ་རེ་ལའང་ལྟའི་བྱ་མོ་དག་ །སྤྱུ་ཅལ་ཀྱན་ཤེས་བདུན་བདུན་སྤྱལ་བ་བྱེད། །དེ་
དག་ཅིང་མོ་གྲུ་གར་རྩལ་ལ་མཁས། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དབང་པོ་དེ་དག་ཅི། །
གྲང་པོ་དེ་ཡང་ལུས་ནི་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱན་དང་འགྲོགས་ཤིང་འགྲོ་
བར་བྱེད། །སྟོད་པའི་རྩལ་དང་ཡོངས་སྟོད་ཀྱན་དང་མཐུན། །གྲང་པོ་མཆོག་གི་
རྣམ་འཕྲུལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་། །གྲང་པོ་ཆགས་སྤང་གཏི་ལྷག་ལྟན་དེ་ཡང་། །འདི་
འདྲའི་རྒྱ་འཕྲུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ན། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སྤྱངས་པ་
རྣམས། །ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་ཅིས་མི་བྱེད། །སྤྱུ་གཙན་རི་ལྟར་འདོད་
བཞེན་ལུས་སྤྱལ་ཏེ། །རྩོམ་འཆིང་གཞི་ལ་རྒྱང་བ་འཛིག་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱ་མཆོ་ལྟེ་བར་
བྱིན་པ་ཅམ་དུ་སྟོན། །འི་རབ་ཅེ་དང་རང་གི་མགོ་ཡང་སྟོམས། །སྤྱུ་གཙན་ཆགས་

སྤང་གཏི་མུག་ལྟ་དེ་ཡང་། །འདི་འདྲའི་རྩུ་འཕྲུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ན། །འཛིག་
 ཉེན་སྟོན་མ་བདུད་ནམས་རབ་འཛིམས་པ། །རྩུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་ཅི་སྟེ་སྟོན་མི་
 བྱེད། །བརྒྱ་བྱིན་ནམ་འཕྲུལ་བསམ་ཡས་པ་ལ་བཏེས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དབང་པོ་
 གཡུལ་འབྱེད་ཆེ། །ལྟ་མིན་བྱེད་བ་མཆིས་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་
 ལུས་ལས་སྒྲུལ། །ལྟ་མིན་དབང་དང་ལྟ་མིན་པལ་ཀུན་གྱིས། །བརྒྱ་བྱིན་རང་རང་
 མདུན་ན་འདུག་པར་གཤམ། །ད་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་བས་བཟུང་དོ་ཞེས། །ལྟ་མིན་
 དབང་པོ་ཀུན་གྱང་མགོ་ཁྱོས་འབྱུང་། །འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་མིག་སྟོང་རབ་
 བསྟན་ཏེ། །དོ་རྩེ་མེ་ལྷེ་འབར་བ་ཐོགས་བྱེད་ཅིང་། །ལུས་ལ་གོ་བ་གོས་གཟི་
 བརྟེན་བསྟེན་དཀའ་བའི། །བརྒྱ་བྱིན་མཐོང་ནས་ལྟ་མིན་དབང་པོ་འབྱེད། །དེ་
 ཡང་བསོད་ནམས་པལ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །ལྟ་རྒྱལ་དོན་དུ་ནམ་པར་འཕྲུལ་
 བྱེད་ན། །འགོ་བ་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་སྒྱབས་གྱུར་པ། །བསོད་ནམས་མི་ཟད་ནམས་
 ལྟ་ཅིས་མི་འཕྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། དོན་གཅིག་གཉིས་མེད་ཆོས་
 གྱི་དོན། །དམ་པའི་དོན་ནི་འཛིགས་པ་མེད། །ནམ་རིག་སྣ་ཆོགས་གཟུགས་དོན་
 ཅན། །སེམས་དང་ནམ་གཤམ་རྒྱུད་དང་ལྟན། །དངོས་དོན་མ་ལུས་ནམས་ལ་
 དགའ། །སྟོང་པ་ཉིད་དགའ་འདོད་ཆགས་སྟོ། །ཤིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་
 སྤངས་པ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབང་སྟོབས་ཀྱི་ཐུགས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་
 གནས་ལུགས་གཅིག་ལུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་གཞོད་པས་འཛིགས་པ་མེད་པ།

སྒྲོམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ། བམ་མཁའ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པའོ་
 ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུགས་སོ། རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བྱགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་
 རིག་སྒྲ་ཚོགས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྒྲའི་རྣམ་ཤེས། རྩའི་
 རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དང་། དྲུག་པོ་དེའི་ཡུལ།
 གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རིག་བྱ། ཚེས་དྲུག་ །ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་བཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཡིད་དང་སྒྲོ་ལཱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལྷན་པ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་མ་ལུས་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྟེ་ཚེས་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་ལས་སོགས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
 ལག་མཐིལ་གྱི་སྒྲ་རྩ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའོ། ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྒྲུའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུགས་སོ། །ཡང་ན་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་
 ཅས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་སུ་མི་
 འགྱུར་བར་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ་ཆུ་ལ་ཆུ་
 བཞག་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །འདི་ལ་འདོད་ཆགས་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དང་། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་
 དང་སྟོར་བ་ཞེས་བྲམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་།
 ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྒྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་ཡང་བྲིད་
 པའི་འཛིང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་

སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ལོངས་སྤྱིའི་སྟོན་སྟེན་བསྟོན་པ་
 བློ་སྤྱོད་གསུམ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤྱིན་དཀར་དག་པ་བཞིན་དུ་དཀར། འོད་
 བཟང་སྟོན་ཀའི་རྩ་བའི་འོད། ཉི་མ་འཆར་ཀའི་དགྱིལ་ལྟར་མཛེས། མེན་མའི་
 འོད་ནི་གསུམ་ཆར་དམར། ཅོད་པན་བཟང་པོ་མཐོན་ཀའི་ཅེ། སྤྱི་མཚོག་མཐོན་
 ཀ་ཆེན་པོ་ཅན། ཁོར་བུ་ཆེན་པོ་འོད་ཆགས་དཔལ། སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་པའི་རྒྱན་
 དང་ལྗན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་བསྟོན་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་བཞེས་པ་དང་
 མཉམ་དུ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱི་གར་བ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་
 ལོངས་སྤྱི་བཞེས་སོ། ལོངས་སྤྱི་དེ་ནི་སྤྱི་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་
 པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་དགའ་བ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་འཆར་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་སོ། ལོངས་སྤྱོད་
 རྟོགས་སྤྱི་དེའི་སྤྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱིན་དཀར་དག་པ་བཞིན་དུ་དཀར་ཞིང་དབང་ལ་
 གསལ་བ་འོད་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོན་ཀའི་རྩ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་བསེལ་
 བའི་འོད་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འཕྲོ་བ། སྤྱི་ལས་སྤྱིས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་གྲུང་བྱིས་ཉི་
 མ་འཆར་ཀའི་དགྱིལ་ལྟར་མཛེས་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་
 སྤྱིས་པའི་འོད་གྲུང་བྱིས་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་འོད་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོན་པ་འཇམ་དབྱངས་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་བསྟོན་
 སྤྱིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཉིན་བྱེད་འཆར་ཀའི་མདངས་ཀྱིས་རབ་འཕྱུད་པའི། ལྟན་
 ལྟག་གསེར་གྱི་རི་བོའི་ངོས་བཞིན་དུ། དམར་སེར་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་མེད་པ། །

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཁྱོད་ཡུད་ཙམ་དགོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །རྫོང་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་དཔེས་སྒྲས་པ་ནི། བྱག་
 ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་རི་མོ་གསལ་
 བར་ཡོད་པ་སོགས་མཚན་བཟང་པོ་སྐུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། བྱག་ཞབས་ཀྱི་སེར་
 མོ་འོད་དང་ལྷན་ཞིང་གསེར་ཆེར་དམར་བ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་དང་། དབུ་སྐྱེ་
 མཐོན་མཐིང་གནག་ཅིང་སྐུམ་པ་སོགས་དཔེ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྷན་ཏེ། མཚན་
 བཟང་སྐུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ། དཔེ་བྱེད་བརྒྱ་ཅུ་ནི་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ལས། སྤལ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྐུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་
 རམས། །ལྷུ་རྒྱས་བྱིན་བྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །འོང་
 སྤུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གོ་སྤྲང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ལྷུ་མཚོག་སྐབས་
 གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། །
 བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐྱ། །མཚན་
 བེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། །སྐྱེ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་གིང་བཟང་། །གོམ་སྟོམས་པ་
 དང་སྐྱན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་གཅན་ཉིད་དང་། །སྐྱེ་ལུམ་མེད་དང་རྒྱས་
 པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གིམས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་གིན་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེས་
 དང་། །གཟིགས་པ་སྦྱིབ་མེད་དག་པ་དང་། །དུ་ལྷུ་རྒྱུ་སྐབས་བྱིན་མ་རྟོངས་
 དང་། །ཕྱང་རིབ་དང་ལྷེ་བ་ནི། །ཟབ་དྲང་གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། །ཀྱུ་
 བས་ལྷ་ན་སྐྱུག་པ་དང་། །ཀྱུ་སྟོན་གཙང་དང་སྐྱེ་ལ་ནི། །སྦྱོ་བ་གནས་བག་མེད་
 པ་དང་། །བྱག་ནི་གིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །བྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་
 དང་། །ཞལ་ནི་རྩ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། །ལྷགས་

མཉེན་པ་དང་སྤང་བ་དང་། དམར་དང་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། གསུང་གཉེན་
 འཇམ་དང་མཆེ་བ་ལྷུམ། རྫོང་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་སྤང་
 བཅས་མཐོ་དང་། མཚོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་
 སྤྱག་། དཔྱའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། སྤྱིན་རྒྱལ་སྤང་དང་འཇམ་པ་དང་། སྤྱུམ་
 དང་སྤྱི་ནི་མཉམ་པ་དང་། བྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྤྱན་མཉམ་དང་། ཉམས་པ་རྒྱམ་
 པར་སྤངས་པ་དང་། དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། དབྱེས་ཆེ་བ་དང་
 དབྱ་རྒྱས་དང་། དབྱ་སྤྱེ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དང་། སྤྱག་དང་འཇམ་དང་མ་
 འཛིངས་དང་། མི་བཤོར་བྱི་ཞིམ་སྤྱེས་བྱ་ཡི། ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །
 དཔལ་གྱི་པེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། ལངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཤད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་མཚན་བཟང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་དབྱ་
 ལ་ལོར་བྱའི་ཅོད་པན་བཟང་པོ་མཐོན་ཀའི་ཕྱི་ཕན་ཅན་གྱིས་མཛེས་ཤིང་དབྱ་སྤྱེ་
 ཟུར་སྤྱད་ལྟ་དང་ལྟན་ཞིང་མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་མཐོན་མཐིང་ཅན་ལོར་བྱ་རིན་པོ་
 ཆའི་དོ་ཤལ་མགུལ་པར་འཆང་བ་འོད་ཆགས་པའི་དཔལ་དང་ལྟན་པའོ། ཅོད་
 པན་དང་དོ་ཤལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱལ་མཚན་ཏོག་
 ལྟར་སྤྱི་གཙུག་གནས་སུ་ནི། རིང་འཇམ་གནག་ལ་སྤྱུམ་པའི་རལ་བ་ཡི། ཐོར་
 ཅོག་མཛེས་པར་བཅིངས་པའི་ཟར་བྱ་ནི། ཟུར་སྤྱད་ལྟ་ལྟར་ཟད་གཡོན་ཏུ་
 འཕྱངས། རིན་ཆེན་ཕྱི་ཕན་རྒྱལ་གྱིས་མཛེས་བྱས་པའི། དབྱིབས་ལེགས་
 གཏུགས་བཞེན་ཀུན་ནས་རྒྱས་པའི་དབྱ། ཞེས་དང་། སྤྱན་ཤལ་བཟང་པོ་རིང་ཏུ་
 འཕྱང་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཏུ་མས་སྤྱེས་པའི་རྒྱ་ཆ་གཡོ། གཟི་འོད་འབྲུག་པའི་
 རིན་ཆེན་སྤང་བའི་རྒྱ། གང་ཏུ་འཕྱང་བའི་བྱི་མེད་མགྱིན་པ་ནི། མཛེས་པའི་

གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མགྱིན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཇེ་ལྷ་ལུང་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཕྲོ་ཞིང་། འོད་ཟེར་རེ་རེའི་སྐྱེ་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་འགངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྦྱོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། སངས་རྒྱུས་སྐྱེ་ལའི་རྒྱན་དང་ལྷན། ཞེས་པ་འདི་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ལ་བཤད་པའང་སྟེང་དོ། ཇེ་ལྷར་སྐྱེ་ལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་བསྐྱོད་དེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་གྲངས་མང་པོ་ལ་བརྒྱ་ཞེས་བཞེད་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དག་ལས་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་བཞི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པའོ། ཇེ་པོ་ནི། རྩ་འཕྲུལ་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ཆེན་ལྷན། ཇེ་ཉིད་དཔ་པ་ཆེན་པོ་འཆང་། དཔ་པ་བཞི་པོའི་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་མེ་དོག་སྟོས། ཇེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚུལ་རིག་ཡང་དག་སངས་རྒྱུས་ལམ་རིག་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འདིར་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་དཔ་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྷ། སྟོབས་ལྷ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་པ་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་
 དན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི། ལུས་རྗེས་སུ་དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚེར་བ་རྗེས་
 སུ་དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚེས་རྗེས་སུ་དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་རྗེས་
 སུ་དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའོ། །ཡང་དག་སྤྱང་བ་བཞི་ནི། དག་པའི་ཚེས་མ་
 སྤྱིས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་དག་པའི་ཚེས་སྤྱིས་པ་
 རྣམས་སྤྱང་བ་དང་། མ་སྤྱིས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
 བཞི་ནི། འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ།
 སྤྱོད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ། སེམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །དབང་པོ་
 ལྟ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། དན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟའོ། །སྟོབས་ལྟ་ནི། དད་པའི་
 སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། དན་པའི་སྟོབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལྟའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་
 དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །
 དག་འ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ །ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །དན་པ་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་ནོ། །འཕགས་པ་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཡང་དག་
 པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག་ །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་
 འཚོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བརྒྱད་དོ། །རྒྱུད་འདིར་དེ་དག་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་དང་། འག་འཁྱིལ་མི་

གསལ་བ་ནི། རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལས་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་བྲུ་མའི་
 ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་དགྲུགས་པ་དང་། བདམས་བཅེངས་པ་
 དང་། གཤམ་པ་མང་དུ་སྤང་ཞེས་རྒྱ་གར་མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་སོ། ། ཁྲོ་
 དམན་དག་གིས་གོ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་གཞུང་གི་དངོས་ཟིན་ལྟར་མཐར་ཆགས་སུ་
 བཤད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་
 པའི་སྐལ་བ་སྟོན་ཅུས་པ་ཞིག་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་བ་སྟོན་པ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་
 གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་བསྐལ་
 པ་མང་པོ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་གོམས་པ་མཐར་ཐུན་ཏེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་པར་རྩུ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཅོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། ། དེ་ཉིད་དྲན་པ་
 ཆེན་པོ་འཆང་། ཞེས་པ་ནི་དགོ་པ་དང་མི་དགོ་པའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་དྲན་
 པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ལས་དཀར་ནག་གི་འཇུག་ལྡོག་
 ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་དྲན་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་
 གོམས་པ་མཐར་ཐུན་པ་ཐུགས་ལ་འཆང་ངོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། ། དྲན་པ་བཞི་པོའི་
 ཉིང་འཛིན་རྒྱལ། ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
 ནས་བཟུང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་རྒྱུན་དུ་སྒྲོམ་པར་མཛད་པས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པས་བཅེངས་པ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་བདེན་པ་
 བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བའི་གོ་

འཕང་བརྟེན་སོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་
 དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡང་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་
 ལྔ་ནི་སྦྱར་ལམ་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལ། སྦྱར་ལམ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་
 པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནས་འཛིག་ཅིང་། སྦྱར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་
 མོ། །བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་མེ་ཏོག་སྟོས། ཞེས་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མོས་སྦྱོད་གྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཐོང་ལམ་བརྟེན་པ་ན་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པས་རང་
 ཉིད་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཆོམ་ཞིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་མཉེས་
 པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ན་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་དང་སྟོས་གྱི་མཆོད་པ་
 སོགས་དེས་དོན་གྱི་མཆོད་པ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་དེ་དག་གི་སྟོན་ནས་བསྟགས་སོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མེ་ཏོག་དང་སྟོས་ལ་
 སོགས་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཆོད་ཡོན་ཀྱན་ནས་
 འབྱེལ། ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཏུག་སྟོས་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་དང་
 པ་སྟོས་རྒྱུའི་མཚོ། ཉིང་འཛིན་བདུད་ཅིའི་ཞལ་ཟས་དམ་པ་དང་། བརྟོད་
 དབྱངས་སྟན་པའི་སིལ་སྟན་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་། ཀྱན་ནས་སྟིང་བཅེ་རྣམ་དབྱེད་
 སྟོབས་པ་ཡི། གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་པ་དན་བསྐྱེངས་བྱས་པས། བདག་
 ལུས་གཞལ་མེད་ཁང་བཅུགས་རབ་བརྒྱན་ནས། སྟིང་དབུས་རྒྱ་སྟེས་ཐིག་ལེ་
 འདབ་རྒྱས་ལ། བརྟན་པར་བཞུགས་པའི་ཆོས་རྩེ་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། དེས་པར་

འདུན་པའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། །འགྲོ་བའི་སྤྲ་མ་རྟག་ཏུ་མཉེས་གུར་
 ཅིག་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟག་ཏུ་མཉེས་གུར་ཅིག་ཅིས་དང་། དངོས་བཤམས་ཡིད་
 རྒྱལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས། །ཤིད་ཞིའི་རྣམ་དཀར་ལས་འོངས་མཚོད་རྩ་
 གྱི། །འདབ་སྟོང་རྒྱས་པས་ཀྱན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་རང་གཞན་གྱི། །སྒོ་གསུམ་དགེ་བའི་མེ་རྟག་ཅི་ཡང་བཟུ་ཀྱན་
 བཟང་མཚོད་པའི་དྲི་བསུང་འབུམ་འཕྲོ་ཞིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ལམ་
 ལཱའི་འབྲས་ལྷན་པའི། །དགའ་ཚལ་རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མ་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོ། །ཞེས་པ་འཕགས་
 ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྒྱལ་རིག་ཡང་དག་
 སངས་རྒྱས་ལམ་རིག་པ། །ཞེས་པ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ས་དང་
 བོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་རྩེས་སུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཚས་
 རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
 ཟེན་ཏེ་ཡུན་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོམ་ལམ་དགུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ན་འཕགས་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་རྒྱལ་བཞིན་དུ་རིག་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་རིག་ནས་སྐྱོམ་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་ལམ་བགྲོད་པ་མཐར་
 ཕྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ན། ལྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་
 འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་མཛད་དོ་
 ཞེས་བསྟགས་སོ། །བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་པོ་འདི་ལམ་གང་དང་གང་གི་སྐབས་ལ་

སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དེར་གཞག་བཞི། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ལ་
 ཡང་དག་སྦྱོར་བ་བཞི། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། སྦྱོར་
 ལམ་དོད་དང་ཅེ་མོ་གཉིས་ལ་དབང་པོ་ལ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་
 གཉིས་ལ་སྦྱོབས་ལ། མཐོང་ལམ་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན། སྦྱོར་ལམ་ལ་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ལ་འདར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དང་
 ཐུན་མོང་བ་སོ་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་ཐུན་མོང་བ་སོ་བདུན་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་
 ཐུན་མོང་བ་སོ་བདུན་དང་རྣམས་བྲལ་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བ་སོ་བདུན་ཡོད་ཅིང་།
 འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ན་ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་འདིར་འདུ་
 བས་བྲི་མ་རྩལ་ལ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་འདི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་ཡིན་པས་རྒྱུད་འདི་འདོན་པ་པོ་རྣམས་
 གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་ལམ་
 གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གསུལ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་
 རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ནས་བརྗོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཤས་ཆེར་ཆགས། རྣམ་མཁའ་
 ལྟ་བུར་ཆགས་པ་མེད། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་འཇུག་ སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 ཡིད་ལྟར་མཐོགས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དབང་དོན་ཤེས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 ཡིད་འབྲོག་པ། ལུང་པོ་ལྟ་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས། རྣམ་དག་ལུང་པོ་ལྟ་འཆང་བ། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཚོས་གྱི་སྦྱོབ་སྟེས་ནས་
 ཞི་བའི་དབྱངས་ལ་ཞེན་ནས་མི་བཞུགས་པར་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་

གས་ཆེར་ཆགས་པ་སྟེ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་བྱགས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་
 རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་བརྟེན་པ་མེད་
 པར་འཇུག་གོ། རྒྱལ་འདི་ནི་བསྟོན་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱུ་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། རྒྱུད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་
 མོངས་དག། །དྲེལ་སྤྲད་ཡུན་རིང་བྱགས་རྩེས་བསྐྱམས། །དད་པོར་ཁྱོད་ལ་བྱག་
 བགྱིའམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། ཁྱོད་མཁུན་ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་
 བྱར། །བཞུགས་མཛད་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལ་བགྱི། །ཞེས་བསྟོན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ཀྱང་བྱགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལ་ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གང་ལའང་
 ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཆོག་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱན་མོང་
 མིན་པ་སྟོན་པ་སྟེ་བྱགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
 བཞིན་དུ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སེམས་ཅན་སྟེ་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་རྩེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་
 བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ཏེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལ་རང་རང་
 གི་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་ཐོགས་
 བ་དང་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་རང་རང་གི་
 ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་པོ་དང་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་རིམ་ལྟར་ཡིད་པའི་དོན་རྣམས་
 མཛོན་སྟུང་དུ་གེས་ནས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་པར་སྟུལ་པ་བསྟན་ཏེ་

སེམས་ཅན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ལ། ཐོག་མར་ཡིད་ཕྲོགས་ནས་དད་
པའི་ས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། ཁམས་སྤངས་ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
པོ། ཆོར་བའི་སྤང་པོ། འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
སྤང་པོ་ལྟ་བུའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ཡང་ཐབས་
ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ། ཉིང་རེ་
འཛིན་ཀྱི་སྤང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤང་པོ། རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་
མཛད་པ་དང་། ཡང་སྤྲུགས་བྲལ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
མན་ངག་བསྟན་ཏེ་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་སྣང་རྒྱལ་བ་
རིགས་ལྟར་འཆར་བར་བྱས་ཏེ་འཆར་རྒྱ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུལ་བྱའི་དོན་
མཛད་རྒྱལ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལའང་དེ་
ལྟར་འཆར་ངོ་ཞེས་བསྟན་སོ། །རྒྱད་ཆོག་འདི་དག་གིས་གསུལ་བྱ་ལ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར་གསུལ་བྱ་རྣམས་
ངན་སོང་ནས་བྱངས་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བཀོད་པ་ནས་མཐར་མི་གནས་པའི་
སྤང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བར་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྟན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱད་ཆོག་འདི་དག་གི་དོན་ལ་གནས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བསྟན་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་མཁས་ཤིང་ལམ་དེ་མཐར་ཐྱིན་པའི་རྒྱལ་ལས་

བརྩམས་ཏེ་བསྟོན་པ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་བསྟོན་པ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་
 ཏེ་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱུང་ཀྱན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས། ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་ཀྱན་ལ་མཁས། ངེས་འབྱུང་ཀྱན་གྱི་ལམ་ལ་གནས། ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་ཀྱན་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་མཐར་ཐིམ་པར་མཛད་དེ། ངེས་འབྱུང་འདི་ལ་གང་ནས་
 འབྱུང་བ། གང་གིས་འབྱུང་བ། གང་ཏུ་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་
 འདི་ནི་གང་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་
 འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་མཐར་ཐུག་སྟེ། འཁོར་བའི་ས་པོན་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
 མཐར་ཐུག་བརྟེས། རང་བདེ་འདོད་པས་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ཞི་མཐའ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་གནས་
 པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་བརྟེས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་
 རྒྱུ་བྱེད་གཉིས་སྤང་འབྱུང་བའི་སྟོན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་གཉིས་སྤང་འབྱུང་
 བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟེས་ཏེ་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་སོ་ཞེས་
 བརྟགས་སོ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཀྱན་ལ་མཁས། ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ལས་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། འདོད་
 པའི་ཉེས་དམིགས་མཁྱེན་ནས་ཆེ་འདི་ལས་སྤྱོ་ལོག་སྟེ་རྒྱ་ལོང་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་ཐར་
 ཏེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་ལ་མཁས་པ་

དང་། སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལྷག་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཐར་པ་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་ལ་མཁས་པ་དང་། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་
 འདས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་མཁུན་རྒྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་
 ལ་མཁས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །ངེས་འབྱུང་ཀྱན་གྱི་ལམ་ལ་གནས། ཞེས་པ་ནི་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟོན་གྱི་རིགས་
 མཐའ་དག་སྤངས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་བསྐྱབས་ཏེ་སྦྱིས་བྱ་རུང་དུ་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་མངོན་མཐོ་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་
 བཞེས་ཏེ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་མཐར་ཐིན་པར་མཛད། སྦྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་མཐར་ཐིན་པར་མཛད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་འབྱུང་
 གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྒྱབ་པའི་ལམ་གནས་ཤིང་། དེ་མཐར་ཐིན་
 པར་མཛད། ཐུགས་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཟུང་
 འཇུག་རྒྱབ་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་མཐར་ཐིན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྐྱགས་
 སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཀྱན་སྟོན་པ། ཞེས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱན་ཆང་བ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་
 མཐར་ཐིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟེན་པ་ན་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་
 ཉིད་གང་ནས་གསེགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལམ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་
 སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །ཆོགས་བཅད་འདིས་ནི་དངོས་སུ་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་ནས་དོན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཆང་བ་
 ཞིག་བསྟན་ཏེ། དང་པོར་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་བོའ་བྱ་གང་ཡིན་དོ་ཤེས་པར་བྱས་

ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་གཉེར་སྦྱོང་དགོས་པ་ཆོག་
 ཀྱང་དང་པོས་བསྟན། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་
 ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྒྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཉེས་པས་བསྟན། དེ་ནས་རི་ལྷོང་ངེས་པ་ལྷོང་དུ་ལམ་གྱི་
 གནད་ཆོད་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་པས་བསྟན།
 ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཆོག་ཀྱང་
 བཞི་པས་བསྟན་རྟོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་གི་རྒྱལ་
 ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྟོད་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྟོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོན་
 འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྟོད་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལུགས་
 རྟོག་གི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 སྤིང་ཅ་བཏོན། ཞེས་པ་སྟེ། རྗེ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་རྟོན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤིང་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་གཏིང་ཐུག་
 བར་མཁྱེན་ནས་སྤིང་བའི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་ཅ་བ་ནས་བཏོན་ཏེ་སྤིང་པ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཐར་བའི་གོ་འཕང་བརྟེས་སོ་ཞེས་རང་རྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་
 བསྟགས་སོ། །དེ་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ། མིང་དང་གཞུགས། སྦྱོང་མཆོད་དུག་རིག་པ། ཆོར་པ། སྤོང་
 པ། ལེན་པ། སྤིང་པ། སྦྱོང་པ། ཆ་ཤི་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་

འཕགས་འབྱུང་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་འགྲུབ། འདྲ་བྱེད་
 གྱི་རྒྱུ་གྱིས་ནམ་ཤེས་འགྲུབ། ནམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་གྱི་མིང་གཟུགས་འགྲུབ། མིང་
 གཟུགས་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲེ་མཆོད་དུག་འགྲུབ། སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་རྒྱུ་གྱིས་རིག་པ་
 འགྲུབ། རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་བ་འགྲུབ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲོད་བ་འགྲུབ།
 སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་བ་འགྲུབ། ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲོད་བ་འགྲུབ། སྤྲོད་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས་སྒྲེ་བ་འགྲུབ། སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆ་གི་ནམས་འགྲུབ་པོ། ཉེ་ཡང་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་གཅིག་དང་། འགྲུབ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོར་གཅིག་སྟེ་ཚན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་
 པོ་དེ་ཡང་སོ་སོར་འབྱུང་བ་མིན་པར་སྟེ་ལ་ནས་འབྱུང་སྟེ། འཕེན་བྱེད་གྱིས་གང་
 འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱས་ནས། འབྲས་ལུའི་སྟག་
 བསྐྱུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་བཞིན་དུ་སྒྲར་འབྱུང་བའི་སྟག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་བསགས་ཏེ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་བར་མཚམས་སྟངས་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འཁོར་ཏེ་
 སྟག་བསྐྱུལ་བརྒྱུད་མར་སྟོར་བར་བྱེད་དོ། འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་བ་ལ་སྤྲོད་
 པའི་རྩ་བ་དོ་ཤེས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་སྟོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་
 འདིར་ཡང་སྤྲོད་རྩ་བ་ཏོན་ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་སྤྲོད་པའི་རྩ་བ་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་སྟོན་པར་མཛོད་ཅེས་བཤད་འདུག་
 པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། སྤྲོད་རྩ་བ་ཏོན་ཞེས་སྤྲོད་པའི་རྩ་བ་དུང་ནས་
 འབྲིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། སྤྲོད་རྩ་བ་ཏོན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དང་ཚོས་སྟོན་པར་
 མཛོད་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཐོབ་མི་གཅིག་པ་མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་ལོ། འདིར་
 རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒྲར་བ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་

ནུམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ནའང་སློབ་དཔོན་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆུལ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ་ལཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ནུམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ནི། དག་པ་ནུམ་པ་བརྩུ་གཉིས་འཆང་། ཞེས་པ་སྟེ། མ་འགྲུ་པ་ནས་ཆ་གི་འི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཆུལ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རེས་འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་ནས་སྟོན་པའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་མ་འགྲུ་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཉམ་བ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབས་པས་སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནུམ་པར་དག་པའི་གྲོལ་བ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐུགས་ལ་འཆང་ངོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བ་སྟགས་སོ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཆུལ་ནི། གང་འགགས་པས། ཆ་གི་དང་། ལྷ་རན་དང་། སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ན་ལཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་འདི་འགགས་ན་ཆ་གི་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་ངོ། གང་འགགས་པས་སྟེ་བ་འགག་ན་སྟོན་པར་སྟེ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ལས་མཐུ་ཅན་སྟོན་པ་འགགས་ན་སྟེ་བ་འགག་པ་ནས་མ་འགྲུ་པ་འགགས་ན་འདྲུ་བྱེད་འགག་པའི་བར་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་རྒྱུ་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ནུམས་ལ་བཤད་སྟེ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་བ་དུག་དང་འཛིན་པ་དུག་

སྟེ། བཙུག་གིས་དག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་བྱི་ལ་ཁྱིམ་བཙུག་གིས་
ནང་ལ་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཙུག་གིས། གཞན་ལ་འཕྲོ་ཆེན་བཙུག་གིས་དག་པའི་
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཆ་ལ་བཤད་པ་སོགས་མང་དུ་སྤྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་
ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ལ་བཞི། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ།
ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། བདེན་དོན་བཙུག་གིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ།
དེ་ཉིད་བཙུ་བྱུག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ནི། ལྷག་བསྐྱེད་བདེན་པ། ཀྱན་
འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ་རྩེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མཁུན་ནས་
བཞི་པོ་དེའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱུག་རྟོགས་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་
པར་མཛད་དེ་ཞེས་བསྐྱེད་སོ། །འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་བ་
ལ་རྒྱུར་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་སྒྲོམ་པ་
གཙོ་བོར་བྱེད་དེ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྟེ་དང་བྱེད་བྱུག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་ནས་
ངེས་འབྱུང་བསྟེན། དེ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་རྩ་
བ་ནས་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་བསྟེན། དེ་ནས་ཐར་པ་
ཐོབ་ཕྱིར་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་བ་པར་བྱེད་ངོ་། །བདེན་པ་བཞི་པོ་འདིའི་
རྒྱལ་མཐའ་ཚོད་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞི་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་དང་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་རྣམས་མཐའ་ཚོད་པར་ཤེས་དགོས་པས་སྒྲོ་གོས་དང་རྩོལ་བ་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་

གཅིག་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་
 རྟོགས་པ་འཆར། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ལ་བཤད་རྒྱལ་
 མང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ལ་བཤད་དེ།
 དེ་བརྒྱད་ནི་སྟག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས། སྟག་བསྐལ་རྗེས་ཤེས། གྲུ་འབྱུང་ཆོས་
 ཤེས། གྲུ་འབྱུང་རྗེས་ཤེས། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས། ལམ་
 ཆོས་ཤེས། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་
 ཤེས་པ། སྟག་བསྐལ་ཤེས་པ། གྲུ་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་
 ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་བཤད། ཡང་འགའ་ཞིག་
 གིས་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་དང་བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་
 བཤད་དེ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི། དམིགས་མེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། སྤང་བྱ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ།
 སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། སྤྲང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། གནས་གྱུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ། ཞིང་སྦྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ནི་རེ་རེའང་དོན་གིན་ཏེ་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ཤིག་སྟེ་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་། བ་
 རོལ་ཏེ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུ་དང་། བྱང་ས་རྣམས་བལྟས་
 བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་དངོས་སུ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་དེ་
 ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་མཁྱེན་ནས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་ལ་
 འཆར་རོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བདེན་དོན་རྣམ་

པ་བརྩ་གཉིས་ལྟན། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། འདི་ལའང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་། འདིར་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་སུ་
 བཤད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ནི་སྟོན་པ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལྟ་རྒྱ་སིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ཐོག་མར་བདེན་པ་བཞི་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་དེ། དག་
 སྤོང་དག །བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན།
 ལྷག་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་འགག་པ་
 དང་། ལྷག་བསྐྱལ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས།
 ལྷག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་རྣམས་རེ་རེ་
 བས་ཞིབ་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ། ཀྱན་འབྱུང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 ཡང་ལྷག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱས་སོ། །ལམ་བསྐྱོམས་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་སྟེ་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་སུ་བྱེ་
 སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ལྟར་རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་
 དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟན་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ཉིད་བརྩ་བྱུག་གི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་

རིག་ཅིས་གསུངས། རོན་ནི། འདི་ལའང་བཤད་སྒྲོལ་མང་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་ལ་བཤད། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲག་ལ་
བཤད། འགའ་ཞིག་གིས་འདིའི་སྒྲས་རོན་དགའ་བ་བཞི་ལ་ཆར་སྟེ་བའི་བཅུ་
དྲག་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་ནི། ལྷག་བསྐལ་ལ་མི་
ཉག་པ་དང་ལྷག་བསྐལ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་བཞི། གྲུག་འབྱུང་ལ་
གྲུག་འབྱུང་དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱེན་དང་། རབ་སྐྱེ་བཞི། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་དང་།
ཞི་བ་དང་། གྲུ་ཞོམ་དང་། དེས་འབྱུང་བཞི། ལམ་ལ་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་།
རྒྱབ་པ་དང་། དེས་འབྱེན་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲག་གོ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲག་ནི། བདེན་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་བདེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་
གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཅུ་དྲག་གོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ངོས་ཟིན་ན་ཡིག་ཏུ་
ཅང་མང་པོ་དགོས་པས་མ་སྒྲིམ་ལ། སྒྲེ་གོས་དང་རྩྱལ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་
པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་ནི་མངོན་པ་མཛོད་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་།
མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲག་ནི་དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་བས་དེ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་དངོས་བསྟན་ནི་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རིག་
པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་རང་གིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་མཁའ་
ཁྱབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྒྲལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་འདོམས་པར་མཛད་དོ་
ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་རེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིག་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲལ་པའི་སྒྲུ། བྱེ་བ་དཔག་མེད་འགྲེང་པ་པོ། །
སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དོན་ཀྱན་རིག་།
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་སྒྲུ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་རྟེན་
དང་པོ་བསྟགས་སོ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིའི་ངོས་འཛིན་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་
བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། དབང་
པོ་ལྷ། ལུལ་ལྷ། ལས་དབང་ལྷ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཉི་
ཤུས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་བསྐྱར་བའི་
སྐབས་ལས་འདི་དག་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་དེ་ལ་དབང་པོ་ལྷ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ།
རྣ་བའི་དབང་པོ། སྒྲའི་དབང་པོ། རྩེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལོ། ལྷལ་
ལྷ་ནི། གཟུགས་སྒྲུ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་ལྷ་ལོ། ལས་དབང་ལྷ་ནི། དྲི་རྩེའི་དབང་
པོ། ཁའི་དབང་པོ། ལག་པའི་དབང་པོ། རྟེན་པའི་དབང་པོ། བཤད་པའི་དབང་
པོ་ལྷ་ལོ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྷ་ནི། ཁུ་བ་འཕྲོ་བ། བཤད་བ་འདོར་བ། འགྲོ་བ།

ལེན་པ། བརྗོད་པ་ལྟེ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་དྲི་མེད་འོད་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་
 ལྷན་བ་དེར་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིག་མཚན། །
 ཅེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སུན་མོང་བ་དང་སུན་
 མོང་མིན་པ་སྒྲ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་འགྲོད་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་མཐུན་ཅིང་རི་ལྟར་མཐུན་པ་ལྟར་སྒྲལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་
 འདོམས་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་ཆེན་སུན་མོང་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་འགྲོད་པའི་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མཐའ་དག་བསྐྱས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་
 དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སུན་
 མོང་མིན་པ་སྒྲ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོད་པའི་ཚུལ་ནི།
 དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་
 རིམ་བ་དང་པོར་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་སྦྱོང་བྱེད་ལྟའི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་
 ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ། རིམ་
 པ་གཉིས་པར་དོ་རྗེ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་བསྒྲིམས་པ་ལས་
 རང་གི་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་
 དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་དོན་གཤིབ་ཏུ་རྒྱ་
 ཆེ་ཞིང་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་སྟོམ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྱི་
 རྒྱལ་པའི་སྒྲ། །བྱེ་བ་དབག་མེད་འགྲོད་པ་པོ། །ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་རྒྱལ་པ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པས་མཁའ་བྱུང་གི་ཞིང་རབ་
 འབྱམས་སུ་སངས་རྒྱལ་པ་འགྲོད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟེད་
 ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་བྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ནས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་
 རྒྱལ་པའི་རྒྱ་བྱེ་བ་དཔག་མེད་འགྲོད་པ་པོ་འོ། །ཞེས་བསྟགས་སོ། །སྐད་ཅིག་
 ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྟོགས། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དོན་ཀུན་རིག་ཅིས་པ་ནི་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་གཤམ་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་མཁའ་བྱུང་གི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་སེམས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེར་གང་གར་བའི་དོན་ཀུན་མདོན་སུམ་དུ་རིག་ནས་རང་རང་གི་
 དབང་པོ་དང་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་པར་རྒྱལ་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་
 བསྟགས་སོ། །རྒྱད་ཆོག་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་གཤམ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་
 མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་སྟོ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞུད་པའི་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི། ལྷ་
 རྟོགས་སྦྱོར་བ། ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་
 བཞིའོ། །དེ་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ནི། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་བསྟན་
 ལས་སྦྱོར་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་འོ། །
 ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྦྱོམས་པ་ལས་ཉམས་རྟོགས་སྟེ་ཚུལ་འོ། །མཐར་

གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒོམ་པའི་ཆེ་གོ་རིམ་མ་
འབྲུགས་པར་མཐར་ཆགས་སུ་སྒོམ་པ་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆང་བར་བྱེད་
དགོས་པའི་དོན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་མཐར་
བྱུག་ཐོབ་མྱེ་སྐད་ཅིག་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱང་རིག་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱད་ཆོག་འདི་དག་གི་དོན་ལ་གནས་པས་ན་མཚན་ཡང་
དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱད་འདི་ནི་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་
ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྐྱགས་སོ། །དེས་ན་རྒྱད་འདི་འདོད་པ་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འདེབས་
ཤིང་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་རྣམས་གོ་བ་དང་རྒྱད་
ལ་སྦྱེ་བ་ནས་ཞིག་ན་འོང་ཞེས་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐར་བྱུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་
བསྟོད་པ་ནི། ཐོག་པ་སྣ་ཆོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། །འགྲོ་བའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་
པོ། ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ལ། ཐོག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་རང་རང་གི་སྒྲུལ་
བ་དང་འཆོམ་པར་སྒྲུལ་བ་བརྟན་ནས་ཐོག་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་གྱིས་
འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་གཏུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆེ་འདིར་
བདེ་བའི་ཐབས། འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས། འགའ་ཞིག་ལ་རང་
གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས། འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་
འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་བརྟན་ཏེ་དེ་ལའང་ཐབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་

པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཞིག་མཛད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྟེན་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མཛད་དེ་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལའང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་
 མོང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་རྒྱལ་དང་། སྤྱ་མེད་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་
 རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རེ་ཤིག་རང་རང་གི་བྱང་རྒྱུབ་ཏུ་ཁྱིད་ནས་མཐར་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དྲང་དོན་དང་།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ངེས་དོན་ཏེ་རྒྱལ་འདི་ནི་སྤྱ་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་
 ཆེས་སྤྱ་བ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ།
 འདིའི་གནད་མཐའ་ཚོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་སྤྱ་
 རྒྱབ་གྱིས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གསུང་རབ་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ནས་ངེས་དོན་
 གྱི་མདོའི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་སོ། །འདིར་ནི་མིང་ཙམ་
 ཞིག་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དྲང་བ་
 དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ་དང་།
 འཇུག་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། ཅུ་ཤེའི་ཀྱི་ཆེན་དང་། མདོ་སྤྲུགས་
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་རྣམས་ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། །སྤྱ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་ཐེག་གཅིག་ཏུ་གནས་རྒྱལ་ནི་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཁོར་
 རྒྱ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་དང་འཁོར་གང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་
 འཁོར་རྒྱ་དགོས་པ་སྟེ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་

བགྲོད་པའི་སེམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་བྲལ་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་འཛང་རྒྱ་
དགོས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནས་འདི་ཤེས་པར་འདོད་ན་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་
མེ་གཅིག་ཤུ་རེམ་ལྟ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ལ་བཞི། སྤང་བྱ་
སྤོང་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ། སྤང་བྱ་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤོང་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་
མཐར་བུག་བཤད་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་
འཕྲིན་ལས་འཇུག་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་
ལས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྤང་བྱ་ལས་ཉོན་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ལས་
བསྟོད་པ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་གྱི་སྒྲོན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ།
ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ལས་བསྟོད་པ། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤོང་
པའི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོན་པ་བསྟོད་པ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་འགྲོ་དོན་
ལུས་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ། སྤྱི་བ་གཉིས་རི་ལྟར་སྤོང་བའི་རྒྱལ་
ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཁམས་རྣམས་དག་པའི་
བདག་ལས་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཟད་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩི་བཅུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཁམས་རྣམས་རྩ་བ་ནས་དག་པའི་བདག་ཉིད་སྤངས་པ་མཐར་བུག་
བརྟེན་གྱིང་། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་འགྲུབ་བྱེད་ལས་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་
མཛད་ཅིང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་ཅིང་དག་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྒྲོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟུགས་སོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
རྣམ་དག་ཞེས་པ་དང་། ལས་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཟད་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་

ཚོག་གི་རྒྱས་པས་ཉོན་མོངས་དག་ཀྱང་ལས་མ་ཟད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ་
 འདུལ་བ་འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུག་
 རྣམས་ལ་སྤྱད་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཆེ་དེ་ལ་ལས་གྱི་ལྷག་མས་ལུས་ལ་
 ལྷག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 ཉོན་མོངས་གྱི་སྟོན་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྩ་བོ་རྒྱ་མཚོ་ཀྱན་ལས་
 བཀྲལ། སྟོར་བའི་དགོན་པ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བོས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཁྱེད་པ།
 ལྷག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་ཀྱན་ལས་བཀྲལ་ཞིང་། ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བའི་དགོན་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་སྤངས་
 པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་བརྟེས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
 རྩ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མདོ་སྤྱི་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་མང་པོར་གསུངས་གིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གྱིས་
 ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་ཅིང་འདི་ལྟའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་
 འཕྲོག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་སྤྱིད་ལྱི་མར་འཁྱེར་བར་བྱེད་པས་ན་རྩ་བོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མདོན་པ་ཀྱན་བརྟེས་ལས་ནི་མདུད་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་
 བ་གསུམ་དང་། རྩ་བོ་བཞིར་བཤད་དེ། མདུད་པ་བཞི་ནི་བརྩམ་སེམས། གཞོད་
 སེམས། རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན། ལྷ་ངན་མཚོག་འཛིན་བཞི་
 ལ་བཤད་དོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གསུམ་ནི། འདོད་ཆགས་གྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་
 བ། ཞེ་སྤང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ། གཏི་སྤྱག་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གསུམ་ལ་
 བཤད་དོ། །རྩ་བོ་བཞི་ནི། འདོད་པའི་རྩ་བོ་དང་། སྤྱིད་པའི་རྩ་བོ་དང་། མ་རིག་

པའི་རྒྱ་བོ་དང་། ལྷ་པའི་རྒྱ་བོ་བཞི་ལ་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་བོ་ལས་བཀྲལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་བོ་དེ་འདྲིང་པའི་རྒྱ་བོ་
དང་། སྤྲིང་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། ལྷ་པའི་རྒྱ་བོ་བཞི་ལ་བཤད་
དེ་དོན་འབྲེལ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ལས་བསྟོད་པ་ནི།
ཉོན་མོངས་ཉེ་བ་ཀྱན་ཉོན་མོངས། །བག་ཆགས་བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་ཉོན་མོངས་
པ་དུག་དང་། ཉེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་ཤུ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
གཏན་ནས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་སྟེས་སོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་ཉོན་དུག་
ནི། འདྲིང་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ་ །ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ། ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
དུག་གོ། ཉེ་ཉོན་ཉེ་ཤུ་ནི་ཁྲོ་བ། ཁོན་དུ་འཛིན་པ། འཆབ་པ། འཆོག་པ། ཐུག་
དོག་ ཁེར་སྒྲ། སྒྲ། གཡོ། རྒྱགས་པ། རྣམ་པར་འཆོ་བ། རོ་ཆ་མེད་པ། ཁྲེལ་
མེད་པ། རྒྱགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད་པ། བརྗེད་དེས་པ།
ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ་ཉེ་ཤུའོ། །

བཞི་པ་སྤྲིབ་གཉིས་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་
ནི། སྤྲོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཐབས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཡིན་ལ། དེ་གཅིག་ཤུས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སྤྲོང་མི་རུས་
པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྲིབ་སྤྲོང་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
ཞུགས་ཏེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྲོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་

གྱི་སེམས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཐབས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་
 པའི་ཐབས་དང་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པར་བྱས་ཏེ་
 ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱེམས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་དགོས་སོ། །
 འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་མང་པོར་ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཟས་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱེམས་པས་ཆོས་སྒྲུ་
 བརྟེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཉོན་མོངས་དང་
 ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བར་འདོད་ན་འདི་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་
 དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །

ལྟ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་འགོ་དོན་ནུས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྦྱོང་
 པ་ནི། དོན་ཡོད་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་བ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཞུང་ལྟ་མ་
 དང་འབྲེལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཐུགས་ལ་འདི་དང་འདིའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་
 མེད་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་
 སྦྱོམ་པ་མཐར་ཐིམ་པའི་མཐུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འགོ་
 བ་ཀྱང་གྱི་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་མཆེན་ཅིང་ཐུགས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་
 མེད་པར་བརྒྱལ་ནས་འགོ་བའི་དོན་ལས་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པས་མཁའ་
 བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་ན་གང་དང་གང་གི་དོན་
 བྱར་ཡོད་པའི་འགོ་བ་དེ་དང་དེའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་དོ་
 ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །

དུག་པ་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྦྱོང་བ་ནི།

འདྲུ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་དོན་སྤངས་ཤིང་། རྣམ་ཤེས་དོན་ནི་འགག་པར་བྱེད། རེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་གིར་འདྲུ་ཤེས་པ་ཀྱན་གྱི་དོན་ཏེ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་ལུལ་པའི་དོན་ཏེ་བག་ཆགས་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་རྩ་བ་ནས་འགག་པ་སྟེ་དག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལྟ་བུ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤང་ལུལ་པ་དག་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱོད་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་བཤད་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཡུལ་དང་ལྟན། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་རིག་པ། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལ་གནས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤྱོད་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ས་པོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ། གྲི་མ་རྣམས་ནི་སྟོ་བྱར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་དང་ལྟན་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་བྱར་གྱི་གྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རང་གིས་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་རིག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་

ཆོས་ཉིད་གཉིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རང་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་ཆོས་སྐྱའི་ས་པོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་
 གནས་སོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བའི་གནས་ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་ཟབ་མོའི་
 གནས་རྟོགས་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་ཆོགས་གསོག་པ་
 དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་
 སེམས་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་དག་ཐུགས་སུ་རྟུང་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 འདོམས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། དེ་དག་སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག། སེམས་ཅན་ཀུན་
 ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་དགའ་བ། ཞེས་གསུངས། དོན་
 བེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་
 རང་གི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟུག་བསྟུལ་བ་
 རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རང་རང་
 གི་སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ལས་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་སྒྲུལ་པས་སྟུག་བསྟུལ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱས། སྒྲུལ་
 པའི་གཟུགས་མཐོང་སྟེ་དགའ་བ་བསྐྱེད། རིན་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བྱངས་ཏེ་

སྟོད་རུ་རུ་སོང་བ་ན་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་
དུགས་རྣམས་དང་། དུད་འགོ་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།
ལྷ་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱལ་པས་རིམ་གྱིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
ལམ་ལ་བྲིད་དེ་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ནི་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་
ཡིད་ཆེན་པར་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ཡིད་དགའ་བར་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བཞི་བ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྩལ་ལས་བསྟོད་པ་ནི། གྲུབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་འབྲུལ་པ་མེད། ཁོར་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། འོན་གསུམ་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་གྲོ། ཀྱང་དོན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཅེས་གསུངས། དོན་
ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་གྲུབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པས་བྱགས་ལ་འབྲུལ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་ཁོར་བའི་ལམ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། ལམ་མ་ཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་འཛད་
དེ་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གསུམ་རྒྱུ་པ་
ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་རྩེ་གཅིག་པའི་གྲོས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་མཁའ་ཁྲུབ་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱལ་
པའི་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁྲུབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
བརྟེས་སོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། རྒྱུད་ཆོག་འདི་དག་གིས་ལམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྒྱ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྩལ་དང་། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དགོས་རྩལ་

བསྟན་ཏེ། གྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་དེའི་དོན་འགྲེལ་བྱང་ས་
ལས། མོས་སྦྱོད་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
དང་། དེ་ཡང་ས་ནས་སར་འཕར་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་གྲུབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ལམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱས་ཏེ། ས་བརྒྱ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་
ན་གྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་
ལྟ་བུ་འོང་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་
དང་། ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ལམ་གྱི་
གནད་ལས་བརྒྱམས་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དག་རྟོགས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་
རིགས་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་ཤིང་རྟོག་པོ་རྣམས་
གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོང་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདི་འདོན་པ་པོ་རྣམས་
གྱིས་ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་
གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་
གདབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་པ་ནི། ལུང་པོ་ལྟ་དོན་དུས་གསུམ་དུ། །སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་
ཕྱེད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་རང་
བཞིན་འཆང་། །ལུས་མེད་ལུས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མཆོག་ །ལུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྟོགས་པ་

པོ། །གཟུགས་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཏུ་སྟོན། །ཁོར་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏོག །
 ཅེས་གསུངས། རོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་
 བདག་ཅེས་བཏགས་པའི་དོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤར་འདས་པའི་དུས་སྤྱི་བ་
 གང་དང་གང་བྱས་པ་དང་། ལུལ་སྟོགས་གང་དང་གང་དུ་སྟེས་པ་དང་། ལས་
 དཀར་ནག་གང་དང་གང་བསགས་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་རི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱ་བ་གང་
 དང་གང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལུལ་སྟོགས་གང་དང་གང་ན་གནས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། བདེ་སྤྱད་གང་དང་གང་སྤྱོད་བ་དང་ལས་དཀར་ནག་གང་དང་གང་
 གསོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་གང་དང་གང་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 བདེ་སྤྱད་རི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་
 སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་སྟེ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་མདོན་སྤྱོད་
 གཟིགས་ཏེ་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟགས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་ཤོར་ལ། རྩེ་རྩེའི་ལུས་ལ་
 གནད་དུ་བསྟན་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་
 བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱས་
 པའི་མཐར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་
 མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་སོ་

ཞེས་སྐགས་ལམ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 སྐྱེའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་
 འཆང་། ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱེའི་རང་རྒྱ་རོ་གཅིག་པས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའཆང་རོ་ཞེས་ཆེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་སོ། །ལུས་མེད་ལུས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་
 མཚོག་ ཁྱེས་པ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ནི་རྒྱལ་པ་རབ་བསགས་པའི་བཅའ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་ལུས་སུ་མེད་དོ། །བཅའ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་མེད་ཀྱང་
 མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཏེ་སྐྱེ་ཐོབ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་དེ་
 བྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནས་
 མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོ་རྗེའི་སྐྱོད་གས་པ་སྟེ་ཐོབ་པོ་
 ཞེས་ཆེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་སོ། །
 གཟུགས་རྣམ་སྟ་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན། ཁོར་བུ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཏོག་ ཁྱེས་པ་ནི་
 ཆེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟེན་ནས་མཁའ་བྱུང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཚམ་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་སྟ་
 ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་ཏེ་ལྟའི་རྣམ་པས་འདུལ་བ་ལ་ལྟའི་གཟུགས། མིའི་རྣམ་པས་
 འདུལ་བ་ལ་མིའི་གཟུགས། བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་འདུལ་བ་ལ་དེ་
 དང་དེ་དག་གི་གཟུགས། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྟོན་གྱིང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་
 འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །
 དེ་ལྟར་གཟུགས་རྣམ་པ་སྟ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ལའང་

ནམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུགས་
བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འབད་རྩལ་དང་ནམ་རྟོག་མེད་པར་མཁའ་
ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལ་རང་རང་གི་སྐྱེལ་བ་
དང་འཚམ་པའི་སྐྱེལ་པའི་གཟུགས་སྟོན་པ་དང་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་
དུ་རྩལ་བར་མཛད་དེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐུན་མོང་མེན་པ་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཕྱི་མོའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་ལྟར་ཆོས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲུ་ན་མེད་པའོ་
ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱགས་སོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཛྲོད་པའི་
འགྲེལ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་ལྷུར་དུ་
འབབས་བྱེད་བསྟོད་སྒྲིན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་དགུ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །   ॥

ལྷ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྱ་གུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
པ་ལ་བཞི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
པ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་པ། རྒྱུད་འདིར་བསྟོད་པ་རི་སྟེན་ཅིག་བཛྲོད་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་
མཚན་དངོས་སུ་བཛྲོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། འབྲས་བུ་བྲུ་ན་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་སྐྱགས་ལམ་ལ་བསྟོད་པར་བསྟན་པ། སྐྱགས་ལམ་གྱི་
ཆེ་བ་བཛྲོད་པ། སྐྱགས་ལམ་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ཨེ་ཨྱི་རྒྱལ་རྒྱལ། སྐྱགས་

ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིབ་བྲལ་བ་དེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།
སྒྲིབ་བྲལ་བ་དེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་ཏུ་
བསྟགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་བྱ་བ། །སངས་རྒྱལ་
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད། །གསང་སྟགས་ལས་བྱུང་ཡི་གེ་མེད། །གསང་སྟགས་ཆེན་པོ་
རིགས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་ཀུན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་གོ་འཕང་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་
པའི་སྒྲིབ་བྲལ་བ་དེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་བྲལ་ལྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་
ཡི་གེ་མེད་པ་སྟེ་རོ་རྩི་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ལས་ཡི་གེ་
བརྟེན་དུ་མེད་ཅིང་། ཡི་གེ་དང་བརྟེན་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་
གནད་དུ་བསྟན་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལས་བྱུང་བའོ། །འདིས་ནི་
འཚང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བཟོས་པར་བསྟན་ཏེ་དེའི་རྒྱ་
མཚན་སྟེ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གསང་སྟགས་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་པ།
ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་དེ་
ནི་དབང་གི་སྟོང་རུང་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྟགས་ལམ་མི་དད་པའི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གིན་ཏུ་གསང་བར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལམ་དེ་ནི་གདུལ་
བྱའི་ཡིད་སྟོབ་པའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་
སྐད་དོད་མ་ཁ་ཅ་ལ་ངས་ཚིག་གིས་བཤད་ན་མ་ཁ་ཅ་ཡིད་དང་ཅ་ཡ་སྟོབ་པ་སྟེ་ཡིད་
སྟོབ་པས་ན་སྟགས་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་སྟོབ་རྒྱལ་ནི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་ལམ་འདིར་ཞུགས་ན་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལས་སྟོབ། དེ་ནས་

ཕྱི་མ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལས་སྒྲིབ། དེ་ནས་འཁོར་བའི་འཛིང་བ་ལས་སྒྲིབ།
 དེ་ནས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལས་སྒྲིབ། དེ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་ལས་སྒྲིབ། དེ་
 ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་འཛིང་བ་ལས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐབས་ལམ་
 དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིགས་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་ལམ་
 དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྒྲུང་སྒྲུང་འདུག་གནས་གསུམ་ལ་དོར་བསྐྱུས་བྱས་ཏེ་ནམ་རྟེན་གྱི་
 སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ལས་སྒྲུང་ནམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་དང་། རིམ་པ་དང་
 པོའི་ཆོ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་
 ཆོ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲུར་ཏེ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུང་གཞི་སྒྲུང་བྱེད་སྒྲུར་ཏེ་
 གཞིའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྒྲུངས་ཏེ་
 ལམ་དུ་བསྐྱུར། དེ་ལས་འབས་བྱ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་
 དགོས་པའི་དོན་ཏེ་འདིར་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
 ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ནམས་ལའང་
 རྒྱལ་དེ་འདོམས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྤྲུགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་ཆེ་བ་བཞེད་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་དོན་ཀྱན་སྒྲིབ་
 པ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་ལམ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་
 གི་དོན་ཀྱན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབང་ནམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་རྒྱལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ན་གནས་སྐབས་སུ་གཞོད་པས་མི་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་པ་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱོབ་པས་ཞི་བྱས་
 དབང་དག་གི་ལས་དང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མོགས་ཕུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་

ནུས་ཐོབ་ནུས་པ་དང་། སུན་མོང་མིན་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་
པའི་དགེ་ཅུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱས་ནས་
རིམ་པ་གཉིས་པ་རྩལ་བཞིན་བསྐྱོམས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་པེས་པར་ཐོབ་
ནུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲིབ་པ་པོ་ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གདུལ་བྱ་ནུས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱོལ་བར་མཛད་པ་པོའོ་ཞེས་
བསྒྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཨེ་ཨི་གྲུབ་རྩལ་ནི།
ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་
དུག ཆམ་པ་ཀྲུ་ལྷན་རྩམ་པ་མེད། ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་མི་
འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གས་རི་བཞིན་བརྟེན་དུ་མེད་ཅིང་བཅོས་མ་མིན་
པར་གཞི་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་ལམ་དུ་བྱངས་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། སྟོང་པ་
ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་དུག ཅིས་པ་ནི་ཨེ་ཨི་གྲུབ་རྩལ་ཏེ།
ཁམས་སོ་དུག་སྡེ་ཆོན་ལྟར་བྱས་པ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་མཆོན་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་
སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྟ་འདྲས་པ་ལས་ཨི་ཡིག་གི་གཞུགས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡེ་ཆོན་དུག་
ཏུ་བྱས་པ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་ཡིག་དུག་འདྲས་པ་ལས་ཨེ་ཡིག་གི་
གཞུགས་སྒྲུབ་པ་སྡེ་འདི་ལྟར་ཨེ་ཨི་གྱི་གཞུགས་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲ་སྒྲུབ་རྩལ་ཆེས་
ཞིབ་པ་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དྲི་མེད་འོད་དང་། འགྲེལ་བཤད་
ཀླུ་ཆོན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས་ཆེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཨེ་ཨི་གྲུབ་རྩལ་འདི་དག་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་བ་དྲི་
མེད་འོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་བཤད་

སྒོལ་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ་ཡི་གེ་ལྟ་ཞི་རྒྱུ་རྩི་རྩི་མི་ལྟ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལི་མི་པོ་རྩི་བི་
ལྟ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཨ་ར་བ་ཅ་ན་ལ་བྱེད་པ་དང་། དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཨ་དེའི་ཐོགས་
བཞིར་གི་བྱ། །འབྱེད་བྱ། ཞབས་བྱ། ར་རོ་བཞི་བཞོད་པ་ལྟ་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་
བཤད་དེ་བྱི་མ་འདི་སྐྱབ་རྒྱུ་ལྟུང་བཤད་དོ། །ཡི་གེ་དྲུག་ལ་འང་བཤད་རྒྱུ་མང་
སྟེ། ཨ་རྩི་ཨི་རྩི་རྩི་རྩི་དྲུག་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཨི་སྐྱ་གི་ཤུ་རི་མི་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་
རྒྱུ་ལྟུང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་སོགས་བཤད་རྒྱུ་མང་དོ། །རྩི་ལྟར་ཡང་
སྐགས་ལམ་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ཨི་མི་གཉིས་པོ་དེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་
འབས་བྱ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤྱང་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་
པའི་སྤྱར་ཤར་བ་རྣམ་པའི་མཆོག་ཀྱན་དང་ལྷན་པ་ངོ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་འདི་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
པ་ནས་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཡེ་
ཤེས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་སྟོང་གཟུགས་རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བསྐྱགས་ཤིང་།
གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནས་འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་ན་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་གྱིས་འཆད་པའི་ལམ་སྒོལ་ལ་སྤྱང་
བར་བྱའོ། །འདེར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་
དོན་འདི་དག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོའི་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །

བཞི་པ་སྐགས་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། བཙུ་དྲུག་སྟེང་སྟེང་ཐིག་ལེ་ཅན། །ཡན་ལག་མེད་
པའི་རྩིས་ལས་འདས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱབ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་

ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་དོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། དོ་རྩེའི་ལུས་
ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དུག་གི་སྟེ་བར་
རྒྱུ་བསྟེ་རིམ་ལ་སྦྱངས་པས་ལས་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་བསྟུས་ནས་སྟེ་གསང་གི་མེ་སྦྱར་ཏེ་
སྐྱེ་བའི་ཏི་ཡིག་ལྷ་བ་ལས། དགའ་བཞི་དངས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
སྟེ་བཙུ་དུག་གི་བྱེད་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་ནི་བཞི་སྟེ། བཞི་པོ་དེའི་ངོས་
འཛིན་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་སྟེ། སྐྱེ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་
དང་། དགའ་བ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་སོགས་བཤད་ལ། ཐིག་ལེ་བཞི་ནི། གཉིད་འབྲུག་
གི་ཐིག་ལེ། མི་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ། སང་པའི་ཐིག་ལེ། བཞི་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི་པོ། །
དགའ་བ་བཞི་ནི། དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་
བཞི་པོ། རི་ལྟར་ཡང་དོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་འོད་གསལ་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནི་ཡན་ལག་མེད་པ། ཆ་མེད་པ།
ཅིས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་
སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་ལྷུང་ལམ་སྟེ་འདིར་རྩེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་དེ་ལྟར་བུའི་ལྷུང་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་
བསྟགས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱབ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དུ་བསྟགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཕེ་མོ་ཅན། བསམ་
གཏན་ཡན་ལག་ཀྱན་ཤེས་ཤིང་། ཉིང་འཛིན་རིག་དང་རྒྱུད་རིག་པ། ཉིང་འཛིན་
ལུས་ཅན་ལུས་ཀྱི་མཆོག་ ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྐྱབ་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟན་མོང་གི་ཉིང་

འཛིན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཚོག་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བྲལ་
 བདེ་ཆེན་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འཆང་ངོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཐུན་
 མོང་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ་ཐུན་མོང་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ། །
 སྤྱི་དོན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་ནི། དགའ་བའི་བསམ་གཏན། མཚོག་དགའི་
 བསམ་གཏན། བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བའི་བསམ་གཏན། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་དགའི་
 བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བྱེད་པར། རྒྱུད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་སོ། །
 བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གྲུག་གཤེས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གྲུག་
 མཁུན་ལོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡན་ལག་
 བཅོ་བརྒྱད་བཤད་དེ། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྟོག་པ་
 དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་
 རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་།
 རང་རབ་རྒྱ་དང་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
 ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་
 དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ།
 བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བདེ་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་རྩེ་

གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཁྱོད་ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱད་དོ། ལུན་མོང་མིན་པའི་བསམས་
གཏན་ལ་ཚས་རྒྱུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་རྩུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལུ་སོ་
སོའི་སྐབས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་དང་། དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་དང་། རྒྱ་བའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྣམ་
མཁའ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ནས་འབྱུང་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱགས་ནས་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལུན་མོང་མིན་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། ཉིང་འཛིན་རིག་དང་རྒྱུད་རིག་
པ། ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལུན་མོང་དང་ལུན་མོང་མིན་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་རི་ལྷར་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གི་
ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གང་དང་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་དག་འབྲུབ་
པའི་བྱེད་ལས་ལ་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་མཐའ་དག་རི་བཞིན་མཁྱེན་པ་
དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རི་ལྷར་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་དག་རྒྱུད་
ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་རི་ལྷར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུད་དེ་དག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་
ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱེས་པའི་དགོས་པ་རི་ལྷར་ཡིན་པ་མཐའ་དག་
རིག་པ་སྟེ་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། ཉིང་འཛིན་ལུས་ཅན་ལུས་ཀྱི་མཚོག་།
ཅེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་

འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། བདེ་བ་དེ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ནི་ལུས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་མཁའ་ཅིང་ཐུགས་སྒྲིབ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
དང་། སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུར་སོང་བ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་བརྟེས་
སོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐོ་ནས་
བསྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་
ནས་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། ཡོངས་སྐུའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། སྐུ་ལ་སྐུའི་སྐོ་ནས་
བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐུ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ། ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བརྟེས་
ཤིང་སྐུ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཀུན་གྱི་བྲེ་མ། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་དེད་དཔོན། འཕགས་
ལམ་བཟོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་
གཉེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །འདི་ནི་དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་ལས། སངས་
རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཀྱི་ཡབ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷ་རན་ལས་
འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་མཆུངས་
སོ། །ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐུ་ནི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་གསུང་འགག་པ་མེད་པ།
ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་རང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོད་རྒྱུད་མི་འཆད་དུ་སྟོལ་བཞིན་པ་ཞིག་སྟེ། མད་བྱང་

མཚན་དཔའི་དཔལ་འབར་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས། ཁ་སྤྱོད་བདེ་སྤོང་རོ་ལ་རྟག་རོ་ལ་
ཞིང་། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ། །རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་
བདུན་ལྔ་ལ་ཐུག་འཇམ་ལ། །ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་དུ་བསྟགས་པ་ལྟར་ཏེ།
འདི་ལ་སྒྲ་མེད་སྤྱིའི་ཡོངས་སྤྱོད་འཇོག་ཚུལ་དང་དུས་ལའོར་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་འཇོག་ཚུལ་གཤམ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གསུམ། མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་པ། སྤྱལ་བ་མཐའ་ཡས་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་ལས་བསྟོད་པ། དྲགས་པ་ཅན་
ནམས་འདུལ་ཁྱིར་སྤྱལ་བ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱལ་
པའི་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ཡི་མཚོག་ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ལས་མཛད་པ་བཙུ་
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་གོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱིས་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་བསྟོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལས། བསྟོད་ནམས་ཚོགས་རབ་རབ་
འབྱམས་རྒྱ་ལས་འབྱངས་པའི་སྤྱོད་མཚོག་མཚོག་དུ་མཛེས་པ་བྱོང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཚོག་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་ལ་
མིག་འཕྱུལ་བཞིན། །ལ་ལར་བལྟས་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཚུལ་སྟོན་
སྟོན་པ་བྱོང་གི་སྤྱོད་ཡི་ནི། །བཀོད་པ་མཚོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་
ཀུན་ཀུན་མཁའེན་གྱུར་གྱང་བརྟེན་མི་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱལ་བ་མཐའ་ཡས་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་ལས་བསྟོད་པ་ནི། སངས་

རྒྱལ་སྤུལ་པའི་རྒྱུད་འཆར་བ། བྱོམས་བཅུར་སྤུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱེད། རི་
བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟིགས་ཏེ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤུལ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་
དང་མཉམ་པ་སྟོབ་པར་མཛད་པས་ན་རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ། སངས་
རྒྱལ་སྤུལ་པའི་རྒྱུད་འཆར་བ། ཞེས་བསྟགས་ཤིང་། བྱོམས་བཅུར་སྤུལ་པ་སྣ་
ཚོགས་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་སྤུལ་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཁམས་
དང་བསམ་པ་རི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་དྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བྱིར་སྤུལ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལས་
བསྟོད་པ་ནི། ལྟ་དང་ལྟ་དབང་ལྟ་ཡི་ལྟ། ལྟ་ཡི་དབང་པོ་ལྟ་མིན་བདག་འཆི་
མེད་དབང་པོ་ལྟ་ཡི་སྒྲ། འཛོམས་བྱེད་འཛོམས་བྱེད་དབང་ལྷག་པོ། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། རྩི་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྦྱིར་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཆོམ་པའི་སྤུལ་པ་སྟོན་ཅིང་ཁྱད་
པར་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་དྲེགས་པས་ར་རྒྱལ་ཞིང་གཏུག་པ་ཅན་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཐར་པ་བཞེད་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བ་
རྣམས་འདུལ་བའི་བྱིར་ལྟའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་རྣམས་ལ་དབང་
བརྒྱར་བ་ལྟའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟའི་ཡང་ལྟ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་
མ་ཡིན་གྱི་བདག་པོ་ཐགས་བཟང་ངེས་ལྟ་བུ་དང་། འཆི་མེད་དབང་པོ་འདོད་ལྟ་
དབང་ལྷག་ལྟ་བུ་དང་། ལྟའི་སྒྲ་མ་དང་སྟོང་ལྟར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འཛོམས་བྱེད་
ཁྱབ་འཇུག་ལྟ་བུ་དང་། འཛོམས་བྱེད་དམ་འཛིགས་བྱེད་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ལྟ་

ཕུའི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ་དྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་དེ། སྟོན་བསྐལ་བ་
 རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དང་ཕྱོ་ཕྱོགས་གྱི་གཤིན་རྗེས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་འཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་
 ལ་གཞོད་པ་སྟེ་ཆོགས་གྱིས་གཟིར་བར་བྱས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཁྱོ་བའི་དབང་པོ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ་གདུག་པ་ཅན་དེ་
 དག་འདུལ་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ལ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོ་
 རྒྱལ་ལ་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་ལ། འགྲོ་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ། ཐབས་མཁས་གྱི་སྐུལ་པས་ལམ་
 སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་སེལ་བའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ། བསྟོན་བཀྲར་བའི་ཞིང་སྤྱ་ན་
 མེད་པར་བསྐྱགས་པའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ། སྐུལ་པ་མཐའ་མེད་པར་བསྐྱགས་པའི་
 སྟོ་ནས་བསྟོད་པ། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པར་བསྐྱགས་པའི་
 སྟོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་དགོན་པ་ལས་བཀལ་བ། སྟོན་པ་
 གཅིག་ཕུ་འགྲོ་བའི་སྤྱ། འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་གྲགས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་
 བདག་ཆེ་བ་པོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་
 རང་ཉིད་སྲིད་པའི་དགོན་པ་ལས་བཀལ་ཞིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྲིད་པའི་
 དགོན་པ་ཉམ་ང་བ་ལས་བཀལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་གཅིག་ཕུ་སྤྱ་མེད་པ་འགྲོ་བའི་
 སྤྱ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་གྲགས་
 པ། ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འགྲོ་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་སྤྱ་མར་
 བསྐྱགས་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉུང་ཟད་གྱིས་བསྐྱགས་པ་ཅམ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་

བཙུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འགོ་བའི་
 སྒྲ་མ་མཚུངས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་ཤུར་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ་ཞེས་
 བསྟགས་སོ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆེ་བ་པོ། ཞེས་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་སྟོགས་བཙུའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཆོས་སྦྱིན་
 པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པའི་སྦྱུལ་བ་
 བསྟན་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
 ལམ་དུ་འབྲིད་པར་མཛད་པས་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་
 བདག་ཆེན་པོའོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱུལ་པས་ལམ་སྦྱབ་པའི་བར་ཆད་སེལ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བྱམས་པའི་གོ་ཆ་ཆས་པ་སྟེ། སྦྱིང་རྩེ་ཡི་ནི་ཡ་ལད་
 བགོས། ཤེས་རབ་རལ་གྱི་མདའ་གཞུ་ཐོགས། ཉོན་མོངས་མི་ཤེས་གཡུལ་ངོ་
 སེལ། དབའ་པོ་བདུད་དག་བདུད་འདུལ་བ། བདུད་བཞིའི་འཛིགས་བ་སེལ་
 བར་བྱེད། བདུད་ཀྱི་དཔུང་རྣམས་ཡམ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལས་ཉོན་གྱི་འཕྱིང་བས་བཅིངས་
 ཤིང་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པས་བཟུང་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་མཁས་
 ཀྱི་སྦྱུལ་བ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་ཞིང་སྦྱིང་རྩེའི་ཡ་ལད་བགོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རལ་གྱི་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྟེགས་བམ་དང་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ནས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལའི་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་བཙུག་དབང་བསྐྱར་གདམས་ངག་བསྟན་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་གཤམ་སྐྱོངས་པའི་གཡུལ་ངོ་སེལ་ཞིང་ཅི་འདོད་པའི་
 དངོས་གྲུབ་སྒྲིལ་བར་མཛད་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་ཡ་ཐོལ་གྱི་
 གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔལ་བོ་དང་། བདུད་ཀྱི་དབྱ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་།
 བདུད་བཞིའི་འཇིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་དཔུང་རྣམས་ལམ་
 པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་སོ། །རལ་གྱི་དང་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པའི་
 རྒྱར་བསྟན་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྗེའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། ཕྱག་གཡས་ན་
 རལ་གྱི་དང་མདའ། ཕྱག་གཡོན་ན་ལྷུང་ལ་དང་གཞུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་ལྟ་
 ལཱོ། །བདུད་དབྱ་ཞེས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་ཞེས་སོགས་ནི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལ་བདུད་ཅེས་
 པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་དེ། རྒྱ་ཆེ་ཐོལ་
 པར། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བདུད་ཀྱི་དེད་དཔོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སངས་
 རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པར། བདུད་ཀྱི་
 དཔལ་བོ་རྣམ་པར་འཛོམས་མ། ཞེས་བསྟོད་པའི་བདུད་ཀྱི་དཔལ་བོ་ཞེས་པ་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བཤད་དོ། །བདུད་བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད།
 ལུང་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྷའི་ལུང་བདུད་བཞིའོ། །བདུད་ཀྱི་
 དཔུང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གསུམ་པོ་ལས་གྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 རྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་རྒྱས་པའི་རྒྱེན་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བསྟེན་བཀུར་པའི་ཞིང་སྤྱན་
 མེད་པར་བསྒྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་

འདྲེན། །མཚོད་འོས་བསྟོད་འོས་བྱུག་གི་གནས། །རྟག་ཏུ་རི་མོར་བྱ་བའི་འོས། །
བཀྱར་འོས་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་མཚོག་ །བྱུག་བྱར་འོས་པ་སླ་མའི་རབ། །ཅེས་
གསུངས། རོན་ནི། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འགོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་།
དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲེན་པའོ། །མཚོད་འོས་སོ། །བསྟོད་འོས་སོ། །བྱུག་
གི་གནས་སོ། །རྟག་ཏུ་རི་མོར་བྱ་བའི་འོས་སོ། །བཀྱར་འོས་སོ། །བརྟེན་པར་བྱ་
བའི་སྤུལ་མཚོག་གོ། །བྱུག་བྱར་འོས་པའོ། །སླ་མའི་རབ་དམ་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
བསྟགས་སོ། །འདི་དག་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པའི་རྒྱད་འདིར་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་དེ་དག་གོ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་།
ལམ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་སླ་མ་ལ་རྟག་ལས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་བྱིར་དུ་མཚོད་འོས་
བསྟོད་འོས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཞེས་བཤད་དོ། འདི་དག་ནི་དགོན་མཚོག་རྩེས་
དན་ལས། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་འོས་སུ་སྦྱར་བ། བྱུག་བྱར་འོས་སུ་སྦྱར་བ།
བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་གྱི་ཞིང་། ཡོན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། སྦྱོན་པའི་གནས་སུ་
སྦྱར་བ། གུན་ཏུ་འདྲ་སྦྱོན་པའི་གནས་སུ་སྦྱར་བ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བསྟགས་པ་
ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྟོན་བཀྱར་བའི་ཞིང་དུ་འཛིན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྟོས། རྩེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོན་བཀྱར་བའི་ཞིང་དུ་འཛིན་པ་ནི།
སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ལ་སྦྱལ་བའི་བྱིས་བདག་གཅིག་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཟས་
ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་སྤུལ་བ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཟས་གྱི་

ལྷན་མ་རྩལ་བར་གསོལ་ན་བྱས་པ་མི་གཙོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞུས་པས། འཁོར་གཞན་རྣམས་འཇམ་དཔལ་འདིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གང་ཕན་བཏགས་པས་མས་ན། རྟོན་པའི་ལྷང་བཟེད་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་སོང་བ་ན་མཚོག་ཟུང་སོགས་ལ་ལྷང་བཟེད་ཚོལ་བར་བཀའ་སྩལ་པས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་སྟོང་ཕག་བཅུ་གཉིས་ཚུན་ཏུ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་དང་འཇམ་དཔལ་རང་ལ་བཀའ་གནང་བས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྟན་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་ཏུ་ལག་པ་བརྒྱངས་ནས་ལྷང་བཟེད་སྒྲངས་ནས་སྤལ་ཡོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྟོན་པ་ལ་ཕན་བཏགས་ཚུལ་དངོས་ནི། རྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བྱབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་པའི་ཆེ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དགོ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་ལྷང་བཟེད་ཟས་གྱིས་བཀའ་སྟེ་བསྐྱམས་པ་ལ་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་ཁྱེའུ་འི་མེད་དཔུང་བར་གྱུར་པས་སྟོངས་པས་ཟས་བྱིན་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བྱབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུང་ཏུ་ཁྱིད་ནས་སྒྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཕན་བཏགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱལ་པ་མཐའ་མེད་པར་བསྐྱགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གོམ་གཅིག་བསྟོད། །མཁའ་ལྷར་མཐའ་མེད་རྣམ་པར་གཞོན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་མཁའ་བྱབ་གྱི་ཞིང་ཀུན་རྒྱལ་པས་འགོངས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་འབད་ཚོལ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་བསྟོས་པ་མིན་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྟོན་དགོས་པའང་མིན་པར་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲུབ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གོམ་པ་གཅིག་གིས་བསྟོད་པའམ་ལག་རར་བསྐྱམས་

ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་ཁྱིམ་སྐྱམ་དག་བསྐྱབ་བ་
 མཐར་ཕྱིན་ཞིང་གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་གྲང་ཚུལ་དེར་བགྱི་བ་ལ་ཟླ་མེད་པར་
 བསྐྱགས་ཏེ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་གནས་བསྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པར་འོས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མང་དུ་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་བསྟུན་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་སུ་འདུ་བར་
 གསུངས་ལ། དེ་ལ་མང་ཐོས་ནི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཚིག་འཛིན་ཅིང་དོན་ལ་མཁས་
 པའོ། ཚུལ་ལྡན་ནི་བཅས་རང་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་གཙང་མ་
 རྒྱུ་པར་དག་པར་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གཏུལ་བྱ་ཐར་ལམ་ལ་འབྲིང་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཚོས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་རིག་
 ཅིང་ཚུལ་ཁྱིམ་གཙང་མ་རྒྱུ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་
 གྲང་ཚུལ་དེར་བྲིད་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་རྗེས་
 དན་དྲུག་ཅིས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྒྱ་བའི་
 མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དན་པའི་
 མངོན་ཤེས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་
 ཤེས་དྲུག་གོ། །རྗེས་དན་དྲུག་ནི། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དན་པ། ཚོས་རྗེས་སུ་དན་
 པ། དག་འདུན་རྗེས་སུ་དན་པ། ཚུལ་ཁྱིམ་རྗེས་སུ་དན་པ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་
 དན་པ། ལྟ་རྗེས་སུ་དན་པ་དྲུག་གོ། །རྗེས་དན་འདི་ལ་འགྲོ་བ་དྲུག་རྗེས་སུ་དན་པ་
 ལ་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དན་པའི་སྟེང་དུ་དམ་ཚིག་
 རྗེས་སུ་དན་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་རྗེས་སུ་དན་པ་དང་། མཛད་པ་རྗེས་སུ་དན་པ་
 གསུམ་བསྟན་ནས་རྗེས་དན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ངོ་། །མངོན་

རྟོགས་རྒྱལ་ལས་རྗེས་དྲན་བཅུ་གསུམ་གསུངས་ཏེ་སྤར་བཤད་པའི་རྗེས་དྲན་དང་
 བོ་དྲུག་དང་། བར་ཕྱིན་དྲུག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དངོས་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་སོ། རི་ལྷར་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ལམ་དུ་འབྱིད་པ་ལ་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། མཁའ་ཁྱབ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མངོན་པར་
 ཤེས་པས་གཟིགས་ནས་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་པ་སྟེ། ཆོས་
 བསྟན་ནས་འདུལ་བར་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདུལ་བར་
 འོས་པ་རྣམས་ལ་རྩ་འབྲུལ་སྟོན། མཐར་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རྗེས་དྲན་དྲུག་
 གམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་རྟོགས་ལ་ཁྱིད་དེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་འདོན་པར་མཛད་དེ་ཞེས་བསྟགས་སོ། བྱང་ཁྱབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། ཞེས་པ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཁྱབ་
 དང་དེ་རྒྱུ་པ་ལ་བྱང་ཁྱབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཁྱབ་གྱི་སེམས་
 མཚན་ཉིད་ཆང་བ་རང་དོན་བྱང་ཁྱབ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ་
 ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་དཔའ་དང་པོར་རང་དོན་བྱང་ཁྱབ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་
 དཔའ་གཉིས་པ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་དམིགས་པའོ། འདིར་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་དང་། ཐོག་གིང་
 དང་། ལམ་གྱི་ལུས་རྟོགས་པའི་གནད་བྱང་ཁྱབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྟོམས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་དེས་བསྐྱུལ་ནས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 དོན་མཛད་པ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་འཇིག་

རྟེན་འདས། །ཞེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆོ་བོག་མར་དང་པའི་
 མོས་སྦྱོང་གི་ས་ལ་བསྐྱབ་ནས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རྩ་འཁྲུལ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཐའ་ཡས་པ་མཛད་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་རྩ་
 འཁྲུལ་རི་ལྟར་སྟོན་རྒྱས་པ་སོགས་ས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་སྒྲར་བརྟེན་ཟེན་པ་ལྟར་
 རོ། །འདྲིར་རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་ས་བརྩ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྩ་འཁྲུལ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་
 མཚུངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མཐའ། ཤེས་
 རབ་གྱི་ནི་དེ་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་པ་ནི་ས་བརྩ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱུ་
 ཐོབ་རྒྱལ་ཏེ། ས་བརྩ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ནས་རྒྱལ་སྒྲས་གྱི་སྦྱོང་པ་རྟོགས་སྒྲིན་སྦྱང་
 གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐའ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཇིན་ཐོབ་པ་ན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོབས་དང་། གནས་ལྷགས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་
 པའི་དེ་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟགས་སོ། །
 བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། །ཀྱན་ལ་ཕན་པའི་གང་ཟག་མཚོག་ །ཅེས་
 པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་རྒྱལ་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་སྟེ་མཁྱེན་
 ཅིང་དོན་དེ་ཐམས་ཅད། སྦྱུ་པ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བ་
 ཀྱན་ལ་ཕན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཛད་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས་འགྲོ་བ་

ཀྱན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་མཚུངས་པ་མེད་པས་མཆོག་གོ་ཞེས་
 བསྟགས་སོ། ཚིག་རྒྱུ་འདི་གཉིས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
 སྦྱར་ཏེ། བདག་རིག་ཅེས་པ་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་སྦྱབ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། གཞན་
 རིག་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྦྱ་མེད་ལུས་
 ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། ཀྱན་ལ་ཕན་པ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རིག་ཅན་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པ་ལ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དཔེར་བྱ་
 ཀྱན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་གོང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ།
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྦྱར་བཤད་པའི་མཛད་པ་དེ་དག་མཛད་པ་ལ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་སྦྱ་མེད་པ་དཔེ་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །ཤེས་དང་ཤེས་
 བྱའི་བདག་པོ་མཆོག་ཅེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་མཐར་ཐུན་ནས་
 དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་མོང་བ་དག་སྟགས་སྦྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྲིད་དེ་སྦྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 བསྐྱེད་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་སྦྱིབ་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཐུགས་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྦྱ་གཉིས་
 རོ་པོ་གཅིག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སྦྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྟན་གྱི་གོ་འཕང་
 རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་བདག་པོ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ཀྱི་མགོན་སྦྱབས་དང་དབྱང་གཉེན་མཆོག་གོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱུད་འདིར་བསྟོད་པ་རི་སྟོད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་

བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་སྤྱིར་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་སྟེ། དུག་རྒྱ་བཞི་པའི་དོན་སྟོན་པ། །འགྲོ་བའི་བསྟེན་བཀུར་གནས་ཀྱི་མཚོག། དེས་ འབྱུང་གསུམ་པོ་བཤོད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་དམ་པ་རྣམ་དག་དཔལ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སྐལ་བཟང་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་འབྱོར་པ་ཀྱན་བྱེད་པ། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཚོག། །ཅེས་གསུངས། །དོན་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་འདིར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་ཅིག་བརྗོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པའི་སྟོན་པ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སྤྱིར་འདས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ལས་བཤོད་པ་ག་སྟག་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱོན་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བཞུགས་དགོས་པས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འགྲོ་བའི་སྤྱི་མ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་གཅིག་སྤེལ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་སྟེ། ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཟིན་པ་

ལྟར་ཡིན་ལ་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོས་
 པའི་སྒྲུལ་བས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་བར་མཛད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་
 བདག་ཆེན་པོའི་ཞེས་བསྟགས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོའི་དོན་སྟོན་པ། ཞེས་པ་ཆོས་
 རི་ལྟར་སྟོན་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོའི་དོན་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་
 མིན་པ་གཉིས་ལས་བྱམ་མོང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་བཞི་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟག་
 བསྟལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་
 འབའ་ཞིག་ཞི་བར་ལྟ་བུ་བཞིའོ། །བཞི་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་
 འདི་ལས་འདས་ས་མེད་པས་ན་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །བྱམ་མོང་
 མིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། སྟགས་
 ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའོ། །འདི་སྟགས་ལམ་གྱི་
 གནད་བསྟན་པ་སྟེ། སྟགས་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འདི་ལས་འདའ་ས་མེད་པས་ན་
 ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ངོས་འཛིན་དང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་
 བཀའ་ན་མི་གོ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དགོས་པས་མ་སྦྱོས་སོ། །འདིར་ནི་རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མིན་པའི་
 ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །འགྲོ་
 པའི་བསྟན་བཀའ་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་སྦྱི་དང་
 ཁྱད་པར་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐོང་བར་སྟོན་པས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་

ཡལ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆར་རྒྱུན་སྦྲུང་དུ་འབབས་བྱེད་བསྟོད་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱ་
དབྱངས་ལས། ལེའུ་བཙུ་བ་བྱ་གྲུབ་ཡི་ཤེས་གྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ། ། །

རྩ་བའི་གསུམ་པ་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
བསྟོད་པ་ལ་ལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མེ་ཡོང་ལྷ་ལུའི་ཡི་ཤེས་གྱི་སྒོ་
ནས་བསྟོད་པ། ཆོས་དབྱིངས་ཡི་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སོར་རྟོག་ཡི་ཤེས་གྱི་
སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། མཉམ་ཉིད་ཡི་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། བྱ་གྲུབ་ཡི་ཤེས་གྱི་
སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོག་སྒྲིབ་རྩི་རྗེ་མཆོག་ཁྱོད་འདུད། །ཡང་དག་
མཐར་གྱུར་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྟོང་ཉིད་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་བྱང་
རྒྱུ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། མཆོག་སྒྲིབ་རྩི་རྗེ་མཆོག་ཁྱོད་
འདུད། །ཅིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
རྣམས་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཡི་ཤེས་ལུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས། མེ་ཡོང་ལྷ་ལུའི་ཡི་
ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། གཤུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཆོག་
དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟེར་བར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་ལྷན་བཅས་
ཀུན་གྱི་མཆོག་སྒྲིབ་རྩི་རྗེ་ཞེས་མགིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་རྩི་རྗེའི་རིགས་གྱི་
མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ། །མཆོག་དང་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྲུང་དུ་སྦྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བདབ་པོ། །ཡང་
དག་མཐར་གྱུར་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་
ཆོག་གཉིས་རྫོགས་པར་མཛད་དེ་རྩི་རྗེ་ལྷ་ལུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྦྲུང་

འབྲུལ་པ་བཅོམ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་
 ཐུག་མའོན་ཟུམ་དུ་མཐུན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ལ་
 མངའ་བ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་འདུད་དོ། །གནས་
 ལྷགས་སྟོང་པ་ཉིད་མའོན་ཟུམ་དུ་རྟོགས་རྣམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སྟོང་ཉིད་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བསྐྱེམ་པ་མཐར་བྱིན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་
 བའི་མཚན་དཔའི་སྐྱ་མངའ་བ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་
 འདུད་དོ། །ཟུར་དུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་
 ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅིན་པོ་ཆེ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་མཐར་བྱིན་ཏེ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་འདུད་དོ། །ཟུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །ཚིགས་བཅད་འདིས་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ་ཐོག་མར་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་
 པའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན། དེ་ཡང་
 ཤེས་གཉེན་དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་བཀག་སྟེ་ལྷག་པའི་ལྟ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དབྱེར་
 མ་མཆིས་པ་ལ་གསོལ་བ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་

དགོས་པ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་བསྟན། དེ་ནས་ལམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབས་ནས་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་ན་ལྷགས་ལམ་རིམ་
གཉིས་ལ་ཆོག་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིག་པོ་ཆེ་ལུགས་དྲག་པོས་
ཀྱན་ནས་བྱངས་ཏེ་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
བསྒྲེལས་པ་དེའི་རང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུར་ལངས་ཏེ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ལྷའི་ནལ་འབྱེད་ཆོག་བསྒྲིལ་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ནི་ཆོགས་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པ་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པས་བསྟན་ཏེ་ཆུད་འདི་འདོན་པའི་ཆེ་སྤྲོད་པ་དང་མགོན་པོ་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ལ་གསོལ་བ་ལུགས་དྲག་ཏུ་འདེབས་
གིང་འདི་ལྷ་བུའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འབྱུང་མེད་ཀྱི་རིས་པ་རྙེད་
པ་དང་ལྷུང་དུ་ཆུད་ལ་སྒྲེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གདབ་བོ། །

གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆགས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་འདོད་ལ་
ལྷག་འཆོལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་དགེས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་རོལ་ལ་
ལྷག་འཆོལ་འདུད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆགས་པ་ཁྱོད་ལ་
འདུད། །ཅིས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྒྱུར་ལྷུང་བ་མེད་པར་མཉམ་པར་གཞག་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟེན་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ། །ལྷུང་དུ་
ཆོས་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སངས་
རྒྱས་འདོད་ལ་ལྷག་འཆོལ་འདུད། །ཅིས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

ནས་ཚེས་གྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟར་
 དུ་སྒྲོལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་བཞེད་པའི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཚལ་ཞིང་འདུད་དོ། །བདག་ཀྱང་
 མགོན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུར་འཁྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་
 གདབ་བོ། །སངས་རྒྱས་དགེས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཚེས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཐུགས་དགེས་པར་བཞུགས་
 བཞིན་དུ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཐུགས་དགེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ནམ་ཡང་གཡེལ་
 བ་མེད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་འདུད་དོ། །ཟུར་དུ་
 ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལ་ཐུག་འཚལ་འདུད། །ཅེས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཐུགས་
 བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་ཉག་ཏུ་རྩོལ་ཞིང་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ནམ་
 ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་འདུད་
 དོ། །ཟུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །

གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇུམ་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་བཞད་ལ་ཐུག་
 འཚལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་གསུང་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་ལ་
 ཐུག་འཚལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་འཇུམ་པ་ཁྱོད་ལ་
 འདུད། །ཅེས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 རྒྱད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་ཐུགས་བརྩུར་གཟིགས་ནས་སུ་ཞིག་འཁོར་བ་

དང་རན་སོང་ལས་དྲང་བར་བྱ། ལྷ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྱིད་པར་བྱ། ལྷ་
 ཞིག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་སྟམ་དུ་གཟིགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོང་རུང་གི་
 གདུལ་བྱ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་དགེས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྡུ་ལྷས་ཞལ་འཇུམ་པ་
 མཛད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲས་པས་འདུད་དོ། ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་སྟལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སངས་རྒྱས་བཞད་ལ་ཐུག་
 འཆེལ་འདུད། ཟེས་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཐུགས་བཅུར་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཏེ་ལྷ་ཞིག་ཞི་བས་འདུལ་བ་བྱ། ལྷ་ཞིག་དག་པོས་
 འདུལ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་དགོངས་པ་ན། དག་པོས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 གཟིགས་པའི་ཆོ་ཁྲོ་པོའི་སྦྱར་བཞེངས་ཏེ་བཞད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གད་བརྒྱངས་སྒྲིག་
 ཅིང་དག་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆེལ་ཞིང་འདུད་དོ། །ལམ་སྦྱབ་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལྷུར་
 ཏུ་བསལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སངས་རྒྱས་གསུང་ཉིད་ཁྱོད་ལ་
 འདུད། ཟེས་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་
 པའི་གཙོ་བོ་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་
 མཛད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲས་པས་འདུད་དོ། །ལྷུར་དུ་
 གསུང་དབྱངས་ཐོས་པ་དང་ཐོས་ནས་གོལ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་
 གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་ལ་ཐུག་འཆེལ་འདུད། ཟེས་པ་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་
 ཐུགས་ལ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོས་བསྐྱལ་ནས་སེམས་ཅད་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་འདུད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ལ་ཐུར་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །

བཞི་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་བ་ནི། མེད་པ་ལས་བྱུང་
ཁྱོད་ལ་འདུད། ཁངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཁམ་མཁའ་ལས་བྱུང་ཁྱོད་
ལ་འདུད། ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། མེད་པ་
ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅེས་པ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཐིན་ཏེ་
ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དོན་
དམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
དང་མཉམ་དུ་སྟོང་གཟུགས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་
པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་འདུད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས་ལ་ཐུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། ཁངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད་ཅེས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་
གྱི་སྐྱེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པ་བསྟན་ནས་ཚོས་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་བཟང་བ་ལས་
འདས་པ་འབྱུང་བར་མཛད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲུས་པས་
འདུད་དོ། །ཐུར་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། ཁམ་མཁའ་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅེས་པ་སྦྱོར་བ་
ཡན་ལག་དུག་བསྐྱོམས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་
འཆར་བ་ལམ་དུ་བྱུངས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟོང་གཟུགས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་
གྲུབ་སྟེ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་

ལ་གྲས་པས་འདུད་དོ། ལྷུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་
བོ། །ཡང་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་
བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་སྟེ་གཟུགས་གྱི་
སྤྱར་བཞེངས་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་
ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་མངའ་བ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲས་པས་འདུད་དོ། ལྷུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་གདབ་བོ། །

ལྟ་བུ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོན་ནས་
བསྟོད་པ་ནི། སྟེ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་རོལ་སྟོན་ཁྱོད་ལ་
འདུད། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་
འདུད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྟེ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྟེ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་མ་ལྟ་བུའི་སྟུལ་བ་
སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྟོན་ནས་འགོ་བ་འདྲེན་པ་ལ་ནམ་ཡང་
གཡེལ་བ་མེད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གྲས་པས་འདུད་དོ། །
བདག་གྲང་གང་འདུལ་སྟུལ་པས་རྗེས་སུ་གཟུང་སྟེ་ལྷུར་དུ་སྟོན་ཅིང་གོལ་བར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སངས་རྒྱས་རོལ་སྟོན་ཁྱོད་
ལ་འདུད། །ཅིས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པའི་
ནམ་པར་རོལ་བ་སྟེ་ཚོགས་སྟོན་པ་སྟེ་ཁིང་ཁམས་ལ་ལར་སྟེ་བཏུམས་པ། ཁིང་
ཁམས་ལ་ལར་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པ། ལ་ལར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ལ་ལར་ཆོས་གྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་
 གཟུགས་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་
 གུས་པས་འདུད་དོ། །ལྷུང་དུ་མཚན་དཔའི་སྐྱུ་མཐོང་ནས་གསུང་དབྱངས་བོས་ཏེ་
 སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཐམས་
 ཅད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་བསྐྱགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱགས་པར་བྱ་བ། བསྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་བསྟོད་པར་བྱ་བ། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གསོལ་བ་
 གདབ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་
 འདུད་དོ། །ལྷུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཡེ་ཤེས་
 སྐྱུ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅིས་པ་མདོར་ན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྐྱུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ལུང་བོ། དངོས་
 གྲུབ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་བོ། དམ་ཚེས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས་
 གཅིག་ལ། དགོ་འདུན་མ་ལུས་པའི་མངའ་བདག་སྐྱབས་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་
 པའི་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ། །
 བཅའ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་ལ་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
 གྲུབ་མ་ལུས་ལྷུང་དུ་སྐྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཚིགས་བཅད་ལྔ་
 བོ་འདི་ནི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་འདིར་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 གནད་ཇི་སྟེད་གཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱས་པ་དང་། མགོན་པོ་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་
 བསྐྱས་ནས་བསྟོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ནས་དངོས་

གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཐམས་ཅད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཚད་པའི་སྒྲིང་པོ་
མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་མུར་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱད་འདི་འདོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུད་ཉི་ཤུའི་
གསོལ་འདེབས་འདི་དག་བྱེད་པའི་ཆེ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་
བ་བྱགས་དག་ཏུ་གདབ་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་པ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆར་
རྒྱན་མུར་དུ་འབབས་བྱེད་བསྟོད་སྤྱིན་གྱི་རྒྱ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ ཅུ་བའི་བཞི་པ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་
དུག །སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོས་གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་རི་ལྷར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྷར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་
པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་རྒྱད་འདི་སྟེད་པ་པོར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཤིང་རྒྱད་འདི་བརྩུང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ། རྒྱད་འདི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་
འཇུག་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་བསྟན་པ། རྒྱན་འདི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་
ནད་གདོན་སྤྲིག་སྒྱིབ་བྱང་ཞིང་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་
པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། རྒྱད་འདི་འཛིན་པ་རྣམས་
ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཅིང་ས་
ལམ་མུར་དུ་བགྱོད་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། རྒྱད་
འདི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མུར་དུ་བྱིན་གྱིས་

རྟོག་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། རྟུང་འདི་གཟུང་ཁིང་
 འོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་
 ཅད་མུར་དུ་འགྲུབ་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལག་ན་དོ་
 རྩེ་འཆང་། འདི་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇམ་དབལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མ་འདྲེས་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་རབ་ཏུ་
 དུངས་པ་དང་མཁུ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྦྱིད་པའི་དོན་དང་། སྐྱེད་དང་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་
 དོན་ལྷག་པར་མ་རྟོགས་པ་ལྷག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རི་སྤྱིད་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་
 ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་ངས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཀྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། རབ་ཏུ་གསལ་
 བར་བྱས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །ལག་ན་དོ་རྩེ་འཆང་། འདི་ནི་ངས་ཁྱེད་
 ཀྱི་རྟུང་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་རྟུང་འདི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རྩལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་
 རླབས་འཕྲུག་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལག་ན་དོ་
 རྩེ་འཆང་། འདི་ནི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་གིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱེད་དང་གསུང་

དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲ་ན་མེད་པའོ། །
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ལམ་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོབས་བཅུ་དང་ལྷན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་སོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
 ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུང་དོ། །སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ཀྱན་རྒྱུ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའོ། །ལྟ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཞིང་
 དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པའི་
 འབྲུང་ཁུངས་སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་པའོ། །ངེས་པར་འབྲུང་བའི་ལམ་ཀྱི་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་གི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཁེལ་བའོ། །ལ་རོལ་གྱི་རྒྱོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆར་གཙོད་པའོ། །མུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཛོམས་པའོ། །བདུད་
 བཞིའི་སྟོབས་དང་དབྱང་དང་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའོ། །ངེས་པར་འབྲུང་བས་བགྲོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའོ། །ཆོངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་

གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནོ། །ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་མངོན་པར་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀླན་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་བའོ། །སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐར་བའོ། །སེམས་ཉེ་བར་འཁྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞི་བའོ། །ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཛུམས་པའོ། །རན་སོང་གི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོགས་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གྲོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དམ་པའོ། །འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་རབ་ཏུ་མི་འཇུག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་བསྐྱེད་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷག་པར་གནས་པའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྒྱུད་པ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུར་ཏུ་འགྲུབ་པའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་ལྷག་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་ཅིག་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྐྱོམ་པ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། །དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའི་སེམས་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། །མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་རི་སྒྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་

པའི་བར་རྟེ། ཁེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྒྱུད་འདི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ནད་གདོན་
 སྤྱི་གཞི་བ་བྱང་ཞིང་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སོགས་
 ཡན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལག་ན་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་
 འཆང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
 དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱང་པའི་སྤྱི་གཞི་པ་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་
 པའོ། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རན་སོང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའོ། །རན་འགྲོ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱོག་པའོ། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཅོད་པའོ། །
 མི་ཁོས་བརྒྱད་དུ་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །མི་ལམ་རན་པ་ཐམས་ཅད་རེས་པར་སེལ་
 པའོ། །མཚན་མ་རན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ལྟས་རན་དང་
 བགེགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བདུད་དང་དགའི་ལས་ཐམས་
 ཅད་རིང་དུ་བྱེད་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
 གསོག་པར་བྱེད་པའོ། །རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱེ་
 བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་དང་ར་རྒྱལ་དང་དྲིག་པ་དང་རར་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 རེས་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 མི་སྦྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་པོར་གྱུར་པའོ། །
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བར་གྱུར་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཆེན་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱུག་རྒྱ་དང་སྦྱགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དུ་མེད་པར་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཡང་དག་པར་བསྦྱེད་པའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་

དང་ཡིད་གཞུང་བར་བྱེད་པའོ། ཁད་མེད་པ་དག་སྟོབས་དང་དབང་ཕྱག་ཕུན་
 གུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའོ། འདལ་དང་དགེ་བ་དང་ཞི་བ་དང་ལེགས་པ་རབ་རྒྱ་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །གྲགས་པ་དང་སྟན་པ་དང་ཚོགས་བཅད་དང་བསྟོད་པ་
 རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། ཁད་དང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་
 ཞི་བར་བྱེད་པའོ། ཤིན་རྒྱ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་རྒྱ་དག་པའོ། ཤིན་རྒྱ་གཙང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤིན་རྒྱ་གཙང་བའོ། ཤིན་རྒྱ་འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་རྒྱ་འབྱོར་ལྡན་
 འོ། ཤིན་རྒྱ་བཀྲ་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤིན་རྒྱ་བཀྲ་ཤིས་པའོ། །སྐྱབས་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སོ། །གནས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །སྟོབ་པ་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་པའོ། འདུང་གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུང་གཉེན་འོ། །སྤྲིང་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་གྱུར་པའོ། རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་མེད་པའི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པའོ། །མིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་རྒྱ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་སུ་གྱུར་
 པའོ། ཁད་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་
 གྱུར་པའོ། །སྤང་བ་དང་དོར་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རབ་རྒྱ་གྱུར་
 པའོ། །ལྟ་བ་ངན་པའི་ཕུན་ཀླག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བར་
 གྱུར་པའོ། །མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཛོན་པར་འདོད་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
 པའོ། །འཇམ་དབལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའོ། །སྟན་ལྟ་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཟིགས་པར་གྱུར་པའོ། །ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡོངས་
 སུ་གཏོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པའོ།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ས་བཅུ་རབ་རྩ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་ཀྱི་ཚོས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་
 པའི་མཐའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ལྷ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚང་མ་ལུས་བ་ངེས་པར་
 སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཉིད་དོ། །
 མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་དང་མིང་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་རབ་རྩ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བརྗོད་རྩ་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་རྒྱད་འདི་
 འཛིན་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརློབ་ཅིང་ས་ལམ་སྤུར་རྩ་བཤོད་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་
 བར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལག་ན་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་འཆང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འམ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་
 པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཙུག་གི་ཞོར་བྱ་འདི་མཐའ་དག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དུམ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་།
 ཚོགས་དང་ཡི་གེ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མ་སོ་སོར་དུས་གསུམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། གྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུར་རྒྱས་པར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་རབ་
 རྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་གྱི་དོན་པན་ཚུན་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འཇམ་དབལ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་མངོན་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་གྱིས་སྒྲུ་མ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ནས་སྒྲུ་མ་
 གནས་པས་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། མཚོག་རྒྱ་
 བྱར་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཕྱིགས་པ་དང་།
 དད་པས་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་དེ་ལ་རྒྱས་གསུམ་རྒྱ་རྒྱས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གསལ་གསལ་གྱིང་ཡང་དག་
 པར་བྱོན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་
 ཉིད་གྱི་སྒྲུ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་
 གྱི་རྒྱད་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཕྱིགས་པའི་སྟོབས་པ་ཡང་ཉེ་བར་
 བརྒྱབ་པར་གྱུར་རོ། །དག་བཅོམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲུག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་གྱི་
 དངོས་པོ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་དང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པར་གྱུར་
 པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་པའི་གཞུགས་གྱི་སྒྲུ་རྣམས་གྱིས་མདངས་དང་
 སྟོབས་དང་གཞི་བཟུང་ཞིལ་གྱིས་མི་ལོན་པ་ཉིད་དང་། སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །
 རྟགས་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བགེགས་དང་ལོག་
 འདྲིན་དང་བདུད་དང་དག་དང་ཕྱིར་བསྟོག་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་བཅས་པར་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་སྟོད་ལམ་
 དང་ལམ་རྣམས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་དང་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་
 ཡང་ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་དང་སྟེང་མེད་གྱི་སྤྱད་དང་ཀྱན་འབྱེད་
 གཞོན་ཏུ་དང་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དང་སྟོན་དུག་གི་སྤྱད་དང་ནག་པོ་ཆེན་པོ་དང་
 དགའ་བྱེད་དབང་ལྷག་དང་གཤིན་རྗེ་དང་ཆུ་ལྟ་དང་ལུས་རང་དང་འཕྲོག་མ་དང་
 ཕྱོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་མཚན་མོ་དང་ཉིན་
 མོར་བཅས་པ་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་ཉལ་བ་དང་འདུག་པ་དང་གཉིད་ལོག་
 པ་དང་སད་པ་དང་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཅིག་
 སུར་གནས་པ་དང་སྟེ་པོ་མང་པོའི་དབུས་སུ་སོན་པ་ན་འང་རུང་སྟེ། རི་སྟོང་གྲོང་
 དང་གྲོང་ཁྱིམ་དང་གྲོང་རྒྱལ་དང་ལྗོངས་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ན་
 གནས་པ་དང་། རྫོང་ཁྱིམ་དང་རྫོང་ཁང་དང་ལམ་སྤང་དང་བཞི་མདོ་དང་གསུམ་མདོ་
 དང་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་བར་དང་། ཆོང་ཁང་གི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། རི་སྟོང་ཁང་སྟོང་
 དང་རི་དང་དགོན་པ་དང་ཆུ་རྒྱུང་དང་། བགས་ཆང་ཆོང་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།
 འབགས་པ་དང་མ་འབགས་པ་དང་ཕྱོས་པ་དང་རབ་ཏུ་ཕྱོས་པ་ན་རྟག་ཏུ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ཆེ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་དང་སྤྲོད་པར་
 བར་འགྱུར་རོ། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ཡང་མཆོག་ཏུ་བདེ་ལགས་སུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་དང་སྒྲུ་དང་གཞོད་སྟོན་དང་བྱི་ཟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་

ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་།
གཞན་ཡང་གང་གཟུང་དང་རྒྱ་སྒྲར་དང་མ་མོ་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམས་
དང་། གང་ཡང་མ་མོ་བརྟན་པོ་རྣམས་དང་། གང་ཡང་གཞོན་སྦྱོན་མོ་དང་སྦྱོན་མོ་
དང་ག་ཟེ་མོ་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་མཐུན་པར་སྡེ་དང་བཅས་པ་
ལའོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་དང་ལམ་རྣམས་སུ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུང་བ་
དང་བསྐྱུང་བ་དང་སྦྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེའི་ལུས་ལ་མདངས་
དང་སྟོབས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། ཉན་མེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་ཆེ་འཕེལ་
བ་དང་ཉེ་བར་སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་རྒྱད་འདི་འཛོན་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
ལྷར་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་བརྟན་པ་ནི།
གཞན་ཡང་ལག་ན་དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་འཆང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
གཙུག་གི་ནོར་བུ་འདི་ཉི་མ་སོ་སོར་མ་ཉམས་པར་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་མགིན་
པར་གནས་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིགས་བམ་དུ་རྒྱུད་པ་སྤྱིག་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་རབ་ཏུ་འདོན་པར་བྱེད་པ་དེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེ་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་སེམས་པ་དང་། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་
རྒྱལ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ཡུན་མི་རིང་བ་ཉིད་ལས་གདུལ་བྱའི་དབང་ཉེ་བར་
བབྱང་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའི་མཐིལ་དུ་སོན་ཡང་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣ་ཆོག་གས་པའི་རྒྱལ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྟན་
ཅིག་གནས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་སྦྱོ་བ་རྗེ་ལྷར་

གྱུར་གྱང་རན་འགྲོ་དང་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་འཛིགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། རིགས་དམན་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་གྱི་གོང་དལ་དུ་
 སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། དབང་པོ་དམན་པར་མི་འགྱུར་རོ། དབང་པོ་མ་ཚང་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། འཇོག་པར་ལྷ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། སངས་རྒྱལ་མི་
 བཞུགས་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དང་དེས་
 བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། ལྷ་ཆོ་རིང་
 པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ལུ་གེ་དང་མཚོན་ཆའི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་རྣམས་
 ལ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། སྤྲིགས་མ་ལྷའི་དུས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་དང་དབྱའི་འཛིགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱུད་པ་
 དང་དཔུལ་བའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། མི་
 བསྐྱུགས་པ་དང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་སྒོད་པ་དང་མི་སྟན་པ་དང་གཤགས་པ་བན་
 པའི་འཛིགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་དང་རིགས་དང་རུས་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་རོ། གྲུན་ནས་མཛེས་པ་དང་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་
 དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། ལྷན་སྐྱུག་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་
 འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་མཐོང་ན་དགའ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། འཛིག་རྟེན་མཛེས་
 པ་དང་སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་ཆོག་བཅུན་པར་འགྱུར་རོ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། འཇོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་
 འཁོར་མང་བ་དང་འོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་དང་འཁོར་མི་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོག་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྱང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཡོན་ཏན་

དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་གནས་པར་
 ཡང་འགྱུར་རོ། །དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ཐབས་དང་སྟོབས་དང་སྒྲོན་ལམ་
 དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་སྒྲུ་མཁས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཚིག་གསལ་བ་
 དང་སྒྲུན་པོ་མིན་པ་དང་སྒྲིབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །མཁས་པ་དང་ཡེ་ཡོ་མེད་པ་
 དང་ཚོག་ཤེས་པ་དང་དོན་ཆེ་བ་དང་སྟེད་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲུ་མར་
 བཀྱར་བར་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲོན་མ་ཐོས་པའི་བཟོ་དང་ཅིས་དག་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་གོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་གཞུང་རྣམས་
 གྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱལ་
 བྱིས་དང་འཕྲོ་བ་དང་ཀྱུན་ཏུ་སྒྱུད་པ་སྒྲོད་པ་དང་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་
 དང་ལེགས་པར་བསྟན་པར་རྟོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱང་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་བགོད་པ་ལ་ནམ་ཡང་གནས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་རྒྱུད་འདི་གཟུང་ཞིང་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་རྣམས་ལ་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷུར་དུ་འགྱུབ་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་
 བར་བསྟན་པ་ནི། ལག་ན་དོ་རྩེ་འཆང་། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
 ཡང་དག་པར་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་གཞན་རྣམས་དང་ཡང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་འགྱུར་རོ། །ལག་ན་དོ་རྩེ་དོ་

དང་། དབྱ་གིས་པ་དང་། རོར་བུ་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཞེས་བྱ་ལ་འདིར་ཡེ་གེས་ལྟ་
མཚན་པས་ཐུགས་གྱི་མགོ་འདྲེན་ཞིང་སང་རྣམ་ཅི་ཚས་ཐམས་ཅད། ཨ་ལྷ་བ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ། སྤྲ་བ་ནི་རང་བཞིན། བི་ཤུར་རྣམ་པར་
དག་པ། བརྩ་ཙཱ་ནི་དོ་རྩེའི་མིག །ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ནི་རྣམ་ཐར་བཞི་མཚན་པ་སྟེ།
ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྣམ་
ཐར་བཞིའི་དོན་གྲུ་མའི་མན་ངག་གི་མིག་གི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་དངས་པའི་ཐུགས་བསྟན་པ་ནི། བྲ་གྱི་ཉི་པ་རི་ཤུར་སང་
རྣམ་ཡ་དྲ་ཏ་སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་རྩྭ་ལ་མཆུ་ཤི་པ་རི་ཤུར་དུ་སྤྲ་བུ་ཡེ་ཏ། ཞེས་པ་
སྟེ། དོན་ནི། འདི་ལྟར་བྲ་གྱི་ཉི་ནི་ཞིང་གང་ལ་བཞུགས་པ། པ་རི་ཤུར་ནི་ཡོངས་
སུ་དག་པ། སང་རྣམ་ཚས་ཐམས་ཅད། ཡ་དྲ་ཏ་གཤེགས་གིག །སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། རྩྭ་ལ་ཡེ་གེས་གྱི་སྐྱེ། མཆུ་ཤི་ནི་འཇམ་
དཔལ། པ་རི་ཤུར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ། སྤྲ་བུ་ཡ་ཏ་ནི་ལྷུར་བར་གཤེགས་གིག་
པའི་དོན་ཏེ། ཞིང་གང་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚས་གྱི་སྐྱེའི་དབྱིངས་ནས་གཤེགས་གིག་ཅེས་པ་
དང་། ཟུང་པར་ཡེ་གེས་གྱི་སྐྱེ་ཅན་འཇམ་དཔལ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚས་
གྱི་སྐྱེའི་དབྱིངས་ནས་ལྷུར་དུ་གཤེགས་གིག་ཅེས་པ་སྐྱེལ་བའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཐོང་ཐུགས་བསྟན་པ་ནི། ཨ་ཨ་སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཉི་ད་ཡ། ཏ་
ར་ཏ་ར། ཨོ་ཏྲི་ཏྲི་ ཏ་ག་བ་ན་རྩྭ་ལ་མཆུ་ཤི་ལྷ་གྱི་ཤུ་ར། མདུ་པ་ཅ། སང་རྣམ་ག་ག་
ན་ཨ་མ་ལ་སྤྲ་བུ་ཤུར་རྣམ་རྩྭ་ལ་མཆུ་ཤི་ལྷ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། འདི་ལྟར།
ཨ་ཨ་ནི་ལྷུ་བ་མེད་པའི་ཚས་གྱི་དབྱིངས། སང་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ནི་རིགས་བསྐྱེས་པའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཉི་དལ་ནི་སྒྲིང་པོ། ཉ་ར་ཉ་ར་ནི་འབྲུང་བ་
 འབྲུང་བ། ཡོ་རྩྱ་རྩྱ་ནི་སྒྲིག་གསུང་བྲགས། རྩ་ག་བན་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས། རྩ་ན་
 ཡེ་ཤེས། ལྷོ་ཐམས་ཅད། ལྷ་གི་བྱ་ར་དག་གི་དབང་ལྷག་མཛུ་བ་ཙ་ནི་འཇམ་
 དཔལ་ཆེན་པོ། མཛ་རྩམ་ཆོས་ཐམས་ཅད། ག་ག་ན་ནམ་མཁའ། ཨ་མ་ལ་ནི་ལྷ་
 ལ། ལྷ་བདེ་བ། པ་རི་བྱུ་ཡོངས་སྒྲིག་པ། རྩམ་རྩྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། རྩ་ན་ཡེ་
 ཤེས། གརྩ་སྒྲིང་པོ་ཨ་ནི་སྒྲིབ་མེད་པ་སྒྲེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དྲུག་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་གསུང་བྲགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ནི་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
 འབྲུང་བ་དང་། ལྷ་དཔར་དུ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དག་གི་དབང་ལྷག་འཇམ་དཔལ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་དང་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་ལས་བྱུང་བས་ན།
 ཡོངས་སྒྲིག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པོར་འཛིན་པ་ཙན་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྒྲགས་
 འདི་དག་ལ་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་སྒྲིབ་ཤོད་པོ། །དེས་ནི་
 རྒྱུད་འདི་འདོན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་པར་
 སྒྲོམ་ལ་སྒྲགས་འདི་དག་གི་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒྲགས་འདི་
 དག་གིས་རྩི་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲགས་བསྒྲུབ་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་སྐུར་དུ་
 འབེབས་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་
 པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་རྩི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱལ་སྐུ་
 ཆར་རྒྱུན་སྐུར་དུ་འབེབས་བྱེད་བསྟོད་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དབྱངས་ལས། ལེའུ་བཙུག་སྐུ་
 པ་སྒྲགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ རྩ་བའི་གསུམ་པ་གསང་བདག་འཁོར་བཅས་གྱིས་སྟོན་པ་སྤུབ་པའི་
 དབང་པོས་རྒྱད་གསུངས་པ་ལ་ལེགས་སོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་པ་ནི། དེ་
 རས་དཔལ་ལྡན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་། དགའ་ཞིང་མགྲ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར། མགོན་པོ་
 བཙུང་ལྡན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ། རྩོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱ་འཆལ་ནས། དེ་རས་
 མགོན་པོ་གསང་བའི་བདག་ལག་ན་རྩོམ་ཆེ་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ། སྤྱོ་ཚོགས་གཞན་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ། གསང་བསྟོད་ནས་ནི་ཆོག་འདི་གསོལ། མགོན་པོ་བདག་ཅག་ཡི་
 རང་ངོ་། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ལེགས་པར་གསུངས། རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་
 འཆལ་བ་ཡི། འཕྲོ་བ་མགོན་མེད་རྣམས་དང་ནི། བདག་ཅག་ཡང་དག་རྩོགས་
 བ་ཡི། བྱང་རྩལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་མཛད། སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྩལ་བསྟན་པ། །
 འདི་ནི་རྣམ་དག་ལེགས་པའི་ལམ། ཟབ་ཅིང་ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། དོན་ཆེན་འཕྲོ་
 བའི་དོན་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྲུག་གྱིས་བཤད། ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོབ་པ་སྤུབ་པའི་དབང་པོས་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱད་གསུངས་པའི་
 རྗེས་དེ་མ་ཐག་ནས་དཔལ་ལྡན་བྱག་ན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་བ་གསང་བའི་བདག་པོ་རང་
 གིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སྤུབ་པའི་དབང་པོས་རྒྱད་གསུངས་
 པ་ཐོས་པས་དགའ་ཞིང་མགྲ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་
 བཙུང་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་དག་བཙུང་བ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཤུག་སྤུབ་པ་ལ་བྱག་འཆལ་བར་མཛད་དོ། འདི་ནི་ཕྱི་རབ་ཀྱི་གདུལ་
 བྱ་རྣམས་ལ་ལམ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བྱག་
 འཆལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ། ཆོས་བསྟན་པའི་རྗེ་སུང་གུས་པ་

ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཡོན་སྤུལ་ཏེ་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞིང་འདོམས་
 པའོ། །ཆོག་པ་བཅད་འདིའི་ངེས་དོན་ལ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་
 རྣམས་སྟོན་ཏེ། འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོའི་སྐད་དོད་ཨ་ཐ་སྤྱི་བརྩ་རྩ་ལེས་པ་
 ཡོད་ཅིང་དེའི་ཨ་ཐ་ལེས་པ་སྒྲགས་ལམ་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཨེ་མི་གྱི་དོན་དང་།
 སྤྱི་བརྩ་རྩ་ལ་རྒྱལ་བཞིའི་བཤད་པ་ཡོད་པས་སྒྲགས་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
 པའི་གནད་རྣམས་ཚང་བར་སྟོན་ཏེ་ལྷར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཟེན་པ་ལྷར་རོ། །
 ཆོག་རྒྱུ་དག་གཉིས་པའི་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་ལེས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་མཚན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་འགྲུབ་རྒྱལ་སྟོན་པའང་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་ལྷར་རོ། །ཐལ་
 མོ་སྤར་བ་ལེས་པ་ལའང་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ་དོ་རྩེ་ཐལ་
 མོས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དང་སྤྱན་མོང་མེན་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 མཚན་པར་དཔལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་དོ། །ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་པའི་
 དོན་ནི་དེ་ནས་མགོན་པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་འཁོར་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ལག་ན་དོ་རྩེ་
 ཐོགས་པ་ཁྲོ་གཉེར་རིམ་པར་ལྷན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་སྤུབ་པ་སོགས་ཁྲོ་བོའི་
 དབང་པོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་གཞན་ཡང་ལྷ་དང་སྤྱུ་དང་གཞོན་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་
 ཉན་པའི་འཁོར་དུ་འདུས་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་པ་གཞན་དང་གཞན་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྷ་བྱ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐད་གསང་བསྟོད་ནས་ཕྱག་
 འཚལ་ཏེ་རྩེ་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོག་འདི་དག་གསོལ་
 ཏོ། །ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བའི་
 རྒྱལ་བསྟོན་ཏེ་ཐལ་མོ་སྤར་ལེས་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་ལེས་པས་ལུས་གྱི་ཕྱག་
 འཚལ་རྒྱལ་དང་། གསང་བསྟོད་ནས་ནི་ཆོག་འདི་གསོལ། །ལེས་པས་དག་གི་

ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དང་། དགའ་ཁིང་མགྲ་ཞེས་པས་ཡིད་གྱི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་
 བསྟན། མགོན་པོ་བཙུམ་ལྟ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕྱལ་
 བསྟན་ཏེ། །མགོན་པོ་བདག་ཅག་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་དང་ལེགས་སོ་འབྲལ་བ་བསྟན་ཏེ། རི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། མགོན་པོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བོས་ཏེ་བདག་ཅག་རྣམས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་འདི་ཐོས་པས་ཚིམས་ཤིང་ཡི་རང་དོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ལེགས་སོ་
 ལེགས་སོ་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་ལེགས་སོ་ཕྱལ་ཡོ། །དེ་ལ་ལེགས་སོ་དང་
 པོ་ནི་རང་གི་དོན་གྲུབ་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ལེགས་སོ་གཉིས་པ་ནི་
 གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་
 སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་ཞེས་རྒྱུད་གྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པས་ལེགས་སོ་བྱས་པའོ། །
 རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དོན་ཆེན་མཛད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་འདིས་
 ལེགས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་
 རྒྱུད་འདིས་ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་མཛད་དེ་མཛོན་
 མཐོའི་རྒྱ་ཚིགས་རྒྱལ་ཚུལ་ཚང་བར་བསྟན་པས་དན་སོང་གི་སྐྱུ་བསྐལ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་ལྟ་མའི་དཔལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་དོན་རྒྱུབ་པར་
 མཛད། ཐར་པ་རྒྱལ་ཚུལ་རྗེས་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་འབྲས་བུ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཚལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འགོ་བ་རྣམས་
 གྱི་དོན་གྲུབ་པར་མཛད། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་རྒྱལ་པའི་ཐབས་ཚང་བར་

བསྟན་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཛིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་སྤར་འདས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བར་མ་ལུས་པ་མགོན་མེད་འདི་རྣམས་དང་བདག་
 ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་དུ་ཐོབ་པའི་
 དོན་ཆེན་མཛད་དོ་ཞེས་བསྟགས་སོ། །སྤྱི་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྩལ་བསྟན་པ། །ཞེས་པ་
 བསྟན་པས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་ཅིས་པའི་བར་གྱིས་མཚན་ཡང་དག་པར་
 བརྫོང་བའི་རྒྱད་འདིའི་ཆེ་བ་བརྫོང་དོ། །སྤྱི་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྩལ་ཏེ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་རྫོགས་བྱང་སྤྱབ་པའི་ལམ་
 བསྟན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཚར་བ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་
 རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་
 ཟབ་ཅིང་ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་
 ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་
 བའོ། །རྩལ་འདི་ནི་སྤར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་ཁྱིད་རྩལ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྱིད་རྩལ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟ་
 རྟོགས་བརྩའི་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 བཤད་དོ་ཞེས་རྒྱད་འདིའི་ཆེ་བ་བརྫོང་དོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་མཚན་ཡང་
 དག་པར་བརྫོང་བའི་འགྲོལ་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆར་
 རྒྱན་སྤྱད་དུ་འབབས་བྱེད་བརྫོང་སྒྲིན་གྱི་སྤྱད་བྱངས་ལས། ལེའུ་བརྩ་བཞི་བ་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

༥ བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་
དང་། ལོ་པར་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུ་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། །
ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོ་པར་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤར་ལྷ་ཀ་ར་མམ་
དང་། ཀ་མ་ལ་གུཏྟ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་
ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ལཔ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱ་
ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལ་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་མཐུ་ལྷན་གྲང་དར་མས་བསྟན་པ་
བསྐྱབས་ཏེ་བོད་ཁམས་ཐུན་པའི་གྲིང་དུ་གྱུར་པ་ན་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་
པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཁྱོད་ནས་རྒྱ་
གར་བརྟེན་ཀ་ར་རྣམ་གསུམ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གྱི་
ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱར་ཏེ་བོད་ཁམས་ཆོས་གྱི་སྤང་བས་བྱུང་བར་མཛད་ཅིང་།
ཁྱད་པར་བརྟེན་ཤར་ལྷ་ཀ་ར་མམ་བསྟེན་ནས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱད་
འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་གཞན་
དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་། ལོ་ཆེན་རང་ཉིད་གྱིས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་
པའི་རྒྱད་འདི་ཐུགས་དམ་གྱི་སྤིང་པོར་བཟུང་ནས་སྟོན་ཏེ་སྐད་དུ་འབུམ་ཐུག་
གཅིག །བོད་སྐད་དུ་འབུམ་ཐུག་གཅིག །གཞན་ལ་ཡོན་ཏུལ་ནས་འབུམ་ཐུག་
གཅིག་རྣམས་བཏོན་ཏེ་རྒྱད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་མཐར་སོན་ཏེ་དོ་རྩེའི་སྐྱེ་

བརྟེས་སོ། །འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོད་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་
 རྒྱགས་དམ་དུ་བཟུང་ནས་ཐོ་རེངས་གྱི་ཆ་ལ་རྒྱུད་འདི་ཆར་གསུམ་རེ་ཆག་མེད་དུ་
 འདོན་པར་མཛད་ཅིང་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མོ་སོགས་སུ་རྒྱུད་འདི་འཁྲི་བའི་
 དོན་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །དེས་ན་མཚན་ཡང་དག་པར་བཛད་པའི་
 རྒྱུད་འདི་འདོན་བ་པོ་རྣམས་གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་
 གསལ་བར་སྒྲོམ་ལ་མཚན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རྒྱུད་འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 གྱི་མདོ་ལྷགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བའི་སྒྲོན་
 ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས། །སར་
 གནས་དཔལ་པོ་རྣམས་གྱི་སྤྱིད་ཡུལ་ལ། །བྱུང་མོངས་བྱིས་པའི་སྒོ་ཡིས་དབྱུང་
 པས་ན། །ཞོངས་པར་གང་གྱུར་སྤྱ་མ་ལྟ་ལ་བཤགས། །བྱིས་པ་རྒྱུང་དུས་འབྲུལ་
 པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། །བཅེ་ལྷན་པ་མས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བཞིན། །འབྲུག་རྗེའི་
 གཏིར་ཆེན་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཡིས། །ཉམ་རྒྱུང་བདག་ཅག་བཅེ་བས་སྤྱང་དུ་
 གསོལ། །རབ་འབྲུམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་སྤྱས་
 ཀུན་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷ། །རབ་མཆོག་སྒོ་གྲོས་སྤྱོད་མཛད་འཇམ་དབྱངས་ལ། །རབ་
 དང་གུས་པས་ཡིད་གྱིས་ཐུག་བགྱིད་དོ། །རྒྱལ་འདིར་འབད་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་
 བ་དེས། །ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉིར་འཛིན་གཞི། །རྒྱལ་བསྟན་སྤྱིར་པོ་ཆར་
 ལ་མ་ནོར་བ། །འཇམ་མགོན་ལྷགས་བཟང་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་
 ཀྱང་དེར་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཇམ་མགོན་སྤྱ་མས་དབྱེས་བཞིན་རྗེས་
 བཟུང་སྟེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་སྒོ་ལྷན་སེལ་བ་ལ། །འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཉིད་
 དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཞོ་ལའི་ལམ་ལ་ཉི་ལླའི་བགྱོད་པ་དང་། །ས་འདི་རི་སྤྱིད་

གནས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ། །འཕགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ལ། །ལམ་
བཟང་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་སྟེར་སྤྱད་ཅིག །རྒྱད་རྒྱལ་འདི་ཉིད་གང་ལ་གཏད་སྤྱད་
བ། །མཐུ་སྟོབས་དབང་སྤྲུག་གསང་བདག་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །འཕགས་བཤད་
འདི་ཉིད་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་རྣམས་ལ། །ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པར་གྲོགས་
མཛེད་ཅིག །ཅེས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཞུང་པའི་
འགྲེལ་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆར་རྒྱན་སྤྱད་དུ་
འབེབས་བྱེད་བཞུང་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཉོར་སོག་
གི་ཡུལ་སོ་ཉིད་གཡས་རུ་ཤོག་གི་བྲ་རིགས་དང་ལྷན་དག་སྟོང་འཇམ་དཔལ་ཚེ་
རིང་གིས་ནན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བཙུན་པ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་ཟིན་གྱིས་དོན་འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་
རག་དང་སྤྱད་ཞིང་རྒྱ་པོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མང་དུ་སྤང་བ་དག་ལས་འཕགས་པར་
བཤད་པའི་ཆ་བྱངས་ཏེ་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དག་ལ་པན་དུ་རེ་བས་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གོ་སྤྱོད་པར་བྱས་ཏེ་
རབ་བྱུང་བཙུགས་པའི་ཕུར་བྲ་ཞེས་པ་ས་པོ་སྟེ་ལུང་ལོ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏེ་ལའི་
གཟིམ་རྒྱུད་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱད་བཤོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱོགས་ཀུན་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྤྱད་ཅིག། ||